

EUROPEES PARLEMENT

EUROBA ROMETER

SPRING 2026 SURVEY

IMPRESSUM

Het verslag is opgesteld voor het Europees Parlement door Verian Belgium.

TOEPASSELIJKE TOEZICHTEN

Dimitra TSOULOU MALAKOUDI, projectleider
Monika ALPOEGGER
Bronisław BREMER
Yasser EL KOURA
Katarzyna ONISZK
Olaf ZÜHLKE

GRAFIEK ONTWERP

Gabija BUBNYTĖ

LINGUISTISCHE VERSIE

Origineel: EN

Over de uitgever

Dit document is gepubliceerd door de eenheid Eurobarometer en enquêtes van het directoraat Outreach (DG COMM) van het Europees Parlement.

Om contact op te nemen met de eenheid, kunt u schrijven naar: DGCOMM-EBSU@europarl.europa.eu

Manuscript voltooid in juni 2026

Brussel, © Europese Unie, 2026

DISCLAIMER

De meningen in dit document vallen uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de auteurs en vertegenwoordigen niet noodzakelijkerwijs het officiële standpunt van het Europees Parlement. Reproductie en vertaling voor niet-commerciële doeleinden zijn toegestaan, mits de bron wordt vermeld en het Europees Parlement hiervan vooraf in kennis wordt gesteld en een kopie wordt toegezonden.

*Eūropo
Demokratio
Esperanto*

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europokune](#)- Europe Together - and [Europe Democracy Esperanto](#).

Het doel van dit "voorlopige" document is meer mensen in de Europese Unie in staat te stellen kennis te nemen van documenten die door de Europese Unie zijn geproduceerd (en door hun belastingen worden gefinancierd).

Als er geen vertalingen zijn, worden burgers uitgesloten van het debat.

Dit document "Eurobarometer" bestond alleen in het Engels, in een pdf-bestand. Van het eerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu [beschikbaar in alle officiële talen](#).

Het is wenselijk dat de EU-administratie de vertaling van belangrijke documenten overneemt. "Belangrijke documenten" zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege zijn eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontaktu nin-Ek ! Eūropo kune !](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Inhoudsopgave

10 sleutel TAKE-AWAY.....	4
SAMENVATTING.....	6
METHODOLOGIE.....	14
CONTEXT.....	16
1 HUIDIGE GEVOELEN EN OUTLOOK OP DE TOEKOMST.....	21
Emotionele toestand.....	22
Vooruitzichten voor de toekomst.....	26
Vooruitzichten over de toekomst van de wereld.....	28
Vooruitzichten voor de toekomst van de Europese Unie.....	32
Vooruitzichten over de toekomst van het land.....	38
Vooruitzichten voor de eigen toekomst en de toekomst van het gezin.....	42
2 FACING GLOBAL UITDAGINGEN.....	46
De EU als plaats van stabiliteit.....	47
De rol van de EU bij de bescherming van EU-burgers.....	54
Manieren om mondiale uitdagingen aan te gaan.....	59
Gebieden waarop de EU zich moet richten om haar positie in de wereld te versterken.....	67
3 Kwaliteit van leven.....	73
Tevredenheid over de kwaliteit van leven.....	74
Evolutie van de kwaliteit van leven.....	78
Evolutie van de levensstandaard.....	83
Componenten van de kwaliteit van leven.....	89
Verbetering van de levenskwaliteit.....	96
Levenskwaliteit in de EU en in andere landen.....	102
4 PRIORITEITEN VAN DE BURGERS VOOR HET EUROPEES PARLEMENT.....	109
Prioriteiten van de burgers voor het Europees Parlement.....	110
Waarden die het Europees Parlement prioritair moet verdedigen.....	116
Tevredenheid met de democratie.....	121
5 BIJZONDERHEDEN VAN DE BURGERS NAAR DE EU EN HET EUROPEES PARLEMENT.....	128
Bewustwording van het Europees Parlement.....	129
Afbeelding van het Europees Parlement.....	134
Rol van het Europees Parlement.....	139
Beeld van de Europese Unie.....	144
Lidmaatschap van de Europese Unie.....	149
Belangrijkste voordelen van het EU-lidmaatschap.....	154
CONCLUSIE.....	160
Opmerkingen.....	162
Technische specificaties.....	163
Gespreksmodus per land.....	167
Responspercentages.....	169
Foutmarges.....	171

10 sleutel TAKE-AWAY

De EU als veilige haven

In een onrustige wereld denkt 75 % van de Europeanen dat de EU een plaats van stabiliteit is – een stijging van 8 procentpunten sinds oktober-november 2025 en het op één na hoogste percentage in het afgelopen decennium.

De wereld gaat niet de goede kant op

Een meerderheid van de Europeanen is pessimistisch over de toekomst van de wereld (58% tegenover 38% voor optimisme). Het pessimisme is sinds het najaar van 2025 met 6 punten toegenomen.

Mensen voelen zich onzeker, maar verliezen de hoop niet

De meest voorkomende emotie onder Europeanen is onzekerheid (44%), op de voet gevolgd door hoop (43%), met vertrouwen op de derde plaats (33%). Hoop en vertrouwen zijn meer verspreid onder jongere respondenten.

Veiliger in de EU

Het EU-lidmaatschap wordt door 74 % van de Europeanen als gunstig beschouwd en bereikt een recordhoogte. De bijdrage van de EU aan de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid wordt gezien als het belangrijkste en groeiende voordeel van het lidmaatschap (40 %, +3 procentpunten sinds het voorjaar van 2025).

Een zelfverzekerde en ambitieuze EU

Een grote meerderheid van de Europeanen zou graag zien dat de EU-lidstaten in de huidige context meer eensgezind zijn en vindt dat de EU de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen moet bevorderen (beide 90 %). Bovendien wil 73% dat het meer middelen heeft om wereldwijde uitdagingen het hoofd te bieden.

Op weg naar geopolitieke onafhankelijkheid

Om haar positie in het woord te versterken, vinden de burgers dat de EU zich moet richten op defensie en veiligheid (39 %) en energieonafhankelijkheid (35 %). De laatste heeft sinds het najaar van 2025 6 punten gewonnen.

Europeanen zijn tevreden over hun levenskwaliteit

83% van de Europeanen is tevreden over hun levenskwaliteit. Dit cijfer daalt echter tot 69% onder degenen die moeite hebben om hun rekeningen van tijd tot tijd te betalen en tot slechts 40% onder degenen die het grootste deel van de tijd met dergelijke problemen worden geconfronteerd.

Kwaliteit van leven: gezondheids- en financiële situatie

Lichamelijke en geestelijke gezondheid (51%) en de financiële situatie (49%) worden beschouwd als de belangrijkste componenten van een goede levenskwaliteit. Verdere verbeteringen op deze gebieden zouden volgens de respondenten de grootste impact hebben.

Kosten van levensonderhoud blijven topprioriteit

De enquêteresultaten benadrukken het groeiende probleem van inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud: bijna de helft (47 %) van de Europeanen wil dat het Europees Parlement hieraan prioriteit geeft. Deze zorg heeft 6 punten gewonnen sinds het najaar van 2025, toen het al op de eerste plaats stond.

Gestage steun voor de EU

De helft (50 %, +1 procentpunt) van de burgers heeft een positief beeld van de EU, 33 % (-1 procentpunt) een neutraal beeld en 17 % (=) een negatief beeld. Wat het Europees Parlement betreft, wil 60 % (+1 procentpunt) dat het een belangrijkere rol speelt.

SAMENVATTING

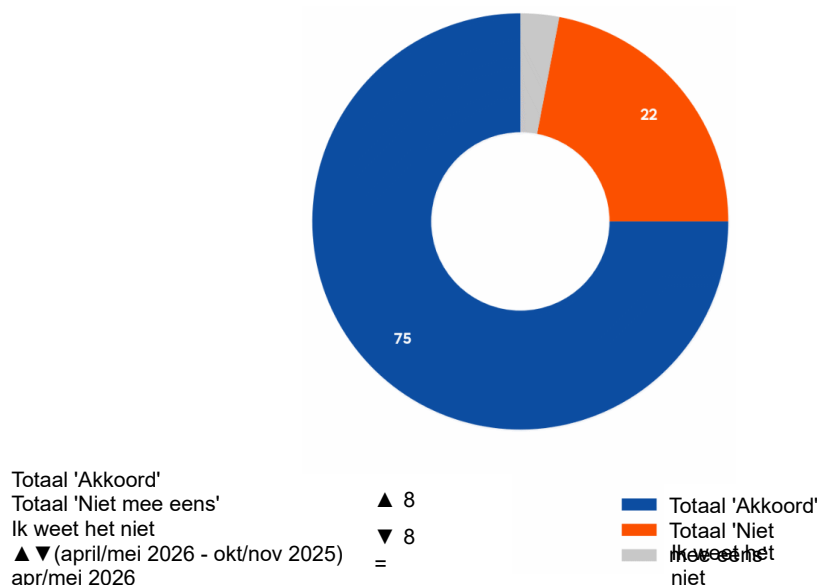
SAMENVATTING

Europeanen beschouwen de Europese Unie als een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld. Ze waarderen het vreedzame, beschermende en coöperatieve karakter ervan en erkennen de levenskwaliteit die het mogelijk maakt. De economische bezorgdheid, met name over de kosten van levensonderhoud, is de afgelopen jaren echter toegenomen en de algemene stemming van de burgers schommelt tussen onzekerheid en hoop. Hoewel in eerdere enquêtes al veel trends aanwezig waren, weerspiegelen sommige indicatoren de onmiddellijke reacties van Europeanen op recente verstoringen in het mondiale politieke en economische klimaat. Dit zijn enkele van de belangrijkste bevindingen van de Eurobarometer-enquête van het voorjaar van 2026, die in april en mei 2026 werd gehouden onder 26 421 EU-burgers in alle lidstaten.

De Europese Unie: Een veilige haven voor burgers

“De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld” – 75 % van de EU-burgers is het eens met deze verklaring, een stijging van acht procentpunten sinds het najaar van 2025. Een dergelijke sterke stijging van een EU-indicator in slechts zes maanden is zeldzaam, maar uit de antwoorden op verdere enquêtevragen blijkt dat de EU in een gunstig daglicht staat in vergelijking met de rest van de wereld.

QASD Vertel me alsjeblieft of je het volledig eens bent, de neiging hebt om het eens te zijn, de neiging hebt om het oneens te zijn of het helemaal oneens bent met de volgende verklaring: De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (EU27) (%)

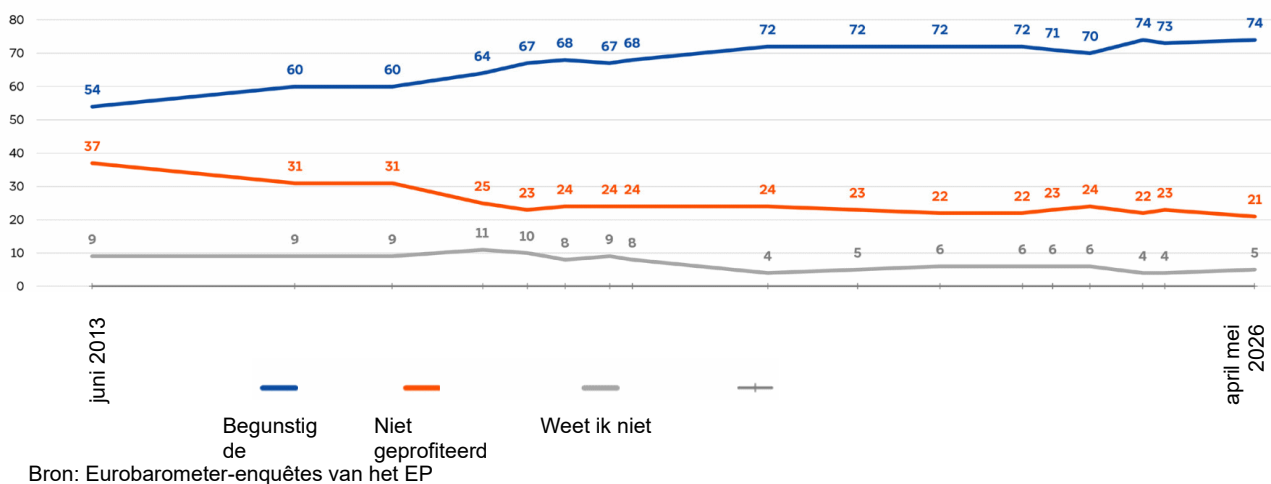
Gevraagd naar hun toekomstperspectieven laten de Europeanen een duidelijk contrast zien tussen hun persoonlijke situatie, die van hun land en de EU, en die van de wereld in het algemeen. 76 % van de respondenten (geen verandering sinds november 2025) is optimistisch over hun eigen toekomst en die van hun gezin, 58 % (+1 procentpunt) is optimistisch over de toekomst van hun land en 59 % (+2 procentpunt) is optimistisch over de toekomst van de EU. Daarentegen is slechts 38 % optimistisch over de toekomst van de wereld – een daling met zes procentpunten.

Een andere enquêtevraag wijst in dezelfde richting: 76 % (-1 procentpunt) van de burgers zegt dat de dingen in de goede richting gaan in hun privéleven, terwijl 34 % (-1 procentpunt) hetzelfde zegt over hun land en 39 % (+1 procentpunt) over de EU - stabiele resultaten sinds het najaar van 2025. Echter, slechts 14% zegt dat de dingen in de goede richting gaan in de VS, wat een daling van acht punten is. Omgekeerd zegt 76% dat het in de VS de verkeerde kant op gaat, een stijging van 11 punten en de grootste verandering voor elke trendindicator in deze enquête.

De impact van recente geopolitieke gebeurtenissen is duidelijk zichtbaar in de resultaten van de enquête, aangezien verschillende trendindicatoren wijzen op een toegenomen waardering van het vreedzame karakter, de beschermende rol en de coöperatieve aanpak van de Europese Unie. 74 % (+1 procentpunt) van de respondenten zegt dat hun land heeft geprofiteerd van het lidmaatschap van de EU, wat overeenkomt met de hoogste waarde die in 2025 voor deze vraag is geregistreerd sinds de vraag vier decennia geleden voor het eerst werd gesteld. Burgers zien de belangrijkste voordelen als de bijdrage van de EU aan de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid (40 %, +3 procentpunten) en de verbeterde samenwerking tussen hun land en andere EU-lidstaten (34 %, -2 procentpunten).

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? (% - EU)

Bron: Eurobarometer-enquêtes van het EP

Bovendien is 68 % (+2 procentpunten) van de Europeanen van mening dat de rol van de EU bij de bescherming van burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's belangrijker moet worden. Een grote meerderheid (90 %, +1 procentpunt) zegt ook dat de EU-lidstaten meer verenigd moeten zijn om de huidige mondiale uitdagingen het hoofd te bieden en 73 % (=) dat de EU meer middelen nodig heeft om dit te bereiken, terwijl 90 % het ermee eens is dat de EU de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen moet bevorderen.

Om haar positie in de wereld te versterken, zeggen de burgers dat de EU prioriteit moet geven aan defensie en veiligheid (39 %, -1 procentpunt), gevolgd door energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur (35 %, +6 procentpunt). Vrede (51 %, -1 procentpunt) en democratie (32 %, -3 procentpunt) blijven de kernwaarden die de burgers willen dat het Europees Parlement met voorrang verdedigt.

QA11ab Nadenken over de toekomst, op welke van de volgende aspecten moet de EU zich concentreren om haar positie in de wereld te versterken? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

Leven in Europa: een goede kwaliteit van leven, maar angst voor een dalende levensstandaard

De Eurobarometer van het voorjaar van 2026 richt zich op de perceptie van de burgers van de levenskwaliteit in de EU. Over het algemeen wordt dit in een positief licht gezien: 83% van de respondenten zegt tevreden te zijn met hun kwaliteit van leven, terwijl 17% zegt dat ze dat niet zijn. De meerderheid van de EU-burgers (62%) zegt dat hun levenskwaliteit (in termen van comfort en budget) de afgelopen 12 maanden gelijk is gebleven, terwijl 27% zegt dat deze is verslechterd en 11% dat deze is verbeterd. In vergelijking met andere grote wereldeconomieën wordt de EU algemeen beschouwd als een betere plek om te wonen: 62% van de Europeanen zegt dat de kwaliteit van leven in de EU beter is dan in de VS en 67% zegt dat het beter is dan in China.

Om te ontdekken wat levenskwaliteit voor Europeanen betekent, vroegen de interviewers de respondenten om het belang van verschillende aspecten van dit concept te beoordelen. Volgens EU-burgers zijn de belangrijkste componenten van een goede levenskwaliteit “fysieke en geestelijke gezondheid” (51 %), “financiële situatie en vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven” (49 %) en “kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg” (46 %). Andere aspecten zijn “sociaal leven (familie, vrienden, andere relaties enz.)” (45 %), “voedselveiligheid en -kwaliteit” en “openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging” (beide 40 %).

Wanneer respondenten echter wordt gevraagd waar veranderingen het meest ten goede kunnen komen aan hun kwaliteit van leven, verandert de volgorde van de drie belangrijkste antwoorden en komen economische zorgen naar voren: veranderingen op het gebied van “financiële situatie en vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven” (42 %) zouden de levenskwaliteit van de Europeanen het meest verbeteren. De kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (37%) en de lichamelijke en geestelijke gezondheid (35%) zijn van groot belang.

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over “kwaliteit van leven”. Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (EU27) (%)

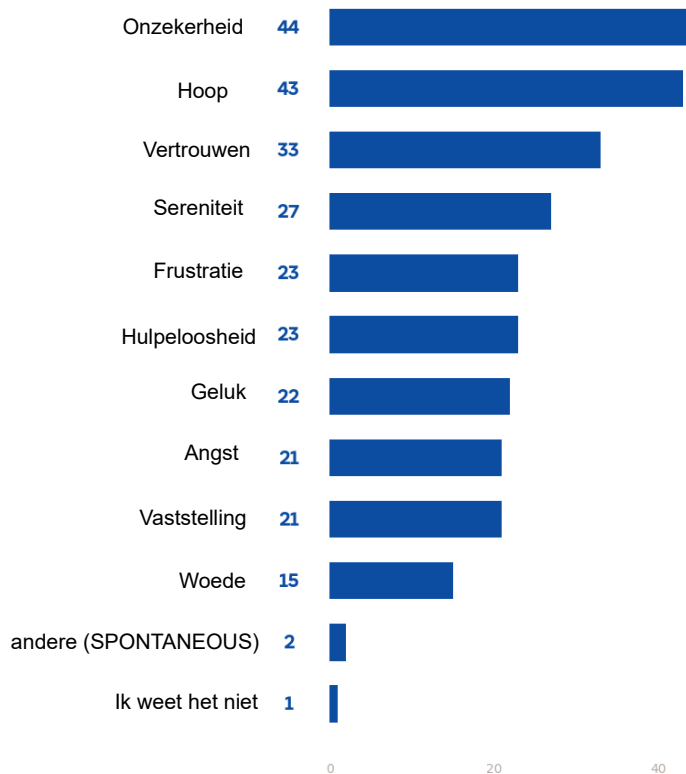

Druk op de kosten van levensonderhoud

Het standpunt dat economische kwesties moeten worden verbeterd, sluit aan bij de antwoorden van de Europeanen op de vraag op welke onderwerpen zij willen dat het Europees Parlement zich prioritair richt. De belangrijkste prioriteit van de burgers voor het EP is “inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud” (47 %, +6 procentpunten sinds het najaar van 2025). Deze kwestie, die al hoog op de agenda stond, heeft aan belang gewonnen en is nu met een marge van twaalf punten het belangrijkste onderwerp. Het wordt gevolgd door “economie en het scheppen van banen” (35 %, =) en “de defensie en veiligheid van de EU” (34 %, =). De verwachtingen van burgers ten aanzien van hun eigen levensstandaard zijn gemengd: 50% (-4 pp) van de Europeanen verwacht dat het de komende vijf jaar hetzelfde zal blijven, 29% (+ 1 pp) verwacht dat het zal afnemen en 18% (+ 2 pp) verwacht dat het zal verbeteren.

Tegen deze achtergrond werd de respondenten gevraagd welke woorden hun huidige emotionele toestand het beste beschrijven. De resultaten weerspiegelen deze dubbelzinnige situatie, waarbij onzekerheid (44%) en hoop (43%) de meest gekozen antwoorden zijn, gevolgd door vertrouwen (33%) en sereniteit (27%). Frustratie en hulpeloosheid (beide 23%) worden op de voet gevolgd door geluk (22%) en door angst en vastberadenheid (beide 21%), terwijl woede (15%) het minst vaak gekozen antwoord is.

QA6ab Welke gevoelens beschrijven het best uw huidige emotionele toestand? Ten eerste? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

De EU en haar parlement – een veerkrachtige democratie

De algemene indicatoren voor het meten van de goedkeuring van de EU en het EP zijn stabiel gebleven in de voorjaarsEurobarometer van het EP voor 2026, met één opmerkelijke uitzondering: 59 % van de respondenten zegt nu tevreden te zijn over de manier waarop de democratie in de EU werkt, een stijging van vijf procentpunten sinds november 2025, wat overeenkomt met het hoogste niveau ooit, in 2022. De indicator voor algemene EU-goedkeuring is min of meer ongewijzigd: de helft van de respondenten (50%, +1 pp) heeft een positief beeld van de EU, 33% (-1 pp) heeft een neutraal beeld en 17% (=) heeft een negatief beeld.

De bekendheid van het Europees Parlement is sinds de laatste meting in september/oktober 2023 met twee procentpunten toegenomen: 66% van de Europeanen zegt onlangs iets over het EP te hebben gelezen, gezien of gehoord, terwijl 34% (-2 pp) zegt dat niet te hebben gedaan. Het algemene beeld van het EP is sinds het najaar van 2025 ongewijzigd: 38% van de respondenten heeft er een positief beeld van, 41% een neutraal beeld en 20% een negatief beeld. Ondertussen wil 60 % van de burgers (+1 procentpunt) dat het EP in de toekomst een belangrijkere rol speelt.

METHODOLOGIE

METHODOLOGIE

De enquête werd door Verian uitgevoerd tussen 9 april en 4 mei 2026 in alle 27 EU-lidstaten. In totaal werden 26421 interviews afgenomen. De EU-resultaten werden gewogen op basis van de omvang van de bevolking in elk land.

Eurobarometer-enquêtes worden face-to-face gehouden bij mensen thuis of voor de deur, in de nationale taal. In alle landen werd CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) gebruikt.

In Cyprus, Denemarken, Malta, Finland en Zweden werden enkele interviews afgenomen via computerondersteund video-interview (CAVI). De interviewer beheert de vragenlijst op afstand aan de respondent via videoconferentie, waar beide delen elkaar kunnen zien: de voorwaarden van de interviews zijn zeer vergelijkbaar met die van face-to-face.

In navolging van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van de EU werd de respondenten gevraagd of zij al dan niet zouden instemmen met het stellen van vragen over kwesties die als "gevoelig" kunnen worden beschouwd.

De lezer dient zich ervan bewust te zijn dat in dit verslag de ontwikkeling van één specifieke indicator over het geheel genomen als stabiel wordt beschouwd wanneer deze met +/- 2 procentpunten of minder varieert. Zie voor meer informatie de tabel op bladzijde 173 voor de foutenmarge, afhankelijk van het aantal interviews.

Opmerking: In dit verslag worden de EU-landen aangeduid met hun officiële afkorting. De in dit verslag gebruikte afkortingen komen overeen met:

België	BE	Litouwen	LT
Bulgarije	BG	Luxemburg	LU
Tsjechië	CZ	Hongarije	HU
Denemarken	DK	Malta	MT
Duitsland	DE	Nederland	NL
Estland	EE	Oostenrijk	AT
Ierland	IE	Polen	PL
Griekenland	EL	Portugal	PT
Spanje	ES	Roemenië	RO
Frankrijk	FR	Slovenië	SI
Kroatië	HR	Slowakije	SK
Italië	IT	Finland	FI
Republiek Cyprus	CY *	Zweden	SE
Letland	LV		
Europese Unie – gewogen gemiddelde voor de 27 lidstaten			EU27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR, BG			Eurozone
CZ, DK, HU, PL, RO, SE			Niet-eurogebied

*Cyprus als geheel is een van de 27 lidstaten van de Europese Unie. Het acquis communautaire is echter opgeschort in het deel van het land waarover de regering van de Republiek Cyprus geen zeggenschap heeft. Om praktische redenen worden alleen de gesprekken die worden gevoerd in het deel van het land dat onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus, opgenomen in de categorie "CY" en in het EU-27-gemiddelde.

CONTEXT

CONTEXT

Het veldwerk voor de Eurobarometer-enquête van het Europees Parlement in het voorjaar van 2026 werd tussen 9 april en 4 mei door Verian uitgevoerd in alle 27 EU-lidstaten. Om de enquêteresultaten correct te interpreteren, is het essentieel om rekening te houden met de politieke en maatschappelijke context op het moment van veldwerk. Alle nationale resultaten voor de vragen die in deze enquête worden gesteld – en dus ook de Europese gemiddelde resultaten – moeten worden gezien in het licht van de situatie en het publieke debat op het moment van veldwerk.

De crisis in het Midden-Oosten en het conflict in Iran en Libanon

Op 28 februari 2026 lanceerden de Verenigde Staten en Israël een gezamenlijke militaire operatie tegen Iran, die Iran ertoe aanzette te reageren met raket- en droneaanvallen gericht op Israël, evenals op militaire bases van de Verenigde Staten en het Westen in de Golf, onder meer in Bahrein, Koeweit, Qatar, Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten. Het conflict had aanzienlijke mondiale gevolgen, met name door de gedeeltelijke sluiting van de Straat van Hormuz, een belangrijke doorvoerroute waarlangs ongeveer 20 % van de olie in de wereld en aanzienlijke hoeveelheden vloeibaar aardgas passeren. Dit droeg bij tot een sterke stijging van de energieprijzen, met negatieve gevolgen voor de energievoorziening en de inflatie in de Europese Unie.

De oorlog van Rusland tegen Oekraïne

De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne bleef gedurende de hele veldwerkperiode het politieke en veiligheidsklimaat in Europa vormgeven. De Europese Unie bleef Oekraïne steunen door middel van een combinatie van humanitaire, politieke, financiële en militaire maatregelen.

Op 11 februari 2026 keurde het Europees Parlement een EU-leningpakket ter ondersteuning van Oekraïne goed, na een akkoord tussen de EU-leiders eind 2025 om 90 miljard EUR aan financiële steun te verlenen voor de periode 2026-2027, waarvan 30 miljard EUR aan macrofinanciële bijstand en 60 miljard EUR bestemd voor defensie- en militaire uitrusting.¹ Op 24 februari 2026, vier jaar na de grootschalige Russische invasie, nam de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een resolutie aan waarin werd opgeroepen tot een onmiddellijk staakt-het-vuren in Oekraïne.² In maart 2026 verlengde de Europese Raad de individuele beperkende maatregelen tegen personen die de territoriale integriteit van Oekraïne ondermijnen met nog eens zes maanden en bevestigde hij de onwrikbare steun van de EU voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen.³ De Europese Raad drong erop aan dat de eerste betaling aan Oekraïne begin april wordt uitbetaald en riep de partnerlanden op een financieringstekort van 30 miljard euro te helpen dichten.⁴

Op 23 april 2026 heeft de Europese Unie formeel haar 20e pakket sancties tegen Rusland aangenomen, gericht tegen belangrijke sectoren zoals energie, handel, financiële diensten en het

1 [Europees Parlement keurt steunpakket voor Oekraïne ter waarde van 90 miljard euro goed, 11 februari 2026, Europees Parlement](#)

2 [Resolutie van de Algemene Vergadering van de VN over Oekraïne, 24 februari 2026, resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over Oekraïne, 24 februari 2026](#)

3 [Conclusies van de Europese Raad over Oekraïne, 19 maart 2026, Consilium](#)

4 [Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne: 20e pakket EU-sancties, 23 april 2026, Europese Raad van het Consilium, 19 maart 2026, Oekraïne – Consilium](#)

militair-industrieel complex.⁵ Op dezelfde datum heeft de EU formeel haar goedkeuring gehecht aan de lening van 90 miljard EUR aan Oekraïne, die volgens de EU-instellingen van essentieel belang is om de budgettaire stabiliteit en defensiebehoeften van Oekraïne te ondersteunen.⁶ Deze besluiten werden bevestigd in het kader van de informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU in Cyprus op 23 en 24 april 2026, waar de EU-leiders herhaalden dat zij Oekraïne zullen blijven steunen. Tijdens deze bijeenkomst legden de leiders van de EU en president Volodymyr Zelensky een gezamenlijke verklaring af waarin zij de vooruitgang van Oekraïne op het gebied van hervormingen en het vooruitzicht op toetreding tot de EU onderstreepten.⁷

In de periode voorafgaand aan en overlappend met het veldwerk werden de trans-Atlantische betrekkingen gekenmerkt door enkele spanningen naast de voortgezette samenwerking, met name op het gebied van veiligheid en defensie. De besprekingen binnen de NAVO waren gericht op lastenverdeling, strategische prioriteiten en de rol van het bondgenootschap bij het reageren op de veranderende veiligheidsomgeving. In dit verband bracht NAVO-secretaris-generaal Mark Rutte in april 2026 een bezoek aan de Verenigde Staten voor overleg met de Amerikaanse leiders, waarbij hij het belang van trans-Atlantische coördinatie bevestigde en ook verschillende perspectieven op bepaalde geopolitieke en defensiekwesties benadrukte.⁸ Deze ontwikkelingen hebben bijgedragen tot het lopende publieke debat binnen de Europese Unie over het evenwicht tussen de NAVO-verbintenissen en de versterking van de defensievermogens van de EU.

Economische context

Tijdens de veldwerkperiode bleven de economische ontwikkelingen in de Europese Unie nauw verbonden met de geopolitieke situatie, met name het conflict in het Midden-Oosten. In maart 2026 heeft de Europese Centrale Bank haar macro-economische projecties herzien, waarbij zij haar groeiprognose voor 2026 heeft verlaagd tot 0,9 % en haar inflatieprognose heeft verhoogd tot 2,6 %, onder verwijzing naar de impact van hogere energieprijzen.⁹ Volgens gegevens van Eurostat bedroeg het werkloosheidspercentage in de EU in februari 2026 5,9 %, een daling ten opzichte van 6,0 % een jaar eerder, terwijl het werkloosheidspercentage in de eurozone 6,2 % bedroeg, tegenover 6,3 % in februari 2025.

Op 30 april 2026 besloot de Europese Centrale Bank de rente ongewijzigd te laten, waarbij zij de nadruk legde op verhoogde onzekerheid en verhoogde opwaartse risico's voor de inflatie, grotendeels als gevolg van de energieprijzontwikkelingen in verband met het conflict in het Midden-Oosten.¹⁰ Volgens Eurostat zal de inflatie op jaarbasis in het eurogebied in mei 2026 naar verwachting 3,2% bedragen, tegen 3,0% in april 2026.¹¹

In deze bredere economische context is Bulgarije op 1 januari 2026 tot de eurozone toegetreden, waardoor het aantal lidstaten van de eurozone is gestegen tot 21.

EU-instellingen en wetgevingscontext op EU-niveau

5 [Door medewerkers van de ECB samengestelde macro-economische projecties, maart 2026, Europese Centrale Bank](#)

6 [Cypriotisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, 2026, Consilium](#)

7 [Informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders, 23-24 april 2026, Europese Raad](#)

8 [NAVO-secretaris-generaal bezoekt Washington om trans-Atlantische veiligheid te bespreken](#)

9 [Macro-economische projecties, maart 2026, Europese Centrale Bank](#)

10 [Monetaire-beleidsbesluiten, april 2026, Europese Centrale Bank](#)

11 [Inflatie in het eurogebied, Eurostat](#)

Cyprus bekleedde in de eerste helft van 2026, van 1 januari tot en met 30 juni, het roulerende voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie onder het motto "Een autonome Unie. open voor de wereld". Het programma van het voorzitterschap was gericht op het versterken van de strategische autonomie, het economisch concurrentievermogen, de paraatheid op het gebied van veiligheid en defensie, migratiebeheer en sociale cohesie van de EU, en de onderhandelingen over het volgende meerjarig financieel kader van de EU voor de periode 2028-2034, naast inspanningen om de eengemaakte markt te verdiepen en de digitale en energieveerkracht te vergroten.¹²

Tijdens zijn bijeenkomst van 19 maart 2026 heeft de Europese Raad conclusies aangenomen over een reeks prioriteiten, waaronder Oekraïne, het Midden-Oosten, concurrentievermogen, de eengemaakte markt, veiligheid, defensie en migratie. De EU-leiders spraken opnieuw hun krachtige steun uit voor Oekraïne, riepen op tot de-escalatie in het Midden-Oosten en benadrukten hoe belangrijk het is de economische veerkracht en het concurrentievermogen van Europa te versterken.¹³

Deze besprekingen werden voortgezet tijdens de informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU op 23 en 24 april 2026, waar de uitwisselingen zich met name richtten op het toekomstige meerjarig financieel kader voor 2028-2034, tegen de achtergrond van toegenomen defensie-, energie- en bredere geopolitieke uitgavenbehoeften.¹⁴ Op 28 april 2026 heeft het Europees Parlement zijn standpunt voor onderhandelingen met de lidstaten over het meerjarig financieel kader voor de periode 2028-2034 uiteengezet, met als doel de nadruk te leggen op defensie en concurrentievermogen als nieuwe prioriteiten, terwijl de financiering van cohesie en landbouw moet worden gewaarborgd.¹⁵

Verkiezingen

Verschillende nationale verkiezingen in de eerste maanden van 2026 hebben bijgedragen tot de vormgeving van het politieke landschap in de Europese Unie tijdens de veldwerkperiode.

In Portugal werd de tweede ronde van de presidentsverkiezingen gehouden op 8 februari 2026, wat resulteerde in de verkiezing van António José Seguro, die 66,83% van de stemmen behaalde, vergeleken met 33,17% voor André Ventura. De opkomst bereikte 50%.¹⁶ Dit was de eerste presidentiële runoff in Portugal in veertig jaar.

In Slovenië hebben de parlementsverkiezingen van 22 maart 2026 ertoe geleid dat de vrijheidsbeweging van de zittende premier Robert Golob (Svoboda, Renew) 28,66 % van de stemmen en 29 zetels heeft behaald, net voor de Sloveense Democratische Partij (SDS, EVP) onder leiding van Janez Janša, die 27,88 % van de stemmen en 28 zetels heeft behaald. Geen van beide partijen behaalde de 46 zetels die nodig zijn voor een absolute meerderheid, en daarom werden coalitieonderhandelingen gestart. De opkomst bedroeg 70,25%.¹⁷

In Denemarken hebben de algemene verkiezingen van 24 maart 2026 ertoe geleid dat de sociaaldemocraten van premier Mette Frederiksen (SD, S&D) 21,9 % van de stemmen en 38 zetels hebben behaald,¹⁸ tegenover 50 zetels bij de verkiezingen van 2022. Noch het links

12 [Cypriotisch voorzitterschap](#)

13 [Europese Raad, Voornaamste resultaten, 19 maart 2026](#)

14 [Informeel bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders, 23-24 april 2026, Europese Raad](#)

15 [Langetermijnbegroting van de EU: inspelen op de verwachtingen en grote uitdagingen van de burgers, 28 april 2026, Europees Parlement](#)

16 https://www.eleicoes.mai.gov.pt/presidenciais2026_2S/resultados/globais

17 <https://volitve.dvk-rs.si/dz2026/#/rezultati>

18 <https://www.thedanishparliament.dk/news/2026/03/results-of-the-danish-general-election-2026>

leunende blok, met 84 zetels, noch het rechts leunende blok, met 77 zetels, verzekerde de 90 zetels die nodig zijn voor een meerderheid in de 179 zetel Folketing. De centristische gematigden (Renew), met 14 zetels, zouden naar verwachting een beslissende rol spelen in de daaropvolgende regeringsvormingsbesprekingen.

In Hongarije resulteerden de parlementsverkiezingen van 12 april 2026 in een enorme overwinning voor de Tisza-partij onder leiding van Péter Magyar (EVP), die 53,18 % van de stemmen en 141 zetels in de Nationale Vergadering met 199 zetels behaalde, waardoor een grondwettelijke meerderheid van twee derde werd behaald. De Fidesz-KDNP-alliantie (Patriots) van de zittende premier Viktor Orbán werd na 16 jaar aan de macht verslagen en kreeg 38,61 % van de stemmen en 52 zetels. De opkomst bereikte een record van 78,99%, het hoogste niveau in Hongarije sinds de democratische transitie.¹⁹

In Bulgarije resulteerden snelle parlementsverkiezingen op 19 april 2026 in een beslissende overwinning voor de nieuw gevormde Progressieve Bulgaarse alliantie onder leiding van Rumen Radev, die 44,59 % van de stemmen en ongeveer 131 zetels in de 240 zetels tellende Nationale Vergadering veiligstelde, waardoor een regelrechte meerderheid werd bereikt. De GERB-SDS-alliantie (EPP) onder leiding van Boyko Borisov en de PP-DB (Renew) volgden op grote afstand en behaalden respectievelijk 13,39 % en 12,62 % van de stemmen.²⁰ De opkomst bedroeg 50,7% en het resultaat was de eerste partijmeerderheid in Bulgarije sinds 1997, waarmee een einde kwam aan een langdurige periode van politieke instabiliteit.

In Italië werd op 22 en 23 maart 2026 een constitutioneel referendum over justitiële hervorming gehouden. De kiezers werd verzocht een grondwettelijke wet goed te keuren tot herziening van aspecten van de organisatie van de rechterlijke macht. Het voorstel werd verworpen: 53,75 % van de kiezers stemde tegen en 46,25 % voor.²¹

19 <https://vtr.valasztas.hu/ogy2026>

20 <https://results.cik.bg/pe202604/rezultati/index.html>

21 <https://elezioni.interno.gov.it/risultati/20260322/referendum/scrutini/italia/01081010140>

1 HUIDIGE GEVOELEN EN OUTLOOK OP DE TOEKOMST

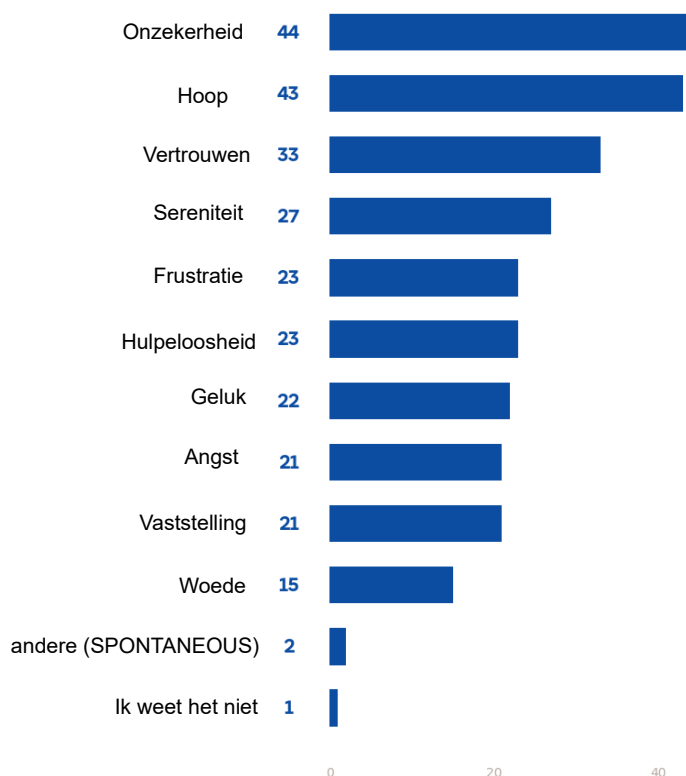
1. HUIDIGE GEVOELEN EN OUTLOOK OP DE TOEKOMST

In dit hoofdstuk worden de percepties van de Europeanen van de huidige context en hun toekomstperspectieven onderzocht en worden inzichten over hun emotionele toestand en verwachtingen op persoonlijk, nationaal, Europees en mondiaal niveau samengebracht. Het begint met een analyse van de gevoelens die de huidige emotionele toestand van de Europeanen het best beschrijven, en biedt een contextueel kader om te begrijpen hoe burgers toekomstige ontwikkelingen bekijken.

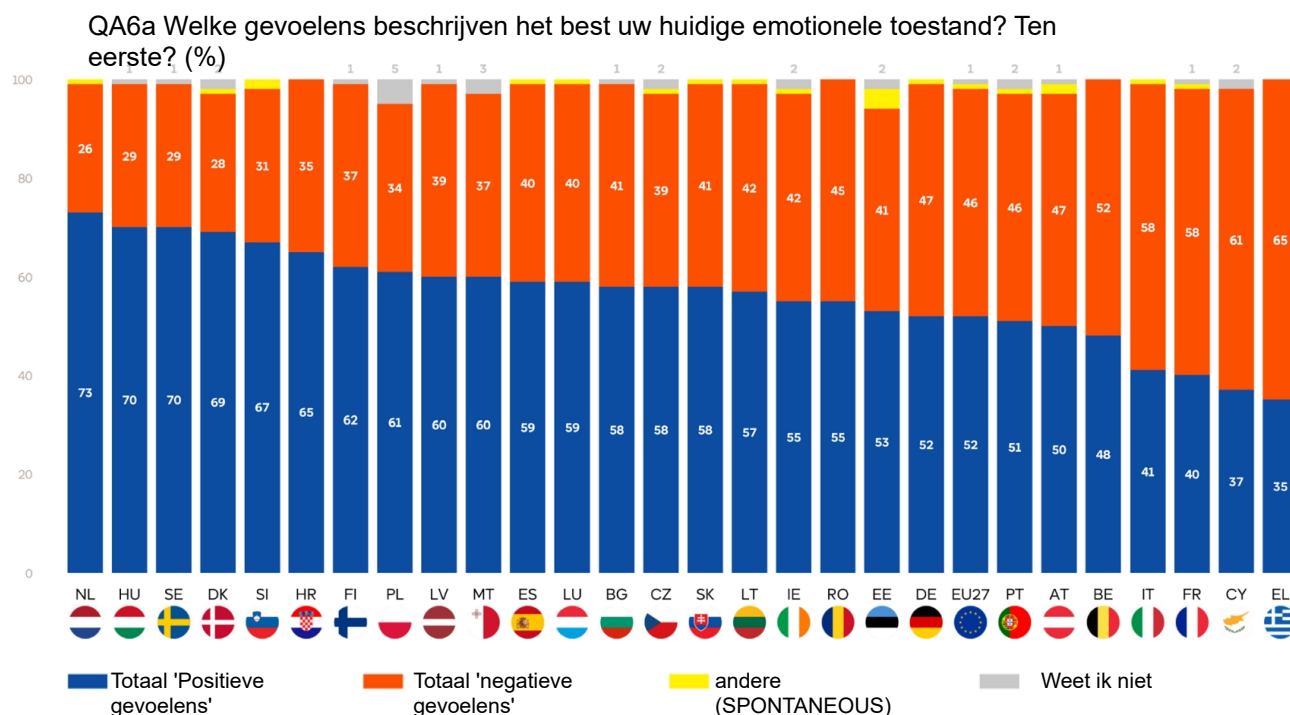
Emotionele toestand

Op EU-niveau weerspiegelt de emotionele toestand van de Europeanen een combinatie van zowel positieve als negatieve gevoelens. Onzekerheid komt naar voren als de meest genoemde emotie (44%), op de voet gevolgd door hoop (43%), wat aangeeft dat Europeanen tegelijkertijd twijfel en verwachting ervaren. Een aanzienlijk deel van de respondenten geeft ook uiting aan vertrouwen (33%) en sereniteit (27%), wat erop wijst dat, ondanks de heersende onzekerheden, een aanzienlijk deel een gevoel van stabiliteit en vertrouwen behoudt. Tegelijkertijd worden ook gevoelens als frustratie (23%), hulpeloosheid (23%) en angst (21%) op grote schaal gemeld, terwijl geluk (22%) en vastberadenheid (21%) wijzen op het naast elkaar bestaan van veerkracht en positievere vooruitzichten onder Europeanen. Over het algemeen benadrukken deze resultaten een complex en gemengd emotioneel landschap, waarin positieve en negatieve gevoelens naast elkaar bestaan.

QA6ab Welke gevoelens beschrijven het best uw huidige emotionele toestand? Ten eerste? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

In acht landen is onzekerheid in alle lidstaten een belangrijke emotie, hoewel de intensiteit ervan aanzienlijk varieert. De hoogste niveaus worden waargenomen in landen als Griekenland (59%), Cyprus en Italië (beide 56%) en Frankrijk (53%), waar meer dan de helft van de respondenten dit gevoel noemt. Hoop is de meest voorkomende emotie in 17 lidstaten. Het bereikt bijzonder hoge niveaus in landen als Hongarije (57%), Denemarken (55%), Finland en Kroatië (beide 51%), wat wijst op een relatief sterke aanwezigheid van positieve verwachtingen in deze landen. Het vertrouwen is aanzienlijk hoger in landen als Denemarken (47%), Nederland (46%), Luxemburg en Portugal (beide 43%). Serenity vertoont ook duidelijke variatie, waarbij meer dan de helft van de respondenten deze emotie selecteert in Zweden (55%) en Nederland (51%).

Samengevat suggereren deze bevindingen dat Europeanen door een context navigeren die wordt gekenmerkt door zowel optimisme als bezorgdheid. Deze emotionele achtergrond zal waarschijnlijk bepalend zijn voor de manier waarop burgers toekomstige ontwikkelingen waarnemen en de huidige uitdagingen interpreteren.

De emotionele toestand van Europeanen verschilt per sociaaldemografische groep, hoewel sommige patronen meer uitgesproken zijn dan andere.

Wat geslacht betreft, zijn de verschillen relatief beperkt, wat wijst op grotendeels vergelijkbare emotionele profielen bij mannen en vrouwen. Er kunnen echter enkele variaties worden waargenomen. Vrouwen hebben iets meer kans dan mannen om hoop (45% versus 42%), hulpeloosheid (25% versus 21%) en angst (24% versus 19%) te melden en wijzen op iets hogere niveaus van zowel anticipatie als bezorgdheid. Mannen noemen daarentegen iets vaker sereniteit (29% versus 25%) en vastberadenheid (22% versus 19%). Over het algemeen geven deze bevindingen aan dat er weliswaar genderverschillen bestaan, maar dat deze gematigd blijven.

Duidelijkere verschillen ontstaan bij het overwegen van leeftijd. Jongere respondenten hebben de neiging om een positiever emotioneel profiel weer te geven, terwijl negatieve gevoelens steeds vaker voorkomen met de leeftijd. Van de 15-24-jarigen zijn hoop (48 % tegenover 41-44% onder andere leeftijdsgroepen) en vertrouwen (40 % tegenover 29-36%) bijzonder wijdverbreid, naast relatief hoge niveaus van geluk (32 % tegenover 17-26%) en vastberadenheid (27 % tegenover 17-24%), wat wijst op een optimistisch basisscenario. Tegelijkertijd rapporteert deze groep relatief lage niveaus van onzekerheid (36% versus 48% van de 55-plussers), frustratie (17% versus 27% van de 40-54-plussers), hulpeloosheid (15% versus 27% van de 55-plussers), angst (15% versus 24% van de 55-plussers) en woede (6% versus 18% van de 40-54-plussers).

Verschillen naar opleidingsniveau zijn aanwezig, maar relatief gematigd. Respondenten met een hoger opleidingsniveau hebben meer kans om positieve en toekomstgerichte gevoelens te uiten, zoals vertrouwen (37% versus 31-33%), sereniteit (31% versus 24-26%), geluk (25% versus 19-21%) en vastberadenheid (24% versus 17-21%), in vergelijking met degenen met een lager opleidingsniveau.

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten komt een bijzonder sterke relatie naar voren. Degenen die melden dat ze het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, hebben aanzienlijk meer kans om negatieve emoties te uiten. In deze groep bereikt onzekerheid 57% (vergeleken met 41% van degenen die nooit problemen hebben), terwijl frustratie (36% versus 21%), hulpeloosheid (29% versus 20%), angst (33% versus 18%) en woede (25% versus 13%) ook aanzienlijk hoger zijn dan gemiddeld.

Attitudinale factoren tonen enkele van de sterkste associaties met emotionele toestand.

Respondenten met een positief beeld van de Europese Unie hebben aanzienlijk meer kans om positieve emoties te uiten, waaronder hoop (53% versus 23% van degenen met een negatieve kijk), vertrouwen (43% versus 13%), sereniteit (32% versus 15%) en geluk (27% versus 11%). Daarentegen komen negatieve emoties veel vaker voor bij mensen met een negatief beeld van de EU: de onzekerheid bedraagt 58 % tegenover 38 %, terwijl frustratie (43 % tegenover 17 %), hulpeloosheid (35 % tegenover 17 %), woede (35 % tegenover 9 %) en angst (31 % tegenover 16 %) alle aanzienlijk hoger zijn dan bij mensen met een positief EU-beeld.

QA6ab Welke gevoelens beschrijven het best uw huidige emotionele toestand? ten eerste? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

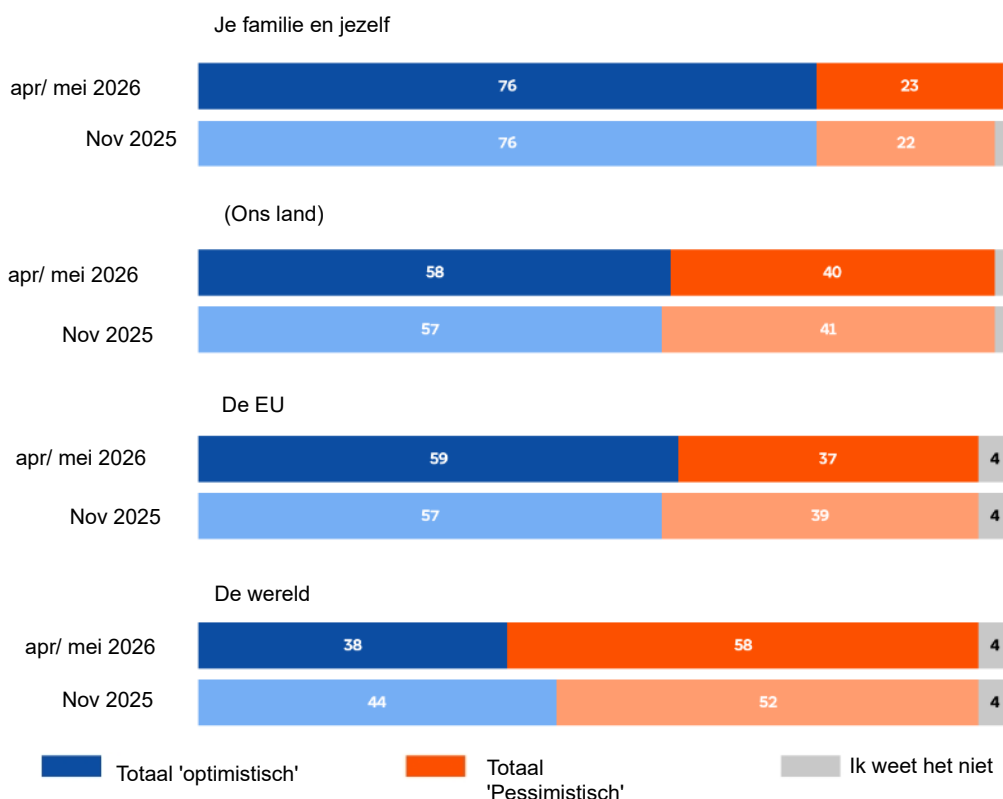
	Onzek erheid	Hoop	Vertrouwen	Serenit eit	Frustratie	Hulpelooshei d	Vaststelling	Angst	Woed e	andere (SPONTAN EOUS)	Weet ik niet	
EU27	44	43	33	27	23	23		21	21	15	2	1
Geslacht												
Man	43	42	34	29	23	21		22	19	16	2	1
Vrouw	45	45	33	25	23	25		19	24	14	2	1
Leeftijd												
15- 24	36	48	40	31	17	15		27	15	6	1	1
25—39	40	44	36	29	22	18		24	19	13	2	1
40-54	46	41	34	25	27	24		21	22	18	2	1
>=55	48	43	29	26	24	27		17	24	17	2	1
Opleidingsniveau												
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	45	43	33	24	23	25		17	23	19	2	1
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	45	43	31	26	24	23		21	23	15	2	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	43	45	37	31	23	21		24	18	13	2	1
Sociaal-professionele categorie												
Zelfstandigen	44	40	34	28	24	20		26	23	16	2	1
Managers	41	46	38	30	21	20		26	16	14	3	0
Andere witte halsbanden	42	46	36	28	22	20		23	21	13	2	1
Handarbeiders	44	41	33	27	24	24		21	22	17	1	1
Huis personen	43	43	33	23	23	25		17	24	18	2	1
Werklozen	49	43	28	21	29	25		19	26	17	1	0
Gepensioneerd	49	43	28	26	24	28		14	26	17	2	1
Studenten	39	48	40	30	20	16		26	15	7	1	1
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen												
Het grootste deel van de tijd	57	31	22	15	36	29				25	1	1
Van tijd tot tijd	49	40	29	21	27	29		19	29	19	1	1
Bijna nooit/nooit	41	46	36	30	21	20		22	18	13	2	1
Subjectieve verstedelijking												
Landelijk gebied of dorp	43	42	34	29	22	22		20	20	15	2	1
Kleine of middelgrote stad	45	44	32	26	22	24		21	23	15	2	1
Grote stad	45	44	34	26	27	23		21	21	14	2	1
Beeld van de EU												
Positief	38	53	43	32	17	17		25	16	9	2	0
Neutraal	47	40	28	25	23	26		18	25	14	2	1
Negatief	58	23	13	15	43	35		13	31	35	2	1
Tevredenheid over de kwaliteit van leven												
Tevreden	41	46	37	30	20	20		22	18	13	2	1
Niet tevreden	61	30	16	12	39	36		14	37	26	1	1

Vooruitzichten voor de toekomst

Tegen deze achtergrond gaat de analyse vervolgens over de toekomstperspectieven van de Europeanen. Over het algemeen blijft het optimisme het sterkst op persoonlijk niveau en neemt het af naarmate respondenten bredere contexten overwegen, waarbij vertrouwen geleidelijk plaatsmaakt voor voorzigtigere percepties bij het verschuiven van persoonlijke omstandigheden naar nationale, Europese en uiteindelijk mondiale perspectieven. Dit patroon weerspiegelt een duidelijk contrast tussen relatief stabiele persoonlijke vooruitzichten en onzekerdere opvattingen over de internationale omgeving, een onderscheid dat waarschijnlijk van invloed zal zijn op de prioriteiten van de burgers, de houding ten opzichte van bestuur en de verwachtingen ten aanzien van samenwerking op verschillende niveaus.

In de hele Europese Unie blijft het optimisme over de toekomst sterk variëren, afhankelijk van het beschouwde niveau. Het vertrouwen is het hoogst op persoonlijk niveau: 76 % van de respondenten geeft blijk van optimisme over de toekomst van zichzelf en hun gezin, een percentage dat onveranderd blijft ten opzichte van november 2025. Optimisme is met name lager wanneer respondenten bredere contexten evalueren. Ongeveer zes op de tien Europeanen zijn optimistisch over de toekomst van hun land (58 %, +1 procentpunt) en de Europese Unie (59 %, +2 procentpunt), wat wijst op een relatieve stabiliteit ten opzichte van de vorige enquête in november 2025. Meningen worden echter aanzienlijk voorzigtiger wanneer men zich tot het mondiale niveau wendt. Slechts 38 % van de respondenten geeft aan optimistisch te zijn over de toekomst van de wereld, wat neerkomt op een aanzienlijke daling van zes procentpunten sinds november 2025, terwijl 58 % pessimisme uitdrukt (+6 procentpunten).

QA12 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? (EU27) (%)

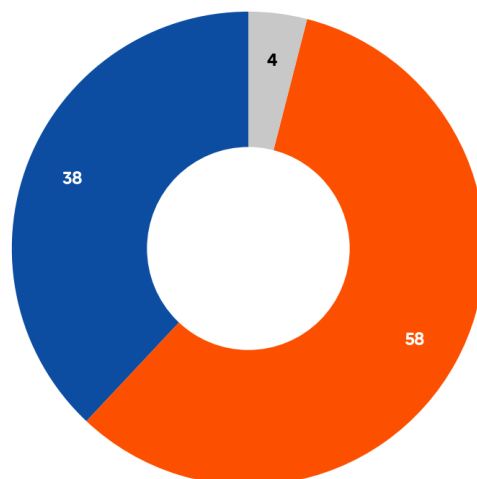

De hardnekkigheid en versterking van het pessimisme met betrekking tot de toekomst van de wereld suggereert dat mondiale onzekerheden en uitdagingen zwaar blijven wegen op het publieke sentiment. Deze verslechtering op mondiaal niveau staat in schril contrast met de relatieve stabiliteit die wordt waargenomen voor de persoonlijke vooruitzichten en de vooruitzichten op nationaal en Europees niveau. Een dergelijk patroon geeft aan dat Europeanen weliswaar vertrouwen behouden in hun onmiddellijke omstandigheden en, tot op zekere hoogte, in nationale en Europese kaders, maar zich steeds meer zorgen blijven maken over ontwikkelingen op internationaal niveau. Deze zorgen zullen waarschijnlijk een bredere perceptie vormen en van invloed zijn op de manier waarop burgers prioriteit geven aan kwesties en hoe zij de rol van instellingen, waaronder de Europese Unie, bij het reageren op mondiale uitdagingen beoordelen.

Vooruitzichten over de toekomst van de wereld

De publieke perceptie van de toekomst van de wereld wordt gekenmerkt door een duidelijke overheersing van pessimisme, als gevolg van de accumulatie van mondiale uitdagingen waarmee burgers momenteel worden geconfronteerd. In de hele Europese Unie zijn de respondenten minder optimistisch over de toekomst van de wereld dan op enig ander niveau.

QA12.4 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De wereld (EU27) (%)

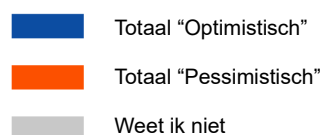

Totaal 'optimistisch' ▼ 6

Totaal 'Pessimistisch' ▲ 6

Ik weet het niet =

▲▼ (april/mei 2026 — nov 2025)

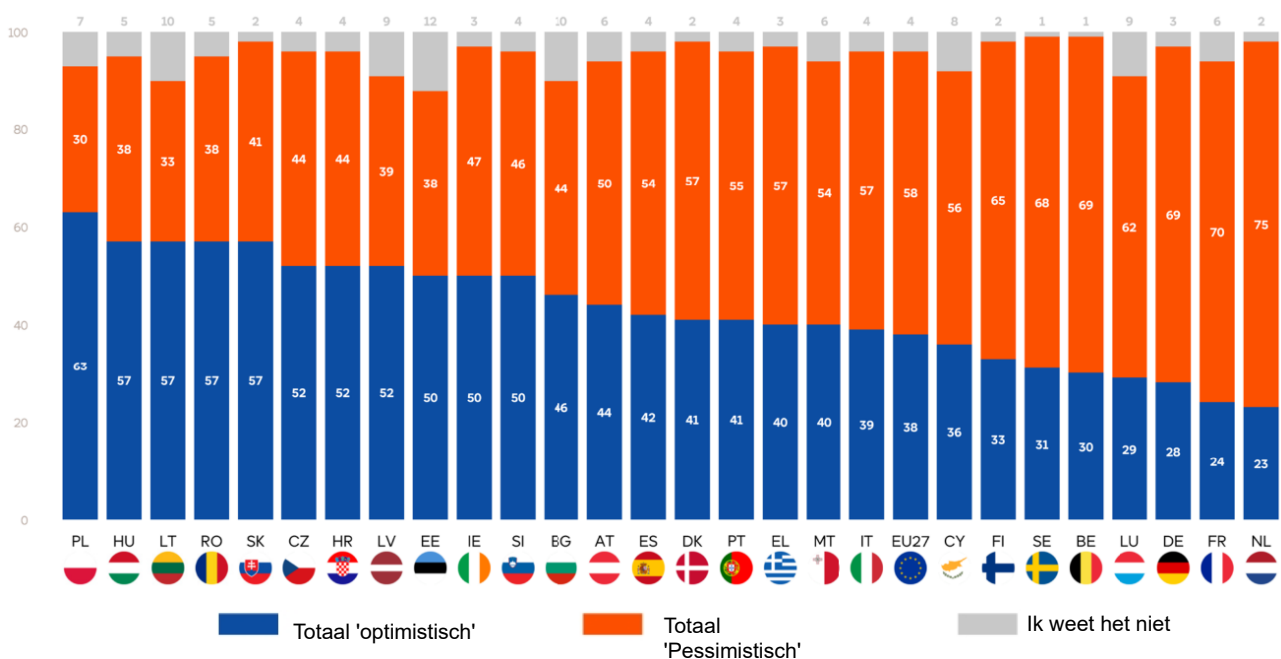

Op EU-niveau zegt minder dan vier op de tien respondenten (38%) optimistisch te zijn over de toekomst van de wereld, wat neerkomt op een merkbare daling van zes procentpunten ten opzichte van de vorige enquête. Dit optimisme blijft beperkt in intensiteit, waarbij slechts een klein deel zichzelf als zeer optimistisch omschrijft (5%). Daarentegen geeft een aanzienlijke meerderheid van de Europeanen (58 %) aan zich pessimistisch te voelen over de toekomst van de wereld, een stijging van zes procentpunten ten opzichte van november 2025, waaronder een aanzienlijk aandeel dat sterk pessimisme uitdrukt (15 %, + 4 pp).

In de lidstaten lopen de opvattingen over de toekomst van de wereld sterk uiteen, wat aanzienlijke verschillen in optimisme en pessimisme aan het licht brengt. Meer in het algemeen is ten minste de helft van de respondenten optimistisch in elf lidstaten. De hoogste niveaus van optimisme worden waargenomen in Polen (63%), gevolgd door Hongarije, Litouwen, Slowakije en Roemenië (alle 57%), waar een duidelijke meerderheid van de respondenten positieve vooruitzichten uitdrukt.

Een dergelijk optimisme blijft echter verre van wijdverbreid. Ten minste de helft van de respondenten is pessimistisch in 15 lidstaten. De hoogste niveaus van pessimisme over de toekomst van de wereld worden geregistreerd in Nederland (75%), Frankrijk (70%), Duitsland en België (beide 69%). In deze landen wegen pessimistische beoordelingen duidelijk zwaarder dan optimisme, wat onderstreept in welke mate bezorgdheid over mondiale ontwikkelingen het publieke sentiment beïnvloedt.

QA12.4 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? De wereld (%)

Verschillen in optimisme en pessimisme met betrekking tot de toekomst van de wereld zijn ook zichtbaar in sociaaldemografische groepen, hoewel de kracht van deze patronen verschilt per kenmerk.

In termen van geslacht zijn er geen verschillen in perceptie. Mannen en vrouwen melden identieke niveaus van optimisme (38% in beide groepen) en zeer vergelijkbare niveaus van pessimisme (58% bij mannen en 57% bij vrouwen).

Leeftijd is een meer onderscheidende factor. Jongere respondenten zijn meestal optimistischer, terwijl het pessimisme geleidelijk toeneemt met de leeftijd. Van de 15- tot 24-jarigen uiten dezelfde aandelen optimisme en pessimisme (48 %). Het optimisme neemt echter af bij respondenten van 25-39 jaar (38 % tegenover 58 % pessimistisch) en bij respondenten van 40-54 jaar (40 % tegenover 56 %). De meest negatieve vooruitzichten worden waargenomen bij respondenten van 55 jaar en ouder, waar slechts 34% optimistisch is en een duidelijke meerderheid (61%) pessimisme meldt.

Verschillen naar opleidingsniveau zijn aanwezig, maar relatief gematigd. Respondenten met een gemiddeld opleidingsniveau zijn het meest optimistisch (41%), terwijl degenen met een laag opleidingsniveau minder optimisme (34%) en meer pessimisme (60%) melden. Onder hoogopgeleide respondenten staat optimisme op 38% en pessimisme op 59%, wat suggereert dat hoewel onderwijs wordt geassocieerd met enige variatie, een overwegend voorzichtige kijk heerst in alle onderwijsgroepen.

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten wordt een bijzonder sterke relatie waargenomen. Degenen die het grootste deel van de tijd met financiële problemen kampen, zijn aanzienlijk pessimistischer: slechts 26% spreekt optimisme uit, terwijl 70% pessimisme meldt. Dit in tegenstelling tot respondenten die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd, waaronder optimisme stijgt tot 39% en pessimisme daalt tot 56%. Respondenten met incidentele financiële problemen vallen tussen deze groepen (37% optimistisch tegenover 59% pessimistisch). Deze bevindingen benadrukken het sterke verband tussen economische kwetsbaarheid en negatieve verwachtingen over mondiale ontwikkelingen.

ten slotte hangt de perceptie van de toekomst van de wereld ook nauw samen met het beeld dat de respondenten van de Europese Unie hebben. Respondenten met een positief beeld van de Europese Unie hebben een evenwichtig beeld: 49 % is optimistisch en 48 % pessimistisch. Daarentegen daalt het optimisme onder respondenten met een negatief beeld van de EU sterk tot 17 %, terwijl 79 % pessimisme meldt, wat wijst op zeer negatieve vooruitzichten. Degenen met een neutraal beeld vallen tussen deze groepen (34% optimistisch versus 60% pessimistisch). Dit patroon wijst op een sterk verband tussen de houding ten opzichte van de EU en de perceptie van de mondiale vooruitzichten.

QA12.4 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De wereld (% - EU)

	Totaal "Optimistisch"	Totaal "Pessimistisch"	Weet ik niet
EU27	38	58	4
Geslacht			
Man	38	58	4
Vrouw	38	57	5
Leeftijd			
15- 24	48	48	4
25—39	38	58	4
40-54	40	56	4
>=55	34	61	5
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	34	60	6
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	41	55	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	38	59	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	43	54	3
Managers	40	57	3
Andere witte halsbanden	40	56	4
Handarbeiders	40	55	5
Huis personen	39	57	4
Werklozen	32	63	5
Gepensioneerd	32	63	5
Studenten	46	51	3
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	26	70	4
Van tijd tot tijd	37	59	4
Bijna nooit/nooit	39	56	5
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	38	57	5
Kleine of middelgrote stad	36	60	4
Grote stad	42	55	3
Beeld van de EU			
Positief	49	48	3
Neutraal	34	60	6
Negatief	17	79	4
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	42	54	4
Niet tevreden	22	73	5

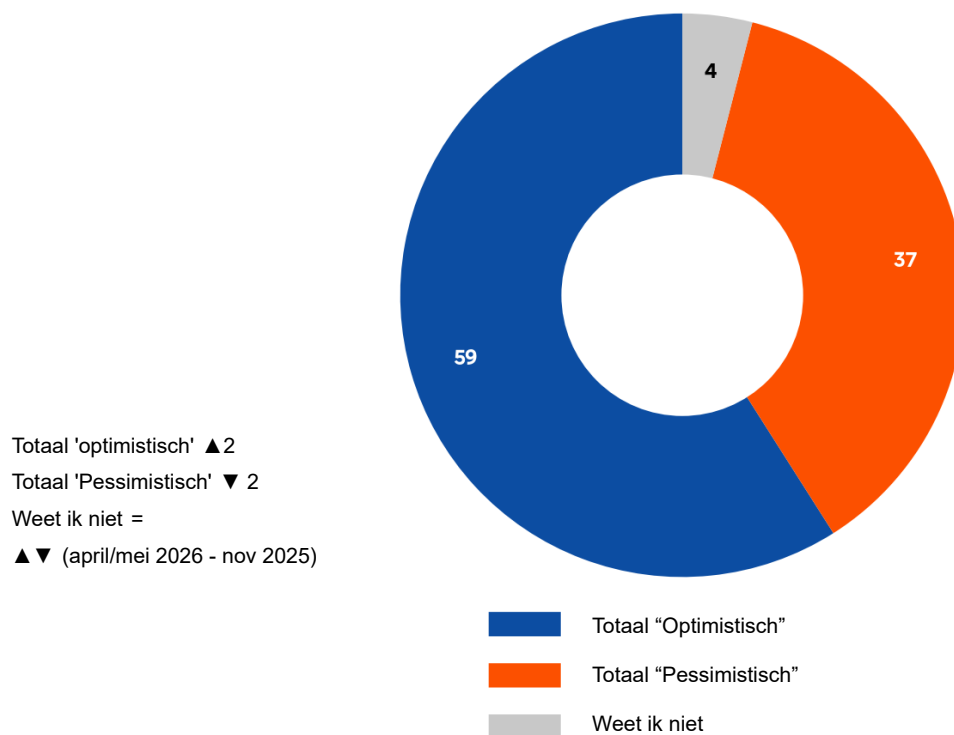
Vooruitzichten voor de toekomst van de Europese Unie

In vergelijking met hun perceptie van mondiale ontwikkelingen geven de Europeanen een positievere kijk op de toekomst van de Europese Unie.

Op EU-niveau zegt een duidelijke meerderheid van de respondenten (59 %) optimistisch te zijn over de toekomst van de Europese Unie, wat neerkomt op een relatieve stabiliteit ten opzichte van de vorige golf in november 2025. Binnen deze groep beschrijven de meesten zichzelf als vrij optimistisch (51%), terwijl een kleiner aandeel zeer optimistisch is (8%). Daarentegen geeft 37 % van de Europeanen aan pessimistisch te zijn over de toekomst van de EU, met zowel eerlijke als zeer pessimistische standpunten, terwijl een kleine minderheid (4 %) zegt het niet te weten.

Vergeleken met november 2025 blijft de perceptie van de toekomst van de Europese Unie relatief stabiel. Het optimisme is met twee procentpunten gestegen (van 57% naar 59%), terwijl het pessimisme met twee punten is afgenomen (van 39% naar 37%). Deze beperkte variaties wijzen erop dat de standpunten in de loop van de periode niet aanzienlijk zijn veranderd. Al met al wijst dit erop dat, ondanks een bredere context die wordt gekenmerkt door onzekerheid, met name met betrekking tot de toekomst van de wereld, het vertrouwen van de Europeanen in de Europese Unie stabiel blijft, zonder substantiële verschuiving in het sentiment.

QA12.3Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De EU (EU27) (%)

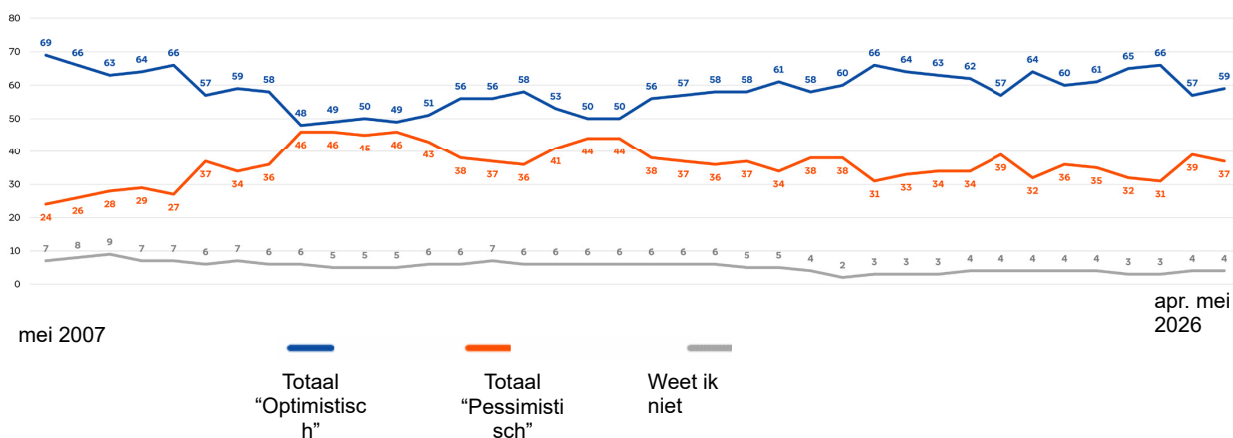

Kijkend naar de langetermijntrend van 2007 tot 2026 worden recente ontwikkelingen in optimisme in een breder historisch perspectief geplaatst. Na de daling tussen mei 2025 en november 2025 wijzen de meest recente resultaten op een relatieve stabiliteit in optimisme, die nu 59 % bedraagt in april/mei 2026. Dit niveau blijft grotendeels in overeenstemming met dat van de periode vóór de COVID-19-pandemie, toen het optimisme tussen 2017 en 2019 over het algemeen op vergelijkbare niveaus fluctueerde.

Uit langetermijngegevens blijkt ook dat in eerdere perioden meer uitgesproken pessimisme is waargenomen. De hoogste niveaus deden zich voor tussen 2011 en 2013, toen tot 46 % van de respondenten negatieve meningen uitte over de toekomst van de Europese Unie, als gevolg van een periode van toegenomen economische en politieke onzekerheid.

In dit verband maken de recente ontwikkelingen deel uit van een breder patroon van conjuncturele schommelingen in het publieke sentiment die verband houden met externe schokken, onzekerheid en de publieke perceptie van het optreden van de EU.

QA12.3 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De EU (% - EU)

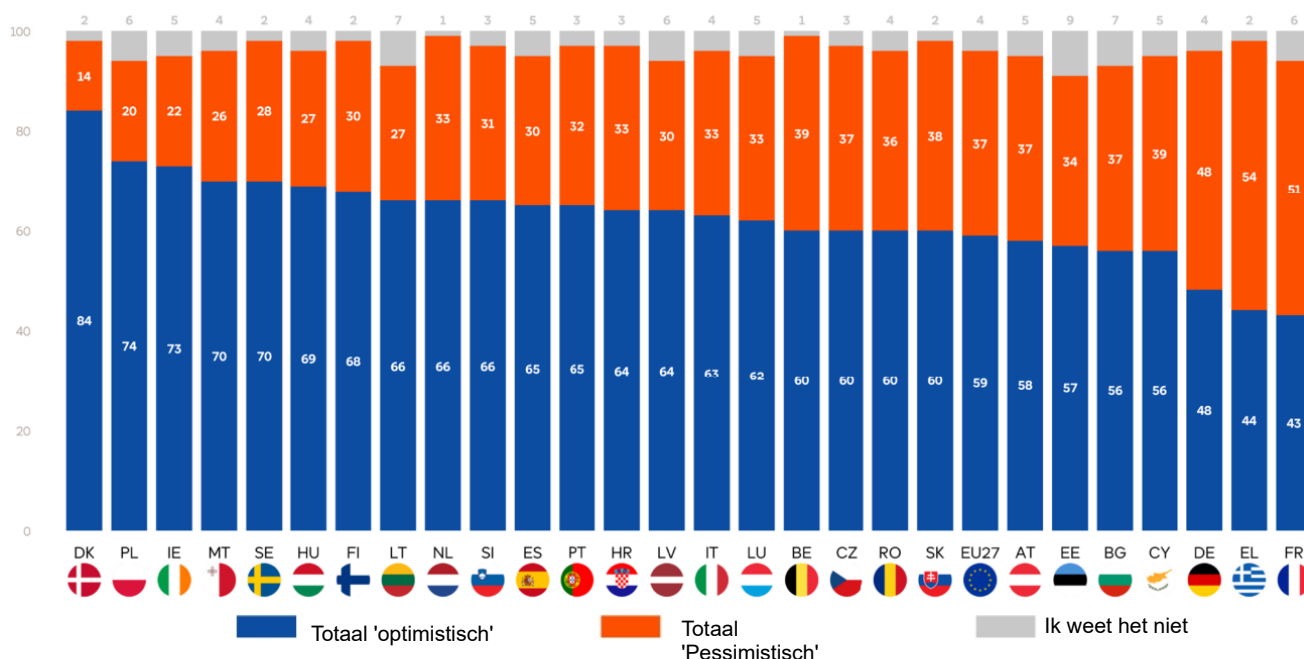

Het optimisme over de toekomst van de Europese Unie blijft van lidstaat tot lidstaat verschillen, met aanzienlijke verschillen in het evenwicht tussen positieve en negatieve standpunten. Het hoogste optimisme wordt opgetekend in Denemarken (84 %), gevolgd door Polen (74 %) en Ierland (73 %), waar een duidelijke meerderheid van de respondenten vertrouwen heeft in de toekomst van de EU.

Dit optimisme is echter niet universeel. In verschillende lidstaten zijn pessimistische standpunten prominenter aanwezig. De laagste niveaus van optimisme worden waargenomen in Frankrijk (43% optimistisch versus 51% pessimistisch), Griekenland (44% versus 54%) en Duitsland (48% versus 48%), waar optimisme duidelijk wordt gecompenseerd door pessimisme of op pariteit staat.

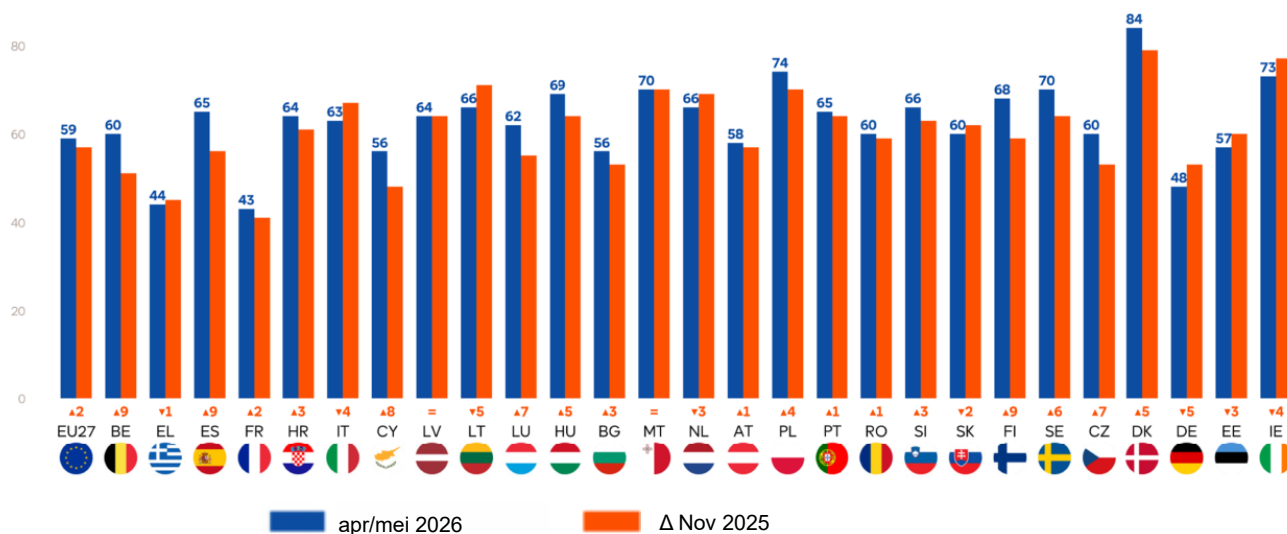
Deze patronen wijzen op aanzienlijke nationale verschillen in de publieke perceptie van de vooruitzichten van de EU. Hoewel veel lidstaten een relatief hoog niveau van vertrouwen handhaven, hebben andere lidstaten meer verdeelde of negatieve meningen, die de uiteenlopende nationale contexten en ervaringen in de Europese Unie weerspiegelen.

QA12.3 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De EU (%)

Sinds november 2025 is het optimisme het sterkst toegenomen in België, Spanje en Finland (+9 procentpunten), Cyprus (+8 procentpunten), Tsjechië en Luxemburg (+7 procentpunten), wat wijst op een duidelijke verschuiving naar positievere standpunten in deze landen. Hoewel de dalingen minder prominent zijn en slechts in acht lidstaten worden geregistreerd, met name in Litouwen en Duitsland (-5 procentpunten).

QA12.3 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De EU - Totaal 'Optimistisch' (%)

De verschillen in optimisme en pessimisme met betrekking tot de toekomst van de Europese Unie zijn zichtbaar tussen sociaaldemografische groepen, hoewel de kracht van deze patronen per kenmerk verschilt.

Verschillen naar geslacht zijn minimaal. Mannen en vrouwen vertonen een zeer vergelijkbaar optimisme (respectievelijk 58 % en 59 %) en pessimisme (38 % en 36 %), wat erop wijst dat gender geen belangrijke rol speelt bij het vormgeven van standpunten over de toekomst van de EU.

Er worden duidelijkere verschillen waargenomen tussen leeftijdsgroepen, waarbij jongere respondenten positievere meningen uiten. Van de 15- tot 24-jarigen zijn zeven op de tien respondenten (70 %) optimistisch, terwijl slechts 26 % pessimisme uitdrukt, wat veruit de meest positieve vooruitzichten vertegenwoordigt. Optimisme neemt gestaag af met de leeftijd en bereikt 54% bij mensen van 55 jaar en ouder, onder wie pessimisme dienovereenkomstig hoger is (41%). Dit patroon wijst erop dat het vertrouwen in de toekomst van de EU bij jongere generaties sterker is, terwijl oudere respondenten een voorzichtiger standpunt innemen.

Ook verschillen per opleidingsniveau zijn duidelijk. Optimisme neemt toe met het opleidingsniveau, van 49% onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot 60% onder mensen met een gemiddeld niveau en 65% onder hoogopgeleiden, terwijl pessimisme het tegenovergestelde patroon volgt. Respondenten met een lager opleidingsniveau hebben meer kans om pessimisme te uiten (44 %) en hebben ook meer kans om “weet niet” te antwoorden (7 %), wat wijst op een minder gedefinieerde of onzekerdere positie.

Er is sprake van een sterke relatie wanneer de financiële situatie van de respondenten in aanmerking wordt genomen. Degenen die melden dat ze het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zijn aanzienlijk minder optimistisch (40%) en hebben meer kans om pessimisme te uiten (55%). Ter vergelijking: respondenten die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd, zijn veel positiever (62% optimistisch tegenover 34% pessimistisch). Degenen die af en toe problemen ondervinden, vallen tussen de 52 % en 43 % in. Dit patroon onderstreept het aanzienlijke effect van de economische omstandigheden op de verwachtingen van de toekomst van de EU.

Attitudinale variabelen tonen de sterkste contrasten. Respondenten met een positief beeld van de EU zijn overweldigend optimistisch: 81 % is optimistisch en slechts 17 % pessimistisch, waardoor zij veruit de meest positieve groep zijn. Daarentegen spreekt slechts 13 % van degenen met een negatief beeld van de EU optimisme uit, terwijl 83 % pessimistisch is, wat wijst op zeer negatieve vooruitzichten. Respondenten met een neutraal beeld vallen tussen deze groepen (49% optimistisch versus 45% pessimistisch). Deze bevinding benadrukt het feit dat het publieke sentiment ten aanzien van de EU een belangrijke bepalende factor is voor de verwachtingen over de toekomst van de EU.

QA12.3 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - De EU (% - EU)

	Totaal "Optimistisch"	Totaal "Pessimistisch"	Weet ik niet
EU27	59	37	4
Geslacht			
Man	58	38	4
Vrouw	59	36	5
Leeftijd			
15- 24	70	26	4
25—39	61	36	3
40-54	59	38	3
>=55	54	41	5
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	49	44	7
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	60	36	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	65	32	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	59	38	3
Managers	65	32	3
Andere witte halsbanden	62	35	3
Handarbeiders	57	39	4
Huis personen	55	38	7
Werklozen	51	43	6
Gepensioneerd	53	42	5
Studenten	69	27	4
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	40	55	5
Van tijd tot tijd	52	43	5
Bijna nooit/nooit	62	34	4
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	55	40	5
Kleine of middelgrote stad	58	38	4
Grote stad	64	33	3
Beeld van de EU			
Positief	81	17	2
Neutraal	49	45	6
Negatief	13	83	4
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	63	33	4
Niet tevreden	34	61	5

Vooruitzichten over de toekomst van het land

De toekomstperceptie van het eigen land bevindt zich in het midden tussen persoonlijke verwachtingen en een bredere kijk op de Europese Unie en de wereld. Hoewel het optimisme op nationaal niveau lager blijft dan op persoonlijk niveau, is het toch duidelijk sterker dan de percepties van de toekomst van de wereld, als gevolg van een voorzichtiger maar nog steeds relatief positieve vooruitzichten.

Op EU-niveau spreekt een meerderheid van de respondenten (58%) optimisme uit over de toekomst van hun land, wat stabiliteit betekent in vergelijking met de vorige golf (+1 procentpunt). Binnen deze groep beschrijven de meesten zichzelf als vrij optimistisch (49%, +1 pp), terwijl een kleiner aandeel zeer optimistisch is (9%, onveranderd). Daarentegen spreekt 40% van de Europeanen pessimisme uit (-1 pp), terwijl een zeer klein deel onbeslist blijft (2%). Deze resultaten bevestigen een patroon van gematigd optimisme getemperd door aanhoudende bezorgdheid.

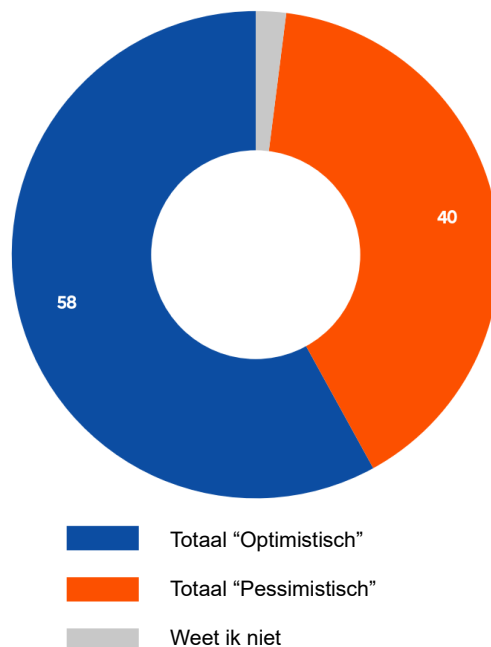
QA12.2 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - (ONS LAND) (EU27) (%)

Totaal 'optimistisch' ▲ 1

Totaal 'Pessimistisch' ▼ 1

Weet ik niet =

Δ (april/mei 2026 — november 2025)

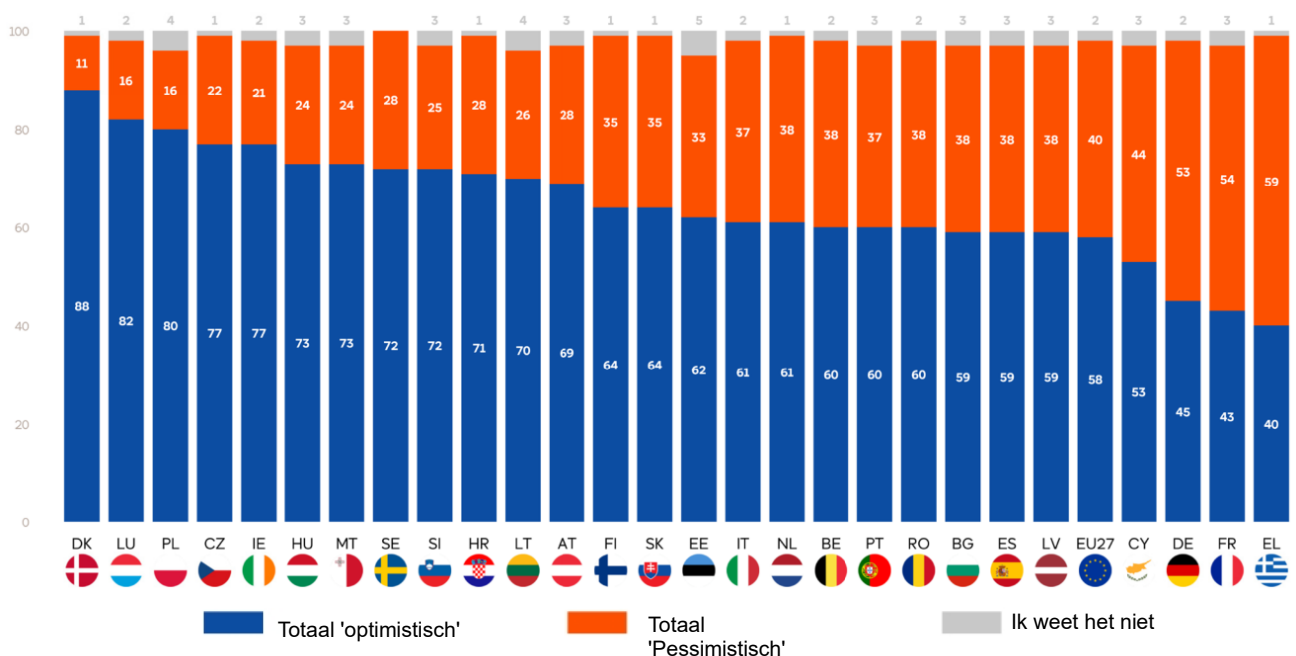

In de lidstaten lopen de percepties van de toekomst van het eigen land sterk uiteen, hoewel in de meeste gevallen optimisme de boventoon voert. In 24 lidstaten wegen de positieve vooruitzichten zwaarder dan de negatieve. De hoogste niveaus van optimisme worden waargenomen in Denemarken (88%), gevolgd door Luxemburg (82%) en Polen (80%), waar een zeer grote meerderheid van de respondenten positieve vooruitzichten uitdrukt.

Maar optimisme is niet universeel. In een kleinere groep landen zijn de meningen meer verdeeld of neigen ze naar pessimisme. De laagste niveaus van optimisme worden geregistreerd in Griekenland (40% optimistisch versus 59% pessimistisch), Frankrijk (43% versus 54%) en Duitsland (45% versus 53%), waar pessimisme duidelijk opweegt tegen optimisme.

Deze bevindingen wijzen op aanzienlijke nationale verschillen in de manier waarop burgers de toekomst van hun land beoordelen. Hoewel veel lidstaten relatief veel vertrouwen hebben, laten andere lidstaten een voorzichtiger of negatiever beeld zien, als gevolg van uiteenlopende nationale contexten en uitdagingen in de Europese Unie.

QA12.2 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - (Ons land) (%)

De toekomstpercepties van het eigen land verschillen per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel optimisme in de meeste categorieën de meerderheid blijft.

Versillen naar geslacht zijn verwaarloosbaar. Mannen en vrouwen melden bijna identieke niveaus van optimisme (respectievelijk 58% en 57%) en gelijke niveaus van pessimisme (40% in beide groepen), wat aangeeft dat gender geen significante invloed heeft op de opvattingen over nationale vooruitzichten.

Er ontstaan meer duidelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten neigen naar positievere vooruitzichten, waarbij 65 % van de 15- tot 24-jarigen optimistisch is, tegenover 33 % die pessimisme meldt. Dit in tegenstelling tot de oudste groep, waar het optimisme lager is (55% onder 55-plussers) en het pessimisme hoger (42%). Respondenten in de leeftijdsgroepen 25-39 jaar en 40-54 jaar nemen een tussenpositie in, beide met 58 % optimisme en 40 % pessimisme, wat wijst op een geleidelijke verschuiving naar voorzichtiger opvattingen met toenemende leeftijd.

Duidelijke verschillen worden ook waargenomen per opleidingsniveau. Respondenten met een laag opleidingsniveau zijn minder optimistisch (51%) en pessimistischer (46%) dan respondenten met een gemiddeld of hoog opleidingsniveau. Onder respondenten met een gemiddeld en hoog opleidingsniveau stijgt het optimisme tot 60%, terwijl het pessimisme daalt tot 38%, wat wijst op een positievere kijk op hoger opgeleide groepen.

Een sterke relatie is duidelijk wanneer rekening wordt gehouden met de financiële situatie van de respondenten. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, daalt het optimisme tot 34%, terwijl 64% pessimisme uitdrukt, wat wijst op een duidelijk negatieve vooruitzichten. Daarentegen zijn respondenten die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd aanzienlijk positiever (62% optimistisch tegenover 36% pessimistisch). Degenen die af en toe problemen ondervinden, vallen tussen (51% versus 46%). Dit wijst op het nauwe verband tussen economische kwetsbaarheid en percepties van nationale vooruitzichten.

Attitudinale variabelen tonen de sterkste variaties. Respondenten met een positief beeld van de Europese Unie zijn veel optimistischer over de toekomst van hun land (73 % tegenover 25 % pessimistisch), terwijl respondenten met een negatief beeld van de EU duidelijk pessimistischer zijn (25 % optimistisch tegenover 73 % pessimistisch). Respondenten met een neutraal beeld zijn gelijkmatiger verdeeld (51% optimistisch versus 46% pessimistisch). Deze sterke associatie suggereert dat de houding ten opzichte van de EU nauw verweven is met een breder vertrouwen in nationale trajecten.

QA12.2 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - (ONS LAND) (% - EU)

	Totaal "Optimistisch"	Totaal "Pessimistisch"	Weet ik niet
EU27	58	40	2
Geslacht			
Man	58	40	2
Vrouw	57	40	3
Leeftijd			
15- 24	65	33	2
25—39	58	40	2
40-54	58	40	2
>=55	55	42	3
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	51	46	3
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	60	38	2
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	60	38	2
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	59	40	1
Managers	63	35	2
Andere witte halsbanden	61	37	2
Handarbeiders	57	41	2
Huis personen	57	41	2
Werklozen	46	51	3
Gepensioneerd	54	43	3
Studenten	65	33	2
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	34	64	2
Van tijd tot tijd	51	46	3
Bijna nooit/nooit	62	36	2
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	57	40	3
Kleine of middelgrote stad	57	41	2
Grote stad	60	38	2
Beeld van de EU			
Positief	73	25	2
Neutraal	51	46	3
Negatief	25	73	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	64	34	2
Niet tevreden	32	66	2

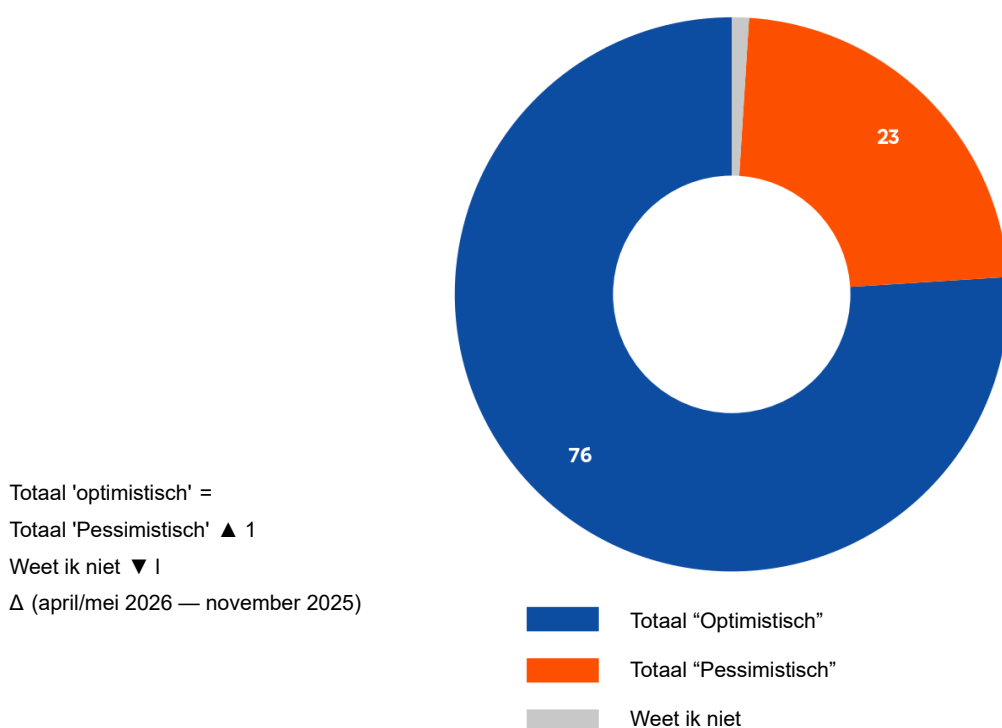
Vooruitzichten voor de eigen toekomst en de toekomst van het gezin

Respondenten blijven het meest positief over hun eigen toekomst en die van hun gezin. Deze evaluaties weerspiegelen een sterk gevoel van persoonlijk vertrouwen en waargenomen controle over directe levensomstandigheden, in tegenstelling tot de meer voorzichtige verwachtingen die worden geuit bij het beoordelen van bredere nationale, Europese en mondiale ontwikkelingen. Deze kloof tussen persoonlijke en bredere visies benadrukt het belang van nabijheid bij het vormgeven van percepties van de toekomst.

Op EU-niveau zijn de respondenten aanzienlijk optimistischer over hun persoonlijke toekomst dan over enig ander beoordeeld gebied. Over het algemeen spreekt 76% optimisme uit, waaronder 59% die zegt vrij optimistisch te zijn en 17% die zichzelf als zeer optimistisch omschrijft, terwijl 23% pessimisme meldt (+1 pp), en een zeer klein deel onbeslist blijft (1%). Dit hoge niveau van persoonlijk vertrouwen staat duidelijk in contrast met de houding ten opzichte van bredere contexten: Het optimisme over de toekomst van het land staat op 58%, de Europese Unie op 59% en de wereld op slechts 38%.

Samen bevestigen deze bevindingen een uitgesproken gradiënt van optimisme, die geleidelijk afneemt naarmate het perspectief verschuift van het persoonlijke niveau naar bredere, meer verre contexten.

QA12.1 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - Uw gezin en uzelf (EU27) (%)

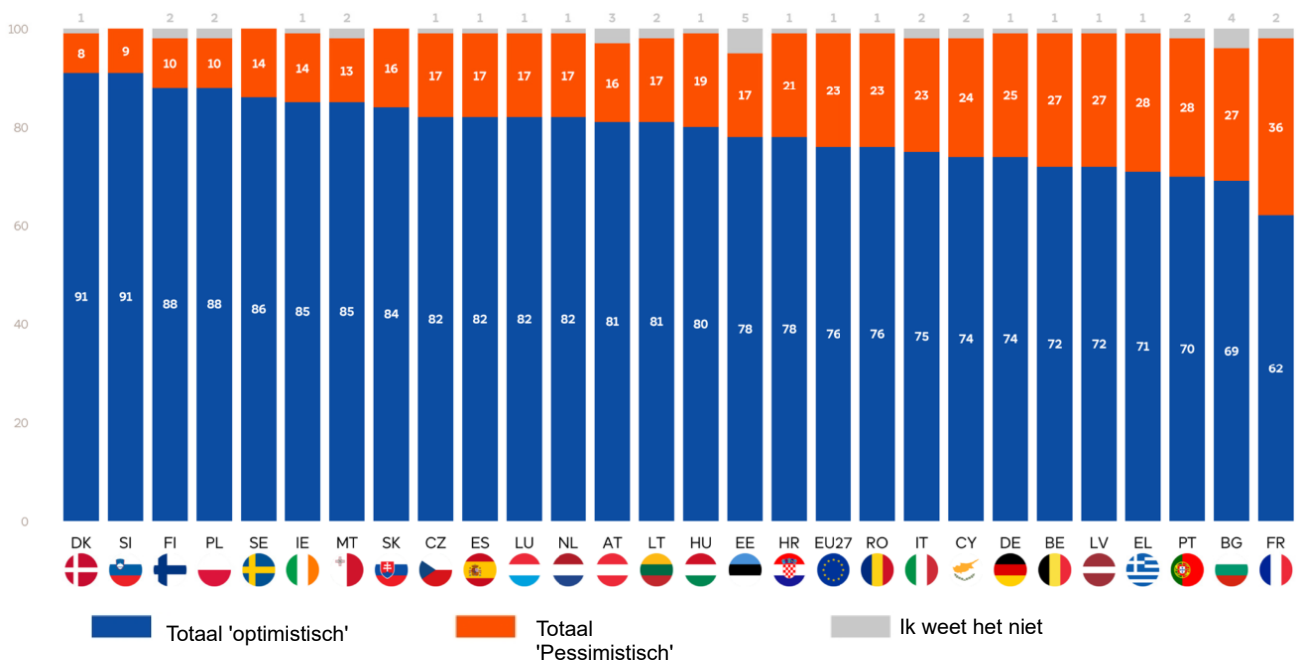
In alle lidstaten blijft het optimisme over de eigen toekomst en de toekomst van het gezin wijdverbreid en relatief consistent. In alle landen spreekt een duidelijke meerderheid van de respondenten een positieve kijk uit, wat de sterke prevalentie van persoonlijk optimisme in de hele Europese Unie onderstreept. De hoogste niveaus van optimisme worden opgetekend in Denemarken en Slovenië (elk 91 %), gevolgd door Finland en Polen (beide 88 %) en Zweden (86 %), waar bijna negen op de tien respondenten vertrouwen in hun persoonlijke en gezinsvooruitzichten melden.

Hoewel sommige verschillen blijven bestaan, zijn de verschillen tussen landen beperkter dan in de vorige golf. Frankrijk vertoont nu met name niveaus van optimisme die beter aansluiten bij het EU-gemiddelde, waarbij 62 % van de respondenten optimisme en 36 % pessimisme uitte (vergeleken met 55 % optimisme versus 43 % pessimisme in november 2025).

Meer in het algemeen is er ook sprake van een lager optimisme in landen als Bulgarije (69%), Portugal (70%) en Griekenland (71%), hoewel in alle gevallen een duidelijke meerderheid van de respondenten optimistisch blijft.

Al met al bevestigen deze bevindingen dat het optimisme op persoonlijk niveau niet alleen hoog is, maar ook relatief gelijkmatig over de lidstaten is verdeeld.

QA12.1 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? Uw gezin en uzelf (%)

De toekomstpercepties voor het eigen gezin en de toekomst van het gezin verschillen per sociaal-demografische en attitudinale groep, hoewel het optimisme in bijna alle groepen zeer hoog blijft.

Verschillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen hebben iets meer kans dan vrouwen om optimisme te uiten (77% in vergelijking met 75%), terwijl de niveaus van pessimisme vergelijkbaar blijven (respectievelijk 22% en 23%). Deze kleine verschillen geven aan dat geslacht slechts een ondergeschikte rol speelt bij het vormgeven van persoonlijke vooruitzichten.

Er ontstaan duidelijkere verschillen tussen leeftijdsgroepen, met het hoogste optimisme onder jongere respondenten. Van de 15-24-jarigen spreekt 84 % optimisme uit, tegenover 15 % die pessimisme meldt, wat de meest positieve vooruitzichten voor alle groepen vertegenwoordigt. Het optimisme neemt geleidelijk af met de leeftijd, tot 78 % onder de 25-39-jarigen en 72 % onder de respondenten van 55 jaar en ouder, onder wie het pessimisme het hoogst is (26 %). Dit patroon suggereert dat jongere respondenten de neiging hebben om meer vertrouwen te hebben in hun persoonlijke toekomst, terwijl oudere groepen een wat voorzichtigere kijk hebben.

Ook verschillen naar opleidingsniveau zijn zichtbaar. Respondenten met een laag opleidingsniveau hebben minder kans om optimisme te uiten (69%) en meer kans om pessimisme te melden (29%) dan respondenten met een gemiddeld en hoog opleidingsniveau. Onder respondenten met een gemiddeld en hoog opleidingsniveau stijgt het optimisme tot respectievelijk 78 % en 79 %, terwijl het pessimisme afneemt tot ongeveer 20–21 %, wat wijst op een sterker gevoel van persoonlijk vertrouwen bij hoger opgeleide groepen.

Er is sprake van een sterke relatie wanneer de financiële situatie van de respondenten in aanmerking wordt genomen. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, daalt het optimisme aanzienlijk tot 50%, terwijl 49% pessimisme uitdrukt, wat resulteert in een bijna evenwichtige vooruitzichten. Daarentegen zijn respondenten die bijna nooit of nooit met financiële problemen worden geconfronteerd, duidelijk optimistischer, met 81% die optimisme uitdrukt en slechts 18% pessimisme. Degenen die af en toe problemen ondervinden, vallen tussen deze groepen (69% optimistisch versus 29% pessimistisch). Dit onderstreept opnieuw het nauwe verband tussen economische omstandigheden en persoonlijk vertrouwen in de toekomst.

Respondenten met een positief beeld van de EU zijn bijzonder optimistisch over hun persoonlijke toekomst (87 % optimistisch tegenover 12 % pessimistisch), terwijl respondenten met een negatief beeld van de EU een meer verdeeld beeld hebben (51 % optimistisch tegenover 46 % pessimistisch). Respondenten met een neutraal beeld vallen tussen deze groepen (73% optimistisch versus 25% pessimistisch), wat het verband tussen bredere attitudes en persoonlijke verwachtingen benadrukt.

Hoewel het optimisme in alle sociaaldemografische groepen constant hoog is, spelen leeftijd, opleiding, financiële situatie en beeld van de EU een sleutelrol bij het vormgeven van de intensiteit ervan. De economische kwetsbaarheid houdt met name verband met een duidelijk lager optimisme, terwijl gunstigere omstandigheden in overeenstemming zijn met een hoger vertrouwen in de toekomst.

QA12.1 Zou u zeggen dat u zeer optimistisch, tamelijk optimistisch, tamelijk pessimistisch of zeer pessimistisch bent over de toekomst van ...? - Uw gezin en uzelf (% - EU)

	Totaal "Optimistisch"	Totaal "Pessimistisch"	Weet ik niet
EU27	76	23	1
Geslacht			
Man	77	22	1
Vrouw	75	23	2
Leeftijd			
15- 24	84	15	1
25—39	78	21	1
40-54	77	22	1
>=55	72	26	2
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	69	29	2
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	78	21	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	79	20	1
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	79	20	1
Managers	82	17	1
Andere witte halsbanden	79	20	1
Handarbeiders	77	22	1
Huis personen	74	25	1
Werklozen	68	30	2
Gepensioneerd	70	28	2
Studenten	83	16	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	50	49	1
Van tijd tot tijd	69	29	2
Bijna nooit/nooit	81	18	1
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	75	23	2
Kleine of middelgrote stad	75	24	1
Grote stad	80	19	1
Beeld van de EU			
Positief	87	12	1
Neutraal	73	25	2
Negatief	51	46	3
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	82	17	1
Niet tevreden	48	50	2

2 FACING GLOBAL UITDAGINGEN

2. FACING GLOBAL UITDAGINGEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de standpunten van de Europeanen over de rol van de Europese Unie bij het aanpakken van mondiale uitdagingen, het beschermen van haar burgers en het versterken van haar positie op het wereldtoneel. Een grote meerderheid van de Europeanen blijft de Europese Unie beschouwen als een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld en versterkt haar rol als een bron van geruststelling in een onzekere mondiale omgeving. Het wijst op een breed gedragen verwachting van een prominentere en assertievere rol van de EU, in een context die wordt gekenmerkt door geopolitieke instabiliteit, economische druk en zich ontwikkelende veiligheidsrisico's.

Burgers identificeren ook belangrijke prioritaire gebieden voor de strategische focus van de EU, waaronder defensie en veiligheid, energieonafhankelijkheid en economisch concurrentievermogen. Over het algemeen wijzen de bevindingen op sterke en consistente steun voor een meer verenigde, beschermende en strategisch gerichte Europese Unie. Hoewel er brede overeenstemming bestaat tussen landen en sociaaldemografische groepen, blijven er verschillen bestaan in het relatieve belang dat aan specifieke prioriteiten wordt gehecht en in de mate van steun voor de versterking van de capaciteiten van de EU.

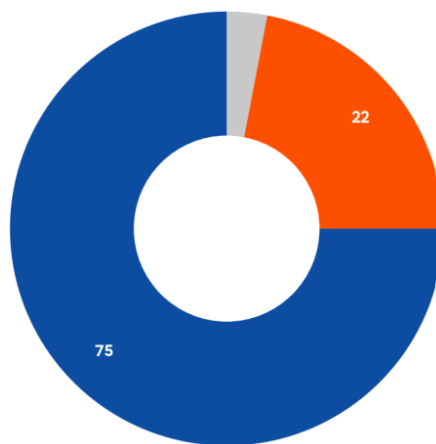
De EU als plaats van stabiliteit

Een grote meerderheid van de Europeanen is het erover eens dat de Europese Unie een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld. Op EU-niveau is driekwart van de respondenten (75 %) het eens met de verklaring. Daarentegen is 22 % van de Europeanen het daar niet mee eens, terwijl een kleine minderheid onbeslist blijft (3%).

Vergeleken met de resultaten van oktober en november 2025 zijn de percepties aanzienlijk verbeterd, waarbij de overeenstemming met acht procentpunten is toegenomen en de onenigheid met dezelfde marge is afgenomen. Dit betekent een aanzienlijke verschuiving in de publieke opinie, wat wijst op een sterkere perceptie van de Europese Unie als een plaats van stabiliteit.

Uit deze resultaten blijkt dat de Europese Unie, in een context die wordt gekenmerkt door onzekerheid op mondiaal niveau, algemeen wordt beschouwd als een vorm van stabiliteit en geruststelling. Hoewel deze perceptie niet universeel wordt gedeeld, wordt zij door een duidelijke meerderheid van de Europeanen gehanteerd en weerspiegelt zij een relatief positieve evaluatie van de rol van de EU in de huidige geopolitieke omgeving.

QASD Vertel me alsjeblieft of je het volledig eens bent, neigt om het eens te zijn, neigt om het oneens te zijn of totaal oneens bent met de volgende verklaring - De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (EU27) (%)

Totaal "Akkoord" ▲ 8

Totaal 'Niet mee eens' ▼ 8

Weet ik niet =

Δ (april/mei 2026 — november 2025)

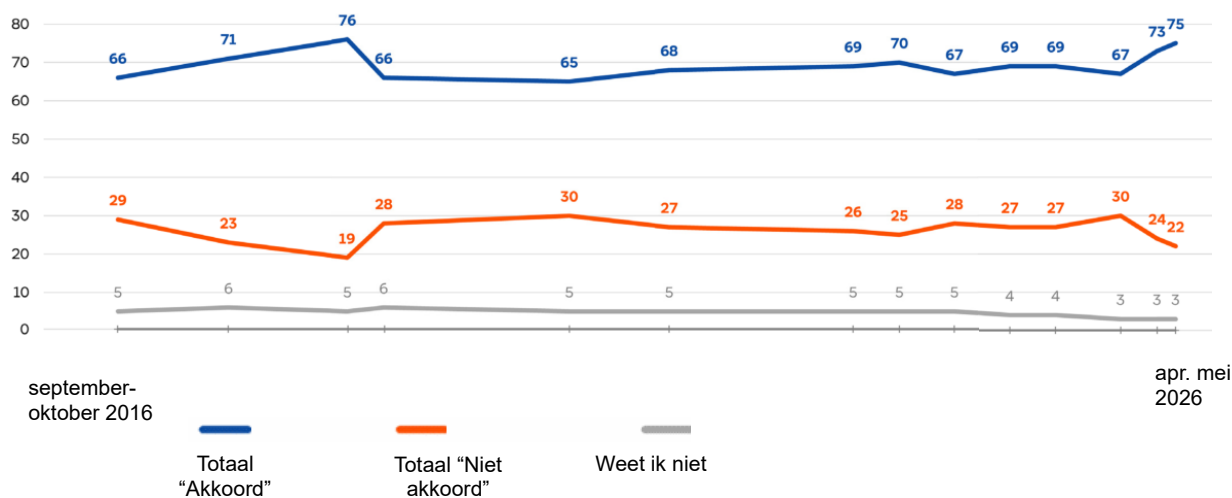
■ Totaal "Akkoord"

■ Totaal "Niet akkoord"

■ Weet ik niet

Kijkend naar de langetermijntrend van 2016 tot 2026 worden de recente ontwikkelingen in de perceptie van de Europese Unie als een bron van stabiliteit in een breder perspectief geplaatst. Na relatief stabiele resultaten tussen 2019 en 2025 wijzen de laatste golven op een duidelijke toename van het akkoord, dat nu 75 % bereikt in april-meï 2026. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van oktober-november 2025 (+8 procentpunten). Dit wijst op een duidelijke versterking van de opvatting dat de Europese Unie een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld, in een context die sterk wordt beïnvloed door geopolitieke spanningen.

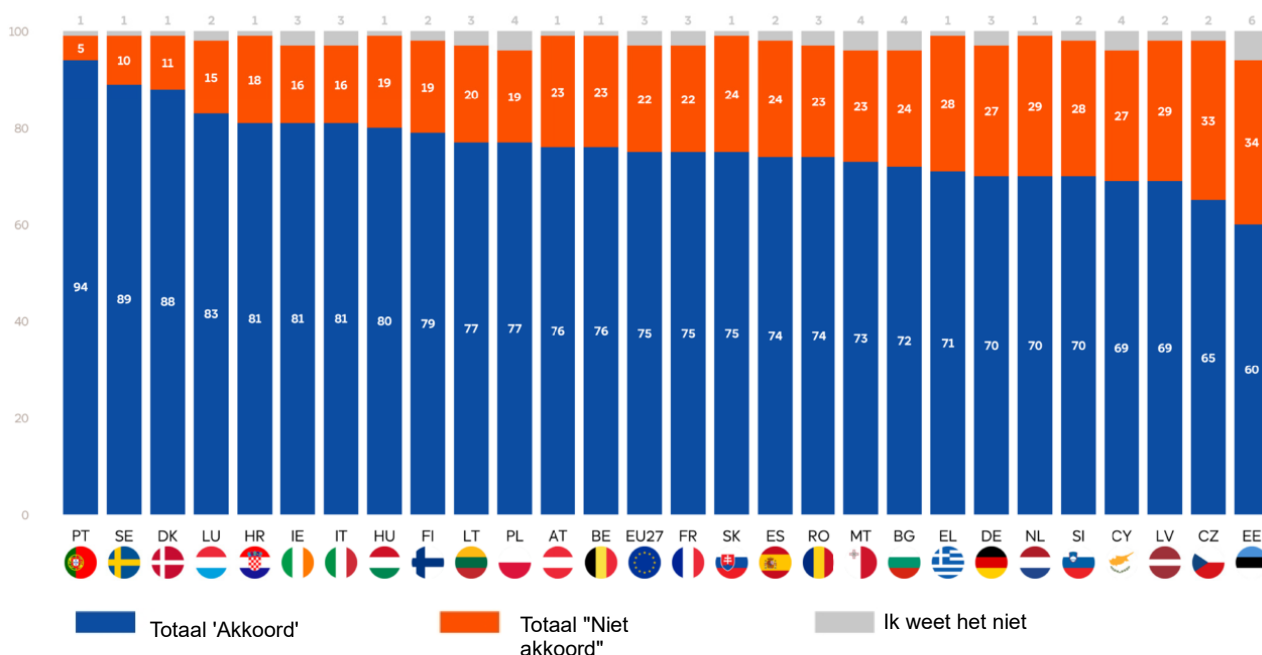
QASD Vertel me alsjeblieft of je het volledig eens bent, neigt om het eens te zijn, neigt om het oneens te zijn of totaal oneens bent met de volgende verklaring - De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (% - EU)

In alle lidstaten is een grote meerderheid van de respondenten het ermee eens dat de Europese Unie een plaats van stabiliteit is in een wereld met problemen, hoewel de mate van overeenstemming van land tot land verschilt.

De hoogste mate van overeenstemming wordt waargenomen in Portugal (94%), gevolgd door Zweden (89%) en Denemarken (88%), waar bijna negen op de tien respondenten de verklaring onderschrijven. In een kleiner aantal lidstaten is de overeenkomst minder uitgesproken. De laagste niveaus worden opgetekend in Estland (60 % overeenkomst versus 34 % onenigheid), gevolgd door Tsjechië (65 % versus 33 %), Letland en Cyprus (beide 69 % versus 27-29 %).

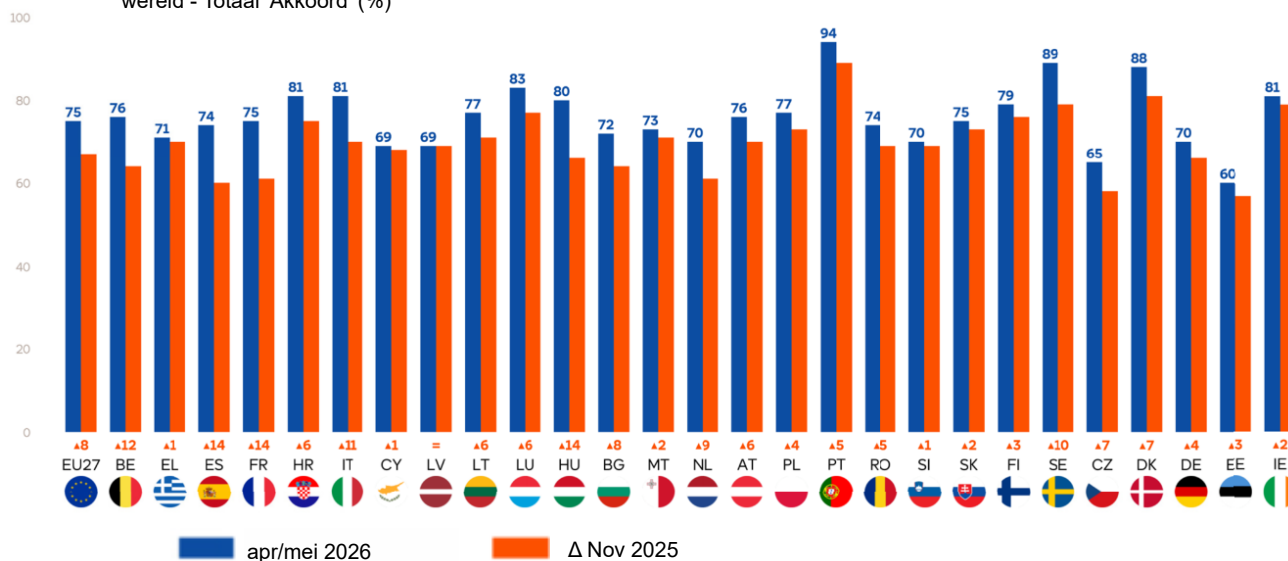
QASD Vertel me alsjeblieft of je het volledig eens bent, neigt om het eens te zijn, neigt om het oneens te zijn of totaal oneens bent met de volgende verklaring - De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (%)

De veranderingen tussen het najaar van 2025 en het voorjaar van 2026 laten een brede verbetering zien in de perceptie van de Europese Unie als een plaats van stabiliteit, hoewel de omvang van deze ontwikkeling van lidstaat tot lidstaat verschilt. De grootste stijgingen van de overeenstemming worden waargenomen in Spanje, Frankrijk en Hongarije (+14 procentpunten) en België (+12 procentpunten), wat wijst op een versterking van de positieve percepties in verschillende delen van de Europese Unie.

Al met al wijzen deze ontwikkelingen erop dat de op EU-niveau waargenomen toename wordt veroorzaakt door een wijdverbreide en vaak aanzienlijke toename van de overeenstemming in veel lidstaten, in plaats van door geïsoleerde nationale verschuivingen. De consistentie van deze opwaartse beweging versterkt verder de interpretatie van een aanzienlijke versterking van de perceptie van de Europese Unie als een plaats van stabiliteit in de huidige context.

QASD Vertel me alsjeblift of je het volledig eens bent, neigt om het eens te zijn, neigt om het oneens te zijn of totaal oneens bent met de volgende verklaring - De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld - Totaal 'Akkoord' (%)

De perceptie van de Europese Unie als een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld verschilt per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel overeenstemming duidelijk in alle categorieën overheerst.

Verschillen naar geslacht zijn minimaal. Mannen en vrouwen hebben bijna dezelfde mate van overeenstemming (respectievelijk 75 % en 76 %) en vergelijkbare mate van onenigheid (23 % en 21 %), wat erop wijst dat gender geen significante invloed heeft op de perceptie van de EU als een plaats van stabiliteit.

Meer uitgesproken verschillen worden waargenomen tussen leeftijdsgroepen, waarbij jongere respondenten een sterkere overeenstemming uiten. Van de 15- tot 24-jarigen is 81 % het ermee eens dat de EU een plaats van stabiliteit is, tegenover 16 % die het daar niet mee eens is en het hoogste niveau van overeenstemming tussen leeftijdsgroepen vertegenwoordigt. De overeenkomst neemt geleidelijk af met de leeftijd en komt uit op 73 % van de 55-plussers, van wie het verschil van mening dienovereenkomstig groter is (24 %). Dit patroon wijst erop dat jongere Europeanen de EU eerder als een plaats van stabiliteit beschouwen.

Er zijn ook verschillen afhankelijk van het opleidingsniveau. De overeenkomst neemt toe met het opleidingsniveau, van 69 % onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot 81 % onder hoogopgeleiden, terwijl het verschil van mening afneemt van respectievelijk 26 % tot 18 %. Dit wijst erop dat hoger opgeleide respondenten de EU eerder beschouwen als een bron van stabiliteit.

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten wordt een duidelijke relatie waargenomen. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, daalt de overeenkomst tot 63%, terwijl 33% het daar niet mee eens is. Van degenen die bijna nooit of nooit financiële moeilijkheden ondervinden, is 78% het er daarentegen mee eens en slechts 20% is het er niet mee eens, terwijl degenen die af en toe met moeilijkheden worden geconfronteerd ertussenin vallen (73 % versus 25 %). Dit wijst op het verband tussen de economische omstandigheden en de perceptie van de EU als een plaats van stabiliteit.

Attitudinale factoren tonen de sterkste contrasten. Respondenten met een positief beeld van de EU zijn het er grotendeels mee eens (91% versus 8% zijn het er niet mee eens), terwijl respondenten met een negatief beeld van de EU veel meer verdeeld zijn, waarbij slechts 39% het ermee eens is en 59% het er niet mee eens is. Respondenten met een neutraal beeld vallen tussen deze uitersten (69% versus 26%). Dit wijst op een sterk verband tussen de algemene perceptie van de EU en haar visie op haar rol als plaats van stabiliteit.

QASD Vertel me alsjeblieft of je het volledig eens bent, neigt om het eens te zijn, neigt om het oneens te zijn of totaal oneens bent met de volgende verklaring - De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (% - EU)

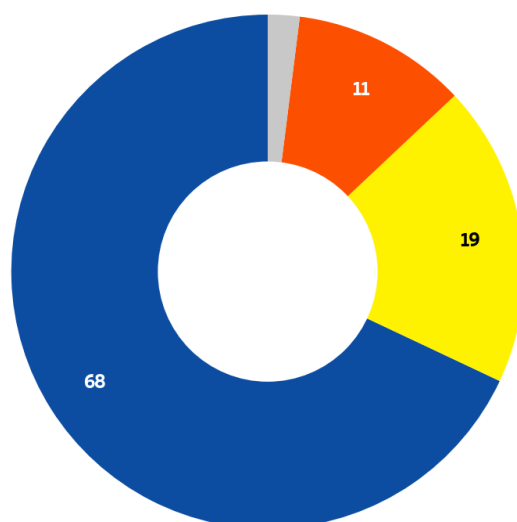
	Totaal "Akkoord"	Totaal "Niet akkoord"	Weet ik niet
EU27	75	22	3
Geslacht			
Man	75	23	2
Vrouw	76	21	3
Leeftijd			
15- 24	81	16	3
25—39	77	21	2
40-54	74	24	2
>=55	73	24	3
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	69	26	5
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	76	22	2
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	81	18	1
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	74	25	1
Managers	81	18	1
Andere witte halsbanden	79	19	2
Handarbeiders	74	24	2
Huis personen	73	24	3
Werklozen	70	27	3
Gepensioneerd	72	25	3
Studenten	83	14	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	63	33	4
Van tijd tot tijd	73	25	2
Bijna nooit/nooit	78	20	2
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	71	26	3
Kleine of middelgrote stad	76	22	2
Grote stad	80	18	2
Beeld van de EU			
Positief	91	8	1
Neutraal	69	26	5
Negatief	39	59	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	79	19	2
Niet tevreden	62	34	4

De rol van de EU bij de bescherming van EU-burgers

In een context die wordt gekenmerkt door toegenomen internationale spanningen, geopolitieke onzekerheid en veranderende veiligheidsrisico's, zijn de verwachtingen ten aanzien van de rol van de Europese Unie bij de bescherming van haar burgers steeds duidelijker geworden. Tegen deze achtergrond werd de respondenten gevraagd of zij van mening zijn dat de rol van de Europese Unie bij de bescherming van de Europese burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's belangrijker moet worden, dezelfde moet blijven of in de toekomst minder belangrijk moet worden.

Een duidelijke meerderheid van de Europeanen is van mening dat de rol van de Europese Unie bij de bescherming van burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's in de toekomst belangrijker moet worden. Meer dan twee derde van de respondenten (68 %) geeft deze mening te kennen, wat een relatieve stabiliteit betekent ten opzichte van de vorige golf (+2 procentpunten). Ongeveer een vijfde (19%) vindt dat deze rol gelijk moet blijven (-3 pp), terwijl iets meer dan een op de tien (11%) vindt dat deze minder belangrijk moet worden (+1 pp). Deze resultaten wijzen op consequent hoge verwachtingen ten aanzien van de beschermende rol van de EU, met slechts beperkte veranderingen sinds november 2025.

QA9 Zou u willen zeggen dat - In de toekomst moet de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's... (EU27) (%)

...wordt belangrijker ▲2

...blijf hetzelfde ▼3

...wordt minder belangrijk ▲1

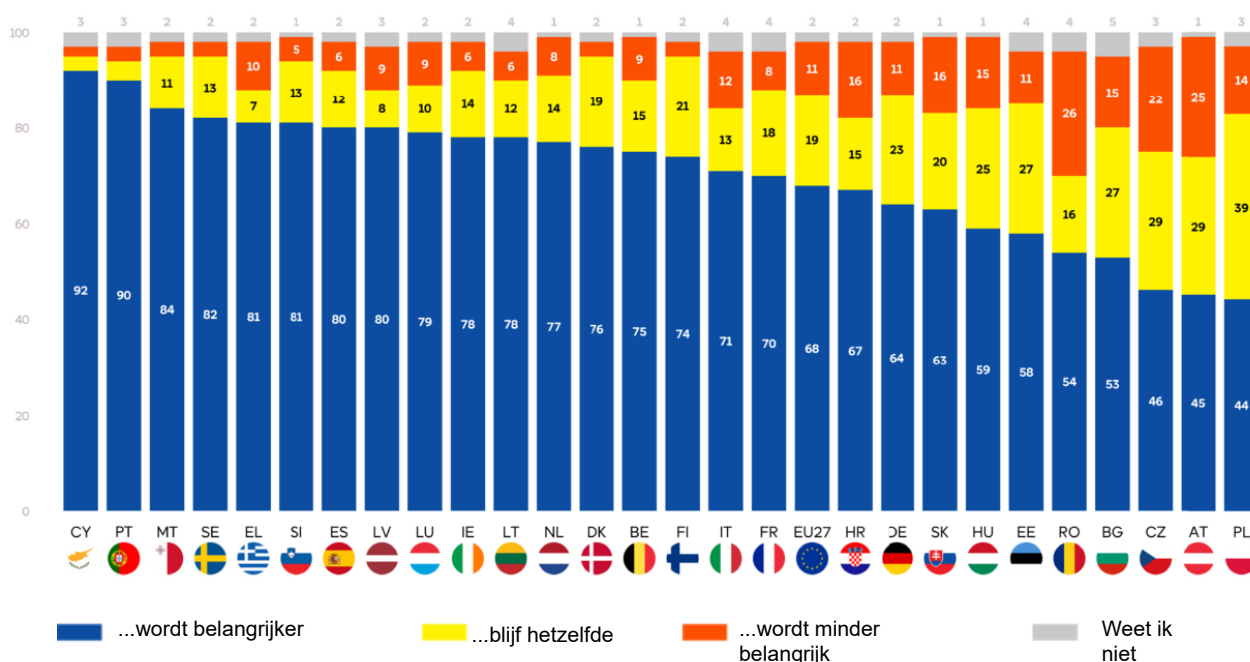
Ik weet het niet =

▲▼ (april/mei 2026 - nov 2025)

apr/ mei 2026

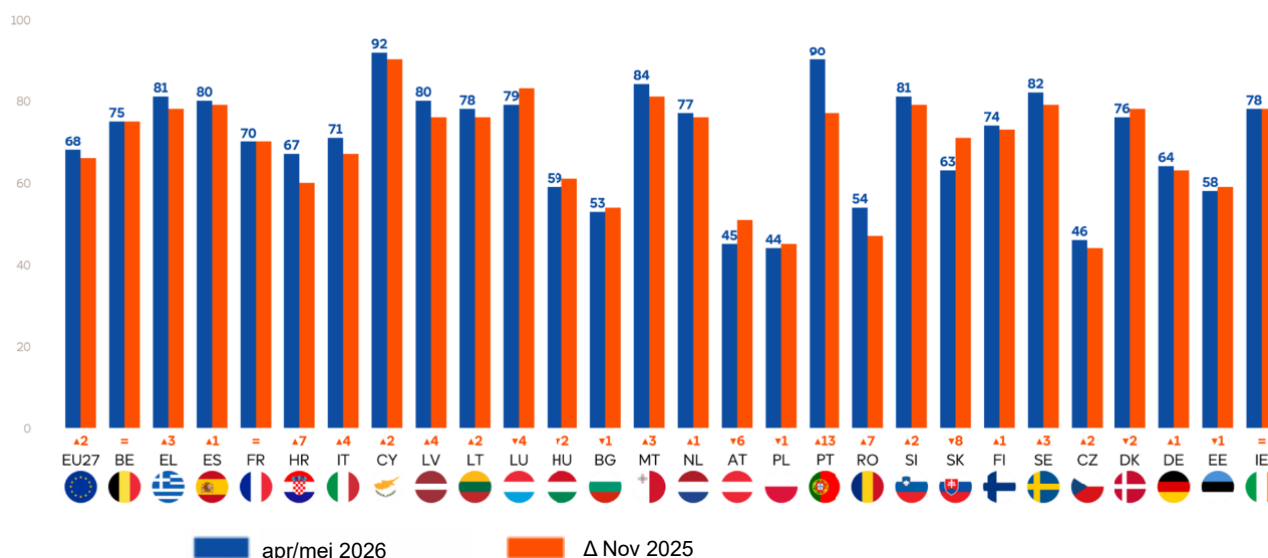
QA9 Zou u willen zeggen dat - In de toekomst moet de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's... (%)

In 24 lidstaten is een duidelijke meerderheid van de respondenten van mening dat de rol van de Europese Unie bij de bescherming van de Europese burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's in de toekomst belangrijker moet worden. De hoogste niveaus worden geregistreerd in Cyprus (92 %) en Portugal (90 %), gevolgd door Malta (84 %), waar een zeer grote meerderheid van de respondenten voorstander is van een versterking van de beschermende rol van de EU. Aan de andere kant van de schaal worden de laagste niveaus geregistreerd in Polen (44%), Oostenrijk (45%) en Tsjechië (46%). Hoewel de steun voor een sterkere rol van de EU in deze landen relatief geringer is, blijft zij toch de meest uitgesproken mening.

In de meeste landen is het percentage respondenten dat van mening is dat de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen in de toekomst belangrijker moet worden, sinds november 2025 slechts licht veranderd. De lidstaat waar dit aandeel aanzienlijk is toegenomen, is Portugal (90%, +13 procentpunten), gevolgd door Kroatië (67%, +7pp) en Roemenië (54%, +7pp). Omgekeerd worden aanzienlijke dalingen waargenomen in Slowakije (63 %, -8 procentpunt) en Oostenrijk (45 %, -6 procentpunt).

QA9 Zou u willen zeggen dat - in de toekomst moet de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's... - belangrijker worden (%)

De verwachtingen ten aanzien van de toekomstige rol van de Europese Unie bij de bescherming van de burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's verschillen per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel een duidelijke meerderheid in bijna alle categorieën van mening is dat deze rol belangrijker moet worden.

Versillen naar geslacht zijn verwaarloosbaar. Zowel mannen als vrouwen zullen waarschijnlijk zeggen dat de rol van de EU belangrijker moet worden (68 % in beide groepen), terwijl vergelijkbare percentages van mening zijn dat de rol gelijk moet blijven (18-19 %) of minder belangrijk moet worden (12 % bij mannen en 10 % bij vrouwen). Dit wijst erop dat gender geen belangrijke rol speelt bij het vormgeven van verwachtingen met betrekking tot de beschermende functie van de EU.

Er wordt meer variatie waargenomen tussen leeftijdsgroepen, hoewel de patronen relatief consistent blijven. Jongere respondenten zijn iets vaker voorstander van een sterkere rol: 71 % van de 15- tot 24-jarigen vindt dat deze rol belangrijker moet worden, tegenover 66 % van de 55-plussers. Tegelijkertijd geven oudere respondenten iets vaker de voorkeur aan handhaving of vermindering van de rol, waarbij 12 % van de 40-plussers zegt dat deze minder belangrijk zou moeten worden, vergeleken met 8-9 % onder jongere groepen. Hoewel de verschillen gematigd zijn, zijn jongere respondenten over het algemeen iets meer voorstander van het versterken van de rol van de EU.

De verschillen per opleidingsniveau zijn groter. De steun voor een sterkere rol van de EU neemt toe naarmate het opleidingsniveau toeneemt, van 63 % onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot 75 % onder respondenten met een hoog opleidingsniveau. Tegelijkertijd daalt het aandeel respondenten dat vindt dat de rol minder belangrijk moet worden van 12% naar 7%. Dit wijst erop dat hoger opgeleide respondenten meer geneigd zijn om een grotere rol van de EU op dit gebied te ondersteunen.

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten wordt geen duidelijke relatie waargenomen. Van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, vindt 68 % dat de rol van de EU belangrijker moet worden, terwijl 69 % van de respondenten die bijna nooit of nooit met financiële problemen te maken krijgen, voorstander is van een versterking van de rol van de EU.

Van de respondenten met een positief beeld van de EU vindt 79 % dat de rol van de EU belangrijker moet worden, terwijl slechts 5 % van mening is dat de rol van de EU minder belangrijk moet worden. Van degenen met een negatief beeld van de EU daalt de steun daarentegen tot 48 %, en bijna een derde (29 %) is van mening dat de rol van de EU minder belangrijk moet worden. Respondenten met een neutraal beeld vallen tussen deze groepen (61% versus 11%). Dit wijst op een sterk verband tussen de algemene perceptie van de EU en de verwachtingen ten aanzien van haar rol om de burgers te beschermen.

QA9 Zou u willen zeggen dat - In de toekomst moet de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's... (% - EU)

	... wordt belangrijker	... blijft hetzelfde	... wordt minder belangrijk	Weet ik niet
EU27	68	19	11	2
Geslacht				
Man	68	18	12	2
Vrouw	68	19	10	3
Leeftijd				
15- 24	71	18	8	3
25—39	70	19	9	2
40-54	67	19	12	2
>=55	66	19	12	3
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	63	21	12	4
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	66	20	12	2
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	75	16	7	2
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	70	15	14	1
Managers	72	18	8	2
Andere witte halsbanden	66	21	11	2
Handarbeiders	66	20	12	2
Huis personen	67	19	11	3
Werklozen	71	16	9	4
Gepensioneerd	65	20	11	4
Studenten	73	17	7	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	68	14	13	5
Van tijd tot tijd	64	18	15	3
Bijna nooit/nooit	69	20	9	2
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	66	19	12	3
Kleine of middelgrote stad	67	19	11	3
Grote stad	70	19	9	2
Beeld van de EU				
Positief	79	15	5	1
Neutraal	61	24	11	4
Negatief	48	18	29	5
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	69	19	10	2
Niet tevreden	60	18	17	5

Manieren om mondiale uitdagingen aan te gaan

De Europese Unie staat voor uitdagingen die verder reiken dan nationale en Europese grenzen. In dit verband werd de respondenten gevraagd in hoeverre zij het eens of oneens zijn met een reeks verklaringen over de noodzaak van meer eenheid tussen de lidstaten, een groter vermogen van de Europese Unie om de huidige mondiale uitdagingen doeltreffend aan te pakken en de bevordering van de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen.

Op EU-niveau is er een zeer sterke overeenstemming over alle drie de verklaringen, waaruit een breed gedragen mening blijkt dat nauwere samenwerking en versterkte capaciteiten op EU-niveau nodig zijn om de huidige mondiale uitdagingen aan te pakken.

Een overweldigende meerderheid van de respondenten is het ermee eens dat de EU-lidstaten meer verenigd moeten zijn om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen (90%, +1 procentpunt), terwijl slechts een kleine minderheid het oneens is (8%, -1 procentpunt). Deze bevinding wijst op een consensus onder de Europeanen over de noodzaak van meer eenheid.

Hetzelfde percentage is het erover eens dat de Europese Unie de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen moet bevorderen (90%), waarbij slechts 7% het oneens is. Dit niveau van overeenstemming wijst op sterke steun voor een assertievere rol van de EU bij de handhaving van internationale normen en waarden.

De steun voor de interne capaciteit van de EU is iets lager, zij het nog steeds aanzienlijk: 73 % (ongewijzigd) van de respondenten is het ermee eens dat de Europese Unie meer middelen nodig heeft om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen, terwijl 21 % het daar niet mee eens is (-1 pp).

QA10 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? (EU27) (%)

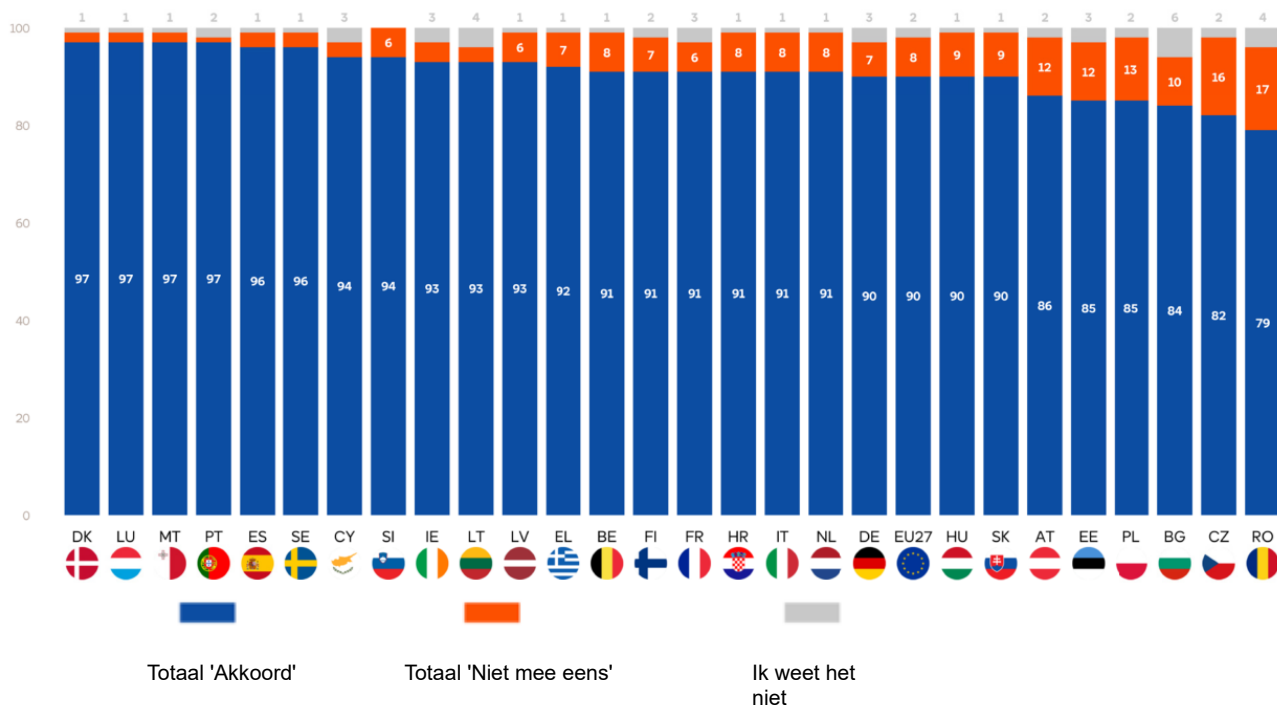

apr/mei2026

In alle lidstaten bestaat er een zeer sterke en wijdverbreide consensus dat de EU-lidstaten meer verenigd moeten zijn om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen, met steun van meer dan 80 % in 26 landen.

De hoogste niveaus van overeenstemming worden waargenomen in Denemarken, Luxemburg, Malta en Portugal (allemaal met 97%). Daarentegen is de overeenkomst iets lager, maar nog steeds duidelijk dominant in een kleiner aantal landen. De laagste niveaus worden waargenomen in Roemenië (79%), gevolgd door Tsjechië (82%) en Bulgarije (84%).

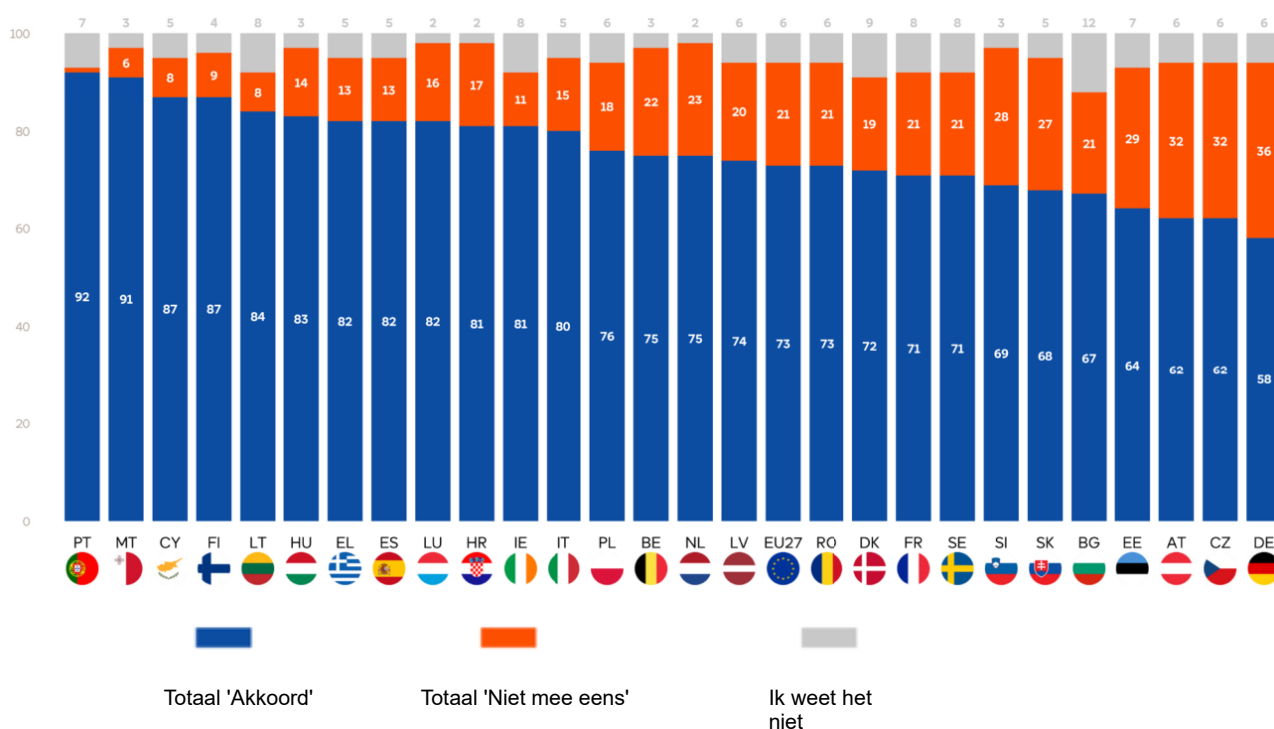
QA10.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De EU-lidstaten moeten meer verenigd zijn om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen (%)

In alle lidstaten is een meerderheid van de respondenten het ermee eens dat de Europese Unie meer middelen nodig heeft om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen, hoewel de mate van overeenstemming duidelijker verschilt dan voor het vorige punt.

De hoogste niveaus van overeenstemming worden geregistreerd in Portugal (92 %), Malta (91 %), gevolgd door Cyprus en Finland (beide 87 %), waar grote meerderheid van de respondenten voorstander is van versterking van de capaciteit van de EU. Aan de andere kant van de schaal is de steun lager, zij het nog steeds het grootste deel van de antwoorden, in Duitsland (58 %), gevolgd door Tsjechië en Oostenrijk (beide 62 %) en Estland (64 %).

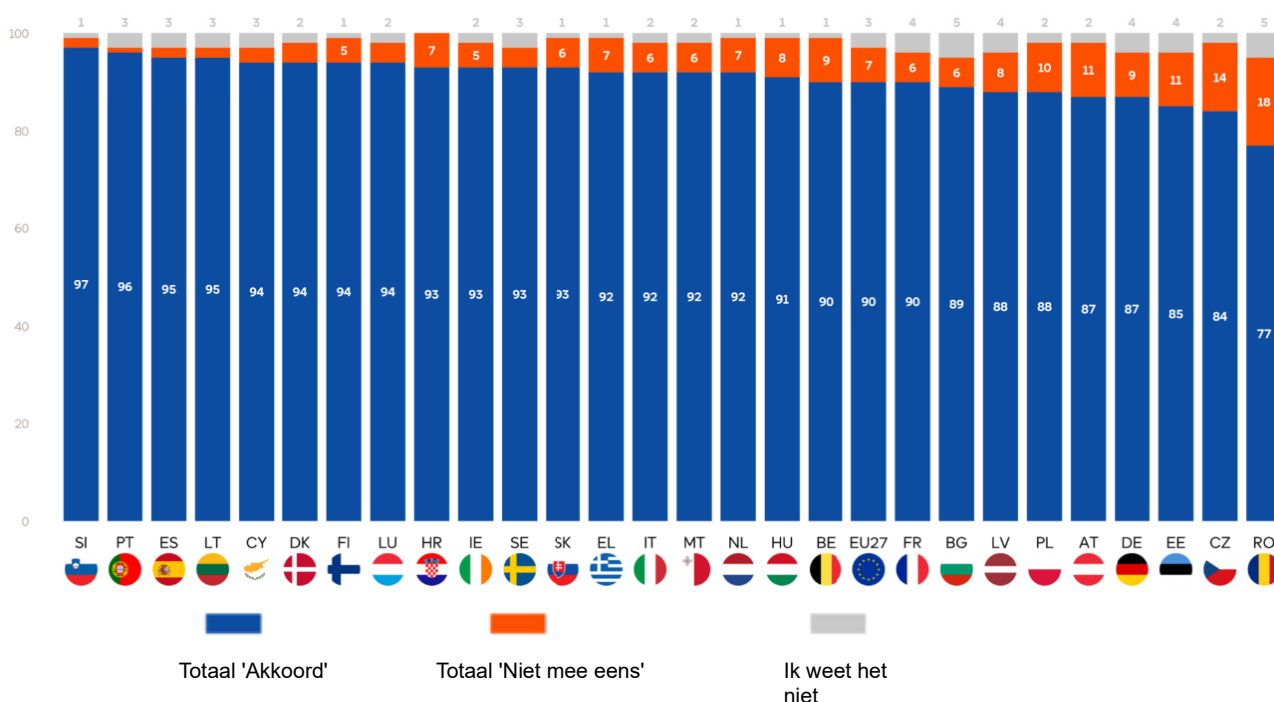
QA10.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De Europese Unie heeft meer middelen nodig om de huidige mondiale uitdagingen het hoofd te bieden (%)

In alle lidstaten bestaat er een zeer sterke en consistente overeenkomst dat de Europese Unie de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen moet bevorderen, met steun van meer dan 80 % in 26 landen.

De hoogste niveaus van overeenstemming worden geregistreerd in Slovenië (97%), gevolgd door Portugal (96%) en Spanje en Litouwen (beide 95%), waar de steun voor deze verklaring bijna universeel is. Aan de andere kant van de schaal, hoewel overeenstemming duidelijk overheersend blijft, zijn de niveaus relatief lager in Roemenië (77%), gevolgd door Tsjechië (84%) en Duitsland (85%).

QA10.3n In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De Europese Unie moet de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen bevorderen (%)

De percepties van de noodzaak van meer eenheid, sterkere middelen en een actievere rol voor de Europese Unie bij de bevordering van het internationaal recht verschillen van sociaaldemografische en attitudinale groepen, hoewel in alle drie de verklaringen een hoge mate van overeenstemming wordt waargenomen.

Versillen naar geslacht zijn beperkt over alle items. Ook mannen en vrouwen zijn het er in hoge mate over eens dat de lidstaten eensgezinder moeten zijn (89 % en 91 %) en dat de EU de eerbiediging van het internationaal recht moet bevorderen (90 % en 91 %). Voor de verklaring dat de EU meer middelen nodig heeft, is de steun iets hoger onder vrouwen (74% tegenover 71%), terwijl mannen iets meer geneigd zijn onenigheid te uiten (24% tegenover 19%). Over het algemeen speelt gender slechts een ondergeschikte rol bij het vormgeven van deze opvattingen.

Er ontstaat meer variatie tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten zijn consequent meer ondersteunend in alle drie dimensies. Van de 15- tot 39-jarigen is 92 % het ermee eens dat de lidstaten meer verenigd moeten zijn en dat de EU de eerbiediging van het internationaal recht moet bevorderen, terwijl 77-79 % voorstander is van meer middelen voor de EU. Daarentegen neemt de overeenstemming iets af onder oudere respondenten, met name voor de vraag over middelen, waar de overeenstemming daalt tot 69 % onder 55-plussers, met hogere niveaus van onenigheid (24 %). Dit wijst erop dat eenheid en kernbeginselen bijna universele steun vereisen voor alle leeftijden, maar dat er meer verdeeldheid bestaat over de versterking van de capaciteiten van de EU.

Verschillen naar opleidingsniveau doen zich vooral voor bij de vraag naar middelen. Overeenstemming dat de lidstaten meer eensgezind moeten zijn en dat de EU het internationaal recht moet bevorderen, blijft zeer hoog in alle onderwijsgroepen, variërend van respectievelijk 88 % tot 93 % en 86 % tot 93 %. De steun voor het idee dat de EU meer middelen nodig heeft, neemt echter aanzienlijk toe met het opleidingsniveau, van 68 % onder laagopgeleiden tot 75 % onder gemiddeld en hoogopgeleide respondenten, terwijl het verschil van mening dienovereenkomstig afneemt. Dit wijst erop dat hoger opgeleide respondenten de versterking van de operationele capaciteit van de EU meer ondersteunen.

Met betrekking tot de financiële situatie doet zich een ander patroon voor. Hoewel de verschillen in overeenstemming met het bieden van meer middelen aan de EU om uitdagingen het hoofd te bieden en met het feit dat de EU het internationaal recht moet bevorderen, voor alle groepen beperkt blijven (respectievelijk 71-74 % en 87-91 %), is de overeenstemming dat de lidstaten meer verenigd moeten zijn lager onder degenen die het grootste deel van de tijd met financiële moeilijkheden kampen (83 %, tegenover 92 % onder degenen die bijna nooit of nooit moeilijkheden ondervinden).

Attitudinale factoren tonen de sterkste contrasten tussen alle drie de items. Respondenten met een positief beeld van de EU vertonen een overweldigend hoge mate van overeenstemming: 97 % voor eenheid, 96 % voor de bevordering van het internationaal recht en 84 % voor het vergroten van de middelen. Van degenen met een negatief beeld van de EU blijft het akkoord daarentegen hoog voor eenheid (73 %) en internationaal recht (77 %), maar daalt het aanzienlijk voor de kwestie van de middelen (48 %), waar het meningsverschil sterk toeneemt (45 %). Hieruit blijkt dat brede beginselen zoals eenheid en internationaal recht, ongeacht de houding, brede steun verdienen, maar dat concretere maatregelen zoals het verhogen van de EU-middelen nauwer verband houden met de algemene perceptie van de Europese Unie.

QA10.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De EU-lidstaten moeten meer verenigd zijn om het hoofd te bieden aan de huidige mondiale uitdagingen (% - EU)

	Totaal "Akkoord"	Totaal "Niet akkoord"	Weet ik niet
EU27	90	8	2
Geslacht			
Man	89	9	2
Vrouw	91	6	3
Leeftijd			
15- 24	92	7	1
25—39	92	7	1
40-54	90	8	2
>=55	89	8	3
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	88	8	4
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	90	9	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	93	6	1
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	88	11	1
Managers	92	6	2
Andere witte halsbanden	91	7	2
Handarbeiders	90	8	2
Huis personen	88	8	4
Werklozen	92	6	2
Gepensioneerd	89	8	3
Studenten	93	6	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	83	14	3
Van tijd tot tijd	87	11	2
Bijna nooit/nooit	92	6	2
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	89	8	3
Kleine of middelgrote stad	90	8	2
Grote stad	92	6	2
Beeld van de EU			
Positief	97	3	0
Neutraal	90	8	2
Negatief	73	22	5
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	92	6	2
Niet tevreden	84	13	3

QA10.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De Europese Unie heeft meer middelen nodig om de huidige mondiale uitdagingen het hoofd te bieden (% - EU)

	Totaal "Akkoord"	Totaal "Niet akkoord"	Weet ik niet
EU27	73	21	6
Geslacht			
Man	71	24	5
Vrouw	74	19	7
Leeftijd			
15- 24	79	14	7
25—39	77	18	5
40-54	74	22	4
>=55	69	24	7
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	68	24	8
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	75	21	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	75	20	5
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	72	24	4
Managers	76	20	4
Andere witte halsbanden	74	22	4
Handarbeiders	75	21	4
Huis personen	75	16	9
Werklozen	73	20	7
Gepensioneerd	67	25	8
Studenten	78	13	9
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	71	22	7
Van tijd tot tijd	72	22	6
Bijna nooit/nooit	74	20	6
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	71	22	7
Kleine of middelgrote stad	72	22	6
Grote stad	76	19	5
Beeld van de EU			
Positief	84	12	4
Neutraal	69	24	7
Negatief	48	45	7
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	75	20	5
Niet tevreden	65	27	8

QA10.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende stellingen? - De Europese Unie moet de eerbiediging van het internationaal recht door alle landen bevorderen (% - EU)

	Totaal "Akkoord"	Totaal "Niet akkoord"	Weet ik niet
EU27	90	7	3
Geslacht			
Man	90	8	2
Vrouw	91	6	3
Leeftijd			
15- 24	92	6	2
25—39	92	6	2
40-54	90	8	2
>=55	89	7	4
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	86	8	6
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	90	8	2
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	93	5	2
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	90	8	2
Managers	92	6	2
Andere witte halsbanden	91	7	2
Handarbeiders	89	8	3
Huis personen	86	9	5
Werklozen	92	5	3
Gepensioneerd	89	7	4
Studenten	93	5	2
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	87	9	4
Van tijd tot tijd	87	10	3
Bijna nooit/nooit	91	6	3
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	88	8	4
Kleine of middelgrote stad	90	7	3
Grote stad	93	5	2
Beeld van de EU			
Positief	96	3	1
Neutraal	89	7	4
Negatief	77	17	6
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	91	6	3
Niet tevreden	84	12	4

Gebieden waarop de EU zich moet richten om haar positie in de wereld te versterken

Vooruitblikkend werd de respondenten gevraagd te bepalen op welke gebieden de Europese Unie prioriteit moet geven aan haar inspanningen om haar positie op het wereldtoneel te versterken. In een context die wordt gevormd door aanhoudende geopolitieke spanningen, economische onzekerheid, technologische transformatie en maatschappelijke uitdagingen op lange termijn, biedt deze vraag waardevol inzicht in de verwachtingen van de burgers ten aanzien van de toekomstige strategische koers van de Europese Unie.

Op de vraag welke de belangrijkste prioriteiten zijn, wijzen de Europeanen het vaakst op defensie en veiligheid (39 %), waardoor dit de belangrijkste kwestie op EU-niveau is. Vergeleken met november 2025 is dit aandeel stabiel (– 1 procentpunt), wat erop wijst dat de standpunten over deze kwestie in de loop van de tijd stabiel zijn gebleven. Deze resultaten bevestigen dat defensie en veiligheid stevig verankerd blijven als het belangrijkste aandachtsgebied voor het versterken van de mondiale positie van de EU.

De op één na meest genoemde prioriteit is energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur (35 %), die aanzienlijk is toegenomen (+ 6 procentpunten) ten opzichte van november 2025. Deze sterke stijging wijst op toenemende bezorgdheid over energiezekerheid en strategische autonomie in de huidige context. Vervolgens haalt 32 % van de respondenten concurrentievermogen, economie en industrie aan, die sinds de vorige enquête stabiel zijn gebleven en erop wijzen dat de nadruk blijft liggen op het versterken van de economische basis van de EU.

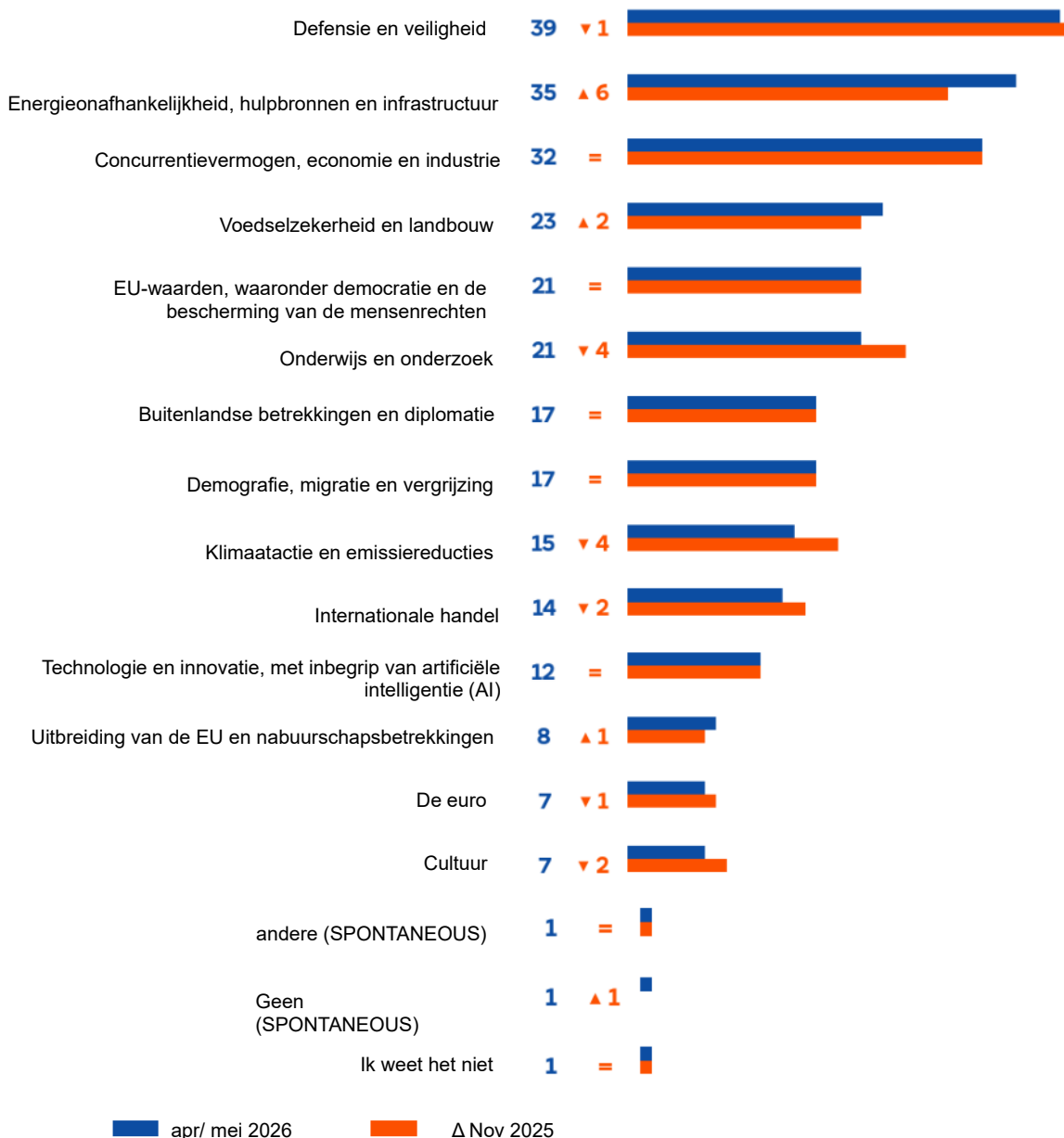
Ongeveer een kwart van de respondenten noemt een tweede groep prioriteiten. Voedselzekerheid en landbouw (23%) vertonen een relatieve stabiliteit (+2 pp), wat een weerspiegeling is van aanhoudende aandacht. De waarden van de EU, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten (21 %), blijven ongewijzigd en bevestigen het blijvende belang ervan. Onderwijs en onderzoek (21 %) vertonen echter een daling (–4 procentpunten), wat wijst op een relatieve verschuiving van prioriteiten ten opzichte van structurele investeringen op langere termijn.

Op een lager niveau noemt ongeveer een op de zes respondenten buitenlandse betrekkingen en diplomatie (17 %) en demografie, migratie en vergrijzing (17 %), beide ongewijzigd ten opzichte van de vorige golf. Klimaatactie en emissiereductie (15 %) zijn met 4 procentpunten gedaald, wat wijst op een verminderde salience in vergelijking met andere kwesties, terwijl de internationale handel (14 %) relatief stabiel is (–2 procentpunten).

Andere gebieden worden minder vaak genoemd, waaronder technologie en innovatie, waaronder artificiële intelligentie (AI) (12 %, ongewijzigd), uitbreiding van de EU en nabuurschapsbetrekkingen (8 %, +1 procentpunt), alsook de euro (7 %, –1 procentpunt) en cultuur (7 %, –2 procentpunt).

Over het geheel genomen wijzen deze bevindingen erop dat, hoewel defensie en veiligheid de boventoon blijven voeren, de energieonafhankelijkheid aanzienlijk is toegenomen, terwijl het economisch concurrentievermogen een stabiele prioriteit blijft. Tegelijkertijd vertonen sommige structurele kwesties op langere termijn, zoals onderwijs en klimaatactie, een relatieve daling, wat wijst op een verschuiving van publieke prioriteiten naar meer onmiddellijke en strategische zorgen in een complexe mondiale omgeving.

QA11ab Nadenken over de toekomst, op welke van de volgende aspecten moet de EU zich concentreren om haar positie in de wereld te versterken? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

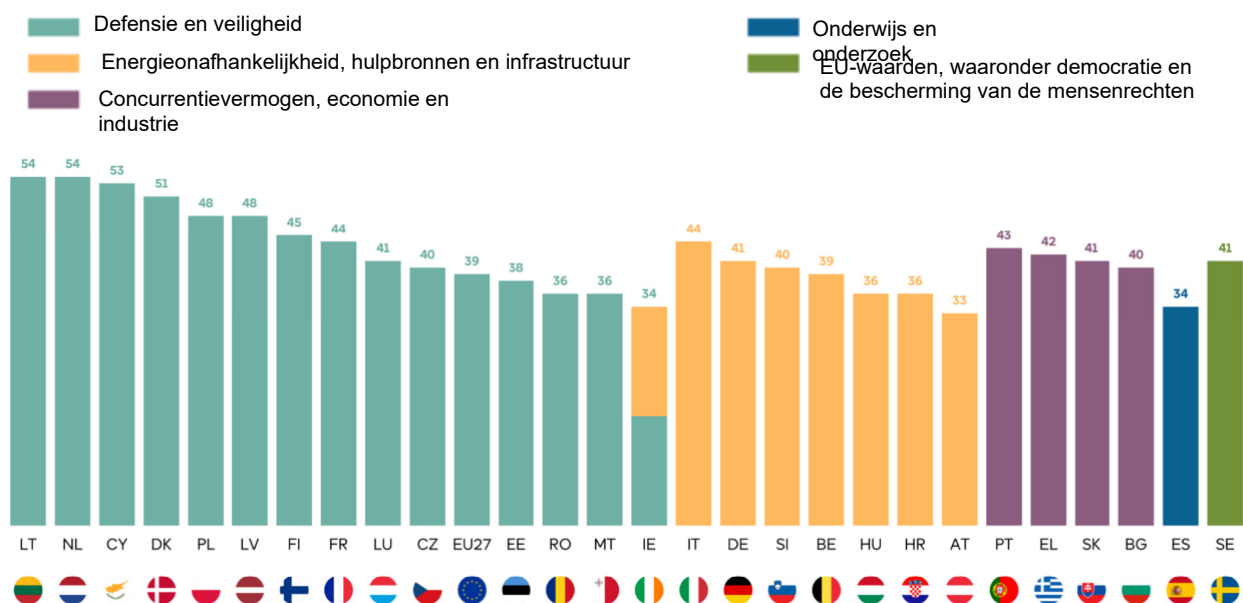

Op nationaal niveau komen defensie en veiligheid naar voren als de belangrijkste prioriteit in 14 lidstaten, als gevolg van de wijdverbreide bezorgdheid over geopolitieke stabiliteit en de bescherming van de Europese belangen. Bovendien wordt deze kwestie door ten minste drie op de tien respondenten in 24 lidstaten genoemd, wat de brede relevantie ervan in de hele Europese Unie onderstreept. Het hoogste percentage respondenten dat defensie en veiligheid als topprioriteiten kiest, wordt waargenomen in Litouwen en Nederland (54 %), gevolgd door Cyprus (53 %) en Denemarken (51 %), waar meer dan de helft van de respondenten dit probleem benadrukt.

Energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur zijn de belangrijkste prioriteiten in acht lidstaten, wat een opmerkelijke uitbreiding betekent ten opzichte van de vorige golf, toen deze in slechts drie landen op de eerste plaats kwam. De hoogste percentages worden waargenomen in Italië (44%), Nederland (42%) en Duitsland (41%).

Bovendien bereikt de energieonafhankelijkheid in Ierland een niveau dat gelijk is aan dat van defensie en veiligheid (34 %), wat erop wijst dat deze twee prioriteiten een gedeelde prioriteit zijn bij het vormgeven van de verwachtingen van de burgers.

QA11ab Nadenken over de toekomst, op welke van de volgende aspecten moet de EU zich concentreren om haar positie in de wereld te versterken? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

Concurrentievermogen, economie en industrie zijn de belangrijkste prioriteiten in vier lidstaten: Portugal, Griekenland, Slowakije en Bulgarije, met de hoogste percentages in Portugal (43%) en Griekenland (42%).

Onderwijs en onderzoek blijven de eerste prioriteit in Spanje, waar 34 % van de respondenten het beschouwt als een van de belangrijkste gebieden om de mondiale positie van de EU te versterken. De waarden van de EU, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten, blijven het meest genoemde aspect in Zweden (41%).

QA11ab Nadenken over de toekomst, op welke van de volgende aspecten moet de EU zich concentreren om haar positie in de wereld te versterken? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Defensie en veiligheid	39	38	29	40	51	38	38	34	37	31	44	29	35	53	48	54	41	34	36	54	32	48	38	36	30	28	45	35
Energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur	35	39	36	39	40	41	35	34	32	25	29	36	44	30	33	32	38	36	25	42	33	35	33	26	40	40	35	36
Concurrentievermogen, economie en industrie	32	25	40	35	26	37	32	26	42	31	34	34	34	23	37	31	31	32	25	18	28	25	43	27	39	41	37	27
Voedselzekerheid en landbouw	23	21	28	23	17	17	21	50	27	22	21	35	22	13	13	14	20	32	18	22	30	35	28	26	37	37	26	25
EU-waarden, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten	21	23	23	16	28	24	14	22	17	26	14	20	14	22	13	15	22	24	22	28	30	16	25	18	22	20	25	41
Onderwijs en onderzoek	21	21	12	18	17	19	19	21	25	34	27	14	18	41	19	15	26	13	25	16	18	9	25	23	11	19	24	26
Buitenlandse betrekkingen en diplomatie	17	16	22	20	19	17	24	12	23	14	16	15	23	16	21	27	27	18	17	15	21	16	6	19	20	20	19	19
Demografie, migratie en vergrijzing	17	13	30	12	7	15	16	15	28	20	15	33	16	24	24	20	11	18	18	12	21	18	22	18	11	17	9	10
Klimaatactie en emissiereducties	15	20	9	8	23	16	6	16	12	10	17	15	18	6	3	6	12	17	20	19	16	12	11	11	10	7	17	33
Internationale handel	14	17	13	17	17	17	14	19	15	12	11	16	16	10	14	10	10	15	12	14	17	14	9	13	12	16	12	12
Technologie en innovatie, met inbegrip van artificiële intelligentie (AI)	12	14	12	12	18	12	16	14	11	9	10	12	14	10	10	12	17	11	19	20	12	11	10	9	12	10	15	16
Uitbreiding van de EU en nabuurschapsbetrekkingen	8	7	7	8	8	9	10	6	6	9	5	9	10	6	11	20	6	10	7	3	9	9	5	12	7	5	4	4
De euro	7	10	7	5	2	7	8	11	7	7	9	8	6	8	7	2	7	12	9	7	12	3	10	10	13	9	3	3
Cultuur	7	8	7	6	4	4	11	6	9	11	9	7	9	11	8	5	6	8	15	6	6	5	10	9	4	5	4	3

Verschillen in prioriteiten voor het versterken van de mondiale positie van de Europese Unie worden waargenomen in verschillende sociaaldemografische groepen.

Variaties naar geslacht blijven relatief beperkt, hoewel enkele verschillen kunnen worden opgemerkt. Mannen geven iets vaker dan vrouwen prioriteit aan concurrentievermogen, economie en industrie (35 % tegenover 30 %) en aan technologie en innovatie, met inbegrip van artificiële intelligentie (14 % tegenover 10 %). Vrouwen leggen daarentegen iets vaker de nadruk op de waarden van de EU, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten (23 % tegenover 18 %) en onderwijs en onderzoek (23 % tegenover 20 %).

Meer uitgesproken verschillen verschijnen tussen leeftijdsgroepen. Het belang dat wordt gehecht aan defensie en veiligheid neemt toe met de leeftijd, van 33 % onder respondenten van 15-24 jaar tot 41 % onder 55-plussers. Een vergelijkbaar patroon wordt waargenomen voor voedselzekerheid en landbouw, die stijgt van 17% tot 26% in dezelfde leeftijdsgroepen. Jongere respondenten leggen daarentegen meer nadruk op innovatiegerichte prioriteiten op de langere termijn. Onderwijs en onderzoek worden genoemd door 31 % van de 15- tot 24-jarigen, tegenover 19 % van de 55-plussers, terwijl technologie en innovatie dalen van 19 % tot 9 % en cultuur van 11 % tot 6 %. Feitelijk geven respondenten van 40-54 jaar relatief vaker prioriteit aan concurrentievermogen, economie en industrie (34 % tegenover 29 % bij de jongste groep), terwijl energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur vaker worden genoemd bij mensen van 25 jaar en ouder (36 % tegenover 28 %), wat een weerspiegeling is van de grotere bezorgdheid in verband met economische stabiliteit, voorzieningszekerheid en strategische autonomie onder oudere en economisch actieve bevolkingsgroepen.

Het onderwijsniveau hangt ook samen met verschillende prioriteiten. Respondenten met een hoger onderwijsniveau noemen iets vaker strategische gebieden op lange termijn, zoals energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur (38 % tegenover 33 % van degenen met een laag onderwijsniveau), EU-waarden, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten (25 % tegenover 17 %), buitenlandse betrekkingen en diplomatie (20 % tegenover 14 %) en technologie en innovatie, waaronder artificiële intelligentie (16 % tegenover 8 %), en klimaatactie (18 % tegenover 13 %). Daarentegen geven respondenten met een lager opleidingsniveau eerder prioriteit aan voedselzekerheid en landbouw (26% versus 19% onder hoogopgeleide respondenten), wat wijst op een sterkere focus op meer onmiddellijke en tastbare zorgen.

de financiële situatie lijkt een beperkte invloed te hebben op de door de respondenten genoemde prioriteiten. De verschillen zijn over het algemeen bescheiden op de meeste gebieden, met één

opmerkelijke uitzondering. Respondenten die bijna nooit of nooit moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, hebben meer kans om defensie en veiligheid als prioriteit te beschouwen (40%, vergeleken met 34% onder degenen die het grootste deel van de tijd problemen ondervinden).

Het beeld dat respondenten van de Europese Unie hebben, hangt ook samen met hun prioriteiten. Degenen met een positief beeld van de EU zullen iets vaker de nadruk leggen op energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur (37 % tegenover 34 % onder degenen met een negatief imago), EU-waarden, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten (23 % tegenover 15 %), klimaatactie en emissiereductie (18 % tegenover 9 %) en technologie en innovatie, waaronder artificiële intelligentie (14 % tegenover 8 %). Daarentegen leggen respondenten met een negatief beeld van de EU relatief meer nadruk op voedselzekerheid en landbouw (27 % tegenover 22 %).

QA11ab Nadenken over de toekomst, op welke van de volgende aspecten moet de EU zich concentreren om haar positie in de wereld te versterken? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% - EU)

	Defensie en veiligheid	Energieonafhankelijkheid, hulpbronnen en infrastructuur	Concurrentievermogen, economie en industrie	Voedselzekerheid en landbouw	EU-waarden, waaronder democratie en de bescherming van de mensenrechten	Onderwijs en onderzoek	Buitenlandse betrekkingen en diplomatie	Demografie, migratie en vergrijzing	Klimaatactie en emissie-reducties	Internationale handel	Technologie en innovatie, met inbegrip van artificiële intelligentie (AI)	Uitbreiding van de EU en nabuurschapsbetrekkingen	De euro	Cultuur	andere (SPONTANEOUS)	Geen (SPONTANEOUS)	Ik weet het niet
EU27	39	35	32	23	21	21	17	17	15	14	12	8	7	7	1	1	1
Geslacht																	
Man	40	36	35	22	20	18	16	18	14	16	14	8	8	7	1	1	1
Vrouw	38	34	30	25	23	23	18	17	16	13	10	8	7	8	1	0	2
Leeftijd																	
15- 24	33	28	29	17	31	19	14	18	18	17	19	9	8	11	0	1	0
25—39	38	36	33	22	22	22	17	17	14	15	13	9	7	8	0	0	1
40-54	39	36	34	23	20	20	16	20	14	15	13	8	7	7	1	1	1
>=55	41	36	32	26	19	21	17	17	15	13	9	7	7	6	1	1	2
Opleidingsniveau																	
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	39	33	33	26	21	17	17	14	13	15	8	7	9	7	1	1	3
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	40	35	32	24	20	20	18	18	14	15	11	9	7	7	1	0	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	37	38	32	19	23	25	15	20	18	12	16	8	6	7	1	0	0
Sociaal-professionele categorie																	
Zelfstandigen	37	37	33	26	21	18	17	16	13	15	14	8	9	8	0	1	1
Managers	39	39	35	18	22	23	15	20	15	15	17	8	6	6	1	0	0
Andere witte halsbanden	38	39	35	23	19	19	17	18	16	16	13	7	7	8	1	0	1
Handarbeiders	40	35	34	24	19	20	16	17	13	15	11	9	7	7	0	0	1
Huis personen	37	30	29	28	26	21	20	15	13	15	6	10	10	7	2	0	2
Werklozen	40	29	32	21	21	23	16	16	15	14	11	6	8	10	1	1	2
Gepensioneerde	42	35	30	27	19	21	18	16	16	12	7	7	7	6	1	1	2
Studenten	30	31	27	15	33	21	14	20	19	15	19	10	7	10	0	0	0
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen																	
Het grootste deel van de tijd	34	34	33	26	23	21	18	15	12	12	8	7	9	10	2	0	2
Van tijd tot tijd	38	33	34	24	21	18	19	18	13	15	12	8	9	9	1	1	1
Bijna nooit/nooit	40	36	31	23	21	22	16	18	16	14	13	8	6	6	1	1	1
Subjectieve verstedelijking																	
Landelijk gebied of dorp	40	32	30	26	22	20	17	16	13	15	11	7	8	7	1	1	2
Kleine of middelgrote stad	39	39	34	23	20	19	15	18	15	14	12	8	7	7	0	0	1
Grote stad	37	35	32	20	22	25	18	17	17	13	13	9	7	8	1	0	1
Beeld van de EU																	
Positief	38	37	32	22	21	23	17	19	18	13	14	9	7	7	1	0	0
Neutraal	41	34	32	24	22	20	16	16	13	16	11	8	7	8	1	0	2
Negatief	38	34	35	27	20	15	18	16	9	14	8	5	8	8	1	2	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven																	
Tevreden	39	35	32	23	22	21	16	18	16	14	13	8	7	7	1	0	1
Niet tevreden	38	36	35	27	19	19	20	16	12	14	8	7	8	8	1	1	2

3 Kwaliteit van leven

3. KWALITEIT VAN HET LEVEN

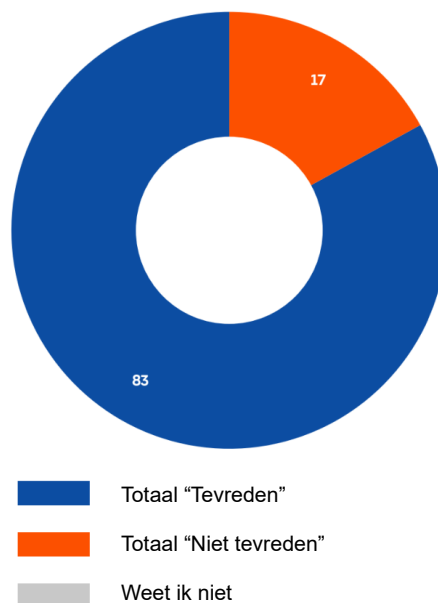
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de perceptie van de Europeanen van hun levenskwaliteit, waarbij beoordelingen van de huidige tevredenheid, recente veranderingen en toekomstige verwachtingen worden gecombineerd met een diepere verkenning van de factoren die bepalend zijn voor het welzijn. Eerst wordt gekeken naar de algehele tevredenheid over de kwaliteit van leven, voordat wordt geanalyseerd hoe respondenten de evolutie van het afgelopen jaar en hun verwachtingen ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van hun levensstandaard waarnemen. Het hoofdstuk gaat vervolgens over een meer gedetailleerd onderzoek van wat deze percepties ondersteunt, waarbij zowel de belangrijkste componenten worden onderzocht die Europeanen associëren met een goede levenskwaliteit als de gebieden waarop veranderingen deze het meest zouden verbeteren. In feite plaatst het deze opvattingen in een bredere internationale context, door de perceptie van de levenskwaliteit in de Europese Unie te vergelijken met die van andere grote mondiale actoren.

Samen geven deze bevindingen een uitgebreid beeld van de manier waarop Europeanen hun levensomstandigheden evalueren, waarbij zowel de belangrijkste factoren van welzijn als de gebieden waar verbeteringen het hardst nodig zijn, worden benadrukt, terwijl deze percepties ook in een mondiaal vergelijkend perspectief worden geplaatst.

Tevredenheid over de kwaliteit van leven

Op EU-niveau is een zeer grote meerderheid van de Europeanen tevreden over hun levenskwaliteit. Over het algemeen zegt 83% van de respondenten tevreden te zijn, terwijl 17% aangeeft niet tevreden te zijn en slechts een verwaarloosbaar deel geen mening kan geven. Dit sterke overwicht van positieve evaluaties geeft aan dat de meeste Europeanen hun persoonlijke levensomstandigheden gunstig vinden.

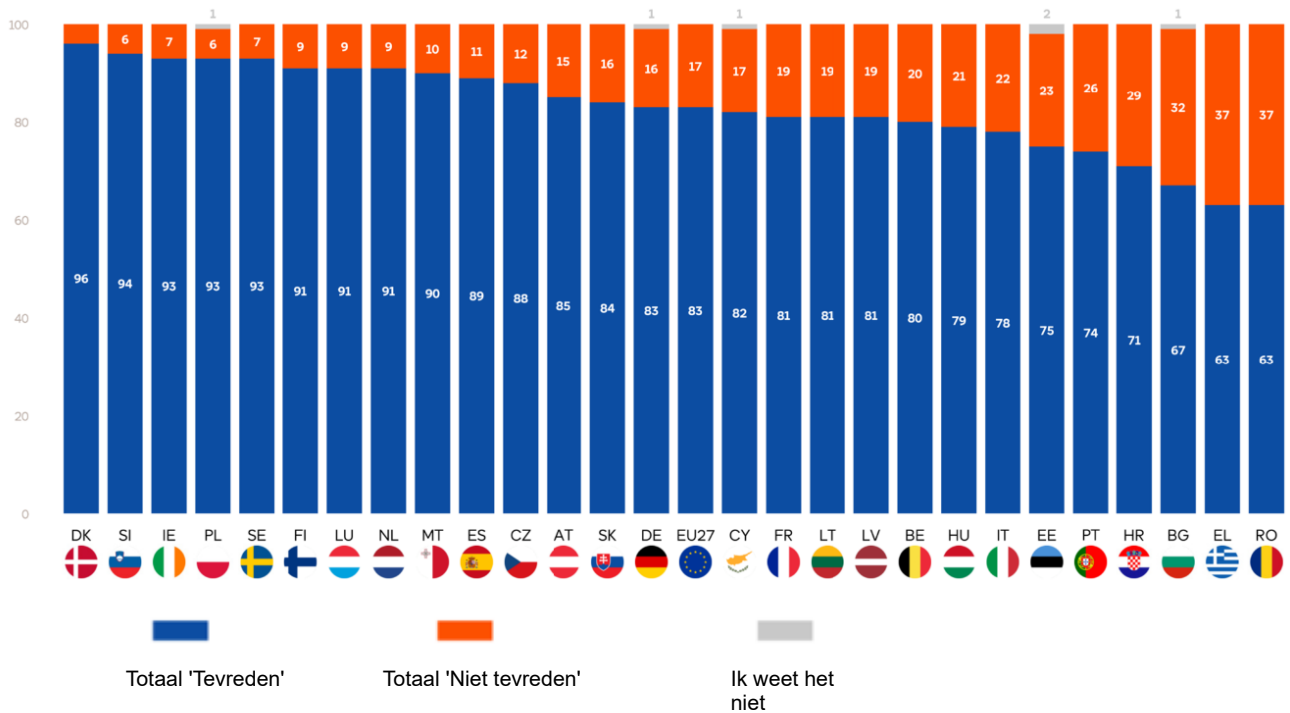
D790b Bent u over het algemeen zeer tevreden, redelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met uw kwaliteit van leven? (%)

In alle lidstaten is de tevredenheid over de levenskwaliteit hoog, hoewel de mate van tevredenheid aanzienlijk varieert. De hoogste tevredenheidsniveaus worden waargenomen in Denemarken (96 %), gevolgd door Slovenië (94 %) en Ierland, Polen en Zweden (alle 93 %), waar een zeer grote meerderheid van de respondenten aangeeft tevreden te zijn met hun levenskwaliteit. Aan de andere kant van de schaal blijft tevredenheid het meerderheidsstandpunt, maar op merkbaar lagere niveaus. De laagste percentages worden waargenomen in Griekenland en Roemenië (elk 63 %), gevolgd door Bulgarije (67 %), waar de ontevredenheid dienovereenkomstig groter is, tot 37 % in Griekenland en Roemenië.

Over het algemeen wijzen deze bevindingen op constant hoge tevredenheidsniveaus in alle lidstaten, waarbij geen enkel land minder dan een duidelijke meerderheid van tevreden respondenten rapporteert. De waargenomen variatie onderstreept echter enkele verschillen in de gepercipieerde levenskwaliteit tussen landen, die de uiteenlopende sociale en economische contexten in de Europese Unie weerspiegelen.

D70b Bent u over het algemeen zeer tevreden, redelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met uw kwaliteit van leven? (%)

De tevredenheid over de kwaliteit van het leven verschilt per sociaaldemografische groep, hoewel positieve evaluaties duidelijk de overhand hebben in alle categorieën.

Verschillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen hebben iets meer kans dan vrouwen om te melden dat ze tevreden zijn (84% versus 82%). Deze verschillen blijven klein, wat erop wijst dat gender slechts een ondergeschikte rol speelt bij het vormgeven van de perceptie van de kwaliteit van leven.

Meer uitgesproken variaties worden waargenomen tussen leeftijdsgroepen, waarbij jongere respondenten een hogere mate van tevredenheid vertonen. Van de 15-24-jarigen geeft 92 % aan tevreden te zijn met hun kwaliteit van leven, tegenover 80 % van de 55-plussers, het laagste niveau in alle leeftijdsgroepen. De ontevredenheid neemt gestaag toe met de leeftijd, van 8% bij de jongste respondenten tot 20% bij de oudsten, wat wijst op een geleidelijke daling van de waargenomen kwaliteit van leven gedurende de levensloop.

De verschillen naar opleidingsniveau zijn bijzonder groot. De tevredenheid neemt aanzienlijk toe met het opleidingsniveau, van 74 % onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot 83 % onder mensen met een gemiddeld opleidingsniveau en 91 % onder hoogopgeleiden. Omgekeerd is de ontevredenheid aanzienlijk groter onder laagopgeleide respondenten (26% tegenover 9% onder hoogopgeleiden), wat wijst op grote ongelijkheden in de waargenomen levenskwaliteit in verband met onderwijs.

Een bijzonder sterke relatie is duidelijk wanneer rekening wordt gehouden met de financiële situatie van de respondenten. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, daalt de tevredenheid sterk tot 40%, terwijl een meerderheid (59%) ontevredenheid meldt. Daarentegen is 92 % van de respondenten die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd, tevreden en slechts 8 % ontevreden, waarbij degenen die af en toe problemen ondervinden, tussen 69 % en 31 % vallen. Dit wijst op het zeer sterke verband tussen economische zekerheid en de gepercipieerde levenskwaliteit.

Attitudinale variabelen tonen duidelijke contrasten. Respondenten met een positief beeld van de Europese Unie melden een hogere mate van tevredenheid (89%), vergeleken met 68% onder degenen met een negatief beeld, waar ontevredenheid stijgt tot 32%.

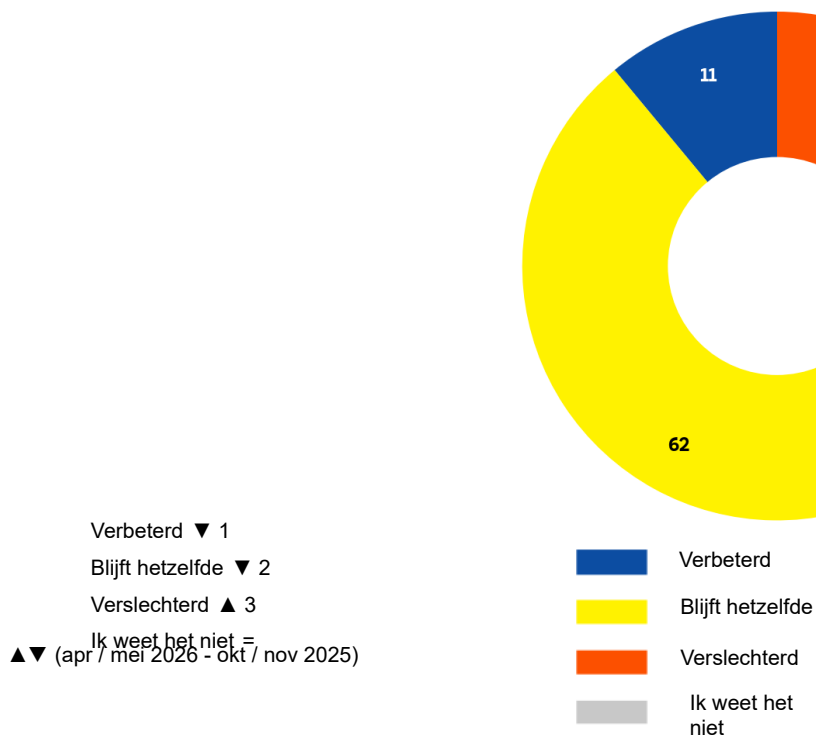
D70b Bent u over het algemeen zeer tevreden, redelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met uw kwaliteit van leven? (% - EU)

	Totaal "Akkoord"	Totaal "Niet akkoord"	Weet ik niet
EU27	83	17	0
Geslacht			
Man	84	16	0
Vrouw	82	18	0
Leeftijd			
15- 24	92	5	0
25—39	84	16	0
40-54	83	17	0
>=55	80	20	0
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	74	26	0
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	83	17	0
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	91	9	0
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	87	13	0
Managers	93	7	0
Andere witte halsbanden	87	13	0
Handarbeiders	80	20	0
Huis personen	73	27	0
Werklozen	57	42	1
Gepensioneerd	79	21	0
Studenten	92	7	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	40	59	1
Van tijd tot tijd	69	31	0
Bijna nooit/nooit	92	8	0
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	83	17	0
Kleine of middelgrote stad	84	16	0
Grote stad	82	18	0
Beeld van de EU			
Positief	89	11	0
Neutraal	79	20	1
Negatief	68	32	0

Evolutie van de kwaliteit van leven

Op EU-niveau wordt de perceptie van veranderingen in de levenskwaliteit in de afgelopen twaalf maanden voornamelijk gekenmerkt door stabiliteit, hoewel een aanzienlijk deel van de respondenten een verslechtering meldt. In totaal zegt 62 % van de Europeanen dat hun levenskwaliteit gelijk is gebleven, wat erop wijst dat de levensomstandigheden voor een meerderheid grotendeels stabiel zijn gebleven. Tegelijkertijd meldt meer dan een kwart van de respondenten (27%) dat hun levenskwaliteit is verslechterd, terwijl slechts een relatief klein deel (11%) zegt dat deze is verbeterd. De balans van de reacties blijft daarom duidelijk negatief, waarbij degenen die een verslechtering melden, groter zijn dan degenen die een verbetering waarnemen. In vergelijking met de vorige golf in oktober/november 2025 blijven deze resultaten over het geheel genomen relatief stabiel.

QA16 Welke verklaring komt het dichtst bij uw mening? In de afgelopen 12 maanden heeft uw levenskwaliteit (comfort of budget) ... (EU27) (%)

In de lidstaten lopen de opvattingen over de ontwikkeling van de levenskwaliteit in de afgelopen twaalf maanden uiteen, hoewel in alle landen de meest voorkomende opvatting blijft dat de kwaliteit van het bestaan gelijk is gebleven.

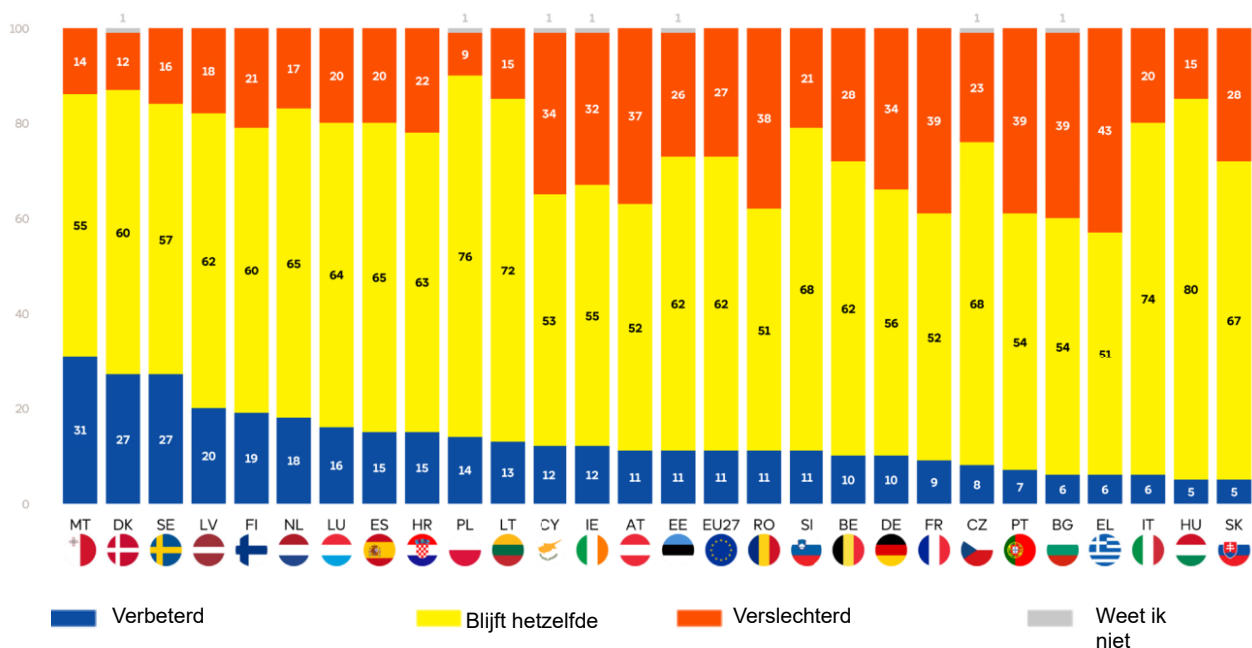
Het hoogste percentage respondenten dat aangeeft dat hun levenskwaliteit is verbeterd, wordt waargenomen in Malta (31%), gevolgd door Denemarken en Zweden (beide 27%) en Letland (20%), wat wijst op positievere ontwikkelingen in deze landen. Daarentegen worden de laagste niveaus van waargenomen verbetering opgetekend in Hongarije en Slowakije (beide 5 %) en in Italië, Griekenland en Bulgarije (alle 6 %), wat erop wijst dat verbeteringen in deze context veel minder algemeen voelbaar zijn.

In de meeste lidstaten meldt een duidelijke meerderheid dat hun levenskwaliteit stabiel is gebleven, met bijzonder hoge percentages in Hongarije (80%), Polen (76%) en Italië (74%).

Tegelijkertijd meldt een aanzienlijk deel van de respondenten een verslechtering van hun levenskwaliteit, met duidelijke verschillen tussen de landen. De hoogste niveaus worden waargenomen in Griekenland (43%), gevolgd door Frankrijk, Portugal en Bulgarije (alle 39%) en Roemenië (38%), wat wijst op een wijdverbreide perceptie van dalende levensomstandigheden in deze landen.

Over het algemeen wijzen deze bevindingen op een divers beeld in de Europese Unie: Hoewel stabiliteit in de meeste lidstaten de overheersende perceptie blijft, varieert het evenwicht tussen verbetering en verslechtering aanzienlijk.

QA16 Welke verklaring komt het dichtst bij uw mening? In de afgelopen 12 maanden heeft uw kwaliteit van leven (comfort of budget) has... (%)

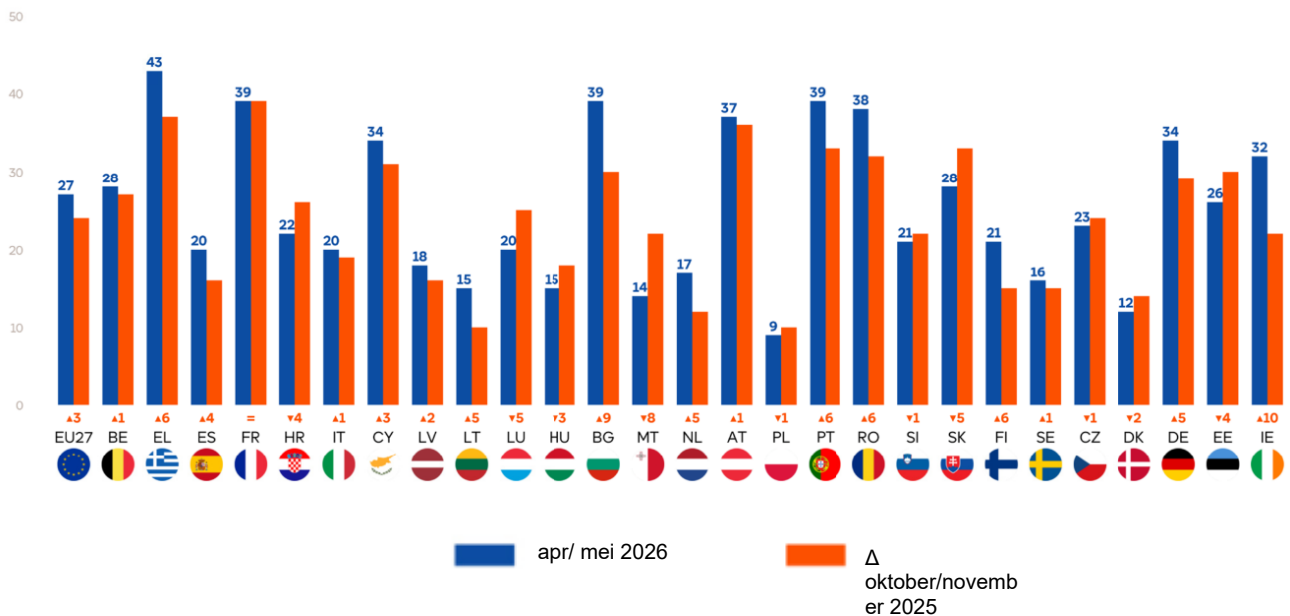

De veranderingen tussen het najaar van 2025 en het voorjaar van 2026 wijzen in een aantal lidstaten op een verslechtering van de gepercipieerde levenskwaliteit, hoewel de omvang per land verschilt.

De meest opvallende stijgingen van het percentage respondenten dat een verslechtering meldt, worden waargenomen in Ierland (+10 procentpunten) en Bulgarije (+9 procentpunten), gevolgd door Griekenland, Portugal, Roemenië en Finland (alle +6 procentpunten). Deze ontwikkelingen wijzen op een duidelijke verslechtering van de perceptie in verschillende lidstaten. Hoewel de verslechtering in de meeste van deze landen al relatief wijdverbreid was, onderscheidt Finland zich bij wijze van uitzondering, aangezien de stijging zich voordoet vanaf een relatief laag beginniveau.

Omgekeerd vertonen sommige lidstaten een relatieve stabiliteit of een verbetering van de perceptie. Het percentage respondenten dat een verslechtering meldt, is gedaald in Malta (– 8 pp) en Luxemburg (– 5 pp), wat wijst op een positievere ontwikkeling in deze landen.

QA16 Welke verklaring komt het dichtst bij uw mening? In de afgelopen 12 maanden uw kwaliteit van leven (comfort of budget-wise) has... - Verslechterd (%)

De percepties van hoe de kwaliteit van leven de afgelopen 12 maanden is geëvolueerd, verschillen per sociaal-demografische en attitudinale groep, hoewel stabiliteit de meest gerapporteerde beoordeling in alle categorieën blijft.

Versillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen hebben iets meer kans dan vrouwen om een verbetering te melden (12% versus 10%), terwijl vrouwen iets meer kans hebben om te zeggen dat hun kwaliteit van leven is verslechterd (28% versus 26%). Het aandeel dat meldt dat hun situatie hetzelfde is gebleven, is identiek (62%), wat wijst op grotendeels vergelijkbare ervaringen tussen mannen en vrouwen.

Er ontstaan meer duidelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten melden positievere ontwikkelingen: 18 % van de 15- tot 24-jarigen geeft aan dat hun levenskwaliteit is verbeterd, tegenover slechts 7 % van de 55-plussers. Tegelijkertijd stijgt het aandeel dat een verslechtering meldt met de leeftijd, van 17% bij de jongste groep tot 29% bij mensen van 40 jaar en ouder.

Versillen zijn ook zichtbaar per opleidingsniveau. Respondenten met een hoger opleidingsniveau rapporteren vaker verbeteringen (15% versus 7%) en minder vaak verslechtering (23% versus 34%) dan respondenten met een laag opleidingsniveau. Degenen met een gemiddeld opleidingsniveau hebben meer kans om stabiliteit te melden (64 % tegenover 59 % van degenen met een laag opleidingsniveau). Deze bevindingen benadrukken een duidelijk verband tussen opleidingsniveau en percepties van verandering in kwaliteit van leven.

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten wordt een bijzonder sterke relatie waargenomen. Van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, meldt 64% een verslechtering van hun kwaliteit van leven, terwijl slechts 7% een verbetering meldt. Van degenen die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd, daalt het aandeel dat een verslechtering meldt daarentegen tot 20%, terwijl 13% verbeteringen en 67% stabiliteit meldt. Respondenten die van tijd tot tijd moeilijkheden ondervinden, bezetten een tussenpositie (38% verslechterd versus 7% verbeterd). Dit onderstreept het sterke verband tussen economische kwetsbaarheid en percepties van afnemende levensomstandigheden.

Respondenten met een positief beeld van de EU melden vaker verbeteringen (14 %) en minder vaak verslechtering (20 %) dan respondenten met een negatief beeld, van wie slechts 7 % verbeteringen meldt en bijna de helft (48 %) verslechtering meldt. Bovendien rapporteert 66 % van de mensen met een positief beeld stabiliteit, tegenover 44 % van degenen die een negatief beeld van de EU hebben.

Ten slotte wordt tevredenheid over de kwaliteit van het leven sterk geassocieerd met de perceptie van hoe de kwaliteit van het leven in de afgelopen 12 maanden is geëvolueerd. Van de respondenten die tevreden zijn met de kwaliteit van leven, is slechts 21% van mening dat deze is verslechterd, terwijl deze negatieve kijk duidelijk domineert bij degenen die niet tevreden zijn (55%).

QA16 Welke verklaring komt het dichtst bij uw mening? In de afgelopen 12 maanden heeft uw levenskwaliteit (comfort of budget) ... (% - EU)

	Verbeterd	Blijft hetzelfde	Verslechterd	Weet ik niet
EU27	11	62	27	0
Geslacht				
Man	12	62	26	0
Vrouw	10	62	28	0
Leeftijd				
15- 24	18	64	17	1
25—39	16	57	27	0
40-54	11	60	29	0
>=55	7	64	29	0
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	7	59	34	0
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	11	64	25	0
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	15	62	23	0
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	11	62	27	0
Managers	17	61	22	0
Andere witte halsbanden	12	62	26	0
Handarbeiders	13	59	28	0
Huis personen	7	61	32	0
Werklozen	9	51	39	1
Gepensioneerd	6	64	30	0
Studenten	16	65	18	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	7	29	64	0
Van tijd tot tijd	7	55	38	0
Bijna nooit/nooit	13	67	20	0
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	11	61	28	0
Kleine of middelgrote stad	10	63	27	0
Grote stad	13	61	26	0
Beeld van de EU				
Positief	14	66	20	0
Neutraal	8	64	28	0
Negatief	7	44	48	1
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	13	66	21	0
Niet tevreden	4	41	55	0

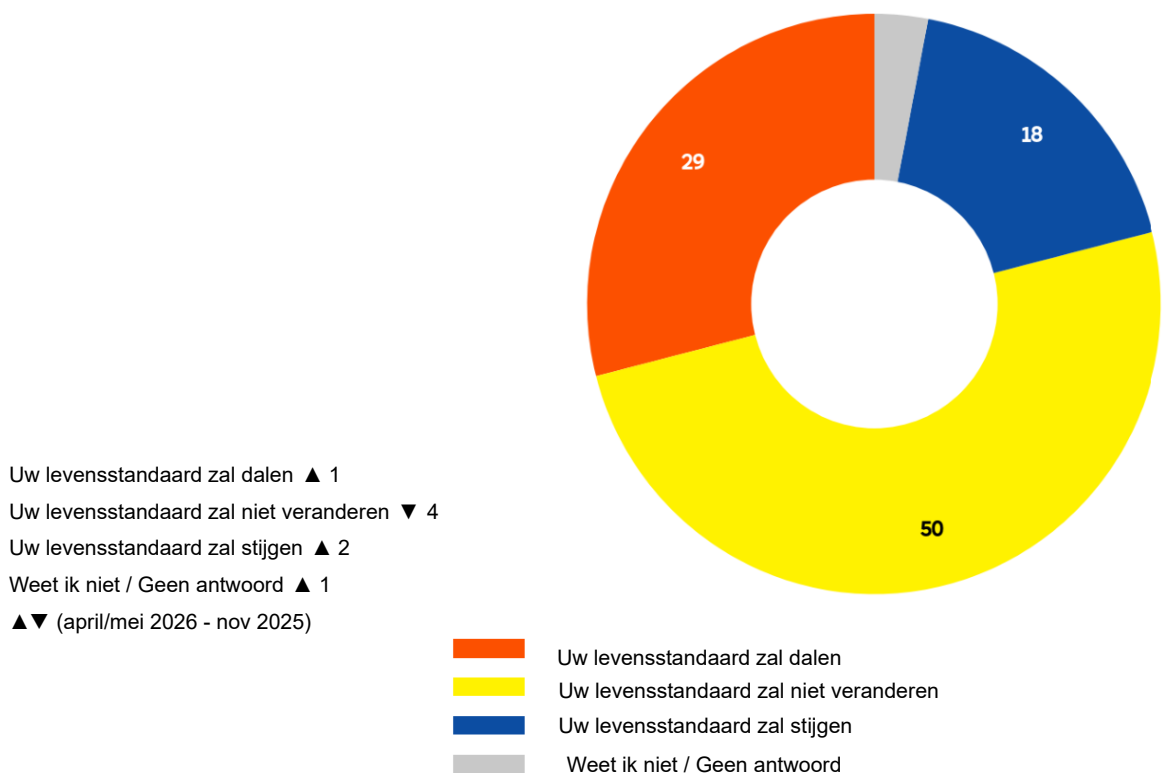
Evolutie van de levensstandaard

Vooruitblikkend werd de respondenten gevraagd te beoordelen hoe zij verwachten dat hun persoonlijke levensstandaard de komende vijf jaar zal evolueren. In een context die wordt gevormd door economische onzekerheid, stijgende kosten van levensonderhoud en structurele uitdagingen op langere termijn, geeft deze vraag inzicht in de verwachtingen van Europeanen over hun toekomstige materiële welzijn.

Op EU-niveau worden de verwachtingen ten aanzien van de toekomstige levensstandaard voornamelijk gekenmerkt door stabiliteit, hoewel een aanzienlijk deel van de respondenten een verslechtering verwacht. Over het geheel genomen verwacht de helft van de Europeanen (50%) dat hun levensstandaard de komende vijf jaar ongewijzigd zal blijven, waardoor dit de meest voorkomende reactie is. Dit wijst erop dat voor veel respondenten de vooruitzichten voor de toekomst als relatief stabiel worden beschouwd, zij het zonder significante verbetering.

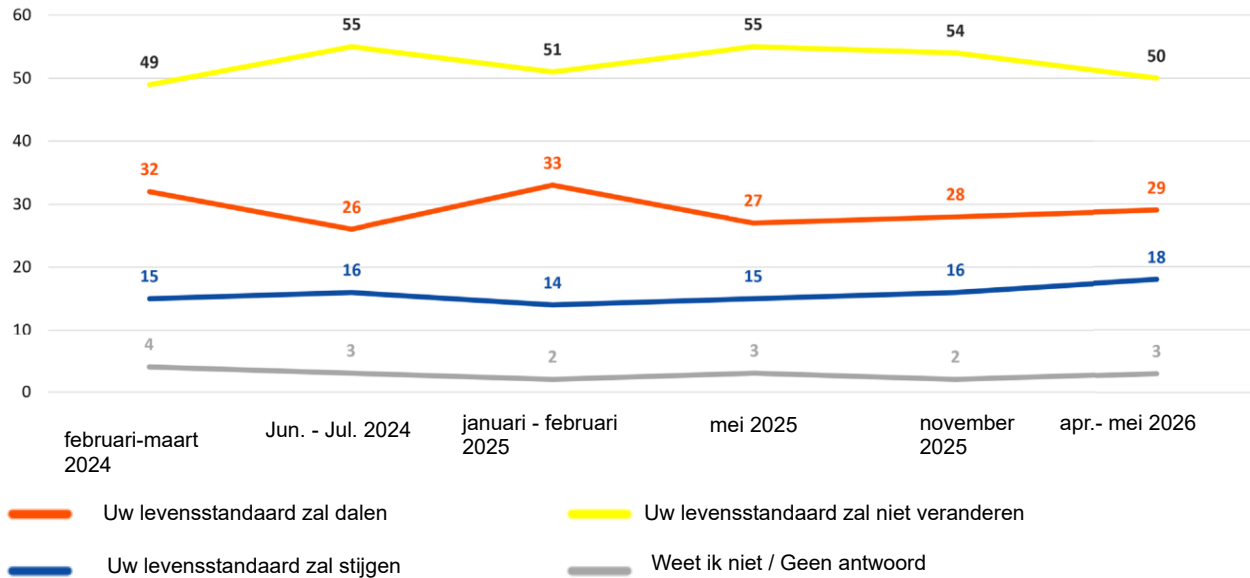
Tegelijkertijd zijn bijna drie op de tien respondenten (29%) van mening dat hun levensstandaard zal dalen, wat wijst op een aanzienlijke mate van bezorgdheid over de toekomstige economische omstandigheden. Daarentegen verwachten minder dan twee op de tien (18%) dat hun situatie zal verbeteren, wat wijst op een beperkter optimisme met betrekking tot de persoonlijke economische vooruitzichten.

Al met al wijzen deze bevindingen erop dat, hoewel stabiliteit de dominante verwachting blijft, een aanzienlijk deel van de Europeanen een verslechtering van hun levensomstandigheden verwacht, en relatief weinigen verwachten verbetering. Dit patroon weerspiegelt een voorzichtige en enigszins pessimistische kijk op de toekomstige persoonlijke economische vooruitzichten in de hele Europese Unie.

Sinds november 2025 is de ontwikkeling voornamelijk een lichte daling van het percentage respondenten dat verwacht dat hun situatie ongewijzigd blijft, terwijl het percentage dat op een daling of een stijging anticipeert, beide licht is blijven stijgen.

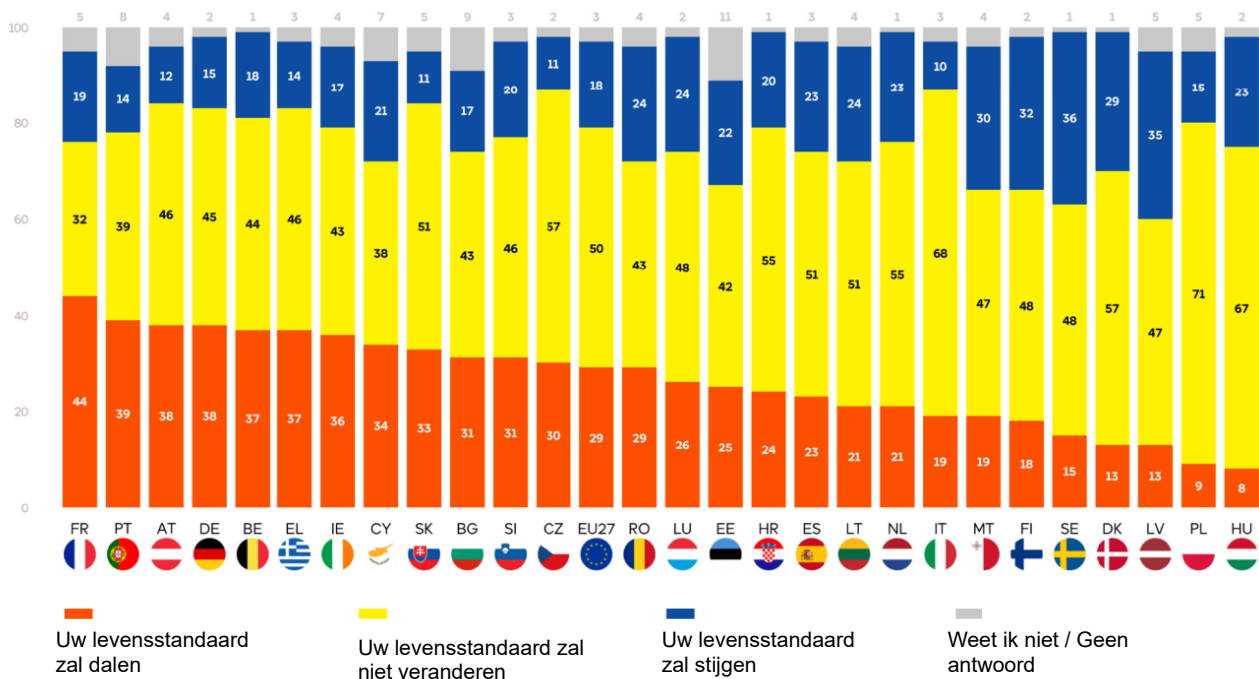
SD27 Wanneer u nadenkt over de manier waarop uw persoonlijke levensstandaard de komende vijf jaar zal evolueren, welke van de volgende uitspraken beschrijft dan het beste uw verwachtingen? (% - EU)

In de lidstaten lopen de verwachtingen ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van de persoonlijke levensstandaard sterk uiteen, hoewel in de meeste landen de meest voorkomende opvatting blijft dat de levensstandaard hetzelfde zal blijven.

Een meerderheid van de respondenten in de meeste lidstaten verwacht dat hun levensstandaard ongewijzigd blijft, met bijzonder hoge percentages in Polen (71%), Italië (68%) en Hongarije (67%). Het hoogste percentage respondenten dat verwacht dat hun levensstandaard zal stijgen, wordt waargenomen in Zweden (36%), Letland (35%) en Finland (32%), wat wijst op een relatief sterker optimisme in deze landen.

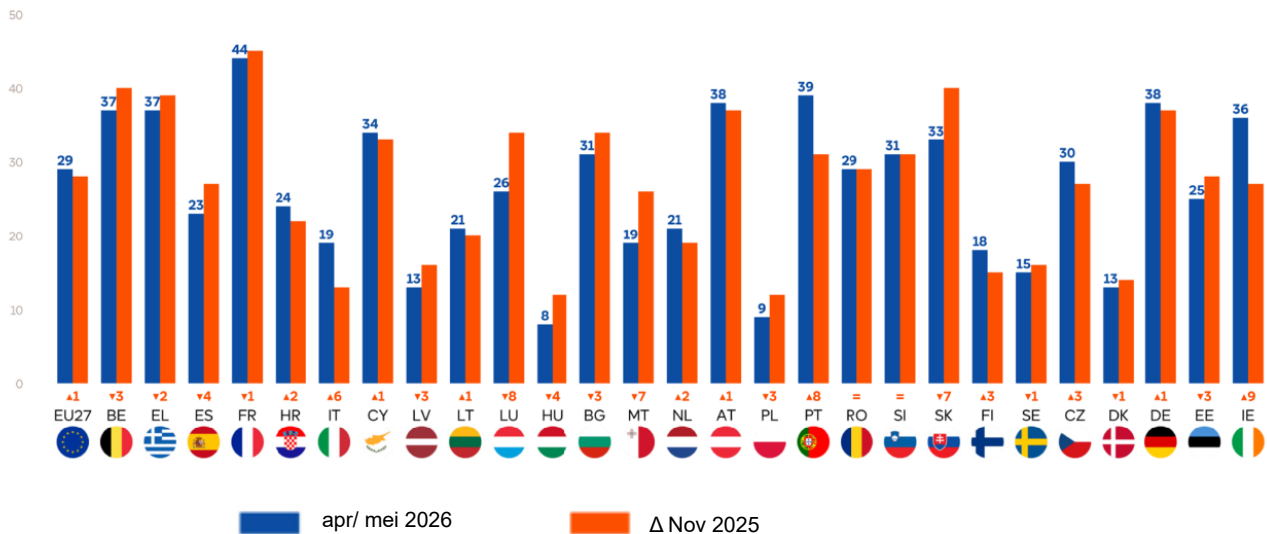
SD27 Wanneer u nadenkt over de manier waarop uw persoonlijke levensstandaard de komende vijf jaar zal evolueren, welke van de volgende uitspraken beschrijft dan het beste uw verwachtingen? (%)

Tegelijkertijd zijn de verwachtingen van een daling van de levensstandaard in verschillende lidstaten relatief wijdverbreid. De hoogste percentages worden genoteerd in Frankrijk (44%), gevolgd door Portugal (39%), Oostenrijk en Duitsland (beide 38%), wat wijst op pessimistischere vooruitzichten in deze landen.

Sinds november 2025 is het aandeel respondenten dat verwacht dat hun levensstandaard zal dalen, het sterkst gestegen in Ierland (+9 procentpunten), Portugal (+8 procentpunten) en Italië (+6 procentpunten). De grootste dalingen worden daarentegen waargenomen in Luxemburg (– 8 pp), gevolgd door Malta en Slowakije (beide – 7 pp).

SD27 Wanneer u nadenkt over de manier waarop uw persoonlijke levensstandaard de komende vijf jaar zal evolueren, welke van de volgende uitspraken beschrijft dan het beste uw verwachtingen? - Uw levensstandaard zal dalen (%)

De perceptie van hoe de persoonlijke levensstandaard naar verwachting de komende vijf jaar zal evolueren, verschilt per sociaal-demografische groep, hoewel in bijna alle groepen de meest voorkomende opvatting blijft dat de levensstandaard hetzelfde zal blijven.

Verschillen naar geslacht zijn relatief beperkt. Mannen hebben iets minder kans dan vrouwen om een verslechtering te verwachten (27% versus 31%) en meer kans om een verbetering te verwachten (19% versus 16%), terwijl vergelijkbare aandelen in beide groepen geen verandering verwachten (ongeveer 50-51%). Dit suggereert dat vrouwen een iets voorzichtiger kijk hebben dan mannen.

Er ontstaan meer uitgesproken verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten zijn aanzienlijk optimistischer: 38 % van de 15- tot 24-jarigen verwacht dat hun levensstandaard zal stijgen, tegenover slechts 7 % van de 55-plussers. Omgekeerd stijgen de verwachtingen van een daling gestaag met de leeftijd, van 17% bij de jongste respondenten tot 34% bij 55-plussers. Tegelijkertijd verwachten oudere respondenten meer stabiliteit (56% van de 55-plussers), wat wijst op een verschuiving naar voorzichtigere en minder optimistische vooruitzichten met de leeftijd.

Ook verschillen per opleidingsniveau zijn duidelijk. Respondenten met een laag opleidingsniveau zijn het meest pessimistisch: 36% verwacht een daling en slechts 11% verwacht een verbetering. Degenen met een hoog opleidingsniveau zijn daarentegen optimistischer: 24% verwacht een stijging, terwijl slechts 26% een daling verwacht. Respondenten met een gemiddeld opleidingsniveau vallen tussen deze groepen en verwachten vaker stabiliteit (54%). Deze resultaten wijzen op een duidelijk verband tussen het opleidingsniveau en het vertrouwen in de toekomstige levensstandaard.

De financiële situatie van de respondenten vertoont een bijzonder sterke relatie. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, verwacht een meerderheid (55%) dat hun levensstandaard zal dalen, terwijl slechts 14% een verbetering verwacht. Dit staat in schril contrast met respondenten die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen te maken krijgen, onder wie 24% een daling verwacht en 18% een verbetering verwacht, terwijl een meerderheid (55%) stabiliteit verwacht. Dit wijst op een zeer sterk verband tussen financiële kwetsbaarheid en pessimistische verwachtingen over de toekomstige levensstandaard.

Van de respondenten met een positief beeld van de EU zijn de verwachtingen gunstiger: 21 % verwacht verbetering en 22 % verwacht daling, tegenover 49 % van de respondenten met een negatief beeld van de EU die een verslechtering verwachten, en slechts 13 % verwacht verbetering. Finally, tevredenheid met de kwaliteit van het leven is sterk geassocieerd met de verwachtingen met betrekking tot de evolutie van de levensstandaard. Van de respondenten die tevreden zijn met de kwaliteit van leven, verwacht slechts 24% een daling, terwijl pessimisme duidelijk domineert bij degenen die niet tevreden zijn (49%).

SD27 Wanneer u nadenkt over de manier waarop uw persoonlijke levensstandaard de komende vijf jaar zal evolueren, welke van de volgende uitspraken beschrijft dan het beste uw verwachtingen? (% - EU)

	Uw levensstandaard zal dalen	Uw levensstandaard zal niet veranderen	Uw levensstandaard zal stijgen	Weet ik niet / Geen antwoord
EU27	29	50	18	3
Geslacht				
Man	27	51	19	3
Vrouw	31	50	16	3
Leeftijd				
15- 24	17	41	38	4
25—39	24	45	28	3
40-54	30	51	16	3
>=55	34	56	7	3
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	36	49	11	4
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	26	54	17	3
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	26	47	24	3
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	25	51	22	2
Managers	25	49	24	2
Andere witte halsbanden	29	52	16	3
Handarbeiders	29	51	18	2
Huis personen	30	57	10	3
Werklozen	31	36	26	7
Gepensioneerd	36	56	5	3
Studenten	18	39	40	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	55	27	14	4
Van tijd tot tijd	35	45	17	3
Bijna nooit/nooit	24	55	18	3
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	29	51	16	4
Kleine of middelgrote stad	29	52	16	3
Grote stad	27	48	22	3
Beeld van de EU				
Positief	22	55	21	2
Neutraal	29	53	14	4
Negatief	49	34	13	4
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	24	54	19	3
Niet tevreden	49	35	12	4

Componenten van de kwaliteit van leven

Voortbouwend op de analyse van de manier waarop Europeanen de evolutie van hun levenskwaliteit in de afgelopen twaalf maanden en hun verwachtingen voor de toekomst waarnemen, wordt in dit deel onderzocht wat burgers zelf beschouwen als de belangrijkste componenten van een goede levenskwaliteit. Deze nieuwe vraag biedt een aanvullend perspectief door vast te stellen welke aspecten de Europeanen prioriteren bij de evaluatie van hun welzijn. Door deze prioriteiten te koppelen aan eerdere bevindingen over waargenomen veranderingen en toekomstige verwachtingen, biedt het waardevolle inzichten in de factoren die bepalend zijn voor de algemene beoordeling door burgers van hun levensomstandigheden.

Op EU-niveau associëren Europeanen een goede levenskwaliteit het vaakst met gezondheid en financiële zekerheid, naast een bredere reeks sociale en structurele factoren.

De meest genoemde component is lichamelijke en geestelijke gezondheid (51 %), waarmee het centrale belang ervan voor het welzijn in de hele Europese Unie wordt benadrukt. Dit wordt op de voet gevolgd door de financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven (49%), wat de sleutelrol van economische stabiliteit onderstreept. De kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (46%) wordt door bijna de helft van de respondenten genoemd, wat de sterke nadruk op gezondheidsgerelateerde factoren versterkt.

Ook de sociale aspecten staan hoog in het vaandel. Het sociale leven, met inbegrip van familie, vrienden en relaties (45%), wordt geïdentificeerd als een essentieel onderdeel van de kwaliteit van leven, als gevolg van het belang van persoonlijke verbindingen. Daarnaast noemen vier op de tien respondenten voedselveiligheid en -kwaliteit (40%) en openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging (40%), wat aangeeft dat zowel basisbehoeften als een gevoel van veiligheid belangrijke overwegingen zijn.

Ook de economische en materiële omstandigheden spelen een prominente rol. Werkzekerheid en arbeidsomstandigheden (38%), evenals betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting (37%), worden benadrukt door een aanzienlijk deel van de respondenten. Een vergelijkbaar percentage benadrukt de kwaliteit van het milieu (37%), wat wijst op het belang van milieufactoren bij het vormgeven van welzijn.

Ongeveer een derde van de respondenten noemt een groep factoren. Deze omvatten burgerrechten en -vrijheden (34 %), kwaliteit van het onderwijs en leermogelijkheden (32 %) en het evenwicht tussen werk en privéleven (30 %), wat wijst op het belang dat niet alleen wordt toegekend aan materiële omstandigheden, maar ook aan bredere maatschappelijke en persoonlijke dimensies.

Andere aspecten worden minder vaak aangehaald, maar blijven relevant. Ongeveer een kwart van de respondenten noemt de toegang tot natuur en groene ruimten (28 %), de efficiëntie van openbare diensten (26 %) en de kwaliteit van het vervoer en het mobiliteitsgemak (24 %), terwijl kleinere aandelen wijzen op toegang tot cultuur (22 %).

Over het algemeen suggereren deze resultaten dat Europeanen de kwaliteit van het leven beschouwen als een multidimensionaal concept dat gezondheid, economische zekerheid, veiligheid, sociale relaties en bredere maatschappelijke omstandigheden combineert. Hoewel gezondheids- en financiële factoren de meest prominente zijn, draagt een breed scala aan elementen bij aan de algemene perceptie van het welzijn van de burgers.

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over “kwaliteit van leven”. Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (%)

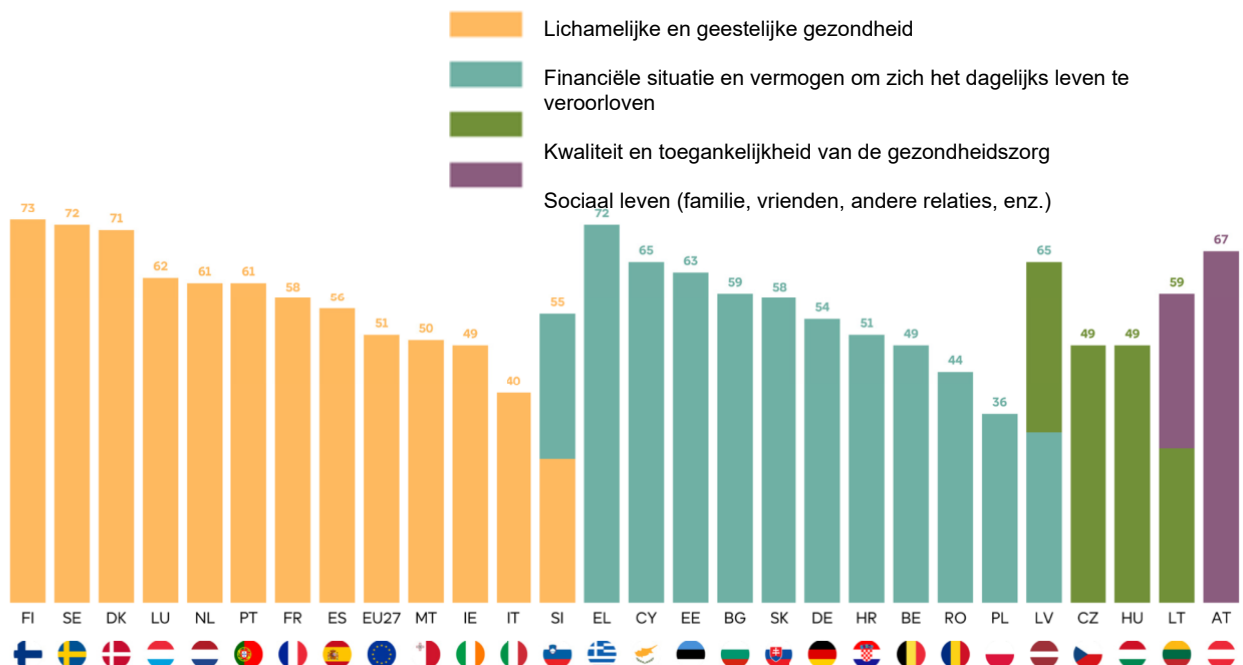
Op nationaal niveau is lichamelijke en geestelijke gezondheid de meest genoemde component in twaalf lidstaten. In de hele EU noemt ten minste 40 % van de respondenten lichamelijke en geestelijke gezondheid in 25 lidstaten, wat een weerspiegeling is van de wijdverbreide nadruk op gezondheid bij het vormgeven van de levenskwaliteit. De hoogste percentages worden waargenomen in Finland (73%), Zweden (72%) en Denemarken (71%).

de financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven is de belangrijkste component in twaalf lidstaten, met name in Griekenland (72%), gevolgd door Cyprus en Letland (beide 65%) en Estland (63%), wat wijst op een sterke focus op economische veiligheid in deze landen. In Slovenië zijn de lichamelijke en geestelijke gezondheid en de financiële situatie evenzeer de meest genoemde prioriteiten (55 %), wat wijst op een evenwichtig belang dat wordt gehecht aan zowel de gezondheid als de economische omstandigheden.

In vier lidstaten is de kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg het belangrijkste onderdeel. De hoogste percentages worden waargenomen in Zweden (69 %), Griekenland (68 %) en Letland, waar deze component en de financiële situatie even vaak worden genoemd (65 %).

ten slotte is het sociale leven (familie, vrienden en relaties) de topprioriteit in Oostenrijk (67 %), terwijl het in Litouwen gelijkelijk wordt gedeeld met de kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (59 %).

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over “kwaliteit van leven”. Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (%)

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over “kwaliteit van leven”. Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Lichamelijke en geestelijke gezondheid	53	44	47	45	71	53	56	49	65	56	56	56	41	40	62	61	58	62	40	50	61	62	53	61	39	50	73
Financiële situatie en vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven	49	49	59	48	59	54	63	48	72	47	51	51	38	65	65	55	52	46	39	58	65	36	48	44	55	68	63
Kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg	46	44	45	49	61	43	52	42	68	49	51	40	35	49	65	59	49	49	36	55	58	31	50	37	53	55	62
Sociaal leven (familie, vrienden, andere relaties, enz.)	45	41	46	36	68	53	51	40	58	43	54	42	37	51	47	59	52	29	41	55	67	18	40	33	46	48	66
Voedselveiligheid en -kwaliteit	40	35	44	41	43	35	41	36	64	34	49	46	37	49	40	47	42	38	31	39	59	30	43	37	51	48	44
Openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging	40	29	38	40	47	43	44	36	59	38	38	35	38	49	51	49	37	34	30	41	56	31	40	33	45	45	55
Werkzekerheid en arbeidsomstandigheden	38	32	36	37	42	34	42	38	60	47	43	39	38	51	38	39	43	34	31	30	51	28	43	36	38	47	29
Betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting	37	36	21	44	36	36	39	46	58	43	44	30	23	61	37	37	52	37	32	43	54	21	40	31	33	48	43
Kwaliteit van het milieu (lucht, water, enz.)	37	35	34	35	51	36	42	32	56	28	47	31	37	46	35	38	39	32	37	41	60	19	34	29	52	45	50
Burgerrechten en vrijheden (vrijheid van meningsuiting, politieke rechten, enz.)	34	27	28	31	53	40	33	27	50	32	33	32	31	43	36	33	33	28	30	43	52	16	26	28	38	41	42
Kwaliteit van het onderwijs en leermogelijkheden	32	32	25	30	44	28	37	31	55	39	34	25	28	52	40	35	42	27	35	40	43	13	33	30	36	40	39
Evenwicht tussen werk en privéleven	30	33	27	32	52	17	34	38	47	36	36	32	33	46	40	43	38	33	37	35	29	17	42	27	31	39	37
Toegang tot natuur en groen	28	21	22	28	49	29	36	31	46	24	28	24	26	38	29	31	31	25	32	33	56	16	26	24	43	34	42
Efficiëntie van openbare diensten	26	17	23	19	34	19	32	30	53	34	30	23	30	37	28	35	21	27	25	17	37	13	29	26	33	32	31
Kwaliteit van het vervoer en het gemak van rondreizen	24	18	22	26	29	24	30	27	48	24	25	26	24	34	32	33	28	21	26	21	41	15	24	26	26	33	20
	22	19	18	18	22	21	32	20	37	23	27	13	21	35	26	26	25	19	16	20	32	7	21	21	21	26	23

De perceptie van wat een goede kwaliteit van leven is, verschilt per sociaaldemografische groep, hoewel verschillende belangrijke dimensies, met name gezondheid, financiële zekerheid en gezondheidszorg, consequent prioriteit krijgen.

Verschillen naar geslacht zijn relatief beperkt, hoewel er enkele variaties kunnen worden waargenomen. Vrouwen geven iets vaker dan mannen prioriteit aan financiële situatie (51 % tegenover 48 %), kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (48 % tegenover 44 %) en voedselveiligheid en -kwaliteit (41 % tegenover 38 %). Over het algemeen blijven de genderverschillen gematigd.

Meer uitgesproken verschillen worden waargenomen tussen leeftijdsgroepen, als gevolg van verschillende levensprioriteiten. Jongere respondenten leggen meer nadruk op het sociale leven (46-48 % van de 15- tot 39-jarigen tegenover 44 % van de 55-plussers), werkzekerheid (45 % van de 25- tot 39-jarigen tegenover 32 %), betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting (41 % van de 25- tot 39-jarigen tegenover 33 %), onderwijs en leermogelijkheden (36-38 % tegenover 28 %), toegang tot cultuur (24-25 % tegenover 20 %) en het evenwicht tussen werk en privéleven (40 % van de 25- tot 39-jarigen tegenover 28 %). Oudere respondenten geven daarentegen vaker prioriteit aan lichamelijke en geestelijke gezondheid (53 % van de 55-plussers tegenover 48 % van de jongsten), financiële situatie (51 % tegenover 43 %) en toegankelijkheid van gezondheidszorg (50 % tegenover 38 %), wat een sterkere focus op gezondheids- en financiële aspecten weerspiegelt.

Verschillen per opleidingsniveau laten ook duidelijke patronen zien. Respondenten met een hoger opleidingsniveau benadrukken vaker een breder scala aan dimensies, waaronder het sociale leven (49 % tegenover 44 % onder degenen met een laag opleidingsniveau), de kwaliteit van het milieu (43 % tegenover 34 %), burgerrechten en -vrijheden (42 % tegenover 29 %), onderwijs (39 % tegenover 26 %), het evenwicht tussen werk en privéleven (37 % tegenover 24 %) en toegang tot natuur en groene ruimten (32 % tegenover 25 %). Voor de rest van de componenten zijn er geen significante verschillen op basis van het opleidingsniveau.

Er is een sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zullen eerder prioriteit geven aan gezondheid (55% versus 51% van degenen die geen moeilijkheden ondervinden), financiële situatie (55% versus 49%), werkzekerheid (43% versus 37%), terwijl ze ook relatief veel belang hechten aan betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting (46% versus 35%) en efficiëntie van openbare diensten (31% versus 25%). Respondenten die bijna nooit of nooit met financiële problemen worden geconfronteerd, noemen daarentegen eerder aspecten als openbare veiligheid (40% versus 37%) en milieukwaliteit (38% versus 33%), wat wijst op een verschuiving naar minder onmiddellijke zorgen wanneer de economische druk lager is.

Ten slotte zijn er kleine verschillen bij het vergelijken van degenen die tevreden zijn met hun kwaliteit van leven en degenen die dat niet zijn. Respondenten die niet tevreden zijn met hun kwaliteit van leven, noemen hun financiële situatie iets vaker als een belangrijk onderdeel (54% versus 49% voor degenen die tevreden zijn). Omgekeerd vermelden respondenten die tevreden zijn met hun levenskwaliteit vaker het sociale leven (46% versus 42% voor degenen die niet tevreden zijn), burgerrechten (35% versus 31%), onderwijs (33% versus 26%) en toegang tot de natuur (29% versus 25%).

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over "kwaliteit van leven". Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (% - EU)

	Lichamelijke en geestelijke gezondheid	financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven	Kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg	Sociaal leven (familie, vrienden, andere relaties, enz.)	Openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging	Voedselveiligheid en -kwaliteit	Werkzekerheid en arbeidsomstandigheden
EU27	51	49	46	45	40	40	38
Geslacht							
Man	51	48	44	45	39	38	39
Vrouw	52	51	48	46	40	41	38
Leeftijd							
15- 24	48	43	38	46	36	36	37
25—39	51	50	44	48	41	41	45
40-54	50	50	44	45	40	39	44
>=55	53	51	50	44	40	40	32
Opleidingsniveau							
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	52	50	46	44	39	40	36
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	48	49	44	44	40	40	39
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	55	50	48	49	41	39	39
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	46	50	43	44	39	38	39
Managers	54	51	45	50	43	39	41
Andere witte halsbanden	50	50	44	47	40	42	45
Handarbeiders	49	50	45	44	39	38	47
Huis personen	53	53	47	44	37	43	39
Werklozen	56	53	46	47	38	43	49
Gepensioneerd	54	50	51	43	4	42	26
Studenten	49	43	37	48	37	35	35
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen							
Het grootste deel van de tijd	55	55	48	46	37	42	43
Van tijd tot tijd	49	49	45	43	40	40	40
Bijna nooit/nooit	51	49	46	46	40	39	37
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	50	48	45	44	39	39	37
Kleine of middelgrote stad	51	50	45	45	40	39	37
Grote stad	53	51	48	47	42	42	42
Beeld van de EU							
Positief	49	48	46	46	40	40	38
Neutraal	52	49	45	45	39	39	39
Negatief	53	54	48	46	43	i	40
Tevredenheid over de kwaliteit van leven							
Tevreden	51	49	45	46	40	39	38
Niet tevreden	53	54	48	42	39	42	40

QA13 Mensen kunnen verschillende opvattingen hebben over “kwaliteit van leven”. Voor u, welke van de volgende zijn het belangrijkste voor een goede kwaliteit van leven? (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) (% - EU)

	Lichamelijke en geestelijke gezondheid	financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven	Kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg	Sociaal leven (familie, vrienden, andere relaties, enz.)	Openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging	Voedselveiligheid en -kwaliteit	Werkzekerheid en arbeidsomstandigheden	Betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting	Kwaliteit van het milieu (lucht, water, enz.)	Burgerrechten en vrijheden (vrijheid van meningsuiting, politieke rechten, enz.)	Kwaliteit van het onderwijs en leermogelijkheden	Evenwicht tussen werk en privéleven	Toegang tot natuur en groen	Efficiënte van openbare diensten	Kwaliteit van het vervoer en het gemak van rondreizen	Toegang tot cultuur
EU27	51	49	46	45	40	40	38	37	37	34	32	30	28	26	24	22
Geslacht																
Man	51	48	44	45	39	38	39	36	36	35	32	31	28	27	24	21
Vrouw	52	51	48	46	40	41	38	37	38	34	32	30	29	25	24	22
Leeftijd																
15- 24	48	43	38	46	36	36	37	38	36	36	38	31	27	22	25	24
25—39	51	50	44	48	41	41	45	41	39	38	36	40	29	25	26	26
40-54	50	50	44	45	40	39	44	38	37	34	34	36	29	26	25	22
>=55	53	51	50	44	40	40	32	33	37	32	26	22	27	28	24	20
Opleidingsniveau																
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	52	50	46	44	39	40	36	36	34	29	26	24	25	26	25	18
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	48	49	44	44	40	40	39	36	36	33	30	30	28	26	24	21
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	55	50	48	49	41	39	39	38	43	42	39	37	32	27	24	27
Sociaal-professionele categorie																
Zelfstandigen	46	50	43	44	39	38	39	36	37	36	33	35	27	28	25	23
Managers	54	51	45	50	43	39	41	38	41	39	39	39	31	27	23	26
Andere witte halsbanden	50	50	44	47	40	42	45	40	39	35	33	39	30	27	26	23
Handarbeiders	49	50	45	44	39	38	47	39	34	32	30	35	29	24	24	20
Huis personen	53	53	47	44	37	43	39	36	36	32	30	25	26	27	27	19
Werklozen	56	53	46	47	38	43	49	46	36	36	32	32	26	27	25	24
Gepensioneerde	54	50	51	43	4	42	26	32	37	32	25	17	27	28	23	19
Studenten	49	43	37	48	37	35	35	36	38	38	42	31	29	23	26	28
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen																
Het grootste deel van de tijd	55	55	48	46	37	42	43	46	33	34	30	30	27	31	27	23
Van tijd tot tijd	49	49	45	43	40	40	40	38	36	32	30	32	28	28	27	22
Bijna nooit/nooit	51	49	46	46	40	39	37	35	38	36	32	30	29	25	23	22
Subjectieve verstedelijking																
Landelijk gebied of dorp	50	48	45	44	39	39	37	34	34	32	30	30	26	25	23	19
Kleine of middelgrote stad	51	50	45	45	40	39	37	36	37	34	30	29	28	26	24	22
Grote stad	53	51	48	47	42	42	42	42	40	38	36	34	32	28	27	26
Beeld van de EU																
Positief	49	48	46	46	40	40	38	36	39	37	35	32	30	26	2	24
Neutraal	52	49	45	45	39	39	39	36	36	30	29	29	27	26	24	20
Negatief	53	54	48	46	43	i	40	39	36	34	28	29	27	28	26	21
Tevredenheid over de kwaliteit van leven																
Tevreden	51	49	45	46	40	39	38	36	38	35	33	3	29	26	24	22
Niet tevreden	53	54	48	42	39	42	40	39	35	31	26	28	25	27	25	20

Verbetering van de levenskwaliteit

Voortbouwend op het vorige deel, waarin de belangrijkste componenten werden onderzocht die Europeanen associëren met een goede levenskwaliteit, wordt in dit hoofdstuk onderzocht waar de respondenten van mening zijn dat veranderingen hun levenskwaliteit het meest zouden verbeteren. Hoewel de eerdere analyse identificeert wat mensen het meest waarderen, biedt deze vraag inzicht in waar on vervulde behoeften of druk het sterkst worden gevoeld. Samen bieden deze perspectieven een vollediger begrip van zowel de fundamenteën van welzijn als de gebieden waar verbeteringen het meest nodig zijn.

Op EU-niveau blijkt uit de resultaten dat economische en gezondheidsgesrelateerde factoren worden gezien als de gebieden waar verandering de levenskwaliteit het meest zou verbeteren, wat het belang van deze in het vorige punt genoemde dimensies bevestigt.

Het meest geciteerde gebied is de financiële situatie en het vermogen om het dagelijks leven te betalen (42%), duidelijk op de eerste plaats. Dit wijst op de centrale rol van economische omstandigheden bij het vormgeven van gepercipieerd welzijn en suggereert dat financiële druk een belangrijk punt van zorg blijft voor een groot deel van de Europeanen.

Dit wordt gevolgd door kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (37%) en lichamelijke en geestelijke gezondheid (35%), beide genoemd door meer dan een derde van de respondenten. Al met al onderstrepen deze bevindingen het belang van niet alleen individuele gezondheid, maar ook van toegang tot doeltreffende gezondheidszorgstelsels als belangrijke aanjagers van de kwaliteit van leven.

Een tweede groep factoren wordt door ongeveer een kwart tot een derde van de respondenten aangehaald. Deze omvatten voedselveiligheid en -kwaliteit (28%), openbare veiligheid en persoonlijke veiligheid (28%) en het sociale leven (28%), wat aangeeft dat basisbehoeften, veiligheid en sociale relaties belangrijke gebieden blijven waarop verbeteringen als gunstig worden beschouwd. Evenzo worden werkzekerheid en arbeidsomstandigheden (27%) en betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting (26%) vaak genoemd, wat wijst op aanhoudende bezorgdheid in verband met werkgelegenheid en huisvestingsomstandigheden.

Andere aspecten worden minder vaak beschouwd, maar zijn nog steeds relevant. Ongeveer een vijfde van de respondenten noemt de kwaliteit van het milieu (23 %) en het evenwicht tussen werk en privéleven (21 %), terwijl kleinere percentages verwijzen naar de efficiëntie van overheidsdiensten (18 %), burgerrechten en -vrijheden (16 %) en de kwaliteit van onderwijs en leermogelijkheden (16 %). Meer specifieke aspecten, zoals vervoer (14 %), toegang tot de natuur (12 %) en toegang tot cultuur (9 %), worden door relatief minder respondenten genoemd.

Over het algemeen blijkt uit deze bevindingen dat Europeanen een combinatie van economische zekerheid, gezondheid en essentiële levensomstandigheden beschouwen als de gebieden waar verbeteringen de grootste impact op hun levenskwaliteit zouden hebben. Hoewel deze prioriteiten grotendeels de componenten weerspiegelen die in de vorige vraag naar voren zijn gebracht, benadrukken zij ook waar de kloof tussen verwachtingen en realiteit het sterkst wordt waargenomen, met name met betrekking tot de financiële omstandigheden en de toegang tot gezondheidszorg.

QA14ab Op welke van de volgende gebieden kunnen veranderingen uw kwaliteit van leven het meest verbeteren? Ten eerste? En toen? (MAX. 5 ANTWOORDEN) (%)

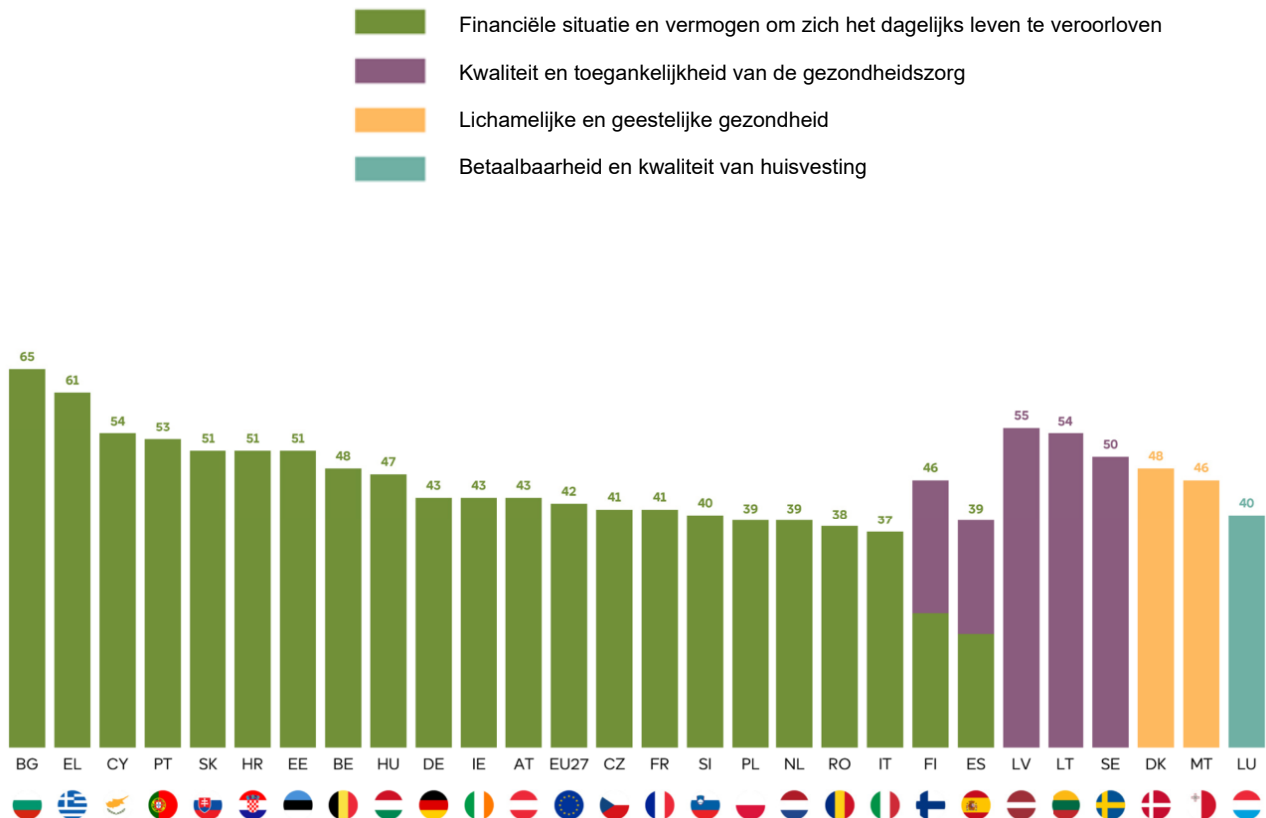
Op nationaal niveau komen de financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven naar voren als het meest genoemde gebied in 21 lidstaten, waarbij het centrale belang van economische omstandigheden voor de verbetering van de levenskwaliteit wordt benadrukt. De hoogste percentages worden waargenomen in Bulgarije (65 %), gevolgd door Griekenland (61 %) en Cyprus en Letland (beide 54 %). In de hele EU wordt de financiële situatie door ten minste een derde van de respondenten in alle lidstaten genoemd, wat de wijdverbreide relevantie ervan bevestigt. In Finland en Spanje wordt de financiële situatie op hetzelfde niveau genoemd als de kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg, wat wijst op een gedeelde prioriteit tussen economische omstandigheden en gezondheidszorg.

Kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg staat in vijf landen voorop. Het wordt het vaakst geciteerd in Letland (55%), Litouwen (54%) en Portugal (51%), wat het belang onderstreept dat in deze landen aan de gezondheidszorgstelsels wordt toegekend.

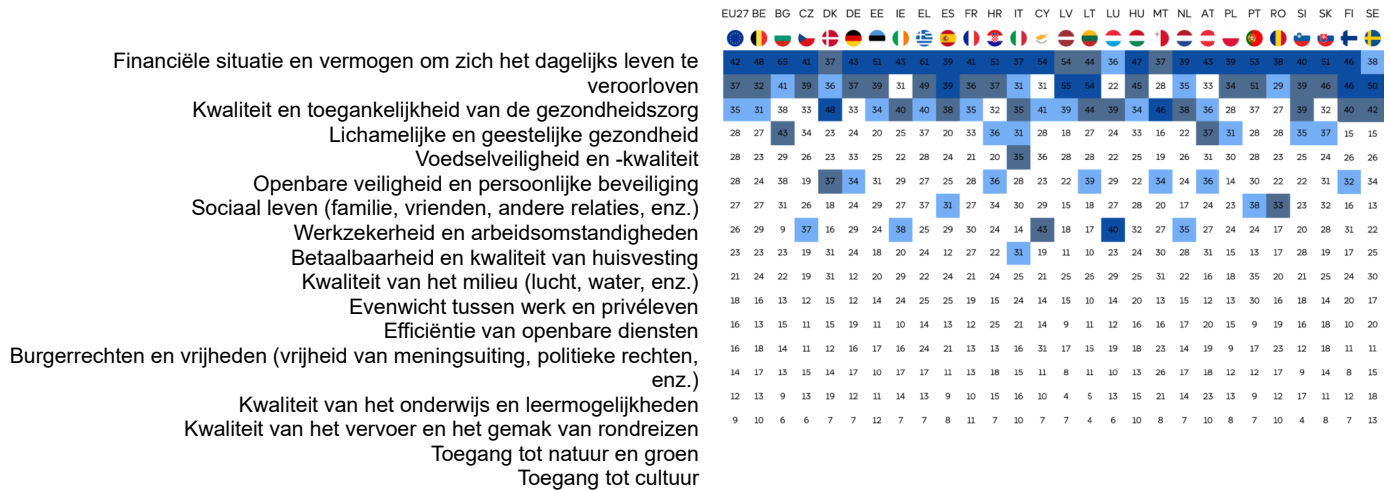
In twee landen is lichamelijke en geestelijke gezondheid de belangrijkste prioriteit: in Denemarken (48%) en Malta (46%), terwijl betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting in Luxemburg (40%) de eerste plaats innemen, als gevolg van specifieke nationale druk in verband met huisvesting.

Al met al wijzen deze bevindingen op een duidelijke overheersing van financiële zorgen in de lidstaten, terwijl gezondheidsgerelateerde factoren, met name de toegang tot gezondheidszorg, in verschillende landen even belangrijk blijken te zijn. Deze verdeling benadrukt zowel gemeenschappelijke uitdagingen in de Europese Unie als verschillen die worden gevormd door nationale contexten.

QA14ab Op welke van de volgende gebieden kunnen veranderingen uw kwaliteit van leven het meest verbeteren? Ten eerste? En toen? (MAX. 5 ANTWOORDEN) (%)

QA14ab Op welke van de volgende gebieden kunnen veranderingen uw kwaliteit van leven het meest verbeteren? Ten eerste?
En toen? (MAX. 5 ANTWOORDEN) (%)

Percepties van de gebieden waar veranderingen de kwaliteit van leven het meest zouden verbeteren, verschillen per sociaal-demografische groep.

Verschillen naar geslacht zijn beperkt, maar er kunnen enkele variaties worden waargenomen. Vrouwen hebben iets meer kans dan mannen om prioriteit te geven aan kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (40% versus 34%). Voor de rest van de componenten is variatie slechts marginaal.

Er ontstaan meer uitgesproken verschillen tussen leeftijdsgroepen, als gevolg van verschillende zorgen in het levensstadium. Jongere respondenten leggen meer nadruk op werkzekerheid en arbeidsomstandigheden (30 % van de 15- tot 24-jarigen tegenover 17 % van de 55-plussers), betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting (35 % tegenover 20 %), onderwijs en leermogelijkheden (29 % tegenover 10 %) en toegang tot cultuur (14 % tegenover 7 %). Oudere respondenten geven daarentegen eerder prioriteit aan kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (46 % van de 55-plussers tegenover 20 % van de 15- tot 24-jarigen), lichamelijke en geestelijke gezondheid (40 % tegenover 30 %), openbare veiligheid (31 % tegenover 24 %), voedselveiligheid en -kwaliteit (31 % tegenover 21 %), milieukwaliteit (26 % tegenover 21 %) en efficiëntie van overheidsdiensten (21 % tegenover 14 %), wat wijst op een sterkere nadruk op veiligheids- en gezondheidskwesties. de financiële situatie is meer uitgesproken bij 25-54-jarigen (44 % tegenover 37 % bij de jongste groep).

Verschillen naar opleidingsniveau laten minder contrasten zien. Respondenten met een laag opleidingsniveau geven vaker prioriteit aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg (41 % tegenover 35 %), de lichamelijke en geestelijke gezondheid (38 % tegenover 35 %) en het sociale leven (30 % tegenover 26 %), wat wijst op een sterkere nadruk op essentiële behoeften. Degenen met een hoger opleidingsniveau noemen daarentegen relatief vaker het evenwicht tussen werk en privéleven (27 % tegenover 14 %), de kwaliteit van het milieu (26 % tegenover 21 %) en burgerrechten en -vrijheden (18 % tegenover 12 %), wat een breder en meer langetermijnperspectief op verbetering van de levenskwaliteit weerspiegelt.

Er is een bijzonder sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, noemt een meerderheid de financiële situatie (57 % tegenover 39 % onder degenen die geen moeilijkheden ondervinden) als het belangrijkste gebied waarop verandering hun levenskwaliteit zou verbeteren. Deze groep legt ook meer nadruk op huisvesting (36% versus 24%) en werkzekerheid (31% versus 25%), terwijl mensen in veiligere situaties relatief vaker bredere elementen noemen zoals

het sociale leven (28% versus 24%), voedselveiligheid (29% versus 24%) en milieukwaliteit (24% versus 17%). Dit benadrukt de centrale rol van economische kwetsbaarheid bij het vormgeven van waargenomen prioriteiten.

Ten slotte zijn er verschillen bij het vergelijken van degenen die tevreden zijn met hun kwaliteit van leven en degenen die dat niet zijn. Respondenten die niet tevreden zijn met hun kwaliteit van leven, noemen eerder de financiële situatie (52% versus 40% onder degenen die tevreden zijn), gezondheidszorg (42% versus 36%), gezondheid (38% versus 34%), werkzekerheid (30% versus 26%) en huisvesting (30% versus 25%).

SPRING 2026 | EB 105.3 3 Kwaliteit van leven

QA14ab Op welke van de volgende gebieden kunnen veranderingen uw kwaliteit van leven het meest verbeteren? ten eerste? En toen? (MAX. 5 ANTWOORDEN) (% - EU)

	financiële situatie en het vermogen om zich het dagelijks leven te veroorloven	Kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg	Lichamelijke en geestelijke gezondheid	Sociaal leven (familie, vrienden, andere relaties, enz.)	Openbare veiligheid en persoonlijke beveiliging	Voedsel veiligheid en -kwaliteit	Werkzaamheid en arbeidsomstandigheden	Betaalbaarheid en kwaliteit van huisvesting	Kwaliteit van het milieu (lucht, water, enz.)	Evenwicht tussen werk en privéleven	Efficiëntie van openbare diensten	Burgerechten en vrijheden (vrijheid van mening, suiting, politieke rechten, enz.)	Kwaliteit van het onderwijs en leermogelijkheden	Kwaliteit van het vervoer en het gemak van rondreizen	Toegang tot natuur en groen	Toegang tot cultuur	andere (SPON TANEO US)	Ik weet het niet
EU27	42	37	35	28	28	28	27	26	23	21	18	16	16	14	12	9	1	1
Geslacht																		
Man	42	34	34	27	28	28	28	26	23	21	18	17	16	14	13	9	1	1
Vrouw	42	40	36	28	28	28	25	25	23	21	18	15	16	15	12	8	1	1
Leeftijd																		
15- 24	37	20	30	28	24	21	30	35	21	21	14	18	29	17	13	14	1	1
25—39	44	31	31	27	26	26	35	32	19	31	15	16	18	13	12	9	1	1
40-54	44	36	32	27	26	28	34	25	21	27	18	16	17	14	13	7	1	1
>=55	42	46	40	28	31	31	17	20	26	11	21	15	10	14	12	7	2	2
Opleidingsniveau																		
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	43	41	38	30	27	29	24	26	14	14	18	12	14	16	11	7	1	2
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	43	36	33	27	29	29	29	26	21	21	17	17	16	13	12	9	1	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	40	35	35	26	27	26	26	25	27	27	19	18	17	14	14	10	2	1
Sociaal-professionele categorie																		
Zelfstandigen	42	37	32	27	25	27	29	22	23	27	19	17	15	13	14	10	2	1
Managers	40	32	32	26	29	27	32	24	26	32	19	17	18	13	14	9	2	1
Andere witte halsbanden	44	36	31	28	27	26	33	29	22	28	16	17	16	15	13	8	1	1
Handarbeiders	44	36	31	28	27	28	35	29	17	25	16	15	16	13	11	7	0	1
Huis personen	45	41	32	26	28	30	22	22	20	17	24	13	16	18	9	7	1	1
Werklozen	47	32	38	27	25	22	40	39	15	23	14	16	14	13	12	7	1	2
Gepensioneerd	41	48	44	28	31	33	11	19	28	7	21	16	9	14	12	7	2	2
Studenten	37	19	30	28	24	23	28	31	23	20	14	18	33	18	15	15	0	1
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen																		
Het grootste deel van de tijd	57	38	34	28	24	24	31	36	17	24	17	12	15	17	9	6	1	0
Van tijd tot tijd	48	35	34	27	28	27	31	28	20	22	18	17	16	15	12	9	0	1
Bijna nooit/nooit	39	38	35	28	28	29	25	24	24	20	18	16	16	14	13	8	2	1
Subjectieve verstedelijking																		
Landelijk gebied of dorp	41	38	35	27	26	29	28	22	20	21	19	15	16	14	11	8	1	2
Kleine of middelgrote stad	42	38	34	28	28	28	26	25	24	19	18	16	15	13	13	8	1	1
Grote stad	43	35	36	27	29	27	27	30	24	23	17	17	17	16	14	10	1	1
Beeld van de EU																		
Positief	40	36	34	28	27	28	26	25	25	23	18	17	17	15	14	10	1	1
Neutraal	43	37	36	28	28	28	28	26	21	19	17	14	15	13	12	8	1	1
Negatief	46	39	35	26	30	29	26	28	20	19	18	16	14	14	10	7	2	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven																		
Tevreden	40	36	34	28	28	28	26	25	24	21	17	16	16	14	13	9	1	1
Niet tevreden	52	42	38	27	27	29	30	30	18	20	20	14	13	16	10	7	0	1

Levenskwaliteit in de EU en in andere landen

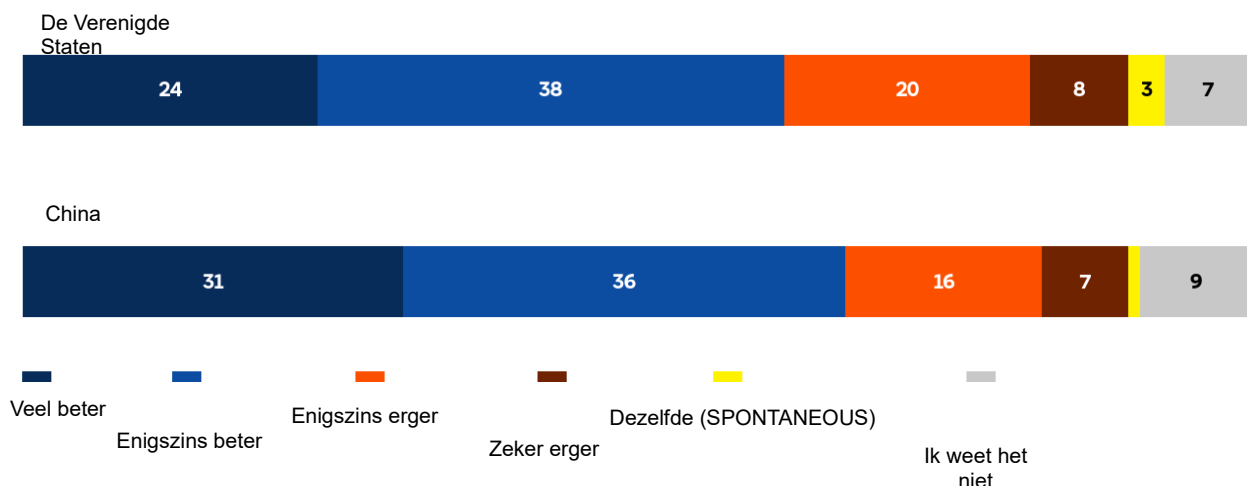
Voortbouwend op de vorige hoofdstukken over de levenskwaliteit in de Europese Unie, met inbegrip van de ontwikkeling ervan, de belangrijkste componenten en de gebieden die voor verbetering vatbaar zijn, plaatst dit hoofdstuk percepties in een bredere internationale context. Het onderzoekt hoe Europeanen de levenskwaliteit in de Europese Unie beoordelen in vergelijking met die van grote mondiale actoren. Deze vergelijking geeft inzicht in hoe burgers de EU wereldwijd positioneren en hoe zij de levenskwaliteit ervan beoordelen ten opzichte van andere mondiale systemen.

Op EU-niveau beschouwt een meerderheid van de Europeanen de levenskwaliteit in de Europese Unie als beter dan in zowel de Verenigde Staten als China. Vergeleken met de Verenigde Staten is een duidelijke meerderheid van de respondenten van mening dat de levenskwaliteit in de EU beter is. In totaal zegt 62% van de Europeanen dat de levenskwaliteit in de EU beter is dan in de Verenigde Staten, waaronder 24% die zegt dat het veel beter is en 38% die zegt dat het iets beter is. Daarentegen is 28 % van mening dat de levenskwaliteit in de EU slechter is, waaronder 20 % die iets slechter zegt en 8 % die beslist slechter zegt. Een klein deel is van mening dat dit hetzelfde is (3%) of niet in staat is om een mening te geven (7%).

De kloof is nog groter in vergelijking met China. Meer dan twee derde van de respondenten (67 %) is van mening dat de levenskwaliteit in de EU beter is, waaronder 31 % die veel beter zegt en 36 % iets beter. Daarentegen gelooft slechts 23% dat het slechter is, waaronder 16% iets slechter en 7% zeker slechter, terwijl 9% het niet weet.

Over het algemeen geven deze bevindingen aan dat Europeanen een positieve kijk hebben op de levenskwaliteit van de EU in een wereldwijde vergelijking, met name in vergelijking met China. Hoewel de percepties wat evenwichtiger zijn wanneer de EU wordt vergeleken met de Verenigde Staten, is een duidelijke meerderheid nog steeds van mening dat de EU betere levensomstandigheden biedt, waardoor de positie van de EU als een relatief gunstig klimaat op het gebied van levenskwaliteit wordt versterkt.

QA15 Zou u in het algemeen willen zeggen dat de levenskwaliteit in de EU momenteel beter of slechter is dan in elk van deze landen? (EU27) (%)

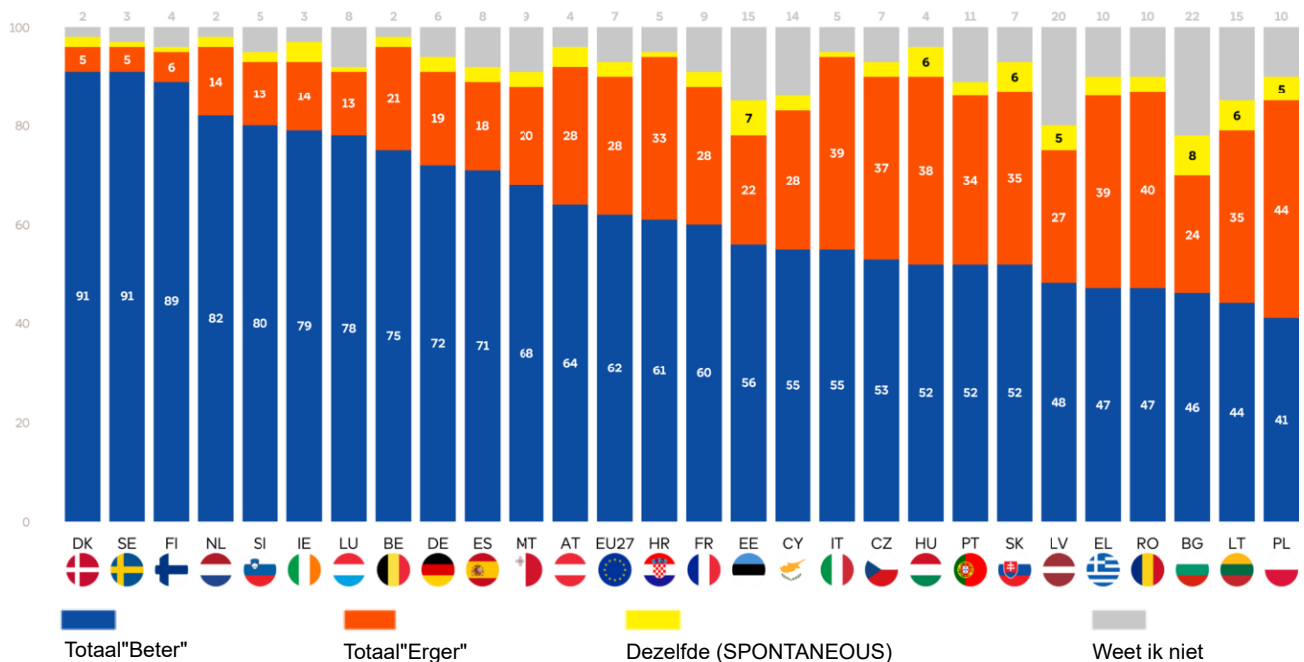

In alle lidstaten, op één na, is een meerderheid van de respondenten van mening dat de levenskwaliteit in de Europese Unie beter is dan in de Verenigde Staten, hoewel de sterkte van deze perceptie aanzienlijk verschilt van land tot land.

De hoogste percentages respondenten die zeggen dat de kwaliteit van leven in de EU beter is, worden waargenomen in Denemarken en Zweden (beide 91%), Finland (89%), gevolgd door Nederland (82%). Aan de andere kant van de verdeling wordt het laagste percentage respondenten dat van mening is dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, waargenomen in Polen (41%), gevolgd door Litouwen (44%), Bulgarije (46%) en Roemenië (47%). In deze landen zijn de percepties meer verdeeld en een aanzienlijk deel van de respondenten is van mening dat de Verenigde Staten betere levensomstandigheden bieden.

Uit negatieve beoordelingen blijkt dat de hoogste percentages respondenten die zeggen dat de levenskwaliteit in de EU slechter is dan in de Verenigde Staten, worden geregistreerd in Polen (44%), Roemenië (40%), Griekenland en Italië (beide 39%), wat wijst op meer kritische standpunten in deze landen. Polen is de enige lidstaat waar een relatieve meerderheid zegt dat de levenskwaliteit in de EU slechter is dan in de VS.

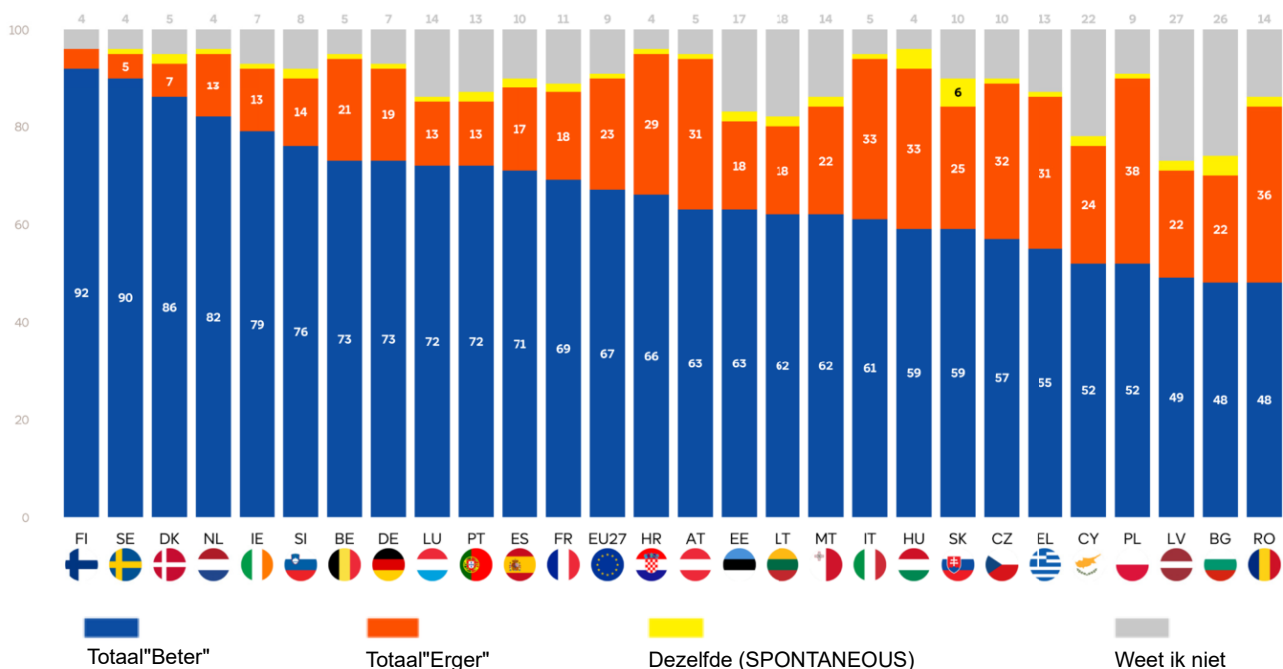
QA15.1 Zou u in het algemeen willen zeggen dat de levenskwaliteit in de EU momenteel beter of slechter is dan in elk van deze landen? Verenigde Staten (%)

In alle lidstaten is ten minste een relatieve meerderheid van de respondenten van mening dat de levenskwaliteit in de Europese Unie beter is dan in China, waarbij deze visie bijzonder sterk en wijdverbreid is, hoewel de intensiteit van land tot land varieert.

De hoogste percentages respondenten die van mening zijn dat de kwaliteit van leven in de EU beter is dan in China, worden geregistreerd in Finland (92%), gevolgd door Zweden (90%), Denemarken (86%) en Nederland (82%). Aan de andere kant van de schaal worden de laagste percentages geregistreerd in Bulgarije en Roemenië (beide 48 %), Letland (49 %), Polen en Cyprus (beide 52 %), waar het percentage respondenten dat van mening is dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, lager is en de meningen meer verdeeld zijn. Uit negatieve beoordelingen blijkt dat de hoogste percentages respondenten die zeggen dat de levenskwaliteit in de EU slechter is dan in China, worden waargenomen in Polen (38 %), Roemenië (36 %), Hongarije en Italië (beide 33 %) en Tsjechië (32 %).

QA15.2 Zou u in het algemeen willen zeggen dat de levenskwaliteit in de EU momenteel beter of slechter is dan in elk van deze landen? - China (%)

De percepties van hoe de levenskwaliteit in de Europese Unie zich verhoudt tot die in de Verenigde Staten vertonen beperkte verschillen tussen sociaaldemografische groepen, waarbij een meerderheid in elke categorie van mening is dat de EU een betere levenskwaliteit biedt. Binnen de groep zijn de verschillen echter duidelijker.

Verschillen naar geslacht zijn verwaarloosbaar. Mannen en vrouwen melden identieke percentages omdat zij van mening zijn dat de EU een betere levenskwaliteit biedt dan de VS (62 % in beide groepen), terwijl de negatieve beoordelingen ook zeer vergelijkbaar zijn (29 % bij mannen en 27 % bij vrouwen).

De verschillen blijven relatief gematigd, ook tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten zijn iets positiever: 64 % van de 15- tot 24-jarigen zegt dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, tegenover 62 % van de 40-plussers.

Verschillen zijn meer uitgesproken door het opleidingsniveau. Respondenten met een hoog opleidingsniveau zijn aanzienlijk vaker van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt (71 %) dan respondenten met een gemiddeld opleidingsniveau (61 %) en met name respondenten met een laag opleidingsniveau (56 %). Negatieve meningen komen daarentegen vaker voor onder laagopgeleide respondenten (29-30 % tegenover 22 % onder hoogopgeleiden), terwijl de onzekerheid ook hoger is in deze groep (12 % tegenover 4 %). Dit wijst op een duidelijk verband tussen het opleidingsniveau en de positieve perceptie van de EU in vergelijking met de Verenigde Staten.

Er is sprake van een sterke relatie wanneer de financiële situatie van de respondenten in aanmerking wordt genomen. Van degenen die bijna nooit of nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, is 65 % van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt dan de VS, tegenover 55 % van degenen die moeilijkheden ondervinden, die ook vaker negatieve meningen uiten (34-35 % tegenover 25 %). Dit patroon geeft aan dat financiële kwetsbaarheid gepaard gaat met een meer kritische beoordeling.

Attitudinale factoren tonen de sterkste contrasten. Respondenten met een positief beeld van de EU zijn veel vaker van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt (71 % tegenover 22 % slechter), terwijl dit aandeel daalt tot 57 % bij mensen met een neutraal beeld en tot 49 % bij mensen met een negatief beeld, terwijl 39 % van mening is dat de EU een slechtere levenskwaliteit biedt.

Een vergelijkbaar duidelijk patroon wordt waargenomen met tevredenheid over de kwaliteit van leven. Van de tevreden respondenten is 65 % van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, tegenover slechts 50 % van degenen die niet tevreden zijn, die ook vaker melden dat de EU slechter presteert (37 %).

Evenzo vertoont de perceptie van de manier waarop de levenskwaliteit in de Europese Unie zich verhoudt tot die in China niet veel verschillen tussen sociaaldemografische groepen zoals in attitudegroepen, met duidelijke meerderheden in alle categorieën, aangezien de EU betere levensomstandigheden biedt.

Verschillen naar geslacht zijn minimaal. Mannen en vrouwen hebben bijna dezelfde opvattingen: 67 % van de mannen en 66 % van de vrouwen is van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt dan China. Negatieve beoordelingen zijn vergelijkbaar dichtbij (24% versus 23%), terwijl vrouwen iets meer kans hebben om onzekerheid te melden (10% versus 7%).

Over de leeftijdsgroepen heen zijn de variaties ook relatief beperkt. Het aandeel dat van mening is dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, ligt tussen 66 % en 68 % in alle leeftijdscategorieën. De verschillen per opleidingsniveau zijn groter. Respondenten met een hoog opleidingsniveau zijn duidelijk het meest positief: 75 % van de respondenten is van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, tegenover 62 % van de respondenten met een laag opleidingsniveau. Negatieve meningen komen daarentegen vaker voor onder laagopgeleide respondenten (23-27% tegenover 18% onder hoogopgeleiden), terwijl de onzekerheid ook hoger is (13% tegenover 6%). Dit wijst op een sterk verband tussen het opleidingsniveau en een gunstiger beeld van de EU in een wereldwijde vergelijking.

Er is ook een duidelijk verband met de financiële situatie van de respondenten. Van degenen die bijna nooit of nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, is 70 % van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, tegenover 59-60 % van degenen die in financiële moeilijkheden verkeren, die ook vaker negatieve meningen uiten (29-30 % tegenover 20 %). Dit geeft aan dat financiële kwetsbaarheid gepaard gaat met een meer kritische blik.

Attitudinale factoren tonen de sterkste contrasten. Respondenten met een positief beeld van de EU zeggen veel vaker dat de levenskwaliteit in de EU beter is (75% versus 18% slechter), vergeleken met 56% onder degenen met een negatief beeld, waar negatieve beoordelingen oplopen tot 32%.

Een vergelijkbaar uitgesproken patroon wordt waargenomen voor tevredenheid met de kwaliteit van leven. Van de respondenten die tevreden zijn, is 70 % van mening dat de EU een betere levenskwaliteit biedt, tegenover 56 % van de respondenten die niet tevreden zijn en die ook vaker negatieve meningen uiten (30 %).

QA15.1 Zou u in het algemeen willen zeggen dat de levenskwaliteit in de EU momenteel beter of slechter is dan in elk van deze landen? - De Verenigde Staten (% - EU)

	Totaal "Beter"	Totaal „Erger"	Dezelfde (SPONTANEOUS)	Weet ik niet
	62	28	3	7
Geslacht				
Man	62	29	3	6
Vrouw	62	27	3	8
Leeftijd				
15- 24	64	28	3	5
25—39	63	28	3	6
40-54	62	29	3	6
>=55	62	26	3	9
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	56	29	3	12
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	61	30	3	6
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	71	22	3	4
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	60	30	5	5
Managers	70	24	3	3
Andere witte halsbanden	63	27	3	7
Handarbeiders	58	32	3	7
Huis personen	56	32	3	9
Werklozen	64	24	2	10
Gepensioneerd	61	26	3	10
Studenten	68	25	2	5
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	55	34	2	9
Van tijd tot tijd	55	35	2	8
Bijna nooit/nooit	65	25	3	7
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	60	29	3	8
Kleine of middelgrote stad	63	27	3	7
Grote stad	66	26	2	6
Beeld van de EU				
Positief	71	22	2	5
Neutraal	57	30	4	9
Negatief	49	39	3	9
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	65	25	3	7
Niet tevreden	50	37	3	10

QA15.2 Zou u in het algemeen willen zeggen dat de levenskwaliteit in de EU momenteel beter of slechter is dan in elk van deze landen? - China (% - EU)

	Totaal „Beter”	Totaal „Erger”	Dezelfde (SPONTANEOUS)	Weet ik niet
	67	23	1	9
Geslacht				
Man	67	24	2	7
Vrouw	66	23	1	10
Leeftijd				
15- 24	68	24	2	6
25—39	66	25	2	7
40-54	67	24	1	8
>=55	67	21	1	1
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	62	23	2	13
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	64	27	1	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	75	18	1	6
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	68	24	2	6
Managers	76	18	1	5
Andere witte halsbanden	66	25	2	7
Handarbeiders	63	26	2	9
Huis personen	57	30	2	11
Werklozen	66	18	2	14
Gepensioneerd	67	20	1	12
Studenten	70	23	1	6
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	59	29	1	11
Van tijd tot tijd	60	30	1	9
Bijna nooit/nooit	70	20	2	8
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	64	24	2	10
Kleine of middelgrote stad	68	22	1	9
Grote stad	69	23	1	7
Beeld van de EU				
Positief	75	18	1	6
Neutraal	62	25	2	11
Negatief	56	32	2	10
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	70	21	1	8
Niet tevreden	56	30	1	13

4 PRIORITEITEN VAN DE BURGERS VOOR HET EUROPEES PARLEMENT

4. PRIORITEITEN VAN DE BURGERS VOOR HET EUROPEES PARLEMENT

In dit hoofdstuk worden de verwachtingen van de Europeanen ten aanzien van het Europees Parlement onderzocht aan de hand van drie dimensies: de beleidsterreinen die de burgers willen dat het Parlement prioriteit geeft, de waarden die het Parlement volgens hen moet hooghouden en hun mate van tevredenheid met de democratie op zowel nationaal als EU-niveau.

Over het geheel genomen blijkt uit de bevindingen dat economische zorgen centraal staan in de verwachtingen van de burgers, waarbij de druk op de kosten van levensonderhoud en werkgelegenheidsgerelateerde kwesties de beleidsprioriteiten bepalen. Afgezien van deze materiële overwegingen zijn de Europeanen er sterk van overtuigd dat het Europees Parlement moet optreden als hoedster van fundamentele waarden, met name vrede en democratie. Hoewel een meerderheid van de burgers aangeeft tevreden te zijn met de werking van de democratie, verschillen de tevredenheidsniveaus aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat, wat wijst op ongelijke percepties van democratische prestaties.

Prioriteiten van de burgers voor het Europees Parlement

De respondenten werd gevraagd op welke beleidsterreinen zij willen dat het Europees Parlement prioriteit geeft. Deze vraag weerspiegelt de verwachtingen van de burgers ten aanzien van de wetgevings- en politieke agenda van het Parlement en weerspiegelt zowel de kwesties die zij het dringendst achten in hun dagelijks leven als de kwesties die de koers van de Europese Unie op middellange en lange termijn bepalen.

Op EU-niveau blijven inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud het meest genoemde probleem, waarbij 47 % van de respondenten dit als een van hun topprioriteiten beschouwt. Dit aandeel is sinds november 2025 met 6 procentpunten gestegen, de meest opvallende verandering in de huidige golf, wat erop wijst dat de druk op de koopkracht en de begrotingen van huishoudens is toegenomen, waardoor het zijn positie als grootste zorg in de Europese Unie heeft versterkt.

De economie en het scheppen van banen staan op de tweede plaats, geciteerd door 35% van de respondenten. Dit aandeel is sinds november 2025 ongewijzigd, wat erop wijst dat de verwachtingen ten aanzien van EU-maatregelen ter ondersteuning van de economische activiteit en de werkgelegenheid blijven bestaan. Samen bevestigen deze twee punten dat economische zorgen duidelijk de prioriteiten van de burgers op EU-niveau domineren.

De defensie en veiligheid van de EU volgen op de voet, wat door 34 % van de respondenten wordt vermeld, waarbij het niveau ongewijzigd blijft ten opzichte van de vorige golf. In de context van de aanhoudende geopolitieke spanningen en veiligheidsuitdagingen benadrukt het aanhoudende belang ervan het blijvende belang dat wordt gehecht aan de rol van de EU bij het waarborgen van stabiliteit en bescherming.

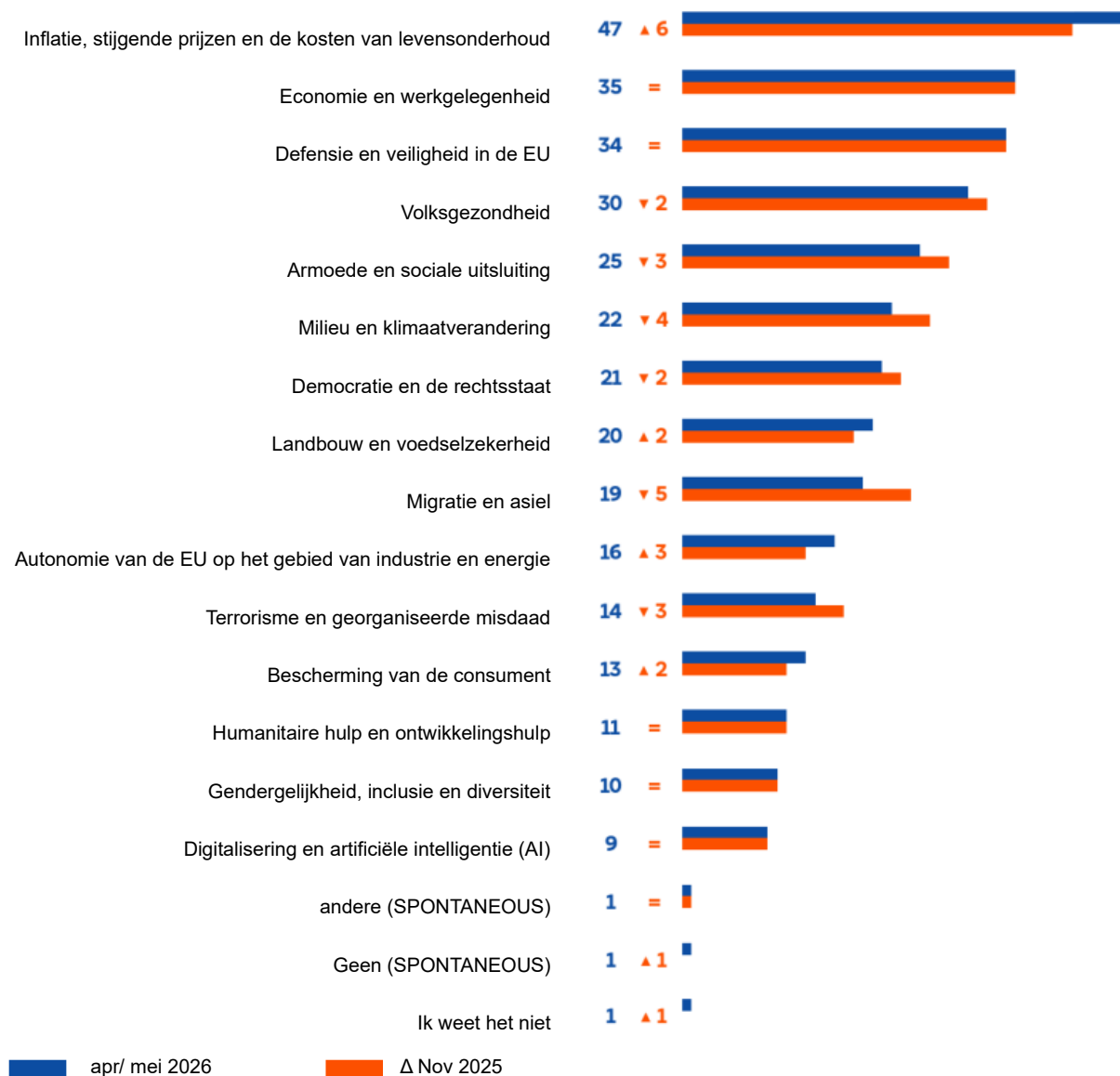
De volksgezondheid wordt ook genoemd door drie op de tien respondenten (30%, -2pp), gevolgd door armoede en sociale uitsluiting (25%, -3pp). Beide gebieden blijven belangrijke en stabiele zorgen onder de burgers, met name in het licht van de aanhoudende economische druk.

Sommige problemen laten daarentegen een afname van de salience zien. Het milieu en de klimaatverandering (22 %, -4 procentpunt) en migratie en asiel (19 %, -5 procentpunt) nemen beide aanzienlijk af, wat erop wijst dat de aandacht in de huidige context van deze onderwerpen is verschoven.

Democratie en de rechtsstaat (21 %, -2 procentpunt) en landbouw en voedselzekerheid (20 %, +2 procentpunt) blijven relatief stabiel met ongeveer een vijfde van de respondenten.

Vervolgens worden de autonomie van de EU op het gebied van industrie en energie (16 %, +3 procentpunten), terrorisme en georganiseerde misdaad (14 %, –3 procentpunten), consumentenbescherming (13 %, +2 procentpunten), humanitaire hulp (11%, ongewijzigd), gendergelijkheid (10 %, ongewijzigd) en digitalisering en artificiële intelligentie²² (9 %, ongewijzigd) genoemd door kleinere percentages van de respondenten.

QA7ab Welke van de volgende onderwerpen zou u graag prioritair door het Europees Parlement behandeld zien? Ten eerste? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

²² Dit punt is gewijzigd ten opzichte van de vorige golf van het najaar van 2025, namelijk “Digitalisering van de Europese economie en samenleving”.

Op nationaal niveau is inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud de meest genoemde prioriteit in 17 lidstaten. In de hele EU noemt ten minste 40 % van de respondenten inflatie als een prioriteit in 23 lidstaten, als gevolg van de wijdverbreide bezorgdheid in de hele EU over de druk op de begrotingen van huishoudens. De hoogste percentages worden waargenomen in Portugal (65 %), Bulgarije (63 %) en Kroatië (61 %).

De defensie en veiligheid van de EU is de meest genoemde prioriteit in zes lidstaten, onder leiding van Denemarken (57 %), Nederland (54 %), Litouwen en Finland (beide 48 %), waaruit blijkt dat gemeenschappelijke defensie- en veiligheidskwesties in deze landen van groot belang zijn.

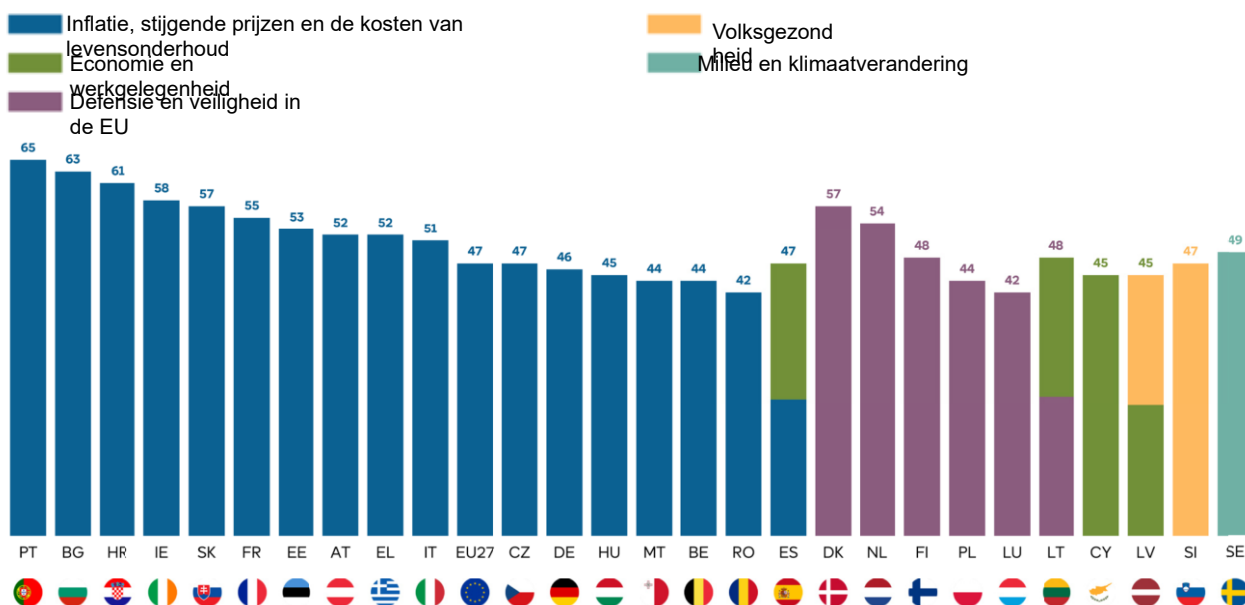
Het scheppen van economie en werkgelegenheid komt naar voren als de belangrijkste prioriteit in Cyprus (45%). In Litouwen (48%) deelt het de topospositie met de defensie en veiligheid van de EU, in Spanje (47%) deelt het de eerste positie met de inflatie, terwijl het in Letland (45%) evenzeer wordt genoemd naast de volksgezondheid. Het wordt ook genoemd door ten minste de helft van de respondenten in Griekenland (51%) en Bulgarije (50%).

Volksgezondheid is ook de belangrijkste prioriteit in Slovenië (47 %) en is met name belangrijk in Portugal (62 %), gevolgd door Ierland, Spanje en Letland (45 %).

Milieu en klimaatverandering is het eerste onderwerp in Zweden (49%) en wordt ook zeer vaak genoemd in Denemarken (45%).

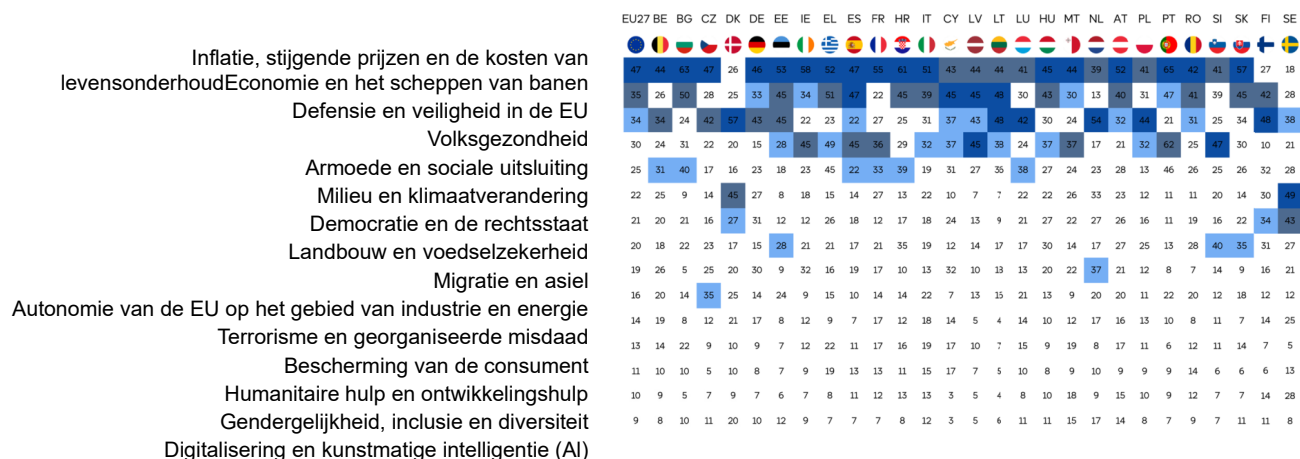
Armoede en sociale uitsluiting komen in geen enkel land op de eerste plaats, maar vormen nog steeds een belangrijk probleem in Portugal (46%) en Griekenland (45%).

QA7ab Welke van de volgende onderwerpen zou u graag prioritair door het Europees Parlement behandeld zien? Ten eerste? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

Al met al wijzen deze resultaten op een sterke convergentie rond de bezorgdheid over de kosten van levensonderhoud in de lidstaten, in combinatie met aanzienlijke nationale verschillen in secundaire prioriteiten, als gevolg van uiteenlopende economische omstandigheden, geopolitieke contexten en beleidskwesties in de hele Europese Unie.

QA7ab Welke van de volgende onderwerpen zou u graag prioritair door het Europees Parlement behandeld zien? Ten eerste? En toen?
(MAX. 4 ANTWOORDEN) (%)

Verschillen in de prioriteiten van de burgers voor het Europees Parlement worden waargenomen in verschillende sociaaldemografische groepen, waaruit blijkt dat geleefde ervaringen, persoonlijke omstandigheden en attitudes de verwachtingen van maatregelen op EU-niveau bepalen.

Verschillen naar geslacht zijn relatief beperkt. Vrouwen leggen iets meer nadruk op inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud (49% versus 46%), volksgezondheid (33% versus 27%) en armoede en sociale uitsluiting (27% versus 23%), wat suggereert dat er iets meer aandacht is voor sociale en gezondheidsgerelateerde kwesties. Mannen geven daarentegen iets vaker prioriteit aan defensie en veiligheid in de EU (36 % tegenover 32 %), migratie (21 % tegenover 18 %), economie en werkgelegenheid (36 % tegenover 33 %) en autonomie van de EU op het gebied van industrie en energie (18 % tegenover 14 %), wat een iets grotere nadruk op economische prestaties en veiligheid weerspiegelt.

Er ontstaan meer uitgesproken verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) leggen relatief meer nadruk op milieu en klimaatverandering (28 % tegenover 20-22 % bij oudere leeftijdsgroepen), humanitaire hulp (15 % tegenover 9-13 %), gendergelijkheid (16 % tegenover 8 % bij 55+) en digitalisering en artificiële intelligentie (15 % tegenover 7 % bij 55+), terwijl zij minder vaak prioriteit geven aan defensie en veiligheid in de EU (28 % tegenover 38 % bij 55+) of volksgezondheid (26 % tegenover 33 % bij 55+), wat wijst op een sterkere nadruk op defensie en gezondheid bij oudere respondenten.

Verschillen per opleidingsniveau laten verschillende patronen zien. Respondenten met een laag opleidingsniveau geven vaker prioriteit aan inflatie en kosten van levensonderhoud (53 % tegenover 43 % onder hoogopgeleiden), volksgezondheid (35 % tegenover 24 %) en armoede en sociale uitsluiting (28 % tegenover 23 %), wat wijst op een sterkere focus op onmiddellijke economische en sociale druk. Degenen met een hoog opleidingsniveau noemen daarentegen eerder de defensie en veiligheid van de EU (37 % tegenover 31 %), milieu en klimaatverandering (30 % tegenover 15 %) en de autonomie van de EU op het gebied van industrie en energie (21 % tegenover 11 %).

Er is een zeer sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, stijgen de inflatie en de kosten van levensonderhoud tot 58%, vergeleken met 45% bij degenen die bijna nooit of nooit problemen ondervinden. Deze groep zal ook vaker prioriteit geven aan armoede en sociale uitsluiting (40% versus 22%) en volksgezondheid (38% versus 29%), waarbij de nadruk wordt gelegd op de directe invloed van economische kwetsbaarheid op beleidsprioriteiten. Daarentegen verdelen respondenten in veiligere financiële situaties hun prioriteiten gelijkmatiger, met relatief meer nadruk op defensie en veiligheid in de EU (37 % tegenover 22 %), milieukwesties (24 % tegenover 14 %) en democratie en de rechtsstaat (23 % tegenover 16 %).

Attitudinale factoren vertonen sterke contrasten. Respondenten met een positief beeld van de EU geven eerder prioriteit aan defensie en veiligheid in de EU (37 % tegenover 28 % onder degenen met een negatief beeld), milieu en klimaatverandering (28 % tegenover 12 %), democratie en de rechtsstaat (25 % tegenover 15 %) en autonomie van de EU in de industrie en energie (19 % tegenover 13 %). Degenen met een negatief beeld leggen daarentegen aanzienlijk meer nadruk op inflatie en kosten van levensonderhoud (53% versus 44%), armoede en sociale uitsluiting (28% versus 23%), migratie (27% versus 17%), terrorisme (19% versus 12%), wat wijst op een sterkere focus op onmiddellijke economische zorgen en veiligheid.

Een vergelijkbaar patroon wordt waargenomen voor tevredenheid over de kwaliteit van het leven, waarbij ontevreden respondenten vaker prioriteit geven aan problemen in verband met de kosten van levensonderhoud (56%) dan degenen die tevreden zijn (46%) en armoede en sociale uitsluiting (36% versus 23%). Tevreden respondenten kiezen vaker voor defensie en veiligheid in de EU (36 % tegenover 27 %), milieu en klimaatverandering (23 % tegenover 15 %) en democratie en de rechtsstaat (22 % tegenover 17 %).

QA7ab Welke van de volgende onderwerpen zou u in de eerste plaats door het Europees Parlement als prioritair behandeld willen zien? En toen? (MAX. 4 ANTWOORDEN) (% - EU)

	Inflatie, stijgen de prijzen en de kosten van levensonderhoud	Economie en werkgelegenheid	Defensie en veiligheid in de EU	Volksgezondheid	Armoede en sociale uitsluiting	Milieu en klimaatverandering	Democratie en de rechtsstaat	Landbouw en voedselzekerheid	Migratie en asiel	Autonomie van de EU op het gebied van industrie en energie	Terrorisme en georganiseerde misdaad	Bescherming van de consumument	Humitaire hulp en ontwikkeling	Gendiergeheimheid, inclusie en diversiteit	Digitalisering en kunstmatige intelligentie (AI)	Andere (SPONTANEOUS)	Geen (SPONTANEOUS)	Ik weet het niet
EU27	47	35	34	30	25	22	21	20	19	16	14	13	11	10	9	1	1	1
Geslacht																		
Man	46	36	36	27	23	21	21	20	21	18	14	14	10	9	11	1	1	1
Vrouw	49	33	32	33	27	23	21	20	18	14	15	12	12	12	8	1	0	1
Leeftijd																		
15- 24	44	34	28	26	26	28	19	16	18	14	13	10	15	16	15	1	0	1
25—39	49	36	31	27	25	22	22	18	19	17	14	12	13	14	12	0	0	0
40-54	49	38	33	30	25	21	20	20	21	17	14	14	9	10	9	1	1	1
>=55	47	32	38	33	25	20	22	23	19	15	16	14	10	8	7	1	1	1
Opleidingsniveau																		
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	53	33	31	35	28	15	18	21	20	11	16	14	10	9	6	1	1	1
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	47	37	34	31	25	20	20	20	19	15	15	14	11	11	9	1	1	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	43	33	37	24	23	30	25	19	20	21	13	11	12	11	13	2	1	0
Sociaal-professionele categorie																		
Zelfstandigen	49	39	36	29	22	18	19	20	16	22	15	13	12	9	12	1	1	0
Managers	47	35	37	22	21	28	27	20	21	21	12	10	10	11	14	2	1	0
Andere witte halsbanden	50	33	34	28	22	23	22	20	21	19	15	14	10	10	11	1	0	1
Handarbeiders	48	38	32	31	27	17	20	21	20	14	15	14	11	11	7	0	1	0
Huis personen	52	37	27	40	27	19	16	25	14	11	15	14	11	13	5	1	0	1
Werklozen	47	37	28	33	39	20	16	17	18	12	11	15	9	14	8	1	1	1
Gepensioneerd	47	30	38	35	25	20	21	23	19	14	16	13	10	7	6	2	1	1
Studenten	42	33	28	23	28	31	21	13	19	15	13	10	17	16	16	1	0	1
Moelijkheden bij het betalen van rekeningen																		
Het grootste deel van de tijd	58	36	22	38	40	14	16	19	18	14	14	11	13	11	6	1	1	1
Van tijd tot tijd	50	36	29	32	31	16	17	21	18	15	16	15	13	11	9	0	0	1
Bijna nooit/nooit	45	34	37	29	22	24	23	20	20	16	14	12	10	10	10	1	1	1
Subjectieve verstedelijking																		
Landelijk gebied of dorp	48	34	35	31	24	19	20	24	18	15	13	13	9	10	9	1	1	1
Kleine of middelgrote stad	48	34	36	30	25	22	19	20	19	16	17	12	12	10	9	1	1	1
Grote stad	46	35	31	29	29	25	26	17	20	16	13	13	12	11	11	1	0	1
Beeld van de EU																		
Positief	44	35	37	28	23	28	25	20	17	19	12	11	13	13	12	1	0	0
Neutraal	50	35	32	33	27	18	18	20	19	13	16	14	10	9	7	1	0	1
Negatief	53	34	28	29	28	12	15	22	27	13	19	15	8	7	6	1	3	1
Tevredenheid over de kwaliteit van leven																		
Tevreden	46	34	36	29	23	23	22	20	19	16	14	12	11	11	10	1	1	1
Niet tevreden	56	35	27	33	36	15	17	22	20	14	15	16	10	9	6	1	1	1

Waarden die het Europees Parlement prioritair moet verdedigen

De verwachtingen van de burgers ten aanzien van de waarden die het Europees Parlement moet verdedigen, bieden een belangrijk inzicht in hoe Europeanen de kerntaak en de democratische grondslagen van de Europese Unie zien. Naast concrete beleidsprioriteiten benadrukken deze standpunten de fundamentele beginselen die volgens de burgers de leidraad moeten vormen voor de werkzaamheden van het Parlement en de toekomstige koers van de Europese Unie moeten bepalen.

Op EU-niveau onderscheidt vrede zich duidelijk als de belangrijkste waarde die het Europees Parlement volgens de Europeanen moet verdedigen, die door iets meer dan de helft van de respondenten wordt aangehaald (51 %, –1 procentpunt), en die de hoeksteen blijft van de verwachtingen van de burgers ten aanzien van de kernmissie van de EU. Democratie is de op één na meest genoemde waarde, geselecteerd door 32 % van de respondenten, en blijft sinds november 2025 relatief stabiel (-3 pp).

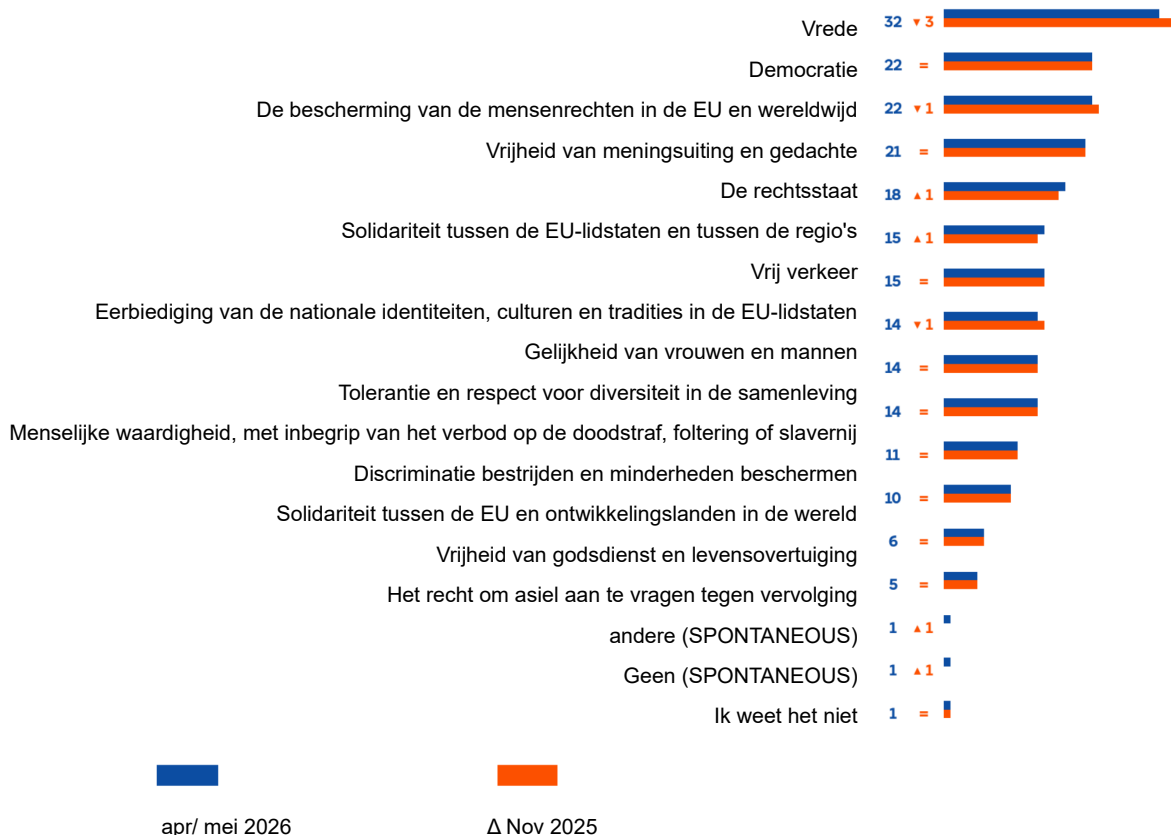
Vrede en democratie worden gevolgd door de bescherming van de mensenrechten in de EU en de rest van de wereld (22%, ongewijzigd), de vrijheid van meningsuiting (22%, –1 pp) en de rechtsstaat (21%, ongewijzigd). Samen benadrukken deze resultaten het blijvende belang dat wordt gehecht aan de rol van de EU bij het waarborgen van de fundamentele democratische en rechtsbeginselen.

Andere waarden worden genoemd door kleinere maar nog steeds aanzienlijke percentages respondenten. De solidariteit tussen de lidstaten (18%, +1 procentpunt) en het vrije verkeer (15%, +1 procentpunt) weerspiegelen de verwachtingen in verband met de Europese integratie.

Verderop in de rangschikking blijven waarden als respect voor nationale identiteiten (15 %, ongewijzigd), gelijkheid van vrouwen en mannen (14 %, –1 procentpunt), tolerantie en respect voor diversiteit (14 %, ongewijzigd), menselijke waardigheid (14 %, ongewijzigd) en bestrijding van discriminatie (11%, ongewijzigd) relevant, hoewel zij in kleinere verhoudingen worden genoemd. Internationale solidariteit komt tot uiting in het percentage respondenten dat solidariteit met ontwikkelingslanden aanhaalt (10%, onveranderd), terwijl de vrijheid van godsdienst (6%, onveranderd) en het recht om asiel aan te vragen (5%, onveranderd) minder vaak worden genoemd.

Over het algemeen blijkt uit deze bevindingen dat de verwachtingen van de Europeanen sterk gericht zijn op vrede en democratische beginselen, aangevuld met een breed scala aan grondrechten en waarden. Het algemene patroon blijft stabiel, wat bevestigt dat de burgers verwachten dat het Europees Parlement optreedt als hoeder van de kernwaarden in een context die wordt gekenmerkt door mondiale onzekerheid en geopolitieke uitdagingen.

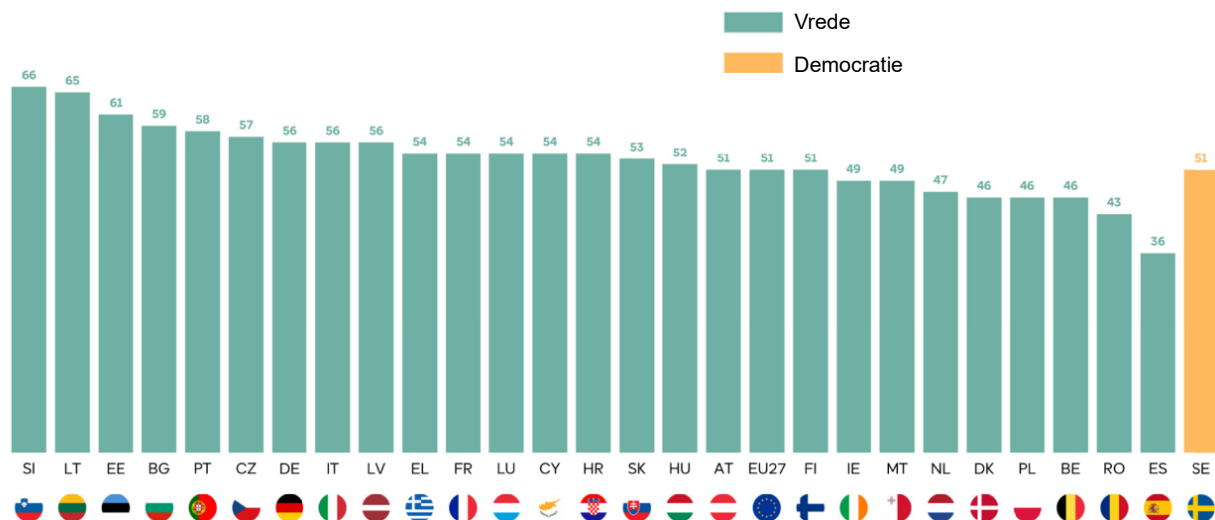
QA8ab Welke van de volgende waarden moet het Europees Parlement volgens u prioritair verdedigen? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

Op nationaal niveau is vrede de meest genoemde prioriteit in 26 landen, wat de brede weerklank ervan in de hele Europese Unie bevestigt. Het wordt het vaakst genoemd in Slovenië (66%), Litouwen (65%) en Estland (61%).

Alleen in Zweden komt democratie naar voren als de meest voorkomende waarde (51%), maar vrede blijft de op één na meest genoemde waarde. Democratie is ook een belangrijke prioriteit in de hele Europese Unie. Het behoort tot de drie meest genoemde waarden in 20 lidstaten en bevestigt de brede relevantie ervan, zelfs wanneer het niet de meest voorkomende waarde is.

QA8ab Welke van de volgende waarden moet het Europees Parlement volgens u prioritair verdedigen? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

QA8ab Welke van de volgende waarden moet het Europees Parlement volgens u prioritair verdedigen? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Vrede	51	46	59	57	46	56	61	49	54	36	54	54	54	56	62	54	52	49	47	55	46	58	43	66	51	51	51	39
Democratie	32	32	22	24	44	47	17	28	30	28	28	16	30	32	23	18	35	35	26	34	29	18	32	25	22	22	40	40
De bescherming van mensen-rechten in de EU en wereldwijd	22	23	20	22	29	20	20	24	25	24	19	20	19	29	30	27	24	23	22	27	27	16	30	22	25	26	24	39
Vrijheid van meningsuiting en gedachte	22	21	14	27	27	26	22	22	14	18	23	21	21	22	28	28	23	18	16	24	30	15	11	22	21	21	21	36
De rechtsstaat	21	18	26	14	24	27	18	22	36	21	16	22	16	37	22	12	17	20	32	28	21	18	15	19	22	26	23	23
Solidariteit tussen de EU-lidstaten en tussen de regio's	18	19	19	18	38	16	12	16	25	17	15	25	24	17	14	17	16	15	14	17	17	23	17	19	17	24	12	12
Vrij verkeer	15	12	31	23	11	10	26	22	8	12	11	24	20	9	15	22	17	21	14	8	12	28	7	22	16	21	14	10
Eerbiediging van de nationale identiteiten, culturen en tradities in de EU-lidstaten	15	14	27	20	19	9	27	11	16	17	15	18	15	13	17	16	16	18	15	14	18	18	22	19	15	20	11	9
Gelijkheid van vrouwen en mannen	14	23	5	11	12	10	8	17	9	20	20	10	14	9	8	8	14	10	14	14	17	19	9	16	10	8	13	15
Tolerantie en respect voor diversiteit in de samenleving	14	14	15	9	14	13	11	10	11	18	16	16	13	4	8	14	15	12	17	18	15	11	10	11	20	13	15	17
Menselijke waardigheid, met inbegrip van het verbod op de doodstraf, foltering of slavernij	14	16	12	11	15	13	10	13	23	15	14	19	16	22	8	8	12	12	8	14	13	14	14	10	14	18	18	19
Discriminatie bestrijden en minderheden beschermen	11	12	7	6	7	9	8	9	14	10	14	10	13	8	7	7	13	12	13	10	13	9	13	9	7	8	12	10
Solidariteit tussen de EU en ontwikkelingslanden in de wereld	10	11	7	8	8	7	5	10	19	11	10	14	12	12	6	9	12	13	9	7	9	14	10	12	13	7	5	5
Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging	6	6	6	2	5	3	12	8	6	5	6	10	6	8	4	3	7	6	14	6	8	8	3	13	5	7	5	4
Het recht om asiel aan te vragen tegen vervolging	5	4	4	3	3	5	4	7	5	5	4	4	8	2	3	2	1	10	6	3	6	8	3	7	3	3	1	4

De opvattingen over welke waarden het Europees Parlement prioritair moet verdedigen, verschillen per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel vrede en democratie consequent de belangrijkste prioriteiten zijn in alle categorieën.

Verschillen naar geslacht zijn relatief beperkt, hoewel er enkele variaties kunnen worden waargenomen. Vrouwen hebben meer kans dan mannen om prioriteit te geven aan vrede (53% versus 49%) en de bescherming van de mensenrechten (24% versus 20%), evenals gelijkheid tussen vrouwen en mannen (17% versus 11%), wat wijst op een iets sterkere nadruk op sociale en normatieve waarden. Mannen daarentegen zullen iets vaker de nadruk leggen op de rechtsstaat (24% versus 18%) en het vrije verkeer (17% versus 14%), hoewel de algemene patronen in grote lijnen vergelijkbaar blijven.

Sommige verschillen worden waargenomen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) leggen relatief meer nadruk op vrijheid van meningsuiting (24% tegenover 21-22% onder oudere respondenten) en gelijkheid van vrouwen en mannen (18% tegenover 13-15%), evenals tolerantie en respect voor diversiteit (17% tegenover 13-15%). Oudere respondenten, met name 55-plussers, geven daarentegen vaker prioriteit aan vrede (55 % tegenover 47 % onder de jongsten), democratie (34 % tegenover 27 %) en de rechtsstaat (22 % tegenover 15 %), wat een sterkere nadruk op vrede en institutionele waarden weerspiegelt.

Ook verschillen per opleidingsniveau zijn duidelijk. Respondenten met een laag opleidingsniveau hebben meer kans om prioriteit te geven aan vrede (57%), vergeleken met 45% onder degenen met een hoog opleidingsniveau, wat wijst op een sterkere nadruk op vrede onder minder opgeleide groepen. Daarentegen geven respondenten met een hoog opleidingsniveau eerder prioriteit aan de bescherming van de mensenrechten (26 % tegenover 19 %), de rechtsstaat (23 % tegenover 19 %) en de eerbiediging van de nationale identiteit (16 % tegenover 12 %).

Bij de beoordeling van de financiële situatie van de respondenten wordt ook een duidelijke relatie waargenomen. Respondenten die bijna nooit of nooit met financiële problemen worden geconfronteerd, hebben meer kans om prioriteit te geven aan democratie (34% versus 28%), de rechtsstaat (22% versus 17%) en vrij verkeer (15% versus 11%), wat suggereert dat financieel veiligere groepen relatief meer nadruk leggen op institutionele en normatieve waarden.

tot slot geven respondenten met een positief beeld van de EU vaker prioriteit aan democratie (34 % tegenover 29 %), mensenrechten (25 % tegenover 17 %), solidariteit tussen de EU-lidstaten (20 % tegenover 15 %) en eerbiediging van diversiteit (16 % tegenover 11 %), terwijl respondenten met een negatief beeld van de EU relatief meer nadruk leggen op vrede (53 % tegenover 48 %) en vrijheid van meningsuiting (25 % tegenover 21 %).

QA8ab Welke van de volgende waarden moet het Europees Parlement volgens u prioritair verdedigen? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%) - EU

	Vrede	Democratie	De bescherming van de mensenrechten in de EU en wereldwijd	Vrijheid van meningsuiting en gedachte	De rechtsstaat	Solidariteit tussen de EU-lidstaten en tussen de regio's	Vrij verkeer	Eerbiediging van de nationale identiteiten, culturen en tradities in de EU-lidstaten	Gelijkheid van vrouwen en mannen	Tolerantie en respect voor diversiteit in de samenleving	Menselijke waardigheid, met inbegrip van het verbod op de doodstraf, foltering of slavernij	Bestrijding van discriminatie en bescherming van minderheden	Solidariteit tussen de EU en ontwikkelingslanden in de wereld	Vrijheid van godsdiensten en levensovertuiging	Het recht om asiel aan te vragen tegen vervolging	andere (SPO NTAN EOUS)	Geen (SPO NTAN EOUS)	Ik weet het niet
EU27	51	32	22	22	21	18	15	15	14	14	14	11	10	6	5	1	1	1
Geslacht																		
Man	49	32	20	23	24	19	17	16	11	13	14	10	10	6	5	1	1	1
Vrouw	53	32	24	21	18	18	14	14	17	15	15	11	10	6	6	1	1	1
Leeftijd																		
15- 24	47	27	23	24	15	18	16	14	18	17	16	13	10	6	5	0	0	1
25—39	48	29	25	22	21	17	17	14	15	15	14	13	11	5	6	0	1	1
40-54	49	32	21	21	21	21	16	15	14	13	13	10	10	6	6	1	1	1
>=55	55	34	21	21	22	17	13	15	13	13	14	9	9	6	5	1	1	1
Opleidingsniveau																		
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	57	32	19	20	19	16	13	12	16	13	15	11	9	6	5	1	1	2
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	51	30	21	23	20	19	17	16	14	13	13	11	11	6	5	0	1	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	45	34	26	21	23	19	14	16	12	16	15	11	10	5	6	1	1	1
Sociaal-professionele categorie																		
Zelfstandigen	49	31	22	23	23	16	18	17	12	15	16	9	10	5	5	0	1	0
Managers	49	35	25	20	24	20	15	15	12	16	14	10	10	4	6	1	1	0
Andere witte halsbanden	48	35	21	23	22	20	17	16	13	13	12	11	10	5	7	1	0	1
Handarbeiders	50	29	21	21	20	19	16	15	15	14	13	12	11	6	6	0	1	1
Huis personen	53	29	22	19	16	19	14	13	17	14	12	9	11	8	7	1	1	1
Werklozen	52	30	23	22	18	13	13	16	15	12	17	15	6	8	6	0	1	3
Gepensioneerd	55	33	20	21	22	18	13	15	13	13	15	9	9	7	4	1	1	1
Studenten	47	29	27	25	15	16	15	13	18	16	17	14	11	5	5	0	0	1
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen																		
Het grootste deel van de tijd	52	28	21	20	17	17	11	16	15	13	17	12	10	8	5	1	1	1
Van tijd tot tijd	51	29	20	21	18	20	16	16	15	14	14	12	10	6	7	0	1	1
Bijna nooit/nooit	51	34	23	22	22	18	15	14	14	14	14	10	10	5	5	1	1	1
Subjectieve verstedelijking																		
Landelijk gebied of dorp	52	31	22	22	20	17	16	15	14	13	14	9	9	7	4	1	1	1
Kleine of middelgrote stad	52	32	21	22	20	19	15	14	14	14	14	11	11	5	5	0	1	1
Grote stad	48	33	24	21	23	18	13	15	14	15	14	12	10	6	7	0	0	1
Beeld van de EU																		
Positief	48	34	25	21	22	20	15	15	14	16	15	11	11	5	6	0	0	0
Neutraal	54	31	21	21	19	18	15	14	15	13	14	11	9	6	5	1	0	1
Negatief	53	29	17	25	20	15	14	17	13	11	13	9	8	6	4	1	3	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven																		
Tevreden	50	32	22	22	21	18	15	14	14	14	14	10	10	6	5	0	1	1
Niet tevreden	54	31	20	19	19	19	13	16	14	13	15	12	10	7	5	1	1	1

Tevredenheid met de democratie

De nadruk die wordt gelegd op democratie als kernwaarde voor het Europees Parlement roept ook belangrijke vragen op over hoe Europeanen de werking van democratische systemen in de praktijk ervaren. In dit verband wordt in het volgende deel de mate van tevredenheid met de democratie op zowel nationaal als Europees niveau onderzocht.

Op EU-niveau is een meerderheid van de Europeanen tevreden over de werking van de democratie, zowel in hun eigen land als in de Europese Unie, hoewel de perceptie op nationaal niveau iets positiever blijft.

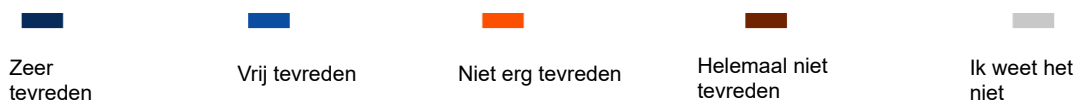
In totaal is 62 % van de respondenten tevreden over de manier waarop de democratie in hun land werkt, tegenover 59 % van de respondenten die tevreden zijn op EU-niveau. In beide gevallen wordt de tevredenheid voornamelijk bepaald door gematigde evaluaties, waarbij redelijk tevreden respondenten in elke context goed zijn voor 54 %, terwijl minder respondenten aangeven zeer tevreden te zijn (8 % op nationaal niveau en 5 % op EU-niveau).

Tegelijkertijd is de mate van ontevredenheid voor de nationale en de EU-democratie identiek (36 %), waaruit blijkt dat meer dan een derde van de Europeanen in beide contexten kritische standpunten inneemt. Dit wijst erop dat er zowel in eigen land als op EU-niveau bezorgdheid bestaat over het democratisch functioneren.

SD18a Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop democratie werkt in (ons land)? (EU27) (%)

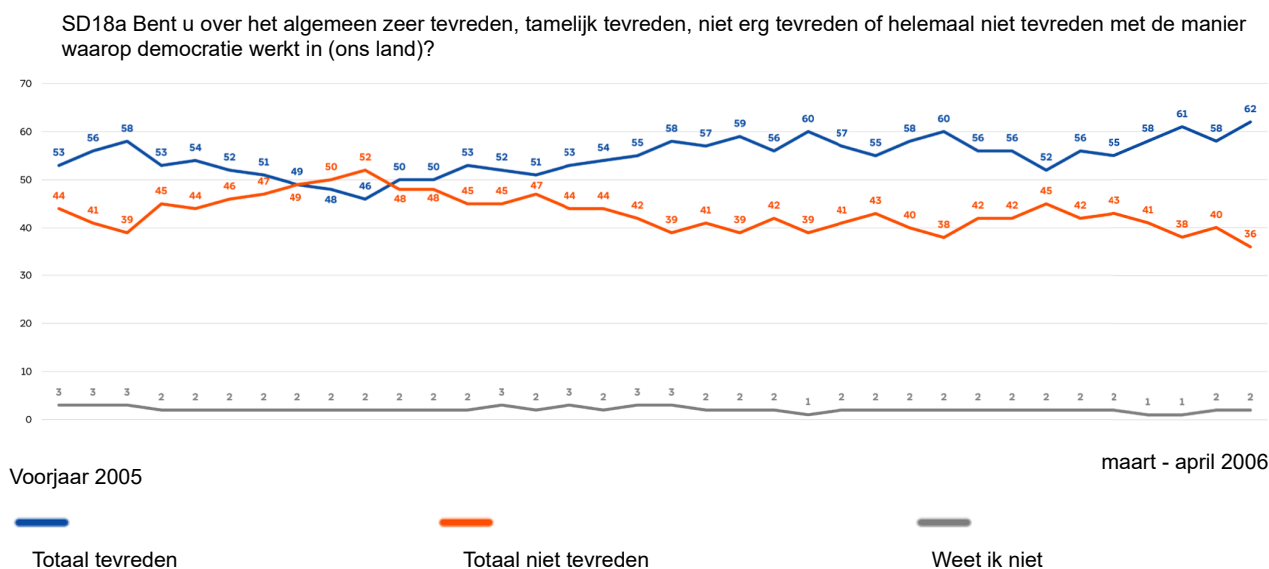

SD18b Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop de democratie in de EU werkt? (EU27) (%)

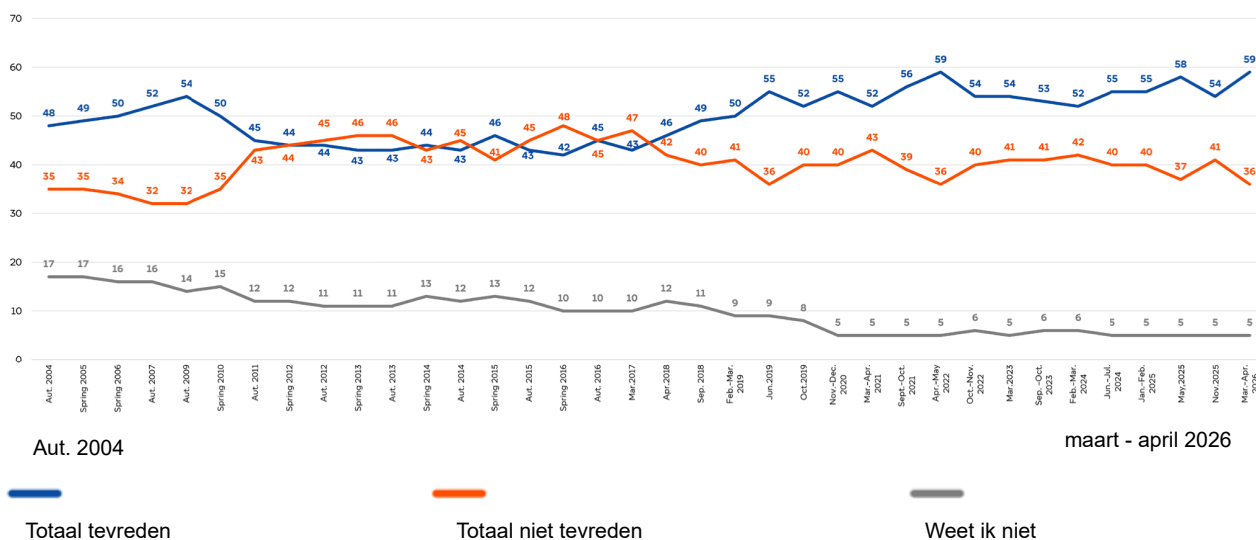
In vergelijking met de vorige enquête in november 2025 is de tevredenheid over de democratie toegenomen. De tevredenheid over de nationale democratie is met 4 procentpunten gestegen, terwijl de tevredenheid over de werking van de democratie in de EU met 5 procentpunten is toegenomen.

Sinds 2014 heeft ten minste de helft van de respondenten in de EU consequent zijn tevredenheid geuit over de manier waarop de democratie in hun land werkt. Deze stabiliteit op lange termijn wijst op een aanhoudende basis van tevredenheid met de nationale democratische instellingen. Bovendien is het huidige tevredenheidsniveau met 62% het hoogste sinds 2005.

Wat het niveau van de Europese Unie betreft, heeft sinds 2019 ten minste de helft van de respondenten consequent aangegeven tevreden te zijn met de democratie op EU-niveau. Dit wijst erop dat, hoewel kortetermijnfluctuaties optreden, een relatief stabiele meerderheid van de Europeanen vertrouwen behoudt in de werking van democratische processen binnen de EU. Bovendien is het huidige tevredenheidsniveau met 59% gelijk aan het hoogste ooit sinds 2004.

SD18b Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop de democratie in de EU werkt?

Aut. 2004

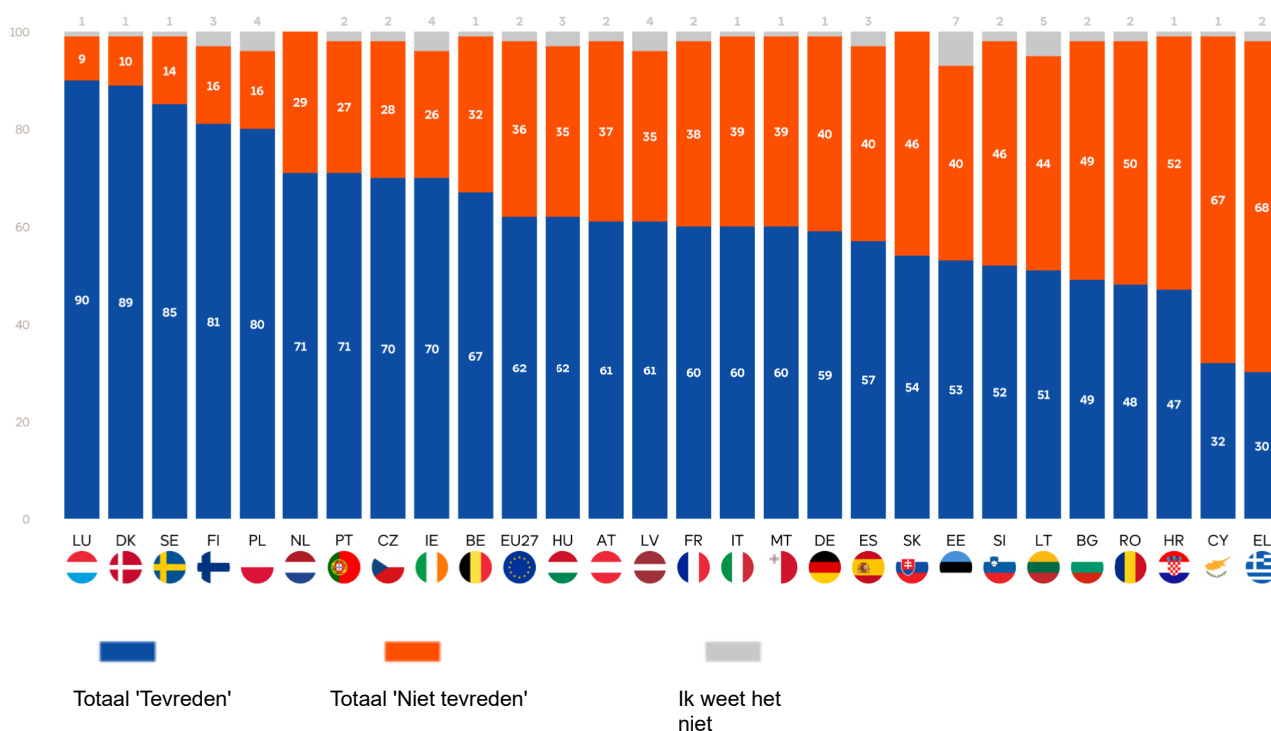
maart - april 2026

Totaal tevreden

Totaal niet tevreden

Weet ik niet

SD18a Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop democratie werkt in (ons land)? (%)

Totaal 'Tevreden'

Totaal 'Niet tevreden'

Ik weet het niet

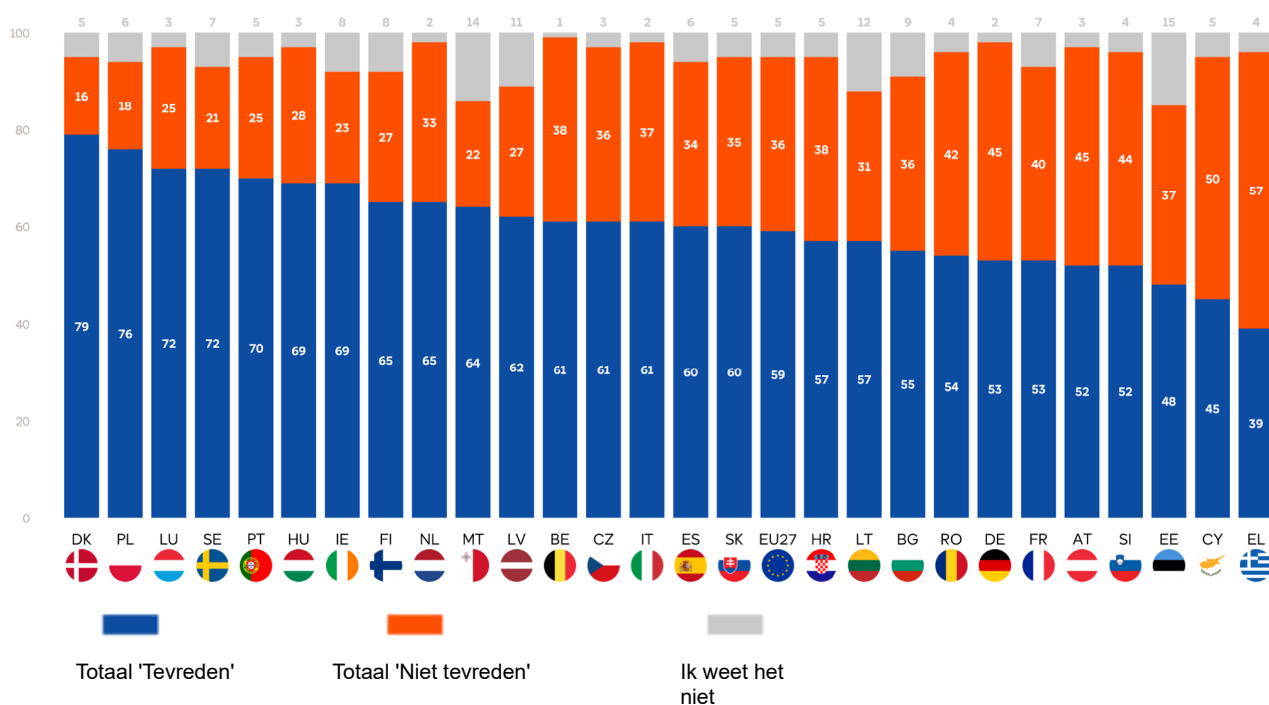
Op nationaal niveau verschilt de tevredenheid over de werking van de democratie in hun land aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat. Ten minste de helft van de respondenten geeft aan tevreden te zijn in 22 lidstaten, wat aangeeft dat een meerderheid van de burgers in de meeste landen vertrouwen heeft in de werking van hun nationale democratische stelsels. De hoogste tevredenheidsniveaus worden waargenomen in Luxemburg (90%), Denemarken (89%) en Zweden (85%). Daarentegen is de tevredenheid in een klein aantal lidstaten aanzienlijk lager. Het laagste

niveau wordt genoteerd in Griekenland, waar slechts 30% van de respondenten zegt tevreden te zijn met de manier waarop de democratie in hun land werkt, gevolgd door Cyprus (32%).

De perceptie van de werking van de democratie op het niveau van de Europese Unie verschilt ook van lidstaat tot lidstaat, hoewel de tevredenheid relatief wijdverbreid is. Minstens de helft van de respondenten geeft aan tevreden te zijn met de werking van de democratie in de EU in 24 lidstaten, wat wijst op goedkeuring door de meerderheid in de meeste landen. De hoogste tevredenheidsniveaus worden opgetekend in Denemarken (79%), Polen (76%), Luxemburg en Zweden (beide 72%). Omgekeerd is de tevredenheid over de democratie in de EU in sommige lidstaten lager, namelijk in Griekenland (39%), gevolgd door Cyprus (45%).

Deze bevindingen wijzen op een duidelijk verband tussen de tevredenheid van de burgers over de democratie op nationaal en EU-niveau. In landen waar de tevredenheid over de nationale democratie hoog is, geven respondenten doorgaans ook aan meer tevreden te zijn over de werking van de democratie in de Europese Unie. Omgekeerd is in landen waar de nationale democratie minder positief wordt bekeken, de perceptie van democratisch functioneren op EU-niveau over het algemeen ook kritischer.

SD18b Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop de democratie in de EU werkt? (%)

Deze bevindingen wijzen op een duidelijk verband tussen de tevredenheid van de burgers over de democratie op nationaal en EU-niveau. In landen waar de tevredenheid over de nationale democratie hoog is, geven respondenten doorgaans ook aan meer tevreden te zijn over de werking van de democratie in de Europese Unie. Omgekeerd is in landen waar de nationale democratie minder positief wordt bekeken, de perceptie van democratisch functioneren op EU-niveau over het algemeen ook kritischer. Tevredenheid over de manier waarop democratie werkt, toont in grote lijnen consistente patronen tussen sociaaldemografische groepen op zowel nationaal als EU-niveau.

Verschillen naar geslacht zijn in beide contexten minimaal. Mannen en vrouwen melden bijna identieke tevredenheidsniveaus op nationaal niveau (62 % voor beide) en vergelijkbare niveaus op EU-niveau (59 % bij mannen en 60 % bij vrouwen).

Er zijn duidelijkere verschillen tussen leeftijdsgroepen, waarbij een consistent patroon wordt waargenomen voor zowel de nationale als de EU-democratie. Jongere respondenten (15-24 jaar) zijn het meest tevreden (69 % op nationaal niveau en 70 % op EU-niveau), terwijl de tevredenheid gestaag afneemt met de leeftijd, tot 59 % op nationaal niveau en 54 % op EU-niveau onder 55-plussers. Omgekeerd neemt de ontevredenheid in beide gevallen toe met de leeftijd, wat erop wijst dat oudere respondenten consequent kritischer zijn over het democratisch functioneren, met name op EU-niveau.

De verschillen per onderwijsniveau zijn bijzonder uitgesproken en volgen een vergelijkbaar patroon voor beide bestuursniveaus. De tevredenheid neemt sterk toe met het opleidingsniveau, van 51 % (nationaal) en 47 % (EU) onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot respectievelijk 71 % en 68 % onder hoogopgeleiden. Tegelijkertijd is de ontevredenheid het grootst onder de minst opgeleiden (46% op beide niveaus), wat wijst op een sterke en consistente relatie tussen onderwijs en vertrouwen in democratische systemen.

Er ontstaat een bijzonder sterk en consistent patroon met betrekking tot de financiële situatie. Onder de respondenten die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, is de tevredenheid aanzienlijk lager (36 % op nationaal niveau en 37 % op EU-niveau), terwijl de ontevredenheid respectievelijk 62 % en 56 % bedraagt. Van degenen die bijna nooit of nooit dergelijke problemen ondervinden, stijgt de tevredenheid daarentegen tot 68 % op nationaal niveau en 63 % op EU-niveau. Dit onderstreept een zeer sterk verband tussen economische tegenspoed en ontevredenheid over de democratie, ongeacht het niveau dat in aanmerking wordt genomen.

Onder de respondenten met een positief beeld van de EU is de tevredenheid zeer hoog (78 % op beide niveaus), terwijl deze sterk daalt onder de respondenten met een negatief beeld van de EU (29 % op nationaal niveau en 20 % op EU-niveau), met een ontevredenheid van respectievelijk 69 % en 76 %. Dit wijst op een zeer sterke associatie tussen de algemene houding ten opzichte van de EU en de perceptie van democratisch functioneren, met name op EU-niveau.

Over het algemeen wijzen deze bevindingen op een sterke afstemming tussen tevredenheid met democratie op nationaal en Europees niveau. In alle landen, sociaaldemografische groepen en attitudeprofielen geven respondenten die meer tevreden zijn met de democratie in hun land ook vaker aan tevreden te zijn met de werking van de democratie in de Europese Unie.

SD18a Bent u over het algemeen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop democratie werkt in (ons land)? (% - EU)

	Totaal "Tevreden"	Totaal "Niet tevreden"	Weet ik niet
EU27	62	36	2
Geslacht			
Man	62	37	1
Vrouw	62	36	2
Leeftijd			
15- 24	69	28	3
25—39	64	34	2
40-54	62	36	2
>=55	59	39	2
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	51	46	3
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	63	36	1
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	71	28	1
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	60	39	1
Managers	73	26	1
Andere witte halsbanden	64	35	1
Handarbeiders	58	40	2
Huis personen	54	42	4
Werklozen	52	46	2
Gepensioneerd	58	40	2
Studenten	72	25	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	36	62	2
Van tijd tot tijd	52	46	2
Bijna nooit/nooit	68	30	2
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	58	40	2
Kleine of middelgrote stad	62	36	2
Grote stad	67	32	1
Beeld van de EU			
Positief	78	21	1
Neutraal	56	42	2
Negatief	29	69	2
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	68	30	2
Niet tevreden	66	32	2

SD18b Over het algemeen bent u zeer tevreden, redelijk tevreden, niet erg tevreden of helemaal niet tevreden met de manier waarop democratie werkt in de EU ? (% - EU)

	Totaal "Tevreden"	Totaal "Niet tevreden"	Weet ik niet
EU27	59	36	5
Geslacht			
Man	59	38	3
Vrouw	60	34	6
Leeftijd			
15- 24	70	23	7
25—39	62	34	4
40-54	60	37	3
>=55	54	41	5
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	47	46	7
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	61	35	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	68	29	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	58	39	3
Managers	68	30	2
Andere witte halsbanden	63	34	3
Handarbeiders	57	39	4
Huis personen	53	38	9
Werklozen	50	44	6
Gepensioneerd	54	40	6
Studenten	72	22	6
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	37	56	7
Van tijd tot tijd	52	44	4
Bijna nooit/nooit	63	32	5
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	55	40	5
Kleine of middelgrote stad	59	36	5
Grote stad	64	33	3
Beeld van de EU			
Positief	78	19	3
Neutraal	51	42	7
Negatief	20	76	4
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	65	30	5
Niet tevreden	64	31	5

5

BIJZONDERHEDE N VAN DE BURGERS NAAR DE EU EN HET EUROPEES PARLEMENT

5. Burgers' ATTITUDES TOWARDS THE EU AND THE EP (in het Engels)

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de houding van de burgers ten opzichte van de Europese Unie en het Europees Parlement, waarbij aandacht wordt besteed aan het bewustzijnsniveau van het Parlement, het imago en de waargenomen rol van het Parlement, alsook aan bredere opvattingen over de Europese Unie, met inbegrip van steun voor het EU-lidmaatschap en percepties van de belangrijkste voordelen ervan. Het biedt daarom een uitgebreid overzicht van de manier waarop Europeanen zowel de instellingen als de toegevoegde waarde van het Europese project beoordelen.

Bewustwording van het Europees Parlement

Om de zichtbaarheid en het bereik van het Europees Parlement te beoordelen, werd de respondenten gevraagd of zij onlangs informatie over de instelling via verschillende mediakanalen hadden gezien, gelezen of gehoord. Deze vraag biedt een maatstaf voor het bewustzijn van en de blootstelling van het publiek aan het Europees Parlement en geeft inzicht in de aanwezigheid van de instelling in de dagelijkse informatieomgeving van de burgers.

Op EU-niveau meldt een duidelijke meerderheid van de Europeanen onlangs informatie te hebben gekregen over het Europees Parlement, wat wijst op een relatief hoge mate van publieke zichtbaarheid. In totaal zegt 66 % van de respondenten onlangs iets over het Europees Parlement te hebben gezien, gelezen of gehoord, terwijl 34 % zegt dat niet te hebben gedaan.

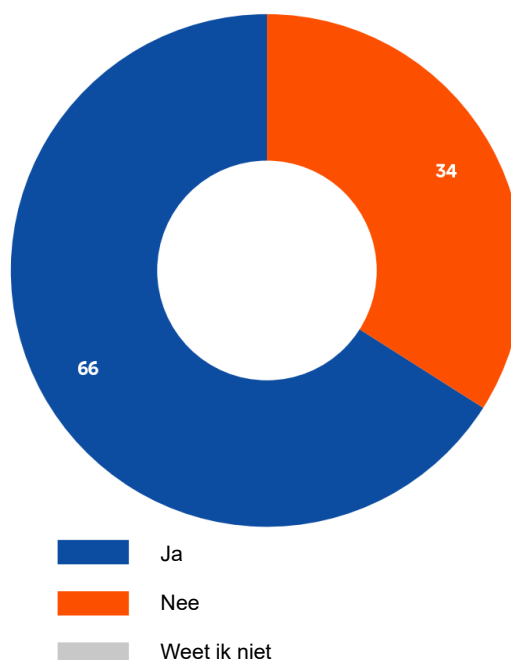
QA1 Hebt u onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of op de radio iets over het Europees Parlement gehoord? (EU27) (%)

Ja ▲2

Nee ▼2

Weet ik niet =

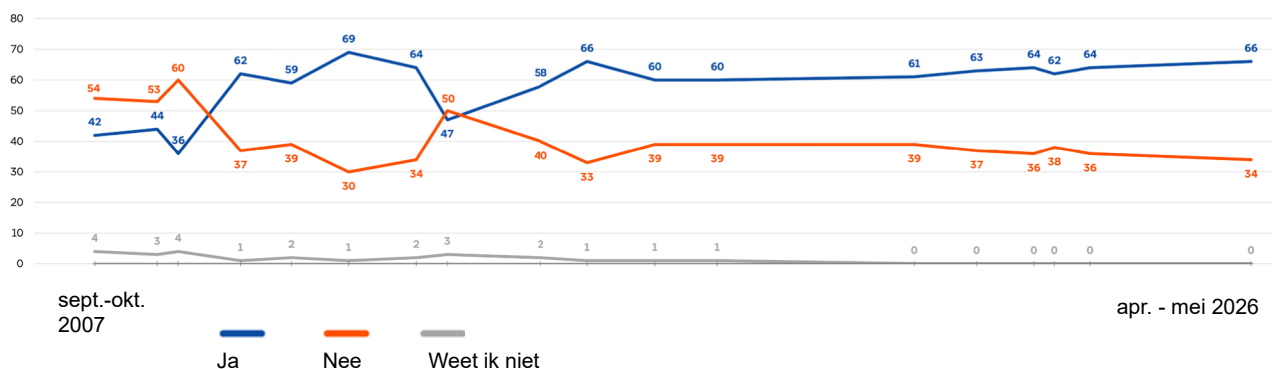
Δ (april/mei 2026 — september/okt 2023)

Wat de langetermijntrend betreft, is de bekendheid van het Europees Parlement in het algemeen toegenomen, ondanks enkele schommelingen. Sinds 2014 meldt een meerderheid van de Europeanen consequent dat ze onlangs iets over het Europees Parlement hebben gelezen, gezien of gehoord.

Het meest recente resultaat, 66 % in april-mei 2026, is een lichte stijging ten opzichte van september-oktober 2023 (+2 procentpunten) en plaatst het bewustzijn op het hoogste niveau sinds 2015. Tegelijkertijd is het percentage respondenten dat zegt geen recente informatie over het Parlement te hebben ontvangen 34 %, het laagste percentage sinds 2015.

QA1 Hebt u onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of op de radio iets over het Europees Parlement gehoord? (% - EU)

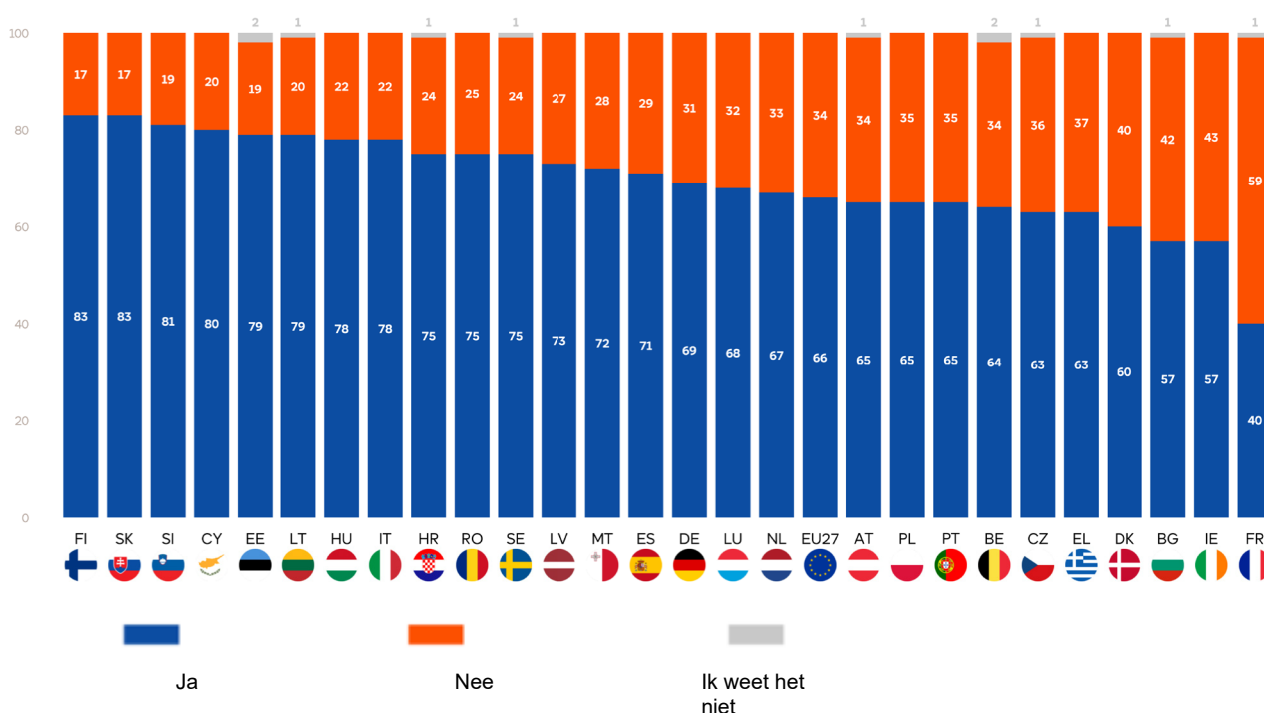

In de lidstaten varieert de mate van blootstelling aan informatie over het Europees Parlement, hoewel in een grote meerderheid van de landen de meeste respondenten melden dat zij er onlangs iets over hebben gezien, gelezen of gehoord. De hoogste bewustzijnsniveaus worden waargenomen in Finland en Slowakije (beide 83 %), gevolgd door Slovenië (81 %) en Cyprus (80 %), alsook Estland en Litouwen (beide 79 %).

Aan de andere kant van de schaal is het bewustzijn lager, hoewel het nog steeds een meerderheid vertegenwoordigt in Bulgarije en Ierland (beide 57 %), Denemarken (60 %), gevolgd door Griekenland en Tsjechië (beide 63 %). Frankrijk valt op als de enige lidstaat waar een minderheid recente blootstelling meldt, waarbij 40 % "ja" antwoordt, tegenover 59 % die zegt dat dit niet het geval is. Dit maakt Frankrijk een duidelijke uitschieter en markeert een omkering van het algemene patroon dat in de hele Europese Unie wordt waargenomen.

Over het algemeen wijzen deze bevindingen op een over het algemeen hoge mate van zichtbaarheid van het Europees Parlement in de lidstaten, maar met verschillen in intensiteit, wat wijst op verschillen in media-aandacht, betrokkenheid of informatiebereik tussen nationale contexten.

QA1 Hebt u onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of op de radio iets over het Europees Parlement gehoord? (%)

De veranderingen tussen september-oktober 2023 en april-mei 2026 wijzen op een matige toename van de blootstelling aan informatie over het Europees Parlement op EU-niveau, hoewel de trends aanzienlijk verschillen tussen de lidstaten. De meest opvallende stijgingen van de blootstelling worden waargenomen in Italië (+13 pp) en Roemenië (+10 pp), gevolgd door Cyprus, Hongarije en Slovenië (alle +9 pp), evenals België (+8 pp) en Griekenland en Finland (beide +7 pp). Omgekeerd worden de grootste dalingen waargenomen in Nederland (–15 pp), Luxemburg (–12 pp) en Portugal (–8 pp).

Al met al wijzen deze ontwikkelingen erop dat de lichte stijging op EU-niveau het gevolg is van sterke winsten in verschillende lidstaten, die de dalingen elders compenseren. Hoewel de zichtbaarheid van het Europees Parlement in veel landen is verbeterd, wijst de heterogeniteit van trends op ongelijke ontwikkelingen in de blootstelling aan informatie in de Europese Unie.

QA1 Hebt u onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of op de radio iets over het Europees Parlement gehoord? (%)

		EU27	IT	RO	CY	HU	SI	BE	EL	FI	ES	JE	CZ	BG	AT	HR	LT	LV	EE	SK	FR	MT	DK	DE	PL	SE	PT	LU	NL
Ja	april/ mei 2026	66	78	75	80	78	81	64	63	83	71	57	63	57	65	75	79	73	79	83	40	72	6	69	65	75	65	68	67
	Δ																												
	september/ okt 2023	2	13	10	9	9	9	8	7	7	5	5	4	3	2	2	1	1	=	=	-1	-1	-2	-4	-4	-4	-8	-12	-15
Nee	april/ mei 2026	34	22	25	20	22	19	34	37	17	29	43	36	42	34	24	20	27	#19	17	59	28	40	31	35	24	35	32	33
	Δ																												
	september/ okt 2023	-2	-13	-10	-9	-9	-9	-10	-7	-7	-5	-5	-5	-3	-2	-3	-1	-1	-1	=	1	1	2	4	4	3	8	12	15
Weet ik niet	april/ mei 2026	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	Δ																												
	september/ okt 2023	=	=	=	=	=	=	▲2	=	=	=	=	▲1	=	=	▲1	=	=	▲1	=	=	=	=	=	=	▲1	=	=	=

De blootstelling aan informatie over het Europees Parlement verschilt ook per sociaaldemografische en attitudinale groep.

De verschillen naar geslacht zijn gematigd. Mannen hebben meer kans dan vrouwen om recente blootstelling te melden (69% versus 63%), terwijl vrouwen dienovereenkomstig meer kans hebben om te zeggen dat ze niet zijn blootgesteld (36% versus 31%). Dit suggereert een iets lagere betrokkenheid of bereik bij vrouwen.

Er ontstaan meer uitgesproken verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) hebben de minste kans om blootstelling te melden (58 %), waarbij hogere percentages aangeven geen informatie te hebben ondervonden (42 %). De blootstelling neemt toe onder oudere groepen, tot 68 % onder de 40-54-jarigen en 67 % onder de 55-plussers, wat erop wijst dat het bewustzijn van het Europees Parlement met de leeftijd toeneemt.

De verschillen naar opleidingsniveau zijn bijzonder groot. Respondenten met een hoog opleidingsniveau rapporteren het vaakst blootstelling (73%), vergeleken met 54% onder degenen met een laag opleidingsniveau. Dit wijst op een sterk verband tussen opleidingsniveau en bewustzijn, waarbij lager opgeleide respondenten aanzienlijk minder vaak informatie over het Parlement hebben ondervonden.

Er is een duidelijk verband met de financiële situatie van de respondenten. Van degenen die bijna nooit of nooit moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, rapporteert 68% blootstelling, vergeleken met 54% onder degenen die het grootste deel van de tijd met financiële problemen kampen.

Respondenten met een positief beeld van de EU melden veel vaker blootstelling (72 %) dan respondenten met een neutraal beeld (58 %), wat wijst op een nauw verband tussen bewustzijn en positieve percepties van de EU. Interessant is dat respondenten met een negatief beeld relatief hoge blootstelling (64%) melden, wat suggereert dat gemeld hoger bewustzijn zich niet noodzakelijkerwijs vertaalt in gunstigere standpunten.

QA1 Hebt u onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of op de radio iets over het Europees Parlement gehoord? (% - EU)

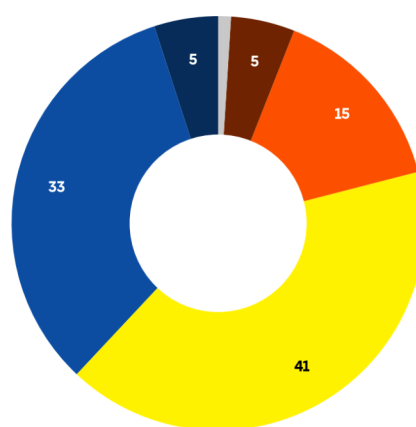
	Ja	Nee	Weet ik niet
EU27	66	34	0
Geslacht			
Man	69	31	0
Vrouw	63	36	1
Leeftijd			
15- 24	58	42	0
25—39	66	34	0
40-54	68	31	1
>=55	67	33	0
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	54	46	0
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	69	31	0
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	73	27	0
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	72	27	1
Managers	74	25	1
Andere witte halsbanden	69	31	0
Handarbeiders	63	37	0
Huis personen	59	4	0
Werklozen	56	44	0
Gepensioneerd	66	33	1
Studenten	60	40	0
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	54	45	1
Van tijd tot tijd	63	36	1
Bijna nooit/nooit	68	32	0
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	64	36	0
Kleine of middelgrote stad	65	35	0
Grote stad	70	29	1
Beeld van de EU			
Positief	72	28	0
Neutraal	58	41	1
Negatief	64	36	0
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	67	33	0
Niet tevreden	61	39	0

Afbeelding van het Europees Parlement

In totaal geeft 38% van de respondenten aan een positief beeld van het Europees Parlement te hebben, waarvan 33% zegt een vrij positief beeld te hebben en 5% een zeer positief beeld. Tegelijkertijd heeft 41 % van de Europeanen een neutrale mening, waardoor het de meest gekozen reactie is. Dit suggereert dat een groot deel van de bevolking een gematigde of onbesliste houding aanneemt, in plaats van een sterk gedefinieerde visie.

Daarentegen geeft 20% van de respondenten een negatief beeld, waaronder 15% die vrij negatief zijn en 5% die zeer negatief zijn. Dit geeft aan dat negatieve percepties duidelijk in de minderheid blijven.

QA2 Heeft u over het algemeen een zeer positief, vrij positief, neutraal, vrij negatief of zeer negatief beeld van het Europees Parlement? (EU27) (%)

Zeer positief ▲ 1
 Redelijk positief ▼ 1
 Neutraal =
 Redelijk negatief =
 Zeer negatief =
 Weet ik niet =

▲ ▼ (april/mei 2026 - nov 2025)

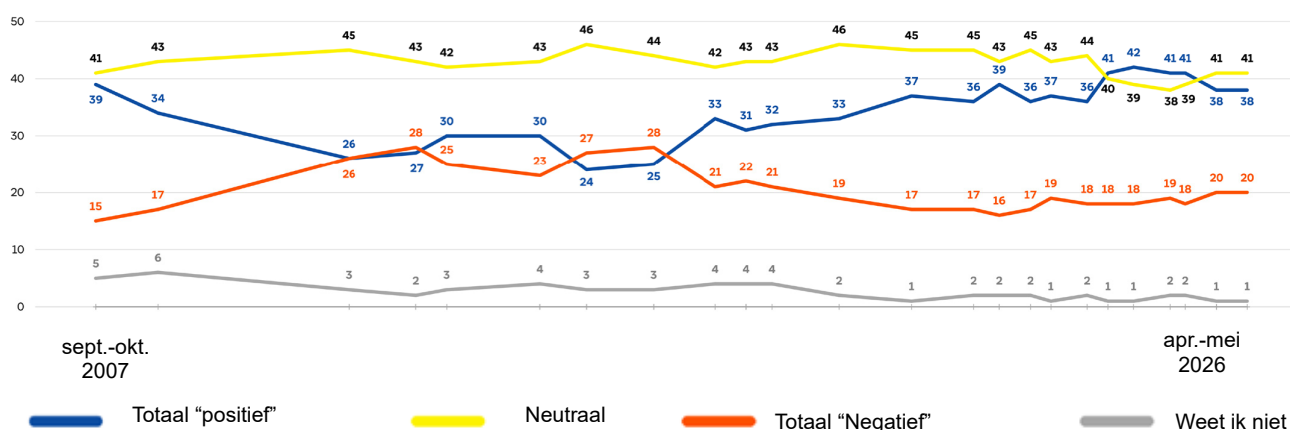
Zeer positief
 Redelijk positief
 Neutraal
 Redelijk negatief
 Zeer negatief
 Weet ik niet

Vergeleken met de vorige golf in november 2025 zijn de veranderingen beperkt. Het percentage respondenten met een zeer positieve mening is slechts marginaal veranderd (+1 procentpunt), evenals het percentage met een vrij positieve mening (–1 procentpunt). Neutrale en negatieve percepties blijven ongewijzigd, wat wijst op een hoge mate van stabiliteit in de algemene houding.

Al met al wijzen deze bevindingen op een evenwichtig maar matig gunstig beeld van het Europees Parlement, dat wordt gekenmerkt door een groot neutraal segment en een duidelijk overwicht van positieve op negatieve standpunten.

Op langere termijn hebben de positieve standpunten van het Europees Parlement sinds 2017 consequent de negatieve overtroffen. Hoewel sinds mei 2025 een lichte daling is waargenomen, blijft het huidige aandeel positieve percepties relatief hoog, vooral in vergelijking met de periode tussen 2011 en 2016, toen het imago van het Parlement negatiever werd bekeken. Deze langetermijntrend wijst op een over het algemeen stabiele en gunstige perceptie van het Europees Parlement in de afgelopen jaren.

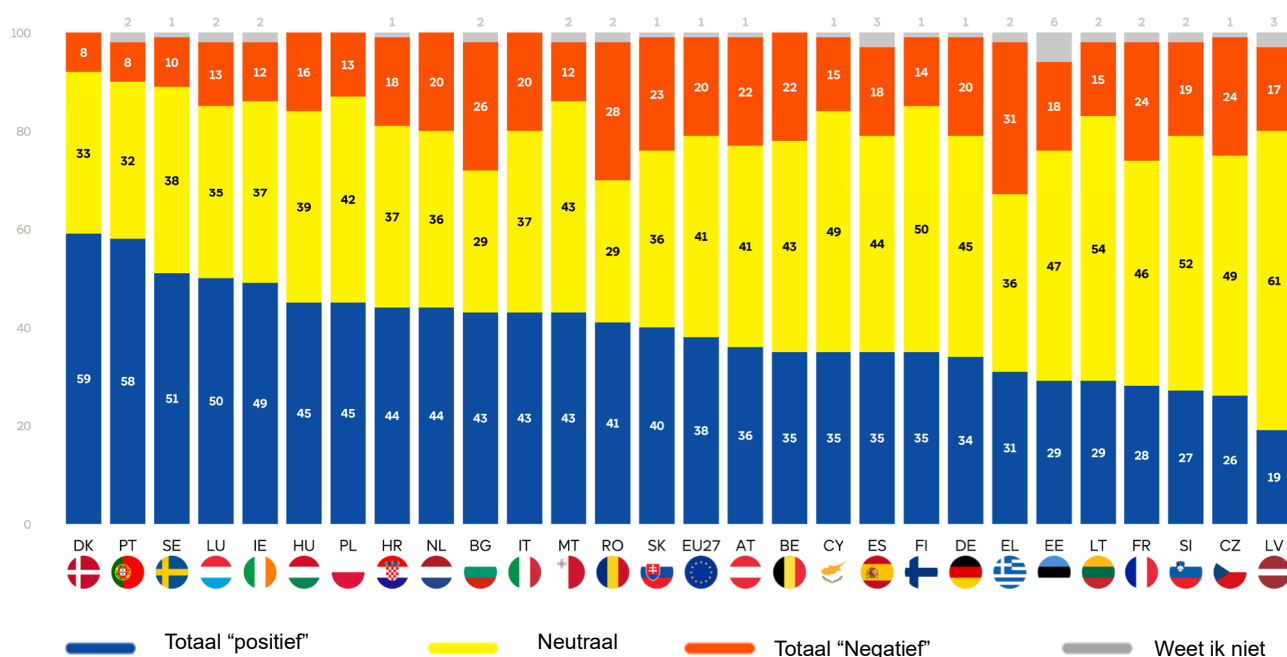
QA2 Heeft u over het algemeen een zeer positief, vrij positief, neutraal, vrij negatief of zeer negatief beeld van het Europees Parlement? (% - EU)

De standpunten van het Europees Parlement verschillen van lidstaat tot lidstaat. Op nationaal niveau rapporteert ten minste de helft van de respondenten een positief beeld van het Europees Parlement in vier lidstaten, en dit is het meest voorkomende beeld in 13 lidstaten. Bovendien weegt het positieve beeld van het Europees Parlement in 26 lidstaten zwaarder dan het negatieve beeld. De hoogste percentages worden waargenomen in Denemarken (59%), Portugal (58%) en Zweden (51%). Omgekeerd zijn de laagste niveaus van positieve percepties te vinden in Letland (19%), Tsjechië (26%) en Slovenië (27%).

Negatieve standpunten zijn het meest uitgesproken in Griekenland (31%), Roemenië (28%) en Bulgarije (26%). Griekenland is de enige lidstaat waar negatieve standpunten van het Europees Parlement gelijk zijn aan positieve.

QA2 Heeft u over het algemeen een zeer positief, vrij positief, neutraal, vrij negatief of zeer negatief beeld van het Europees Parlement? (%)

De perceptie van het imago van het Europees Parlement verschilt per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel in alle categorieën positieve standpunten zwaarder wegen dan negatieve, en een groot deel van de respondenten neutraal blijft.

Verschillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen en vrouwen rapporteren identieke niveaus van positieve perceptie (38% in beide groepen). Vrouwen hebben echter meer kans om een neutrale kijk te hebben (44% versus 39%), terwijl mannen iets meer kans hebben om een negatieve mening te uiten (22% versus 17%).

Meer uitgesproken variaties worden waargenomen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) zijn het meest positief (42 %) en het minst negatief (11 %), terwijl oudere respondenten (55 jaar en ouder) minder positief zijn (35 %) en vaker negatieve meningen uiten (23 %). Neutrale meningen blijven hoog in alle leeftijdsgroepen (ongeveer 40-45%), wat wijst op een overwegend gematigde houding, maar percepties worden met de leeftijd doorgaans iets kritischer.

De verschillen naar opleidingsniveau zijn bijzonder groot. Respondenten met een hoog opleidingsniveau hebben aanzienlijk meer kans om een positief beeld te geven (47%), vergeleken met 28% bij degenen met een laag opleidingsniveau. Negatieve opvattingen komen daarentegen vaker voor onder de laagopgeleiden (24% versus 16% onder de hoogopgeleiden), terwijl neutraliteit ook hoger is in deze groep (45%). Dit wijst op een sterk verband tussen onderwijs en de positieve perceptie van het Europees Parlement.

Er is sprake van een sterke relatie wanneer de financiële situatie van de respondenten in aanmerking wordt genomen. Van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, geeft slechts 27% een positief beeld, terwijl 32% een negatief beeld rapporteert, wat het meest kritische profiel vertegenwoordigt. Onder degenen die bijna nooit of nooit met financiële problemen worden geconfronteerd, stijgen de positieve meningen daarentegen tot 41% en dalen de negatieve meningen tot 17%. Dit wijst op een duidelijk verband tussen economisch welzijn en de perceptie van het Europees Parlement.

Van de respondenten met een positief beeld van de EU geeft 68 % ook een positief beeld van het Europees Parlement te zien, tegenover slechts 10 % van de respondenten met een neutraal beeld en 2 % van de respondenten met een negatief beeld, waar negatieve standpunten domineren (78 %). Dit wijst op een zeer sterke afstemming tussen de algemene houding ten opzichte van de EU en de perceptie van het Parlement.

Verschillen per subjectieve verstedelijking zijn gematigd maar consistent. Respondenten die in grote steden wonen, hebben meer kans op een positief beeld (43%) dan respondenten in kleine of middelgrote steden (37%) en plattelandsgebieden (34%), waar negatieve meningen ook vaker voorkomen (23% versus 16% onder degenen uit grote steden). Dit suggereert iets gunstiger percepties in meer stedelijke omgevingen.

Over het algemeen hebben jongere, hoger opgeleide, economisch veilige en pro-EU-respondenten meer kans op een positief beeld van het Europees Parlement, terwijl oudere, lager opgeleide, kwetsbaardere en meer kritische groepen eerder negatief zijn.

QA9 Zou u willen zeggen dat - In de toekomst moet de rol van de Europese Unie om de Europese burgers te beschermen tegen wereldwijde crises en veiligheidsrisico's... (% - EU)

	... wordt belangrijker	... blijft hetzelfde	... wordt minder belangrijk	Weet ik niet
EU27	68	19	11	2
Geslacht				
Man	68	18	12	2
Vrouw	68	19	10	3
Leeftijd				
15- 24	71	18	8	3
25—39	70	19	9	2
40-54	67	19	12	2
>=55	66	19	12	3
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	63	21	12	4
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	66	20	12	2
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	75	16	7	2
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	70	15	14	1
Managers	72	18	8	2
Andere witte halsbanden	66	21	11	2
Handarbeiders	66	20	12	2
Huis personen	67	19	11	3
Werklozen	71	16	9	4
Gepensioneerd	65	20	11	4
Studenten	73	17	7	3
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	68	14	13	5
Van tijd tot tijd	64	18	15	3
Bijna nooit/nooit	69	20	9	2
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	66	19	12	3
Kleine of middelgrote stad	67	19	11	3
Grote stad	70	19	9	2
Beeld van de EU				
Positief	79	15	5	1
Neutraal	61	24	11	4
Negatief	48	18	29	5
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	69	19	10	2
Niet tevreden	60	18	17	5

Rol van het Europees Parlement

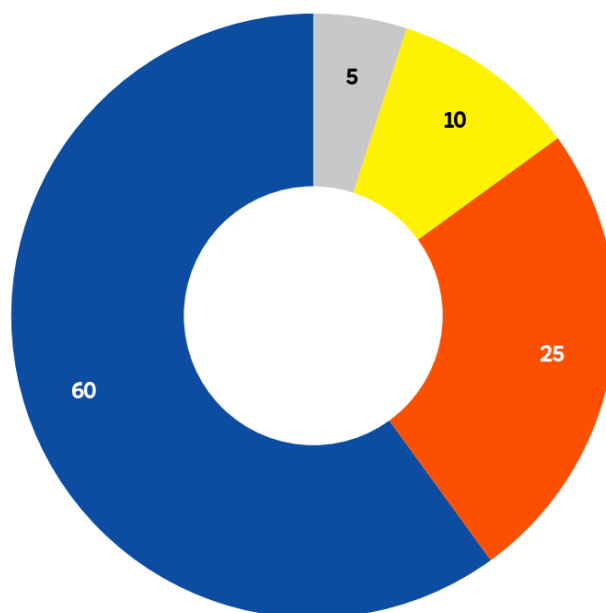
Naast de algemene perceptie van het Europees Parlement is het ook belangrijk om te begrijpen hoe de burgers naar zijn rol kijken. De respondenten werd daarom gevraagd of zij persoonlijk graag zouden zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt. Op EU-niveau is een duidelijke meerderheid van de Europeanen voorstander van een sterkere rol voor het Europees Parlement, wat wijst op brede verwachtingen voor een sterkere positie binnen het institutionele kader van de Europese Unie.

In totaal geven zes op de tien respondenten (60 %) aan dat zij willen dat het Europees Parlement een belangrijkere rol speelt. Dit vertegenwoordigt relatieve stabiliteit ten opzichte van de vorige golf in november 2025 (+1 procentpunt), wat bevestigt dat de steun voor het versterken van de rol van het Parlement in de hele Europese Unie sterk en stabiel blijft.

Daarentegen zou een kwart van de respondenten (25 %, -1 procentpunt) er de voorkeur aan geven dat het Europees Parlement een minder belangrijke rol speelt, wat erop wijst dat een aanzienlijke minderheid weliswaar kritischer of voorzichtiger is, maar dat de steun voor het verminderen van de rol van het Parlement duidelijk ondergeschikt blijft aan de oproepen tot versterking ervan. Een kleiner deel van de respondenten (10 %) geeft spontaan aan dat zij liever geen verandering zien en 5 % geeft geen mening.

Al met al wijzen deze bevindingen op een duidelijke voorkeur van de Europeanen voor een uitbreiding van de rol van het Europees Parlement.

QA3 Zou u persoonlijk graag zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt? (EU27) (%)

Belangrijker ▲1

Minder belangrijk ▼1

Geen verandering / Zoals het nu is (SPONTANEOUS)

=

Ik weet het niet =

▲▼ (april/mei 2026 - nov 2025)

Belangrijker

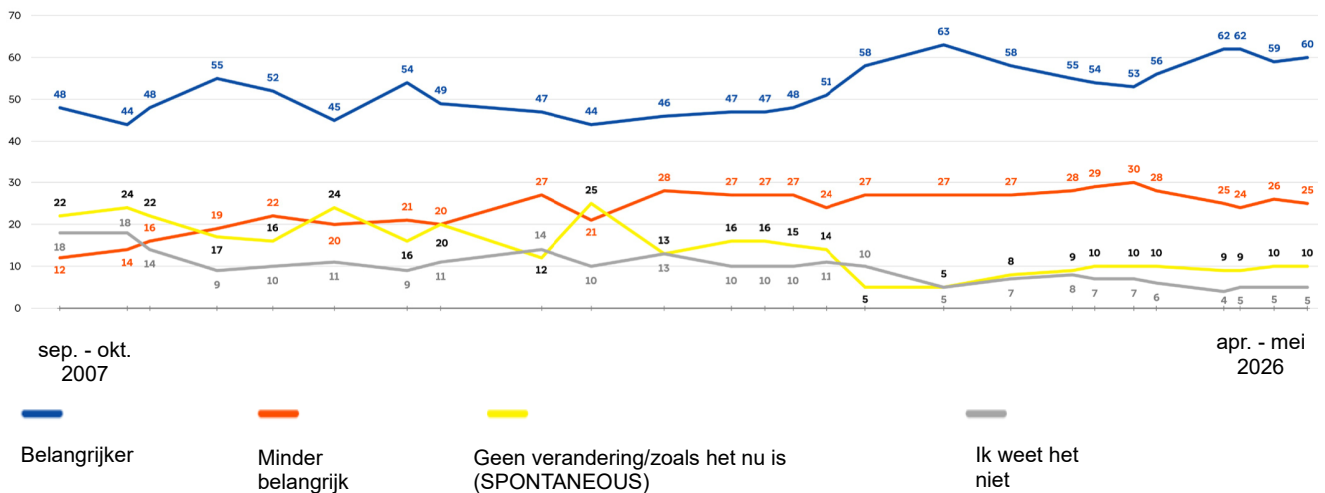
Minder belangrijk

Geen verandering / Zoals het nu is (SPONTANEOUS)

Ik weet het niet

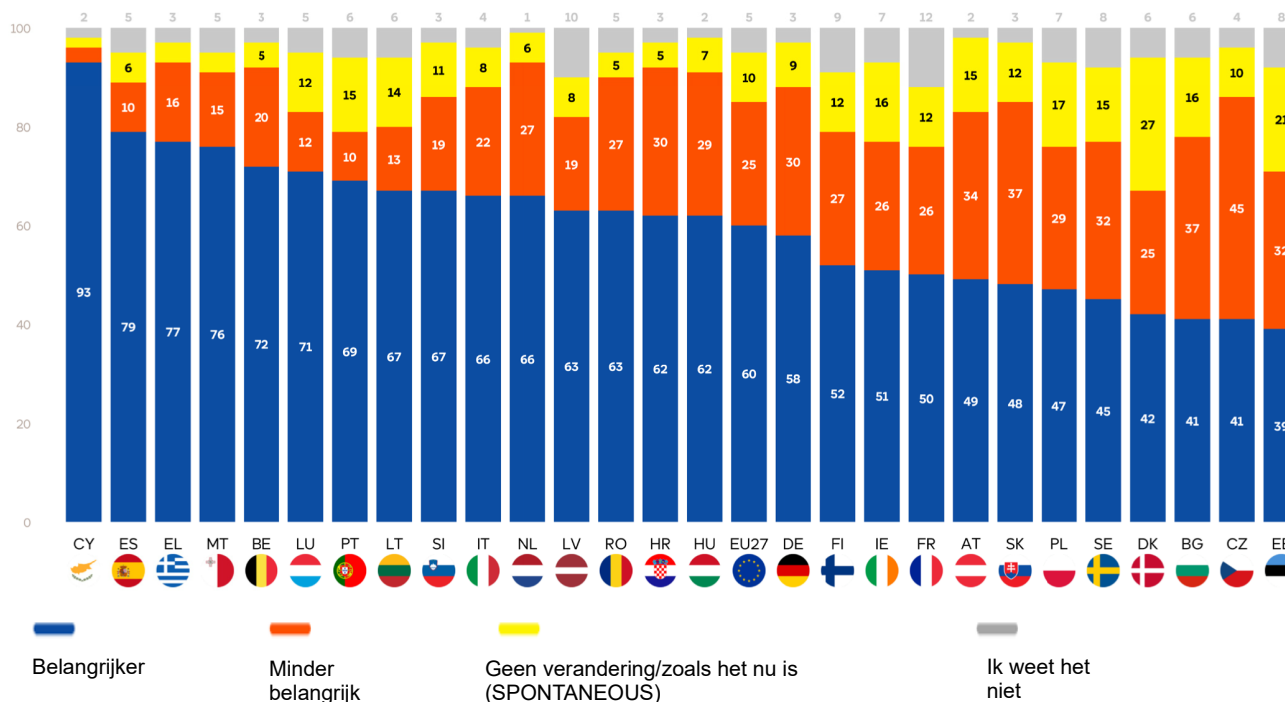
Op langere termijn is de steun voor een sterkere rol voor het Europees Parlement steeds duidelijk hoger gebleven dan de steun voor een zwakkere rol. De huidige publieke steun voor een sterkere rol is een van de hoogste sinds de vraag voor het eerst werd gesteld in 2007. Dit wijst erop dat een duidelijke meerderheid van de Europeanen het Europees Parlement nog steeds ziet als een instelling die meer invloed zou moeten hebben op de besluitvorming van de EU.

QA3 Zou u persoonlijk graag zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt? (% - EU)

Op nationaal niveau wil ten minste de helft van de respondenten in 19 lidstaten dat het Europees Parlement een grotere rol speelt. De steun is het hoogst in Cyprus (93%), gevolgd door Spanje (79%) en Griekenland (77%). Omgekeerd worden de laagste steunniveaus waargenomen in Estland (39%), Tsjechië en Bulgarije (beide 41%) en Denemarken (42%). Tsjechië is de enige lidstaat waar het percentage respondenten dat wil dat het Europees Parlement een minder belangrijke rol speelt (45 %) groter is dan het percentage dat wil dat het Europees Parlement een belangrijkere rol speelt (41 %).

QA3 Zou u persoonlijk graag zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt? (%)

De voorkeuren met betrekking tot de rol van het Europees Parlement verschillen per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel een duidelijke meerderheid in alle categorieën een belangrijkere rol steunt.

Versillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen en vrouwen hebben een vergelijkbare mate van steun voor de versterking van de rol van het Parlement (respectievelijk 59 % en 60 %). Mannen geven echter iets vaker de voorkeur aan een minder belangrijke rol (28% tegenover 22%), terwijl vrouwen iets vaker kiezen voor ongewijzigd beleid (11% tegenover 9%) en onzekerheid uiten (7% tegenover 4%).

Meer uitgesproken verschillen verschijnen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) zijn het meest voorstander van een sterkere rol (66%) en de minst waarschijnlijke voorstander van een verminderde rol (15%). De steun neemt daarentegen af met de leeftijd, tot 56 % onder 55-plussers, terwijl het aandeel dat een minder belangrijke rol begunstigt, toeneemt tot 28 %. Dit wijst erop dat jongere Europeanen meer geneigd zijn om een sterker Europees Parlement te steunen, terwijl oudere groepen meer verdeeld zijn.

Ook de verschillen per opleidingsniveau zijn duidelijk. De steun voor een belangrijkere rol neemt toe naarmate het opleidingsniveau toeneemt, van 54 % onder laagopgeleiden tot 66 % onder hoogopgeleiden. Omgekeerd is de voorkeur voor een minder belangrijke rol het hoogst onder laagopgeleide respondenten (27%) en het laagst onder hoogopgeleiden (19%), wat wijst op een sterk verband tussen onderwijs en steun voor de versterking van het Parlement.

Er is een sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, daalt de steun voor een sterkere rol tot 52%, terwijl het aandeel dat voorstander is van een minder belangrijke rol stijgt tot 30%. Daarentegen is onder degenen die bijna nooit of nooit met dergelijke problemen worden geconfronteerd, de steun hoger (60%) en de oppositie lager (24%). Dit wijst erop dat economische

kwetsbaarheid gepaard gaat met kritischere standpunten over de uitbreiding van de rol van het Parlement.

Van de respondenten met een positief beeld van de EU is 78 % voorstander van een belangrijkere rol voor het Europees Parlement, terwijl slechts 8 % voorstander is van een minder belangrijke rol. Bij degenen met een negatief beeld van de EU daarentegen daalt de steun sterk tot 28 %, terwijl een meerderheid (64 %) liever zou zien dat het Parlement een minder belangrijke rol speelt.

Verschillen per subjectieve verstedelijking zijn gematigd maar consistent. Respondenten in grote steden (64 %) zijn eerder voorstander van een sterkere rol dan in kleine of middelgrote steden (59 %) en plattelandsgebieden (56 %), waar de steun lager is en de voorkeur voor een kleinere rol iets hoger ligt. Dit suggereert een iets sterkere ondersteuning in meer stedelijke omgevingen.

Hoewel meerderheden in alle fracties voorstander zijn van een versterking van de rol van het Europees Parlement, varieert het steunniveau in het algemeen. Met name jongere, hoger opgeleide, economisch veilige en pro-EU-respondenten zijn het meest ondersteunend, terwijl oudere, kwetsbaardere, lager opgeleide en kritischere groepen voorzichtiger of verdeelder zijn.

QA3 Zou u persoonlijk graag zien dat het Europees Parlement een belangrijkere of minder belangrijke rol speelt? (% - EU)

	Belangrijker	Minder belangrijk	Geen verandering / Zoals het nu is (SPONTANEOUS)	Weet ik niet
EU27	60	25	10	5
Geslacht				
Man	59	28	9	4
Vrouw	60	22	11	7
Leeftijd				
15- 24	66	15	11	8
25—39	64	22	9	5
40-54	59	27	10	4
>=55	56	28	11	5
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	54	27	10	9
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	59	27	10	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	66	19	10	5
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	57	28	12	3
Managers	65	21	11	3
Andere witte halsbanden	63	25	9	3
Handarbeiders	58	27	9	6
Huis personen	60	21	11	8
Werklozen	60	23	9	8
Gepensioneerd	54	29	11	6
Studenten	69	14	10	7
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	52	30	9	9
Van tijd tot tijd	59	26	9	6
Bijna nooit/nooit	60	24	11	5
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	56	27	11	6
Kleine of middelgrote stad	59	25	10	6
Grote stad	64	22	10	4
Beeld van de EU				
Positief	78	8	10	4
Neutraal	48	30	14	8
Negatief	28	64	4	4
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	62	23	10	5
Niet tevreden	49	36	8	7

Beeld van de Europese Unie

In dit deel wordt niet alleen het imago van het Europees Parlement beoordeeld, maar wordt ook nagegaan hoe de burgers de Europese Unie in bredere zin zien. De respondenten werd gevraagd aan te geven of zij een positief of negatief beeld van de EU hebben. In totaal geeft 50 % van de Europeanen een positief beeld van de EU, waarvan 42 % zegt een vrij positief beeld te hebben en 8 % een zeer positief beeld. Dit maakt positief sentiment tot de meest voorkomende algemene beoordeling en wijst op een over het algemeen gunstige perceptie van de Europese Unie.

Tegelijkertijd heeft 33 % van de respondenten een neutrale mening, wat erop wijst dat een aanzienlijk deel van de Europeanen onbeslist of matig gepositioneerd blijft, in plaats van sterke meningen te uiten.

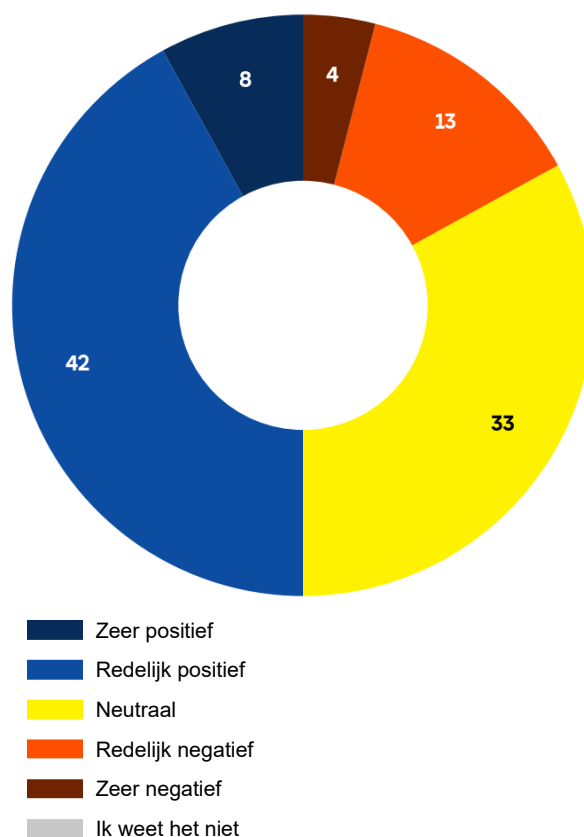
Daarentegen geeft 17 % van de respondenten aan een negatief beeld van de EU te hebben, waaronder 13 % vrij negatief en 4 % zeer negatief. Dit toont aan dat negatieve percepties duidelijk in de minderheid zijn.

Vergeleken met de vorige golf in november 2025 zijn alle categorieën antwoorden ongewijzigd gebleven, wat wijst op een hoge mate van stabiliteit in de algemene houding.

D78 In het algemeen, roept de EU voor u een zeer positief, tamelijk positief, neutraal, tamelijk negatief of zeer negatief beeld op? (EU27) (%)

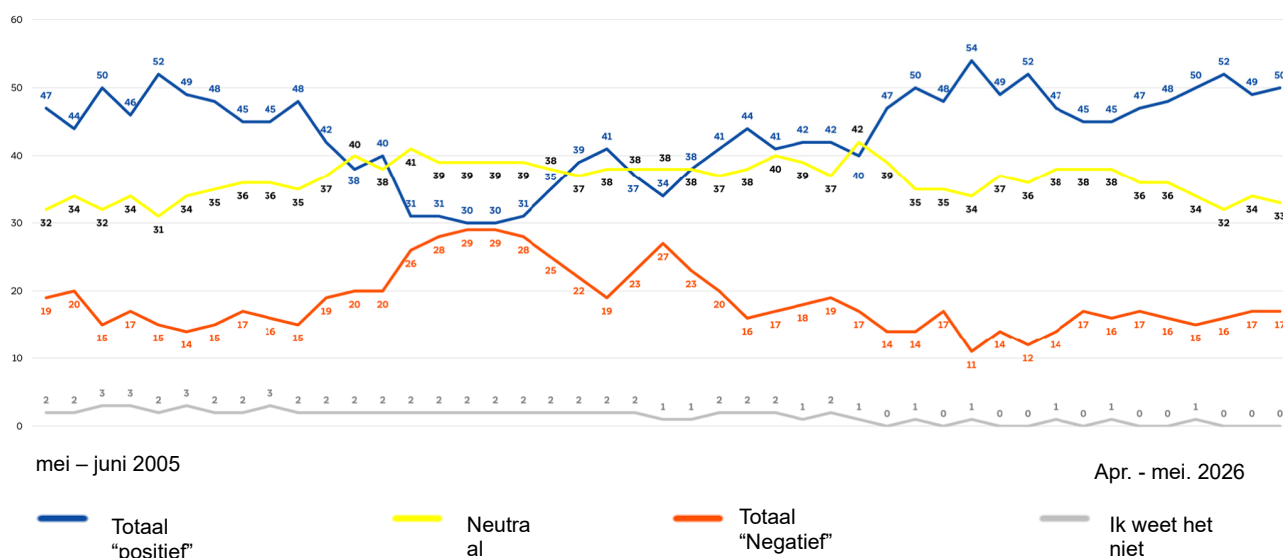
Zeet positief =
Redelijk positief ▲ 1
Neutraal ▼ 1
Redelijk negatief =
Zeet negatief =

Ik weet het niet (april 2026 - nov 2025)

Net als bij de twee voorgaande indicatoren wijst de langetermijntrend op een positiever beeld. Sinds ten minste 2005 is het percentage respondenten met een positief beeld van de Europese Unie steeds groter dan het percentage respondenten met een negatief beeld. Bovendien zijn positieve percepties sinds 2020 consequent de meest voorkomende reactie, die ook neutrale meningen overtreft. Het huidige niveau blijft stabiel en hoog in vergelijking met de periode tussen 2011 en 2014, toen de publieke opinie van de EU minder gunstig was.

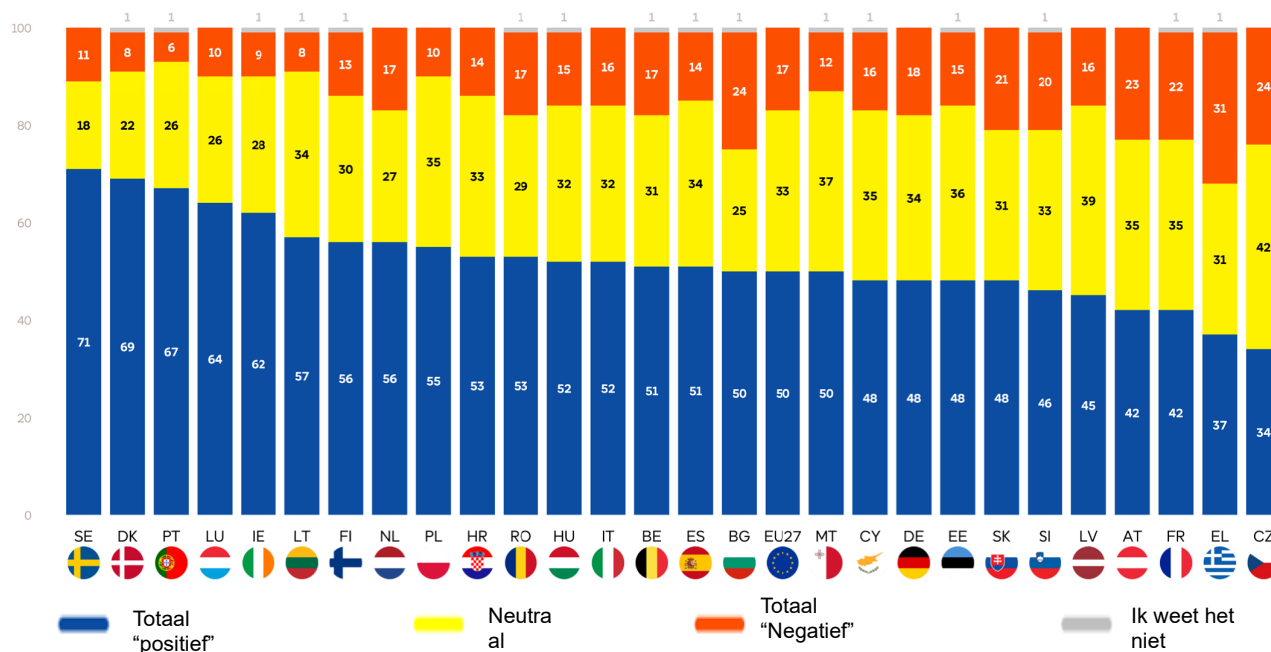
D78 In het algemeen, roept de EU voor u een zeer positief, tamelijk positief, neutraal, tamelijk negatief of zeer negatief beeld op? (% - EU)

Op nationaal niveau rapporteert ten minste de helft van de respondenten een positief beeld van de Europese Unie in 17 lidstaten, en een positief beeld van de EU is het meest voorkomende beeld in 26 lidstaten. Het hoogste percentage positieve percepties wordt waargenomen in Zweden (71%), Denemarken (69%) en Portugal (67%).

Omgekeerd zijn de laagste niveaus van positieve percepties te vinden in Tsjechië (34%), Griekenland (37%) en Frankrijk (42%). Tsjechië is de enige lidstaat waar positieve reacties niet het vaakst voorkomen: de relatieve meerderheid van de respondenten heeft een neutraal standpunt. Negatieve percepties zijn nooit de meest voorkomende reactie in een lidstaat. De perceptie van het imago van de Europese Unie verschilt enigszins tussen sociaaldemografische en attitudegroepen, hoewel in bijna alle categorieën positieve opvattingen wijdverspreider blijven dan negatieve, en een aanzienlijk deel van de respondenten neutrale meningen uit.

D78 In het algemeen, roept de EU voor u een zeer positief, tamelijk positief, neutraal, tamelijk negatief of zeer negatief beeld op? (%)

Verschillen naar geslacht zijn zeer beperkt. Mannen en vrouwen rapporteren bijna identieke niveaus van positieve perceptie (respectievelijk 50% en 51%). Vrouwen hebben iets meer kans om een neutrale kijk te hebben (34% versus 31%), terwijl mannen iets meer kans hebben om een negatieve mening te uiten (19% versus 15%), wat wijst op iets meer kritische opvattingen onder mannen.

Er ontstaan duidelijkere verschillen tussen leeftijdsgroepen. De jongere respondenten zijn het meest positief: 57 % van de 15- tot 24-jarigen geeft een positief beeld, tegenover 45 % van de 55-plussers. Tegelijkertijd neemt de negatieve perceptie toe met de leeftijd, van 8% bij de jongste groep tot 20% bij de oudste. Neutrale reacties blijven relatief stabiel in alle leeftijdsgroepen (ongeveer 31-35%), wat erop wijst dat, hoewel jongere respondenten gunstiger zijn, oudere respondenten eerder geneigd zijn een kritische houding aan te nemen.

De verschillen naar opleidingsniveau zijn bijzonder groot. Positieve percepties stijgen aanzienlijk met het opleidingsniveau, van 40% onder respondenten met een laag opleidingsniveau tot 49% onder mensen met een gemiddeld niveau en 61% onder hoogopgeleiden. Negatieve opvattingen komen daarentegen vaker voor bij de minst opgeleiden (21% versus 13% onder de hoogopgeleiden), terwijl de neutraliteit ook hoger is (38% versus 26%). Dit wijst op een sterke relatie tussen onderwijs en een gunstige perceptie van de EU.

Er is een sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, geeft slechts 37% een positief beeld, terwijl 30% een negatief beeld rapporteert. Daarentegen heeft 54% van degenen die bijna nooit of nooit met dergelijke moeilijkheden worden geconfronteerd, een positieve mening en slechts 14% een negatieve. Hieruit blijkt een duidelijk verband tussen economisch welzijn en de perceptie van de EU.

Verschillen per subjectieve verstedelijking zijn gematigd maar consistent. Respondenten in grote steden (57%) hebben meer kans om een positief beeld te geven dan die in kleine of middelgrote steden (50%) en plattelandsgebieden (45%), waar negatieve meningen ook vaker voorkomen. Dit wijst op iets gunstigere percepties in stedelijke omgevingen.

Over het algemeen blijkt uit deze bevindingen dat hoewel het beeld van de Europese Unie in alle groepen over het algemeen positief is, jongere, goed opgeleide en meer bevoordeelde respondenten eerder positieve meningen hebben, terwijl meer kwetsbare groepen over het algemeen neutraler of kritischer zijn.

D78 In het algemeen, roept de EU voor u een zeer positief, tamelijk positief, neutraal, tamelijk negatief of zeer negatief beeld op? (% - EU)

	Totaal "positief"	Neutraal	Totaal "Negatief"	Weet ik niet
EU27	50	33	17	0
Geslacht				
Man	50	31	19	0
Vrouw	51	34	15	0
Leeftijd				
15- 24	57	35	8	0
25—39	56	31	13	0
40-54	50	31	19	0
>=55	45	34	20	1
Opleidingsniveau				
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	40	38	21	1
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	49	34	17	0
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	61	26	13	0
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	52	28	20	0
Managers	61	27	12	0
Andere witte halsbanden	55	29	16	0
Handarbeiders	46	36	18	0
Huis personen	47	36	16	1
Werklozen	41	39	19	1
Gepensioneerd	44	34	21	1
Studenten	61	33	6	0
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	37	31	30	2
Van tijd tot tijd	43	36	21	0
Bijna nooit/nooit	54	32	14	0
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	45	34	20	1
Klein o middelgrote stad	50	34	16	0
Grote stad	57	30	13	0
Tevredenheid over de kwaliteit van leven				
Tevreden	54	32	14	0
Niet tevreden	31	37	31	1

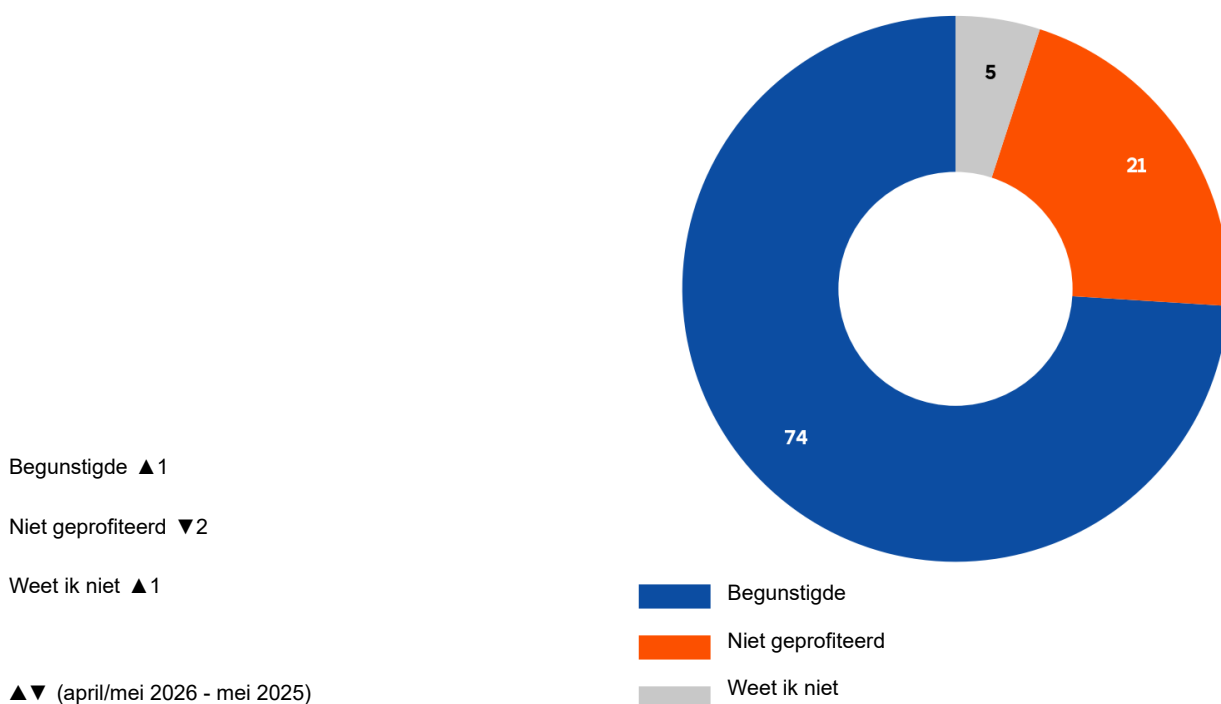
Lidmaatschap van de Europese Unie

In dit deel wordt nagegaan hoe burgers het lidmaatschap van hun land van de Europese Unie zien. Op EU-niveau is een grote meerderheid van de Europeanen van mening dat hun land heeft geprofiteerd van het lidmaatschap van de Europese Unie, wat een over het algemeen positieve beoordeling van het EU-lidmaatschap bevestigt.

Over het geheel genomen zegt ongeveer driekwart van de respondenten (74 %, +1 procentpunt) dat hun land hiervan heeft geprofiteerd, wat neerkomt op de meest voorkomende respons met een ruime marge. Dit wijst op een sterke en wijdverbreide perceptie van de voordelen van het EU-lidmaatschap in de hele Europese Unie.

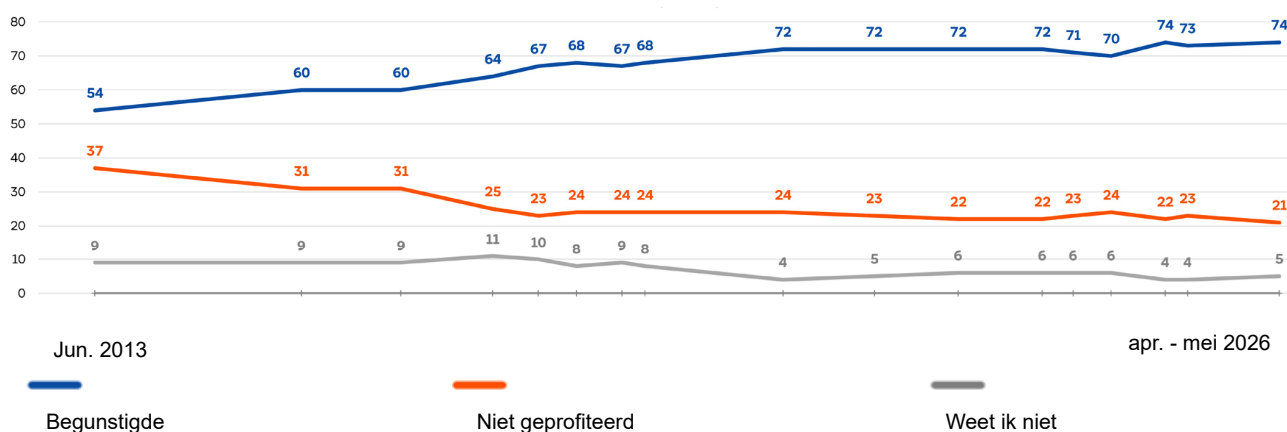
Daarentegen is ongeveer een vijfde van de respondenten (21%, -2 pp) van mening dat hun land er niet van heeft geprofiteerd. Een klein deel van de respondenten (5%, +1 pp) zegt het niet te weten.

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? EU27) (%)

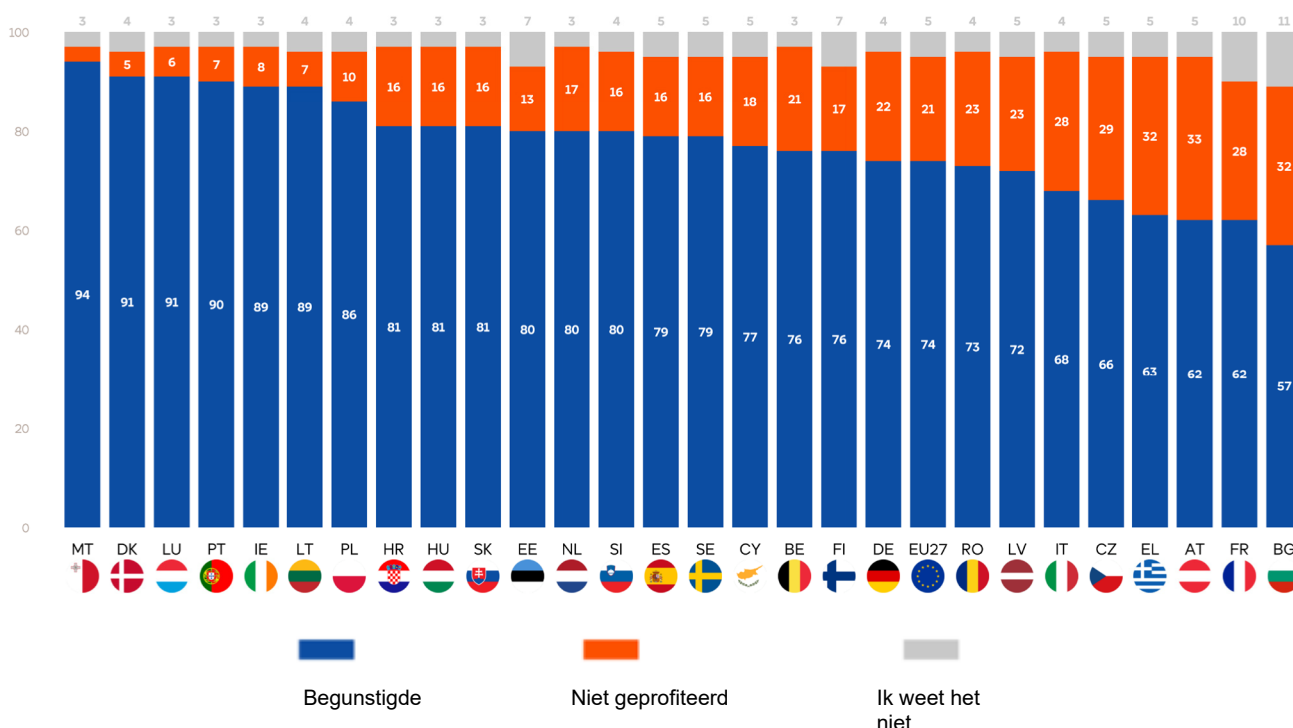
Op langere termijn heeft een meerderheid van de respondenten consequent gemeld dat zij het EU-lidmaatschap als gunstig voor hun land beschouwen. Tussen 2015 en 2020 was er een trend in de richting van steeds gunstigere standpunten, als gevolg van de toenemende steun voor het EU-lidmaatschap in de hele Europese Unie. Sinds 2020 heeft deze trend zich gestabiliseerd: meer dan zeven op de tien respondenten beschouwen het EU-lidmaatschap consequent als gunstig en hebben in de winter van 2025 en in de huidige enquête een piek van 74 % bereikt. Over het algemeen onderstreept dit langetermijnpatroon de aanhoudende en over het algemeen stabiele positieve perceptie van het EU-lidmaatschap bij de Europese burgers.

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? (% - EU)

Een duidelijke meerderheid van de respondenten is van mening dat hun land heeft geprofitteerd van het EU-lidmaatschap in alle lidstaten, hoewel de sterkte van deze perceptie aanzienlijk verschilt van land tot land. De steun is het grootst in Malta (94%), Denemarken en Luxemburg (beide 91%) en Portugal (90%). Omgekeerd worden de laagste niveaus van positieve perceptie waargenomen in Bulgarije (57%), Frankrijk en Oostenrijk (beide 62%) en Griekenland (63%). Het hoogste percentage negatieve percepties wordt waargenomen in Oostenrijk (33%).

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? (%)

De perceptie van de vraag of landen hebben geprofitteerd van het EU-lidmaatschap verschilt per sociaal-demografische en attitudinale groep, hoewel een duidelijke meerderheid in bijna alle categorieën van mening is dat hun land heeft geprofitteerd.

Verschillen naar geslacht zijn minimaal. Mannen en vrouwen rapporteren zeer vergelijkbare niveaus van positieve beoordeling (respectievelijk 73 % en 74 %), hoewel mannen iets vaker zeggen dat hun land er niet van heeft geprofitteerd (23 % tegenover 20 %).

Er ontstaan meer uitgesproken verschillen tussen leeftijdsgroepen. Jongere respondenten (15-24 jaar) zijn veruit het meest positief: 84 % gelooft dat hun land er baat bij heeft gehad en slechts 11 % is het tegenovergestelde van mening. Daarentegen neemt de steun gestaag af met de leeftijd, tot 68% onder respondenten van 55 jaar en ouder, terwijl het aandeel met negatieve meningen stijgt tot 26%. Dit wijst erop dat jongere Europeanen aanzienlijk gunstiger staan tegenover het EU-lidmaatschap, terwijl oudere groepen meer verdeeld zijn.

Ook verschillen per opleidingsniveau zijn merkbaar. Positieve percepties nemen toe met het opleidingsniveau, van 63% onder mensen met een laag opleidingsniveau tot 82% onder hoogopgeleiden. Omgekeerd is het percentage respondenten dat van mening is dat hun land niet heeft geprofitteerd bijna twee keer zo hoog onder de minst opgeleiden (29% tegenover 15% onder de hoogopgeleiden). Dit wijst op een sterke relatie tussen onderwijs en een positieve houding ten opzichte van het EU-lidmaatschap.

Er is een bijzonder sterke relatie met de financiële situatie van de respondenten. Van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, is slechts 57% van mening dat hun land heeft geprofitteerd, terwijl 35% van mening is dat dit niet het geval is. Daarentegen geeft 78% van degenen die bijna nooit of nooit met dergelijke moeilijkheden worden geconfronteerd, een positieve mening te kennen, en slechts 18% een negatieve. Dit wijst op een

duidelijk verband tussen economische kwetsbaarheid en een kritischer beeld van het EU-lidmaatschap.

Van de respondenten met een positief beeld van de EU is 95 % van mening dat hun land hiervan heeft geprofiteerd, terwijl slechts 4 % het daar niet mee eens is. Daarentegen is slechts 27 % van degenen met een negatief beeld van de EU van mening dat hun land er baat bij heeft gehad, terwijl een meerderheid (68 %) van mening is dat dit niet het geval is.

Verschillen per subjectieve verstedelijking zijn gematigd maar consistent. Respondenten die in grote steden wonen (80%) zeggen eerder dat hun land er baat bij heeft gehad dan die in plattelandsgebieden (70%), waar negatieve meningen iets wijder verspreid zijn (24% versus 16%). Dit wijst op een iets sterkere steun voor het EU-lidmaatschap in meer stedelijke omgevingen.

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? (% - EU)

	Begunstigde	Niet geprofiteerd	Weet ik niet
EU27	74	21	5
Geslacht			
Man	73	23	4
Vrouw	74	20	6
Leeftijd			
15- 24	84	11	5
25—39	78	17	5
40-54	73	23	4
>=55	68	26	6
Opleidingsniveau			
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	63	29	8
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	75	21	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5- 8)	82	15	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	73	23	4
Managers	80	16	4
Andere witte halsbanden	79	18	3
Handarbeiders	71	24	5
Huis personen	69	23	8
Werklozen	66	25	9
Gepensioneerd	66	27	7
Studenten	87	9	4
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	57	35	8
Van tijd tot tijd	67	27	6
Bijna nooit/nooit	78	18	4
Subjectieve verstedelijking			
Landelijk gebied of dorp	70	24	6
Kleine of middelgrote stad	72	23	5
Grote stad	80	16	4
Beeld van de EU			
Positief	95	4	1
Neutraal	66	24	10
Negatief	27	68	5
Tevredenheid over de kwaliteit van leven			
Tevreden	77	18	5
Niet tevreden	55	38	7

Belangrijkste voordelen van het EU-lidmaatschap

Naast inzicht in de vraag of burgers van mening zijn dat hun land baat heeft gehad bij het EU-lidmaatschap, is het ook belangrijk om vast te stellen wat volgens hen de belangrijkste redenen voor deze voordelen zijn. De respondenten werd daarom gevraagd om de belangrijkste factoren aan te geven die verklaren waarom mensen van mening zijn dat hun land baat heeft gehad bij het lidmaatschap van de Europese Unie. Deze vraag geeft een dieper inzicht in de specifieke meerwaarde van het EU-lidmaatschap zoals die door de burgers wordt ervaren.

Op EU-niveau komen vrede en veiligheid duidelijk naar voren als de meest genoemde reden waarom landen worden beschouwd als landen die profiteren van het EU-lidmaatschap. In totaal noemt 40 % van de respondenten de bijdrage van de EU aan de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid, waardoor zij met een duidelijke marge de leidende factor is. Dit vertegenwoordigt ook relatieve stabiliteit (+3 procentpunten) ten opzichte van mei 2025, wat het belang van veiligheidsoverwegingen in de huidige geopolitieke context benadrukt.

De tweede meest genoemde reden is een betere samenwerking tussen de lidstaten, die door 34 % van de respondenten wordt genoemd en die ook een relatieve stabiliteit vertegenwoordigt (– 2 pp). Dit wijst erop dat samenwerking een belangrijk gepercipieerd voordeel blijft.

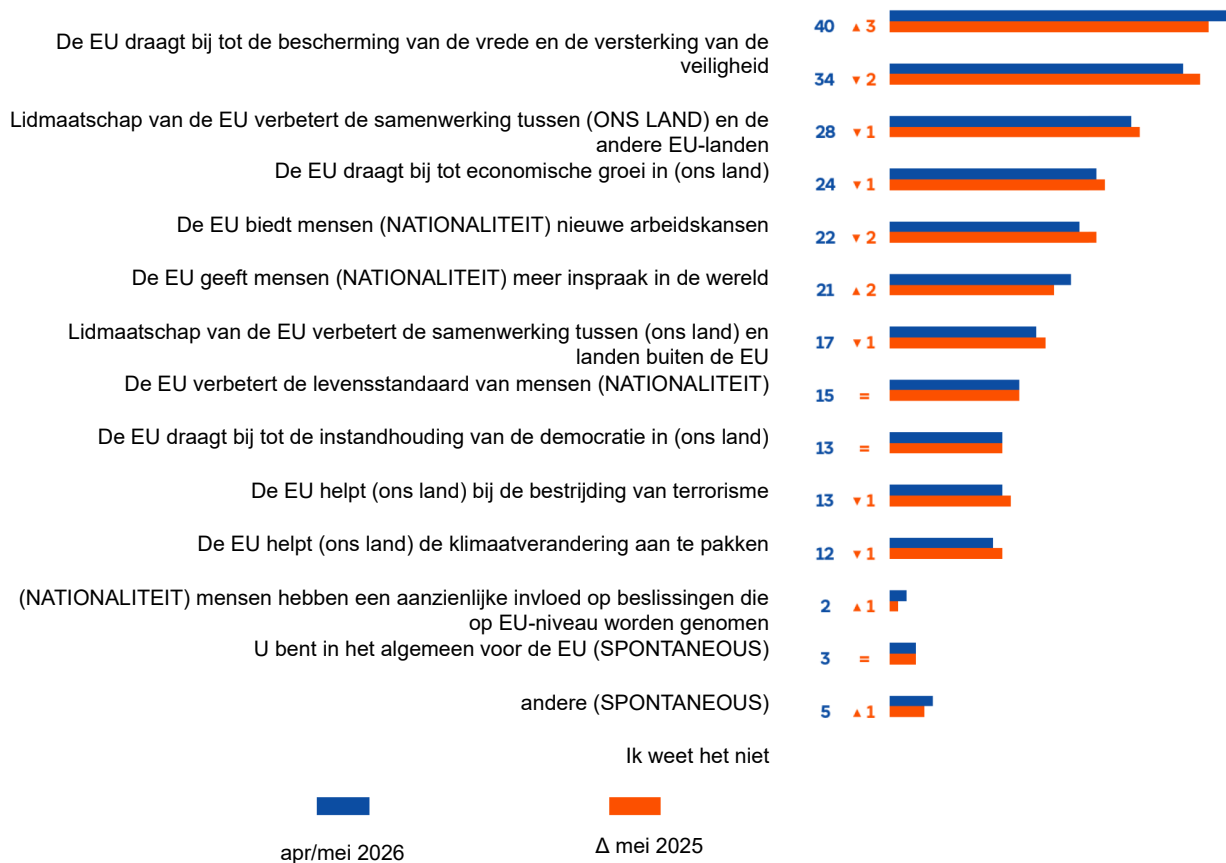
Economische factoren blijven een belangrijke rol spelen. De bijdrage van de EU aan de economische groei wordt genoemd door 28 % van de respondenten (–1 procentpunt), terwijl nieuwe arbeidskansen worden genoemd door 24 % (–1 procentpunt). Deze bevindingen bevestigen dat economische voordelen centraal blijven staan in de gepercipieerde voordelen van het EU-lidmaatschap.

Een vergelijkbaar percentage respondenten (22 %, –2 procentpunt) wijst op de rol van de EU bij het geven van een sterkere stem aan burgers in de wereld, en wijst op het belang van de mondiale invloed van de EU. Daarnaast noemt 21 % verbeterde samenwerking met landen buiten de EU (+2 procentpunten), wat de waargenomen waarde van externe betrekkingen weerspiegelt.

Andere voordelen worden genoemd door kleinere percentages respondenten. Het gaat onder meer om de verbetering van de levensstandaard (17 %, –1 procentpunt) en de bijdrage van de EU aan het behoud van de democratie (15 %, ongewijzigd). Kwesties als terrorismebestrijding (13 %, ongewijzigd) en de aanpak van de klimaatverandering (13 %, –1 procentpunt) worden ook aangehaald, zij het met een beperkter aandeel. Feitelijk worden mensen die een aanzienlijke invloed hebben op besluiten die op EU-niveau worden genomen, geselecteerd door 12 % van de burgers (–1 pp).

Over het algemeen geven deze bevindingen aan dat Europeanen de voordelen van het EU-lidmaatschap als multidimensionaal beschouwen, waarbij veiligheid, samenwerking en economische voordelen worden gecombineerd. Hoewel veiligheidsgerelateerde aspecten stabiel bleven, blijven economische en institutionele voordelen een essentieel onderdeel van de evaluaties van de burgers, waaruit een breed begrip van de toegevoegde waarde van de EU blijkt.

QA5ab Ongeacht of u denkt dat (ons land) er baat bij heeft gehad of niet om lid te zijn van de EU, welke van de volgende zijn de belangrijkste redenen waarom mensen denken dat (ons land) er baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

In alle lidstaten wordt een breed scala aan redenen aangehaald om uit te leggen waarom landen worden geacht te hebben geprofiteerd van het EU-lidmaatschap, hoewel veiligheids-, samenwerkings- en economische factoren consequent als de belangrijkste dimensies naar voren komen. Tegelijkertijd zijn er duidelijke verschillen tussen de landen wat betreft de nadruk die in de eerste plaats op deze voordelen wordt gelegd.

De bijdrage van de EU aan de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid is de meest genoemde reden in acht lidstaten. Het wordt het vaakst genoemd in Zweden (55%), Nederland (53%) en Duitsland (50%). In Tsjechië is dit de eerste reden die gelijkelijk wordt gedeeld met de werkgelegenheidskansen (38%).

In acht lidstaten heeft het grootste gepercipieerde voordeel betrekking op werkgelegenheidskansen. Het percentage respondenten dat nieuwe arbeidskansen noemt, is bijzonder hoog in Slowakije en Bulgarije (beide 49 %), gevolgd door Kroatië (46 %) en Hongarije (41 %), wat erop wijst dat arbeidsmarktvoordelen en economische kansen belangrijke aanjagers zijn van positieve percepties in deze landen.

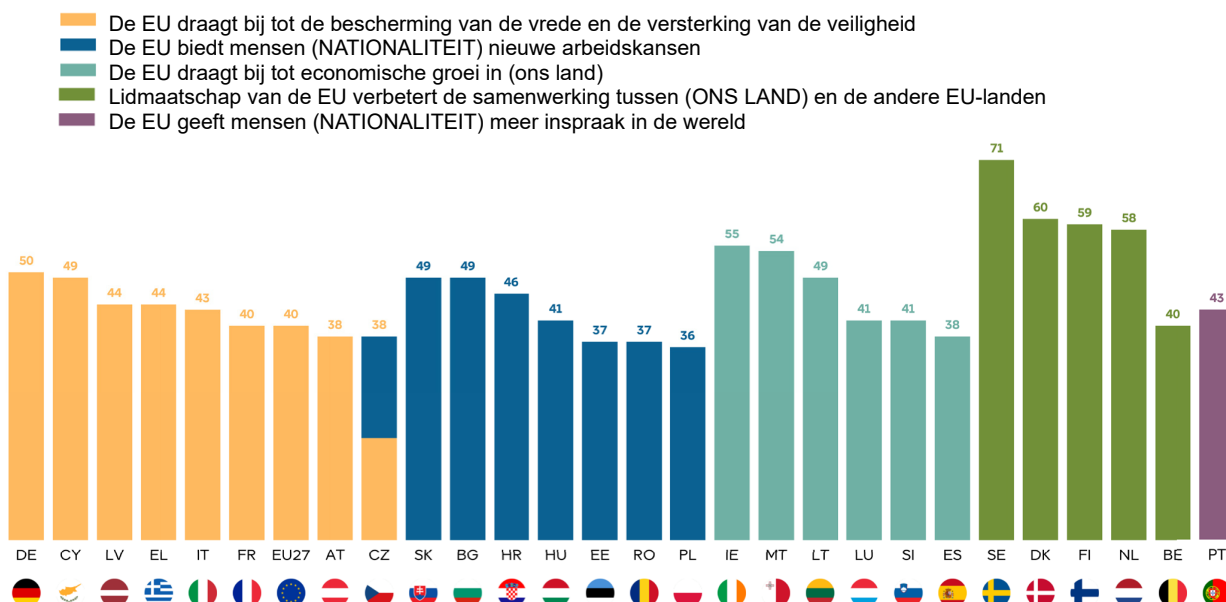
Evenzo komt de bijdrage van de EU aan de economische groei naar voren als de belangrijkste factor in zes landen, met name in Ierland (55%), Malta (54%), gevolgd door Litouwen (49%). Deze bevindingen benadrukken het belang van economische ontwikkeling en welvaart als vermeende voordelen van het EU-lidmaatschap.

Een andere belangrijke dimensie betreft de samenwerking tussen de lidstaten, die in vijf lidstaten de meest genoemde reden is, met name in Zweden (71%), gevolgd door Denemarken (60%), Finland (59%) en Nederland (58%). In deze landen wordt nauwere samenwerking binnen de EU duidelijk gezien als het belangrijkste voordeel, wat wijst op een sterkere nadruk op integratie en collectieve actie.

ten slotte is in Portugal (43 %) het meest genoemde voordeel dat het EU-lidmaatschap het land een sterkere stem in de wereld geeft, waarbij de nadruk wordt gelegd op een externe of geopolitieke dimensie van de voordelen van het EU-lidmaatschap.

Over het geheel genomen onderstrepen deze resultaten het multidimensionale karakter van de vermeende EU-voordelen, terwijl ze ook duidelijke nationale verschillen in nadruk aan het licht brengen. Hoewel in sommige lidstaten bezorgdheid over de veiligheid domineert, geven andere lidstaten prioriteit aan economische prestaties, werkgelegenheidskansen of samenwerking, waarbij de invloed van nationale contexten, economische structuren en geopolitieke perspectieven op de wijze waarop het EU-lidmaatschap wordt geëvalueerd, tot uiting komt.

QA5ab Ongeacht of u denkt dat (ons land) er baat bij heeft gehad of niet om lid te zijn van de EU, welke van de volgende zijn de belangrijkste redenen waarom mensen denken dat (ons land) er baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

Ongeacht of u denkt dat (ons land) er baat bij heeft gehad of niet om lid te zijn van de EU, welke van de volgende redenen zijn de belangrijkste redenen waarom mensen denken dat (ons land) er baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? Ten eerste? En toen? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
De EU draagt bij tot de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid	40	38	29	38	47	50	35	17	44	30	40	39	43	49	44	37	36	27	21	53	38	33	24	28	34	31	44	55
Lidmaatschap van de EU verbetert de samenwerking tussen (ONS LAND) en de andere EU-landen	34	40	27	25	60	44	27	22	30	29	27	24	33	31	29	18	35	26	27	58	27	23	23	23	36	32	59	71
De EU draagt bij tot economische groei in (ons land)	28	31	20	23	33	25	26	55	30	38	19	29	22	34	29	49	41	37	54	46	33	30	40	25	41	34	21	30
De EU biedt mensen (NATIONALITEIT) nieuwe arbeidskansen	24	19	49	36	12	16	37	40	19	27	12	46	22	37	29	40	29	41	39	9	30	36	31	37	34	49	28	24
De EU geeft mensen (NATIONALITEIT) meer inspraak in de wereld	22	25	19	21	35	18	20	26	26	17	24	26	32	23	11	16	30	19	24	11	25	19	43	19	13	21	20	16
Lidmaatschap van de EU verbetert de samenwerking tussen (ons land) en landen buiten de EU	21	24	14	15	28	25	16	13	22	20	17	18	21	9	15	9	18	15	16	31	20	18	12	20	19	15	32	23
De EU verbetert de levensstandaard van mensen (NATIONALITEIT)	17	15	20	20	9	12	24	40	24	23	10	30	12	21	27	37	18	26	24	10	20	27	26	25	24	23	10	6
De EU draagt bij tot de instandhouding van de democratie in (ons land)	15	15	18	17	8	17	11	9	19	15	13	17	14	22	13	15	18	24	21	9	20	14	15	19	13	21	11	6
De EU helpt (ons land) bij de bestrijding van terrorisme	13	17	10	14	12	12	8	7	12	9	18	14	15	9	5	4	6	11	9	15	17	12	8	14	7	8	6	12
De EU helpt (ons land) de klimaatverandering aan te pakken	13	12	7	12	14	10	7	12	17	10	13	13	17	8	3	4	6	15	11	18	20	11	7	14	8	10	12	20
(NATIONALITEIT) mensen hebben een aanzienlijke invloed op beslissingen die op EU-niveau worden genomen	12	12	10	10	10	10	8	8	16	12	13	12	16	8	5	7	10	14	14	6	14	14	11	13	8	9	6	11
U bent in het algemeen voor de EU (SPONTANEOUS)	2	1	1	1	1	3	3	1	0	1	3	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	1	2	1	0	0	0	0
andere (SPONTANEOUS)	3	2	4	1	2	4	6	1	4	5	5	1	3	1	6	3	2	2	1	1	3	1	2	4	6	3	2	1
Ik weet het niet	5	2	11	5	1	4	7	3	3	6	12	2	4	6	7	6	2	3	2	2	2	4	5	5	3	2	4	0

De perceptie van de belangrijkste redenen waarom landen worden gezien als landen die profiteren van het EU-lidmaatschap verschilt per sociaaldemografische en attitudinale groep, hoewel veiligheids-, samenwerkings- en economische factoren centraal blijven staan in alle categorieën.

Verschillen naar geslacht zijn beperkt. Mannen en vrouwen rapporteren over het algemeen zeer vergelijkbare prioriteiten; mannen leggen echter iets meer nadruk op economische groei (30% tegenover 26%).

Variatie is ook beperkt tussen leeftijdsgroepen. Respondenten in de leeftijdsgroep van 25-39 jaar noemen iets vaker vrede en veiligheid (41 % tegenover 38 % in de leeftijdsgroep van 15-24 jaar en 40-54 jaar) en samenwerking (36 % tegenover 33 % in de oudste groep), terwijl jongere respondenten (15-24 jaar) relatief meer nadruk leggen op economische groei (30 % tegenover 27 %), samenwerking buiten de EU (23 % tegenover 19 %) en verbetering van de levensstandaard (21 % tegenover 15 %).

Verschillen per opleidingsniveau zijn zichtbaarder. Respondenten met een hoog opleidingsniveau noemen veel vaker vrede en veiligheid (42 % tegenover 38 % onder de minst opgeleiden), samenwerking binnen de EU (41 % tegenover 30 %), economische groei (34 % tegenover 22 %) en verbetering van de levensstandaard in de EU (18 % tegenover 14 %). Degenen met een laag opleidingsniveau hebben daarentegen twee keer zoveel kans om te vermelden dat de EU helpt bij de bestrijding van terrorisme (16 % tegenover 9 %).

Er is enige variatie waargenomen met betrekking tot de financiële situatie. De respondenten die financieel zekerder zijn, zullen eerder de nadruk leggen op vrede en veiligheid (41 % tegenover 34 % onder degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen), samenwerking binnen de EU (36 % tegenover 28 %), economische groei (30 % tegenover 21 %), arbeidskansen (24 % tegenover 18 %) en verbetering van de levensstandaard (17 % tegenover 14 %), wat wijst op een meer economisch georiënteerde interpretatie van de EU-voordelen.

Respondenten met een positief beeld van de EU hebben aanzienlijk meer kans om het EU-lidmaatschap te associëren met bijna alle vermelde voordelen dan respondenten met een negatief beeld. Zo kiest 45 % voor vrede en veiligheid, tegenover 27 % van degenen die een negatief beeld van de EU hebben.

Verschillen per subjectieve verstedelijking zijn relatief beperkt, hoewel enige variatie kan worden opgemerkt. Respondenten in grote steden noemen iets vaker samenwerking binnen de EU (38 % tegenover 30 % in plattelandsgebieden) en verbetering van de levensstandaard (21 % tegenover 17 %).

QA4 Zou u, alles in aanmerking genomen, willen zeggen dat (ons land) er per saldo al dan niet baat bij heeft gehad om lid te zijn van de EU? (% - EU)

	De EU draagt bij tot de bescherming van de vrede en de versterking van de veiligheid	Lidmaatschap van de EU verbetert de samenwerking tussen (ONS LAND) en de andere EU-landen	De EU draagt bij tot economische groei in (ons land)	De EU biedt mensen (NATION ALITEIT) nieuwe arbeidskansen	De EU geeft mensen (NATION ALITEIT) meer inspraak in de wereld	Lidmaatschap van de EU verbetert de samenwerking tussen (ons land) en landen buiten de EU	De EU verbetert de levensstandaard van mensen (NATION ALITEIT)	De EU draagt bij tot de instandhouding van de democratie in (ons land)	De EU helpt (ons land) bij de bestrijding van terrorisme	De EU helpt (ons land) de klimaatverandering aan te pakken	(NATION ALITEIT) mensen hebben een aanzienlijke invloed op beslissingen die op EU-niveau worden genomen	U bent in het algemeen voor de EU (SPONT ANEOUS)	andere (SPONT ANEOUS)	Weet ik niet
EU27	40	34	28	24	22	21	17	15	13	13	12	2	3	5
Geslacht														
Man	39	34	30	24	22	21	18	14	12	13	12	2	4	5
Vrouw	40	34	26	23	22	21	16	16	14	13	12	1	3	6
Leeftijd														
15- 24	38	34	30	24	23	23	21	17	11	14	13	1	1	3
25—39	41	36	30	25	22	21	18	16	11	14	12	1	3	4
40-54	38	35	29	25	23	21	17	15	13	13	13	1	3	5
>=55	40	33	27	22	21	19	15	15	14	12	11	2	4	7
Opleidingsniveau														
Laag opleidingsniveau (ISCED 0-2)	38	30	22	20	23	19	14	14	16	12	12	2	5	9
Middelhoog onderwijsniveau (ISCED 3-4)	39	32	29	27	21	21	18	16	14	14	12	1	3	4
Hoger onderwijsniveau (ISCED 5-8)	42	41	34	22	22	22	18	15	9	13	13	1	2	4
Sociaal-professionele categorie														
Zelfstandigen	37	35	30	24	23	19	17	12	12	15	14	2	4	4
Managers	43	40	34	24	21	22	18	14	10	12	13	2	3	3
Andere witte halsbanden	37	36	31	26	26	22	17	17	12	14	13	1	2	4
Handarbeiders	38	33	27	25	21	21	18	15	15	14	12	2	3	4
Huis personen	35	30	24	21	23	22	14	17	17	11	15	2	4	9
Werklozen	42	33	24	22	17	22	15	16	14	11	9	2	4	8
Gepensioneerd	41	31	26	21	21	18	15	14	14	11	10	2	5	8
Studenten	39	36	30	24	24	23	20	17	9	15	13	0	2	2
Moeilijkheden bij het betalen van rekeningen														
Het grootste deel van de tijd	34	28	21	18	21	20	14	13	17	13	12	1	6	11
Van tijd tot tijd	37	30	26	25	22	21	17	17	15	14	12	1	3	5
Bijna nooit/nooit	41	36	30	24	22	21	17	15	12	13	12	2	3	5
Subjectieve verstedelijking														
Landelijk gebied of dorp	38	30	30	25	21	21	17	14	13	12	12	1	4	6
Kleine of middelgrote stad	42	35	26	22	24	19	15	14	13	13	12	2	3	6
Grote stad	38	38	30	24	20	22	21	17	13	15	13	1	2	3
Beeld van de EU														
Positief	45	38	35	26	24	21	21	17	12	13	14	1	1	1
Neutraal	38	32	25	22	22	21	15	15	14	14	12	2	4	6
Negatief	27	27	16	20	15	17	10	10	14	11	7	3	11	16
Tevredenheid over de kwaliteit van leven														
Tevreden	40	35	30	24	22	21	18	15	12	13	12	2	3	4
Niet tevreden	36	29	21	22	21	20	14	15	16	13	10	4	6	9

CONCLUSIE

CONCLUSIE

De Eurobarometer van het voorjaar van 2026 belicht een Europees publiek in een context die wordt gekenmerkt door geopolitieke onzekerheid, economische druk en geleidelijke verschuivingen in de verwachtingen over de toekomst. Burgers blijven sterk optimisme uiten op persoonlijk niveau, terwijl het vertrouwen afneemt bij het overwegen van bredere contexten, met bijzonder voorzichtige en steeds pessimistischere opvattingen over de toekomst van de wereld. Tegelijkertijd weerspiegelt de emotionele toestand van de Europeanen een complex evenwicht tussen hoop en onzekerheid, wat wijst op een bevolking die veerkrachtig blijft, maar aandacht heeft voor de aanhoudende uitdagingen.

Zorgen met betrekking tot de economische omstandigheden blijven centraal staan in de enquête. Inflatie, stijgende prijzen en de kosten van levensonderhoud blijven de prioriteiten van de burgers domineren en versterken hun positie als de meest urgente kwesties die het Europees Parlement moet aanpakken. Tegelijkertijd blijven veiligheidsgerelateerde zorgen een sleutelrol spelen bij het vormgeven van percepties. De EU wordt algemeen beschouwd als een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld, en grote meerderheden zijn voorstander van een sterkere rol van de EU bij de bescherming van burgers tegen mondiale crises en veiligheidsrisico's. De burgers zijn ook groot voorstander van meer eenheid tussen de lidstaten en een actievere rol van de EU op het internationale toneel, waarbij defensie, veiligheid en energieonafhankelijkheid de belangrijkste prioriteiten zijn voor het versterken van de mondiale positie van de EU.

De perceptie van de kwaliteit van leven blijft over het algemeen positief, maar genuanceerd. Een grote meerderheid van de Europeanen geeft aan tevreden te zijn met hun levenskwaliteit en de meesten geven aan dat hun situatie stabiel is gebleven. Een aanzienlijke minderheid meldt echter een verslechtering en de verwachtingen ten aanzien van de toekomstige levensstandaard worden gekenmerkt door voorzichtigheid, waarbij de stabiliteit prevaleert, maar een groeiend aandeel anticipeert op een daling. Gezondheid, financiële zekerheid en toegang tot gezondheidszorg komen naar voren als de belangrijkste componenten van de levenskwaliteit, evenals de gebieden waar verbeteringen de grootste impact zouden hebben.

Tegelijkertijd blijven de Europeanen grote waarde hechten aan fundamentele beginselen, waarbij vrede de belangrijkste waarde blijft waarvan zij verwachten dat het Europees Parlement deze verdedigt, gevolgd door democratie, mensenrechten en de rechtsstaat. De tevredenheid over de democratie, zowel op nationaal als op EU-niveau, blijft boven de meerderheidsdrempel.

De houding ten opzichte van de Europese Unie en haar instellingen blijft over het algemeen duidelijk positief. Een meerderheid van de burgers heeft een positief beeld van de EU en de perceptie dat het EU-lidmaatschap gunstig is, is bijzonder sterk, waarbij ongeveer driekwart van de Europeanen van mening is dat hun land heeft geprofiteerd van het lidmaatschap. Burgers geven ook duidelijk de voorkeur aan een sterkere rol voor het Europees Parlement, wat de verwachtingen weerspiegelt voor een zichtbaarder en doeltreffender EU-optreden.

In het algemeen geeft de voorjaars-Eurobarometer van 2026 een beeld van een Europese Unie die wordt geconfronteerd met meerdere en onderling verbonden uitdagingen, waarbij de burgers in grote lijnen steun blijven bieden, maar steeds meer oog hebben voor economische en mondiale risico's. In dit verband blijven de Europeanen verwachten dat de EU een beschermende, stabiliserende en proactievere rol speelt, zowel intern als op het wereldtoneel.

Opmerkingen

(Pierre Dieumegard)

De lay-out die door de bladwijzers wordt aangegeven, suggereert dat dit een gerecycleerde versie van een ander document is.

De staafdiagram voor mentale toestand QA6ab verschijnt op zowel pagina 23 als pagina 12.

De Fransen zijn bijzonder pessimistisch, zowel over zichzelf als over hun families, hun land, Europa en de wereld als geheel (vragen QA12.1 tot QA12.4) en zij zijn het meest geneigd te geloven dat hun levensstandaard zal dalen (vraag SD27); zij zijn ook de fractie die in de media het minst over het Europees Parlement heeft gehoord.

Technische specificaties

Technische specificaties

Tussen 9 april en 4 mei 2026 heeft Verian Belgium, op verzoek van het Europees Parlement, directoraat-generaal Communicatie, afdeling “Eurobarometer en enquêtes”, de Eurobarometer-enquête met golf 105,3 uitgevoerd. Golf 105.3 bestrijkt de bevolking van de respectieve nationaliteiten van de lidstaten van de Europese Unie, woonachtig in elk van de 27 lidstaten en 15 jaar en ouder.

Het basissteekproefontwerp dat in alle landen wordt toegepast, is een gestratificeerde meertraps, willekeurige (waarschijnlijkheids)steekproef. In elk land wordt het steekproefkader eerst gestratificeerd per NUTS-regio en binnen elke regio door een maat voor stedelijkheid (DEGURBA). Het aantal geselecteerde steekproefpunten in elke strata weerspiegelt de stratumbevolking 15+. In de tweede fase werden steekproefpunten getrokken met een waarschijnlijkheid die evenredig was met hun populatiegrootte van 0+ binnen elk stratum. De steekproeven vertegenwoordigen dus het gehele grondgebied van de onderzochte landen volgens EUROSTAT NUTS II (of gelijkwaardig) en volgens de verdeling van de ingezeten bevolking van de respectieve nationaliteiten in termen van grootstedelijke, stedelijke en plattelandsgebieden.

In elk van de geselecteerde bemonsteringspunten werd willekeurig een begincoördinaat getrokken en een omgekeerde geocoderingstool gebruikt om het dichtstbijzijnde adres bij de coördinaat te identificeren. Dit adres was het startadres voor de random walk. Verdere adressen (elk N-adres) werden geselecteerd door standaard "willekeurige route" -procedures, van het oorspronkelijke adres. In elk huishouden werd de respondent willekeurig getrokken. De benadering van de willekeurige selectie was afhankelijk van de grootte van het huishouden. Voor huishoudens met twee 15+ leden werd het script bijvoorbeeld gebruikt om de informant (persoon die de screeningsvragenlijst beantwoordt) of het andere in aanmerking komende lid van het huishouden te selecteren. Voor huishoudens met drie 15+ leden werd het script gebruikt om ofwel de informant (1/3 van de tijd) ofwel de twee andere in aanmerking komende leden in het huishouden (2/3 van de tijd) te selecteren. Waar de twee andere leden werden geselecteerd, werd de interviewer vervolgens verteld om te vragen naar de jongste of oudste. Het script zou willekeurig de selectie toewijzen aan de jongste of oudste met gelijke waarschijnlijkheid. Dit proces gaat door voor vier 15+ leden van het huishouden – willekeurig vragend naar de jongste, de tweede jongste en de oudste. Voor huishoudens met vijf 15+ leden gaan we terug naar de laatste verjaardagsregel.

Als er geen contact werd gemaakt met iemand in het huishouden, of als de geselecteerde respondent niet beschikbaar was (druk), bezocht de interviewer hetzelfde huishouden maximaal drie keer (vier contactpogingen in totaal). Interviewers geven nooit aan dat de enquête vooraf namens het Europees Parlement wordt uitgevoerd; zij kunnen deze informatie op verzoek verstrekken zodra de enquête is ingevuld.

De aanwervingsfase was iets anders in Nederland, Finland en Zweden. In de twee laatstgenoemde landen werd binnen elk bemonsteringspunt een steekproef van adressen geselecteerd uit het adres- of bevolkingsregister (in Finland wordt niet op alle bemonsteringspunten een selectie gemaakt, maar in sommige landen zullen de responspercentages naar verwachting verbeteren). De selectie van adressen gebeurde op een willekeurige manier. Huishoudens werden vervolgens telefonisch gecontacteerd en aangeworven om deel te nemen aan de enquête. In Nederland wordt gebruik gemaakt van een dual frame RDD sample (mobiele en vaste nummers) omdat er geen uitgebreid bevolkingsregister met telefoonnummers beschikbaar is. De selectie van getallen op beide frames gebeurt op een willekeurige manier waarbij elk getal een gelijke kans op selectie krijgt. In tegenstelling tot Zweden en Finland is het monster niet geclusterd.

	Landen	INSTELLINGEN	N Interviews	fiELdWORK DATES		Bevolking >=15	AANDEEL EU27
BE	België	MCM België	102 1	09/04/26	27/04/2026	9892796	2.6%
BG	Bulgarije	Kantar TNS BBSS	1014	09/04/2026	03/05/2026	5534455	1.4%
CZ	Tsjechië	STEM/MARK	1049	0904/2026	23/04/2026	9172797	2.4%
DK	Denemarken	Mantel Denemarken (Verian)	1007	09.04.2026	0405/2026	5022981	1.3%
DE.	Duitsland	Mantel Duitsland (Verian)	1507	0910412026	29/04/2026	71818299	18.7%
EE	Estland	8848 Onderzoek 00	1006	09/04/2026	28/04/2026	1154359	0.3%
IE	Ierland	B en A Onderzoek	1010	09/04/2026	29/04/2026	4338938	1.1%
EL	Griekenland	Kantar Griekenland	1007	14/04/2026	04/05/2026	9041201]	2.4%
ES	Spanje	Mantel Spanje (Verian)	1005	09/04/2026	2904/2026	421893) 18	11.0%
FR	Frankrijk	MCM Frankrijk	1016	091042026	28/04/2026	56855864	14.8%
HR	Kroatië	Hendal	1007	10/04/2026	29/04/2026	3319752	0.9%
IT	Italië	Testpunt Italia	1029	09/04/2026	27/04/2026	51784963	13.5%
CY	Rep. van Cyprus	CYMAR Marktonderzoek	504	14/04/2026	0305/2026	818909	0.2%
LV	Letland	Kantar TNS Letland	1005	09/04/2026	29/04/2026	1579066	0.4%
LT	Litouwen	Norstat LT	1017	09/04/2026	28 april 2026	2467008	0.6%
LU	Luxemburg	ILRES	508	09/040026	27/04/2026	555303	0.1%
HU	Hongarije	Kantar Hoffmann	1020	14/04/2026	01/05/2026	8199448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	505	09/042026	03/05/2026	493961	0.1%
NL	Nederland	MCM Nederland	1023	09/04/2026	27/04/2026	15228902	4.0%
AT	Oostenrijk	Das Osterreichische Gallup Ins	1003	09/04/2026	28/04/2026	7842929	2.0%
PL	Polen	Onderzoekscollectie	1020	10104/2026	27/04/2026	31082980	8.1%
PT.	Ponugal	Intercampus SA	1031	09.04.2026	29/04/2026	9275958	2.4%
RO	Roemenië	CSOP SRL	1045	091040026	29 april 2026	16034437	4.2%
SI	Slovenië	Mediana D00	1007	09104/2026	26/04/2026	1811104	0.5%
SK	Slowakije	MN FORCE	1001	09/042026	2404/2026	4557290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1016	09104/2026	29/04/2026	4771619	1.2%
SE	Zweden	Mantel Zweden (Verian)	1037	09/04/2026	29/04/2026	8748126	2.3%
		Totaal EU27	26421	09/04/2026	04/05/2026	383603764	100,00 %

* Opgemerkt moet worden dat het totale percentage in deze tabel als gevolg van afronding meer dan 100% kan bedragen.

Gespreksmodus per land

Interviews werden uitgevoerd door middel van persoonlijke interviews, hetzij fysiek bij mensen thuis, hetzij door middel van video-interactie op afstand in de juiste nationale taal. Interviews met video-interactie op afstand (“online face-to-face” of CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, werden alleen uitgevoerd in de Republiek Cyprus, Denemarken, Malta, Finland en Zweden).

	Landen	N van CAPI INTERVIEWS	N van CAVI INTERVIEWS	TOTAAL N INTERVIEWS
BE	België	1021		1021
BG	Bulgarije	1014		1014
CZ	Tsjechië	1049		1049
DK	Denemarken	686	321	1007
DE	Duitsland	1507		1507
EE	Estland	1006		1006
IE	Ierland	1010		1010
EL	Griekenland	1007		1007
ES	Spanje	1006		1006
FR	Frankrijk	1016		1016
HR	Kroatië	1007		1007
IT	Italië	1029		1029
CY	RepofCyprus	420	84	504
LV	Letland	1005		1005
LT	Litouwen	1017		1017
LU	Luxemburg	508		508
HU	Hongarije	1020		1020
MT	Malta	351	154	505
NL	Nederland	1023		1023
AT	Oostenrijk	1003		1003
PL	Polen	1020		1020
PT	Ponugal	1031		1031
RO	Roemenië	1045		1045
SI	Slovenië	1007		1007
SK	Slowakije	1001		1001
FI	Finland	717	299	1016
SE	Zweden	742	295	1037
	TOTAAL EU27	25268	1153	26421

CAPI: Computer — Persoonlijk interview met assistent

CAVI : Computerondersteunde video-interviews

Responspercentages

Voor elk land wordt een vergelijking gemaakt tussen het reagerende monster en het universum (d.w.z. de totale bevolking in het land). Gewichten worden gebruikt om het reagerende monster aan te passen aan het universum op geslacht naar leeftijd, regio en mate van verstedelijking. Voor Europese ramingen (d.w.z. het EU-gemiddelde) worden de gewichten per land aangepast en naar boven of naar beneden gewogen om rekening te houden met hun 15+-bevolking als percentage van de 15+-bevolking van de EU.

De responspercentages worden berekend door het totale aantal volledige interviews te delen door het aantal van alle bezochte adressen, met uitzondering van adressen die niet in aanmerking komen, maar met inbegrip van adressen waarvoor de subsidiabiliteit onbekend is. Voor ronde 105.3 van de Eurobarometer-enquête zijn de responspercentages voor de EU27-landen, berekend door Verian Belgium, als volgt:

	Landen	CAPI RESPONSE PRIJZEN
BE	België	58.8%
BG	Bulgarije	42.9%
CZ	Tsjechië	60.8%
DK	Denemarken	56.2%
DE	Duitsland	32.6%
EE	Estland	63.4%
IE	Ierland	59.0%
EL	Griekenland	37.9%
ES	Spanje	36.8%
FR	Frankrijk	38.6%
HR	Kroatië	49.6%
IT	Italië	31.7%
CY	Rep van Cyprus	80.8%
LV	Letland	65.7%
LT	Litouwen	43.9%
LU	Luxemburg	30.4%
HU	Hongarije	60.5%
MT	Malta	82.2%
NL	Nederland	94.5%
AT	Oostenrijk	46.5%
PL	Polen	50.2%
PT	Ponugal	47.0%
RO	Roemenië	47.8%
SI	Slovenië	53.5%
SK	Slowakije	53.2%
FI	Finland	22.0%
SE	Zweden	83.0%

CAPI: Computerondersteund Persoonlijk interviewen

Foutmarges

Lezers worden eraan herinnerd dat enquêteresultaten schattingen zijn, waarvan de nauwkeurigheid, omdat alles gelijk is, afhangt van de steekproefgrootte en het waargenomen percentage. Met voorbeelden van ongeveer 1.000 interviews variëren de werkelijke percentages binnen de volgende betrouwbaarheidsgrenzen:

Statistische marges als gevolg van bemonsteringstoleranties
(bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

<i>de diverse steekproefgrootten zijn in rijen</i>						<i>diverse waargenomen resultaten staan in kolommen</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Europeanen beschouwen de Europese Unie als een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld, volgens de Eurobarometer van het voorjaar van 2026. Ze waarderen het vreedzame, beschermende en coöperatieve karakter ervan en erkennen de levenskwaliteit die het mogelijk maakt. De economische bezorgdheid, met name over de kosten van levensonderhoud, is de afgelopen jaren echter toegenomen en de algemene stemming van de burgers schommelt tussen onzekerheid en hoop. Uit de Eurobarometer blijkt dat er in eerdere enquêtes al veel trends zijn. Sommige indicatoren weerspiegelen echter de onmiddellijke reacties van Europeanen op recente verstoringen in het mondiale politieke en economische klimaat.

De enquête, uitgevoerd door het onderzoeksbureau Verian tussen 9 april en 4 mei 2026 in alle 27 EU-lidstaten, werd persoonlijk uitgevoerd, met video-interviews (CAVI) die bovendien werden gebruikt in Cyprus, Denemarken, Finland, Malta en Zweden. In totaal werden 26 421 interviews gehouden en de EU-resultaten gewogen naar de omvang van de bevolking in elk land.

Voor meer informatie over de volledige enquête scant u de QR-code:

Een publicatie van de eenheid Eurobarometer en enquêtes

Directoraat Outreach | Directoraat-generaal Communicatie

Europees Parlement

DGCOMM-EBSU@europarl.europa.eu

europa.eu/eurobarometer

EB050EP | 105.3

Catalogusnummer: QA-01-26-172-NL-N

ISBN: 978-92-848-3737-3

ISSN: 2529-6973

DOI: 10.2861/5190377

© Europese Unie, 2026